



Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union



UDHËZUES PËR MENAXHIMIN FINANCIAR TË INSTITUCIONEVE PUBLIKE TË ARSIMIT TË LARTË NË KOSOVË

Dokument për zyrtarët financiar, stafin dhe fakultetin



“Rritja e Autonomisë Financiare dhe Llogaridhënia në
institucionet publike të arsimit të lartë në Kosovë”

544142-TEMPUS-1-2013-1-AT-TEMPUS-SMGR



FAITH

**“Rritja e autonomisë financiare dhe
llogaridhënia në institucionet publike të arsimit të lartë në
Kosovë”**

544142-TEMPUS-1-2013-1-AT-TEMPUS-SMGR

Report D 3.3

**UDHËZUES PËR MENAXHIMIN FINANCIAR TË INSTITUCIONEVE
PUBLIKE TË ARSIMIT TË LARTË NË KOSOVË**

Dokument për zyrtarët financiar, stafin dhe fakultetin

WP	WP3
WP-Lideri – Emri i Partnerit	Universiteti Saarland
Emri i personit kontaktues	Jörg Hormann
Data	14 tetor , 2015

Ky projekt është financuar me përkrahjen e Komisionit Evropian. Ky publikim reflekton vetëm këndvështrimet e autorit, dhe Komisioni nuk mund të mbahet përgjegjës për çfarëdo përdorimi të informatave të përfshira në të.



Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

Përmbajtja

I. Hyrje	3
II. Materialet e trajnimit	4
Autonomia Financiare dhe llogaridhënia	5
Sistemet-IT për Menaxhimin Financiar.....	128
Alokimi i burimeve, qeverisja e brendshme dhe proceset e buxhetimit.....	159
Mbledhja e Fondeve	272
Menaxhimi i vendeve në Universitetet.....	331
III. Indeksi i Temave	360

I. Hyrje

Ky udhëzues për Menaxhimin Financiar të IAL-ve të Kosovës është menduar të ofroj një koleksion të plotë të materialeve që kanë qenë objekt i projektit FAITH deri tani. Ai në thelb përfshin temat e pesë punëtorive të trajnimeve, të cilat janë kryer në pakon punuese PP3 të projektit dhe do të jetë bazë e punëtorive institucionale në pakon punuese WP4.

Ky dokument përmbledh të gjitha materialet e trajnimit të punëtorive të trajnimeve dhe gjithashtu përmban rezultatet e pjesëve praktike të këtyre punëtorive. Materialet e trajnimit në thelb përbëhen nga prezantimet e ekspertëve nga partnerët e projektit që përfshijnë hyrjen apo historikun teorik në një temë të caktuar, si dhe përshkrime të praktikave dhe zgjedhjeve më të mira se si proceset e veçanta organizohen në institucionet partnere.

Ky udhëzues është i strukturuar tematikisht në bazë të pesë temave kryesore të punëtorisë të trajnimit:

- Autonomia financiare dhe llogaridhënia
- IT-Sistemet për Menaxhimin financiar
- Alokimi i burimeve, qeverisja e brendshme dhe proceset e buxhetimit
- Mbledhja e Fondeve
- Menaxhimi i vendeve në Universitet

Disa prezantime në këtë udhëzues janë caktuar për këto pesë tema, edhe në qoftë se ato ishin - në kuptimin kronologjik –jo të paraqitura në punëtori të veçantë të trajnimit të dedikuar për këtë temë.

Në mënyrë që të lehtësohet hulumtimi për një përmbajtje të caktuar, ky udhëzues përmban një indeks alfabetik të temave në fund.

II. Materialet e trajnimit

Autonomia Financiare dhe Llogaridhënia

Tema "Autonomia financiare dhe llogaridhënia" është aspekti më i rëndësishëm i projektit. Tema është përfshirë në mënyrë intensive në punëtorinë e parë të trajnimit WS1, por u prek edhe në disa raste dhe punëtori të tjera të projektit në rolin e saj si aspekt mbizotërues i projektit. Punëtorja e trajnimit mbi Autonominë Financiare dhe Llogaridhënien (Saarbrücken, korrik 2014) është dashur të veprojë si një hyrje në temën duke i dhënë një pasqyrë aspekteve më të përgjithshme për drejtimin e Arsimit të Lartë. Kjo u bazua në kontributin e partnerëve të BE-së, ku qasjet e përgjithshme për strukturat qeverisëse të institucioneve të arsimit të lartë, si dhe prejardhja politike u prezantuan dhe u diskutuan.¹

Aspektet e punëtorisë ishin modelet e ndryshme të alokimit të parasë shtetërore në Institucionet e Arsimit të Lartë të përdorura në sistemet autonome, si dhe përfitimet monetare dhe jo-monetare që Institucionet e Arsimit të Lartë autonome krijojnë në vendin ose rajonin në të cilin ndodhen. Bazuar në këto aspektet të përgjithshme punëtorja përmbante gjithashtu edhe perspektivën e brendshme të Institucioneve të Arsimit të Lartë. Meqë u mbajt në Universitetin Saarland, folësit nga ky institucion i përshkruan praktikën e tyre në mënyrë të detajuar dhe prezantuan procedurat dhe proceset që janë përdorur për të siguruar llogaridhënie në një sistem autonom të arsimit të lartë. Përveç kësaj, u diskutuan edhe proceset e planifikimit strategjik (planifikimit të zhvillimit).

Materialet e këtij udhëzuesi në lidhje me temën "Autonomia dhe llogaridhënia" përmban prezantime nga punëtorja e trajnimit përkatëse, por edhe prezantime të mbajtura në mbledhjet tjera / punëtoritë që përfshijnë temën nga një pikëpamje më e përgjithshme.

¹ Një përshkrim i detajuar i disa modeleve të menaxhimit financiar në institucionet partnere të BE-së mund të gjenden në raportin D1.3 "Analizë krahasuese të praktikave të menaxhimit financiar" (Pakoja punuese WP1).

Materialet	Autori	Faqe
<i>Prezantimet:</i>		
Përmbledhje: Dimensioni i Autonomisë së Universitetit	European University Association	7
Financimi në një sistem universitar modern: Rëndësia dhe ndërveprimet	Hubert Dürrstein	8
Përfitimet monetare dhe jo-monetare të universiteteve	Dr. Wolfgang Meyer	23
<i>Proceset e Tranzicionit kah Autonomia:</i>		
Drejtimi i universiteteve autonome në Austri: Evolucion i Sistemit të Financimit të Universiteteve Publike	Georg Tummeltshammer	36
Universiteti Saarland në rrugën e tij drejt autonomisë financiare; procesi i ndryshimit 2004	Ákos Barna	41
<i>Shembujt dhe praktikat më të mira - niveli kombëtar dhe universitar:</i>		
Autonomia Financiare dhe Llogaridhënia e Universiteteve Publike në Austri	Arthur Mettinger	52
Drejtimi i universiteteve autonome në Austri: Korniza Ligjore, Prespektivat dhe Sfidat	Elmar Pichl	57
Modeli-et Gjerman-e të alokimit të parasë shtetërore tek Institucionet e Arsimit të Lartë	Jörg Hormann	68
Menaxhimi Financiar i IAL-ve: Rast Studimi i Universitetit Alicante	Carolina Madeleine	80
Financimi i Arsimit të Lartë në Kosovë	Bujar Gallopi	96
University i Vienës: Infrastruktura e Menaxhimit Financiar	Alexander Hammer	104
Drejt buxhetit global: Negociatat e synimeve dhe plani zhvillimor i Universitetit	Jörg Hormann	116

Dimensioni i Autonomisë së Universitetit

Autonomia organizative	Autonomia Financiare	Autonomia e Stafit	Autonomia Akademike
<ul style="list-style-type: none"> Zgjedhja e procedurës për kreun ekzekutiv Zgjedhja e kritereve për kreun ekzekutiv Pushimi nga puna i kreut ekzekutiv Afati I mandatit i kreut ekzekutiv Përfshirja dhe zgjedhja e antarëve të jashtëm në organet qeverisëse Aftësia e vendosjes për strukturat akademike Aftësia të krijojë entitete legale 	<ul style="list-style-type: none"> Kohëzgjatja dhe lloji i financimit publik Aftësia për të mbajtur suficit Aftësia për të huazuar para Aftësia për të zotëruar ndërtesa Aftësia për të ngarkuar pagesa për studentët kombëtar/nga Be (BA,MA, PhD) Aftësia për të ngarkuar pagesa për studentët që nuk janë nga BE-ja ((BA,MA, PhD) 	<ul style="list-style-type: none"> Aftësia për të vendosur procedurat e rekrutimit (Stafi I vjetër akademik/administrativ) Aftësia për të vendosur [ër pagat (Stafi i vjetër akademik/administrativ) Aftësia e vendosjes për pushim nga puna (Stafi i vjetër akademik/administrativ) Aftësia e vendosjes për avancim (Stafi i vjetër akademik/administrativ) 	<ul style="list-style-type: none"> Aftësia për të vendosur në numrin e përgjithshëm të studentëve Aftësia për të zgjedhur student (BA,MA) Aftësia për të paraqitur programet (BA,MA, PhD) Aftësia për të përfunduar programet Aftësia për të zgjedhur gjuhën e instruksioneve (BA,MA) Aftësia për të zgjedhur mekanizmat dhe ofruesit e sigurimit të kualitetit Aftësia për të dizajnuar përmbajtjen e programeve

Source: European University Association




Rritja e autonomisë financiare dhe llogaridhënies
në institucionet publike të arsimit të lartë në Kosovë

**Financimi i një sistem modern
universitar
- Rëndësia dhe ndërveprimet -**

Hubert Dürstein
Peja, 2015, June 8-10

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 1




Financimi i një sistem modern të universitetit
- Rëndësia dhe ndërveprimet

Rishikimi

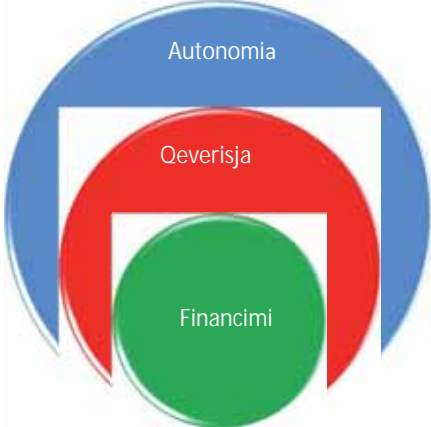
- Autonomia
 - Korniza
 - Korniza & ndërveprimet
- Qeverisja
 - Qasja sistematike
 - Çështjet dhe kërkesat → Financimi
 - o Korniza aktuale në Kosovë
 - Referenca në parakushtet ligjore
 - Referenca në FAITH (White Paper)
 - o Pikë referimi Austria
- Korniza
 - „Marrja e aksioneve të përkohshme“
 - Për të bërë
- Provë Grupi A „White Paper“

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 2

Financimi i një sistemi modern të universitetit
- Rëndësia dhe ndërveprimet




→ **Korniza**




2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 3

Financimi i një sistemi modern të universitetit
- Rëndësia dhe ndërveprimet




Autonomia → **Korniza**

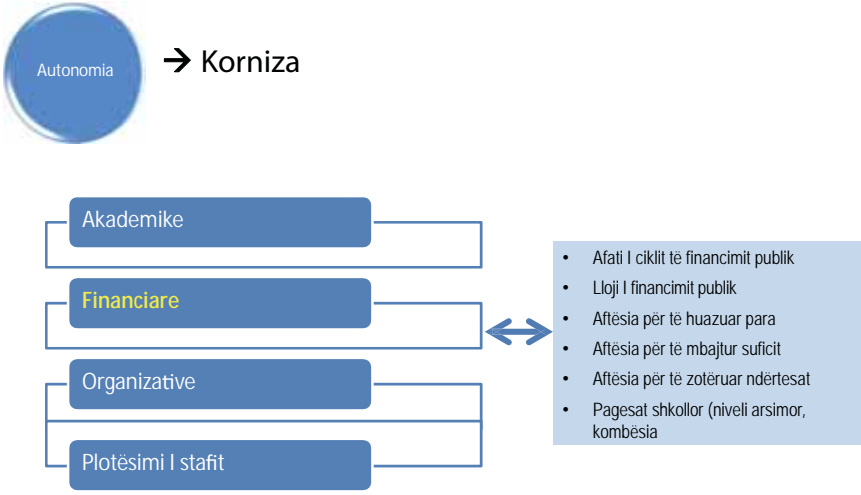


2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 4

Financimi i një sistemi modern të universitetit
- Rëndësia dhe ndërveprimet




Autonomia → Korniza



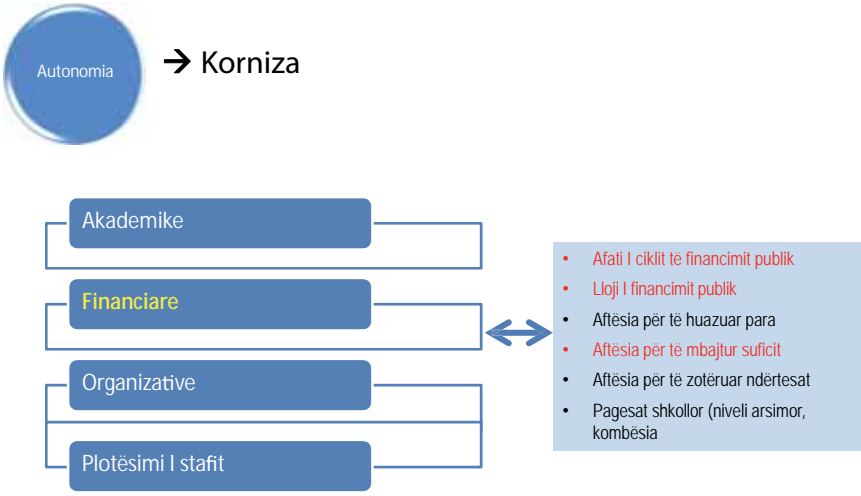
- Afati I ciklit të financimit publik
- Lloji I financimit publik
- Aftësia për të huazuar para
- Aftësia për të mbajtur suficit
- Aftësia për të zotëruar ndërtesat
- Pagesat shkollor (niveli arsimor, kombësia)

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 5

Financimi i një sistemi modern të universitetit
- Rëndësia dhe ndërveprimet




Autonomia → Korniza



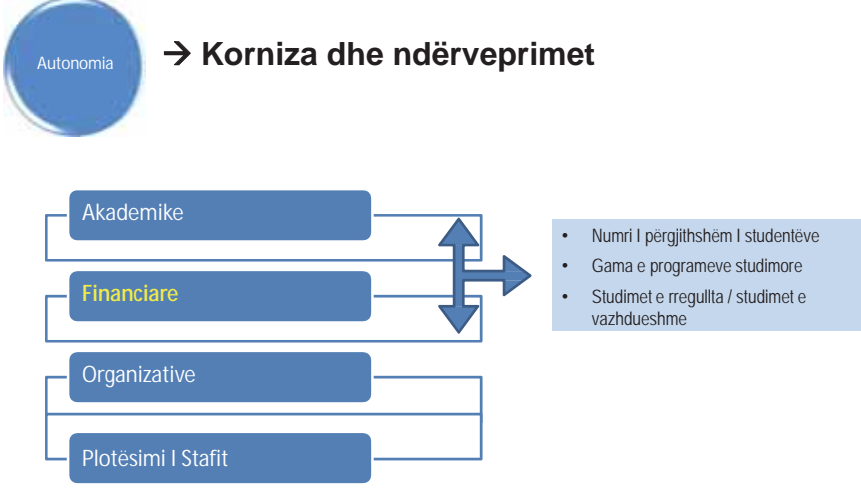
- Afati I ciklit të financimit publik
- Lloji I financimit publik
- Aftësia për të huazuar para
- Aftësia për të mbajtur suficit
- Aftësia për të zotëruar ndërtesat
- Pagesat shkollor (niveli arsimor, kombësia)

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 6

Financimi i një sistemi modern të universitetit
- Rëndësia dhe ndërveprimet




Autonomia → Korniza dhe ndërveprimet



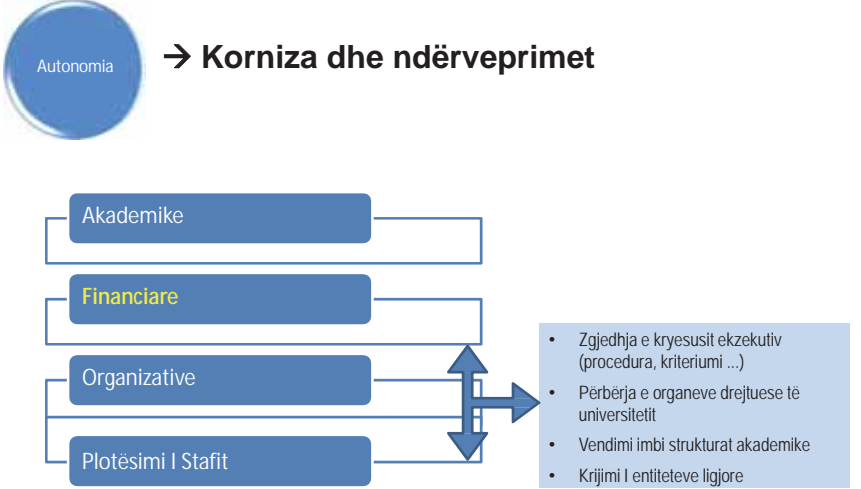
- Numri i përgjithshëm i studentëve
- Gama e programeve studimore
- Studimet e rregullta / studimet e vazhdueshme

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 7

Financimi i një sistemi modern të universitetit
- Rëndësia dhe ndërveprimet




Autonomia → Korniza dhe ndërveprimet




- Zgjedhja e kryesutit ekzekutiv (procedura, kriteriumi ...)
- Përbërja e organeve drejtuese të universitetit
- Vendimi imbi strukturat akademike
- Krijimi i entiteteve ligjore

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 8

Financimi i një sistemi modern të universitetit
- Rëndësia dhe ndërveprimet




Autonomia → Korniza dhe ndërveprimet



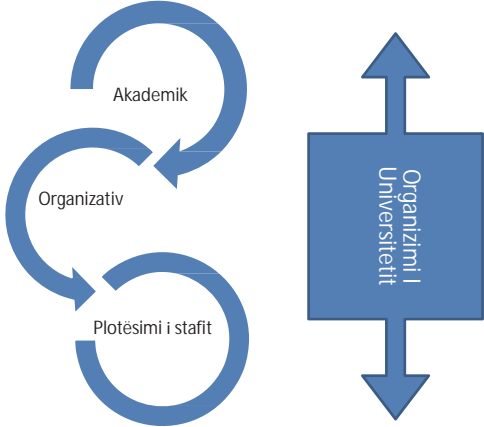
- Rekrutimi (largimi), pagat e stafit akademik dhe administrativ.
- Procedurat e promovimit

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 9

Financimi i një sistemi modern të universitetit
- Rëndësia dhe ndërveprimet




Autonomia → Korniza dhe ndërveprimet

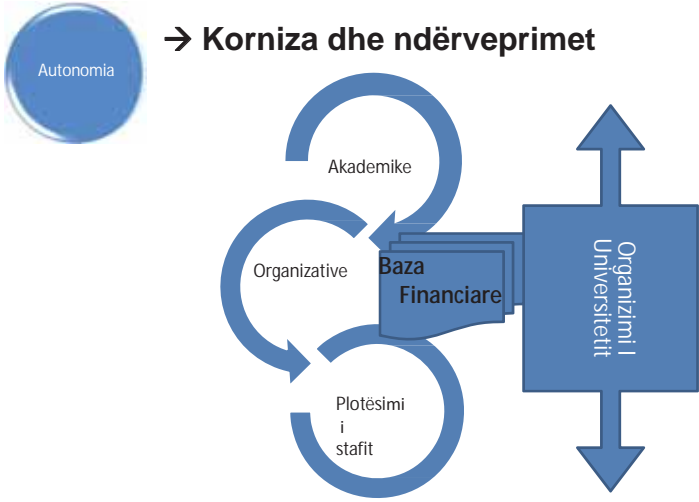


2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 10

Financimi i një sistemi modern të universitetit
- Rëndësia dhe ndërveprimet



Autonomia → **Korniza dhe ndërveprimet**



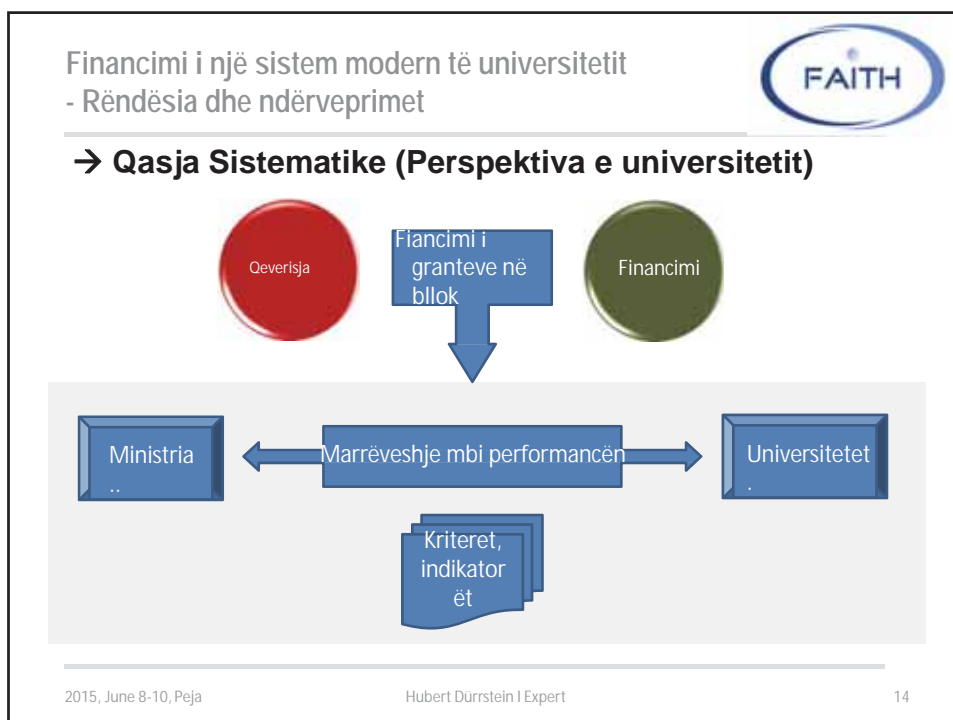
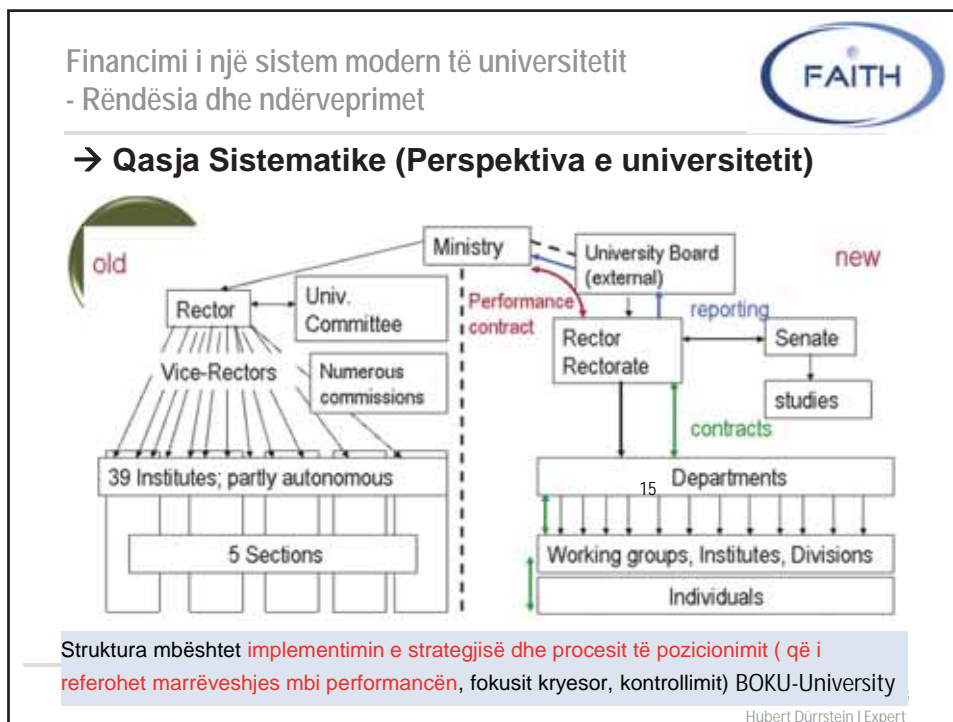
2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 11

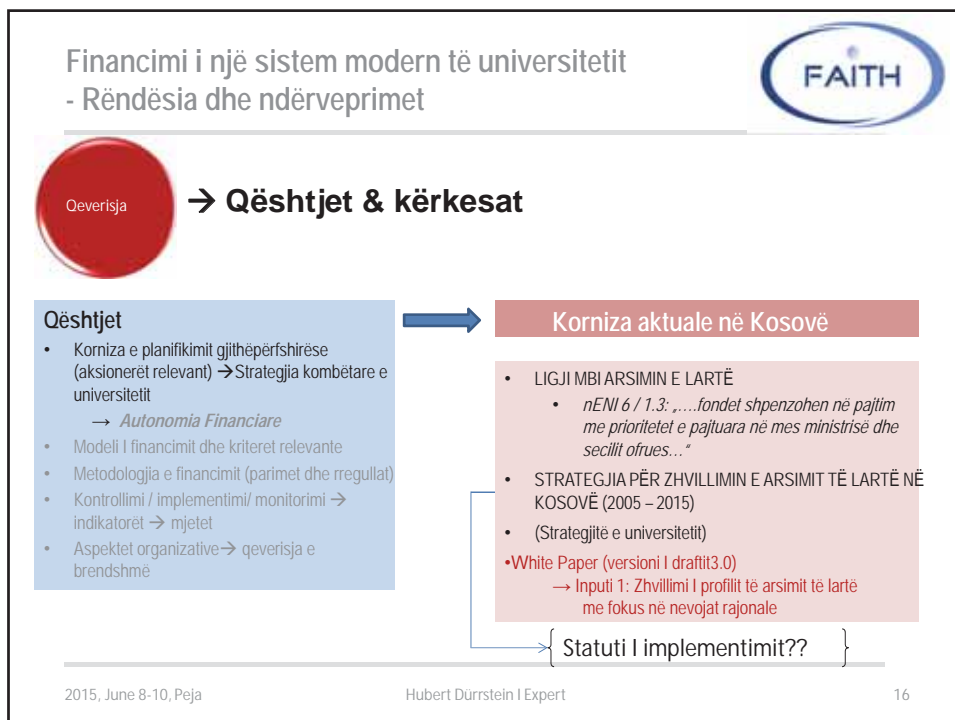
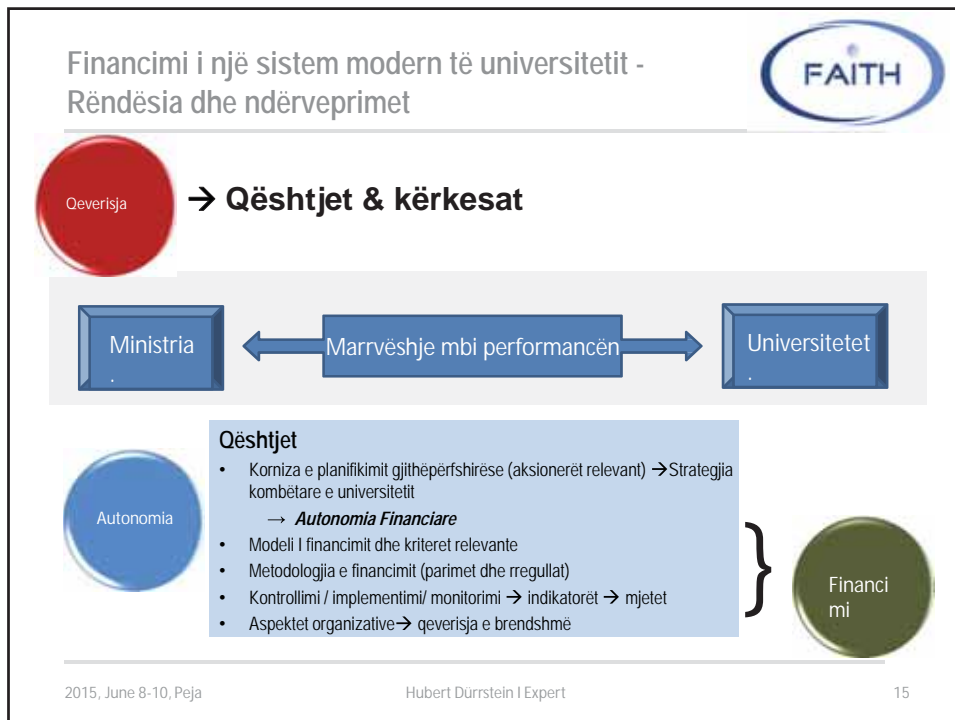
Financimi i një sistemi modern të universitetit
- Rëndësia dhe ndërveprimet




Qeverisja → **Qasja sistematike**


2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 12








Financimi i një sistemi modern të universitetit - Rëndësia dhe ndërveprimet



Qeverisja

⇒

Qështjet & kërkeses



Financimi

Qështjet

- Korniza e planifikimit gjithëpërfshirëse (aksionerët relevant) → Strategjia kombëtare e universitetit
→ **Autonomia Financiare**
- Modeli i financimit dhe kriteret relevante
- Metodologjia e financimit (parimet dhe rregullat)
- Kontrrollimi / implementimi/ monitorimi → indikatorët → mjetet
- Aspektet organizative → qeverisja e brendshme


➔

Korniza aktuale në Kosovë


- LIGJI MBI ARSIMIN E LARTË
 - Neni 8 / 3:qdo ofrues publik ka personalitet ligjor në raport me qështjet të cilat can të bëjnë me këtë Ligj përfshirë të drejtën për
 - 3.1
 - ...
 - 3.9

{ Në përputhshmëri me ligjin?? }

2015, June 8-10, Peja
Hubert Dürstein | Expert
17




Financimi i një sistemi modern të universitetit - Rëndësia dhe ndërveprimet



Qeverisja

⇒

Qështjet & kërkesat



Financimi

Qështjet

- Korniza e planifikimit gjithëpërfshirëse (aksionerët relevant) → Strategjia kombëtare e universitetit
→ **Autonomia Financiare**
- Modeli i financimit dhe kriteret relevante
- Metodologjia e financimit (parimet dhe rregullat)
- Kontrrollimi / implementimi/ monitorimi → indikatorët → mjetet
- Aspektet organizative → qeverisja e brendshme

➔


Korniza aktuale në Kosovë

- LIGJI MBI ARSIMIN E LARTË Qeverisja
 - Neni 8 / 3:qdo ofrues publik ka personalitet ligjor në raport me qështjet të cilat can të bëjnë me këtë Ligj përfshirë të drejtën për
 - 3.1
 - ...
 - 3.9

{ Në përputhshmëri me ligjin?? }

2015, June 8-10, Peja
Hubert Dürstein | Expert
18

Financimi i një sistemi modern të universitetit
- Rëndësia dhe ndërveprimet



Qeverisja → Qështjet & kërkesat

Financimi

Qështjet


- Korniza e planifikimit gjithëpërfshirëse (aksionerët relevant) → Strategjia kombëtare e universitetit
→ *Autonomia Financiare*
- **Modeli I financimit dhe kriteret relevante**
- **Metodologjia e financimit (parimet dhe rregullat)**
- Kontrollimi / implementimi/ monitorimi → indikatorët → mjetet
- Aspektet organizative → qeverisja e brendshme

Korniza aktuale në Kosovë (1)

- **LIGJI MBI ARSIMI E LARTË:**
 - Neni 21 (referenca në prezantimin e B. Gallopeni, 8 shtator,2014)
 - Kordinimi në mes Ministrisë së Financave dhe MASH-it
 - Alokimi I fondeve → mësimdhënia (numër specifik (max) I studentëve), hulumtimi I ndërlidhur me mësimdhënien, infrastruktura, qëllimet tjera.
 - Plani strategjik I ofruesit
 - Buxheti indikativ për ciklin e financimit 5 vjeçar
 - Marrëveshja e performancës (3 vite)

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 19

Financimi i një sistemi modern të universitetit
- Rëndësia dhe ndërveprimet



Qeverisja → Qështjet & kërkesat

Financimi

Qështjet

- Korniza e planifikimit gjithëpërfshirëse (aksionerët relevant) → Strategjia kombëtare e universitetit
→ *Autonomia Financiare*
- **Modeli I financimit dhe kriteret relevante**
- **Metodologjia e financimit (parimet dhe rregullat)**
- Kontrollimi / implementimi/ monitorimi → indikatorët → mjetet
- Aspektet organizative → qeverisja e brendshme

Korniza aktuale në Kosovë (2)

- Referencë në prezantimin e A. Mettnger „Modelet e financimit në Austrí(.....)“
- **White Paper (versioni I draftit 3.0)**
 - Inputi 2: Financimi I Asimit të Lartë
 - „Financimi I mësimdhënies“ – modelet e financimit për kokë banori bazuar në outputin e orientuar në indikatorë
 - „Financimi I hulumtimit“ – cFinancimi I bazuar në performancë konkurruese (++ disa mendime tjera)

{ Praniimi/angazhimi & kërkesat për realizim_____ }

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 20

Financimi i një sistemi modern të universitetit
- Rëndësia dhe ndërveprimet



Qeverisja → Qështjet & kërkesat
-- Pikë referimi Austria --

Financimi

Marrëveshjet mbi performancën duhet, në veçanti të përmbajnë:

1. Shërbimet që do të ofrohen nga universiteti në fjalë, I cili duhet, në pajtim me objektivat, parimet dhe detyrat udhëheqëse e një universiteti të tillë, në fushat në vazhdim:
 - Objektivat strategjike, Profili akademik, zhvillimi I universitetit dhe resureve humane
 - Hulumtimi, avancimi I arteve
 - Programet studimore dhe arsimit I vazhdueshëm
 - Masat për zvogëlimin e braktisjeve nga universitetit
 - Përmirësimi I raportit student-profesor
 - Ofertat për studentët puntorë
 - Synimet sociale
 - Rritja e internacionalizimit dhe mobilitetit
 - Bashkëpunimi ndër-universitar
 - Themelimi I indikatorëve
 - Rregulloret specifike

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein I Expert 21

Financimi i një sistemi modern të universitetit
- Rëndësia dhe ndërveprimet



Qeverisja → Qështjet & kërkesat
--Pikë referimi Austria --

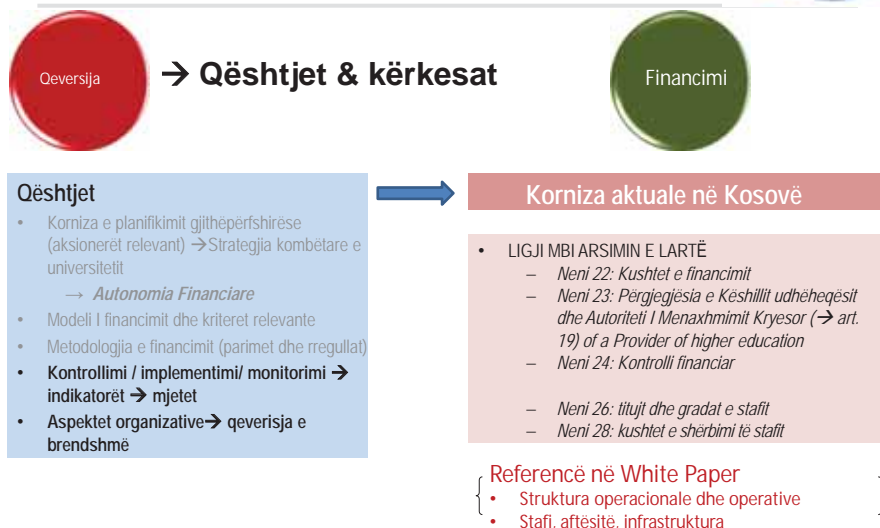
Financimi

Marrëveshjet mbi performancën duhet, në veçanti të përmbajnë:

1. Shërbimet që do të ofrohen në pajtim me objektivat, parimet dhe detyrat udhëheqëse e një universiteti të tillë, nga universiteti në fjalë
2. Ndërrmarrje e veprimve nga Qeveria Federale; alokimi I buxhetit themelor, duke marrë parasysh kriteret e mëparshme
3. Përmbajtja, shtrirja dhe qëllimi i objektivave dhe koha e arritjes së qëllimit
4. Ndarja e buxhetit themelor në alokime të dhëna për buxhete të viteve të caktuara
5. Masat në rastet e mos përmbushjes së marrëveshjeve të performancës
4. Raportimi dhe kontabiliteti

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein I Expert 22

Financimi i një sistem modern të universitetit - Rëndësia dhe ndërveprimet



2015, June 8-10, Peja

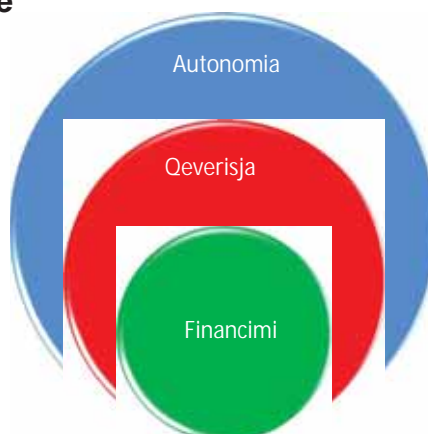
Hubert Dürstein | Expert

23

Financimi i një sistem modern të universitetit - Rëndësia dhe ndërveprimet



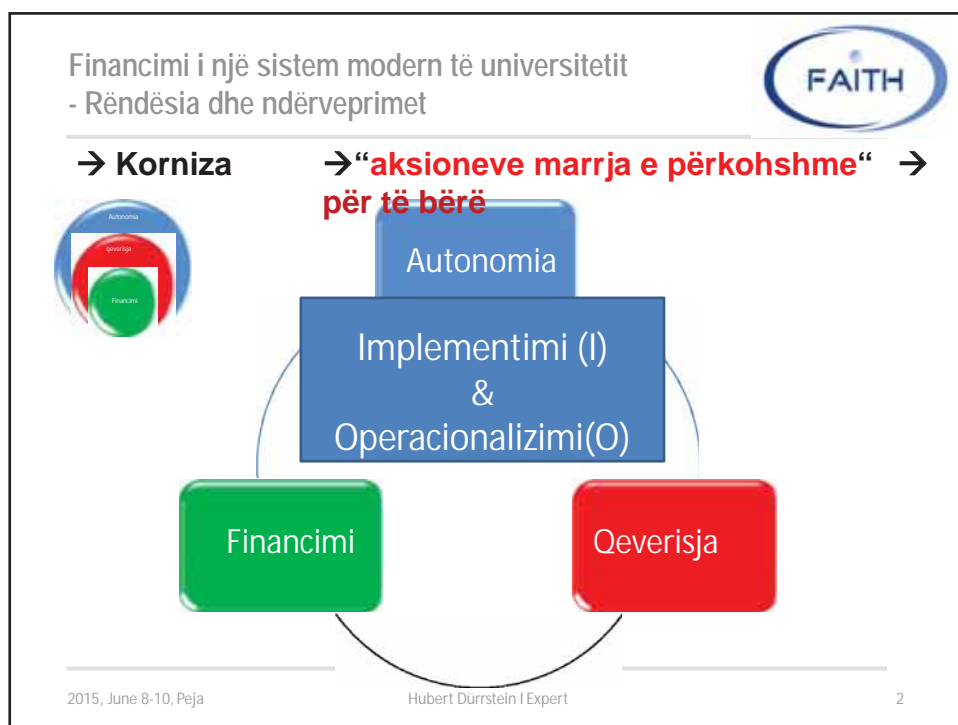
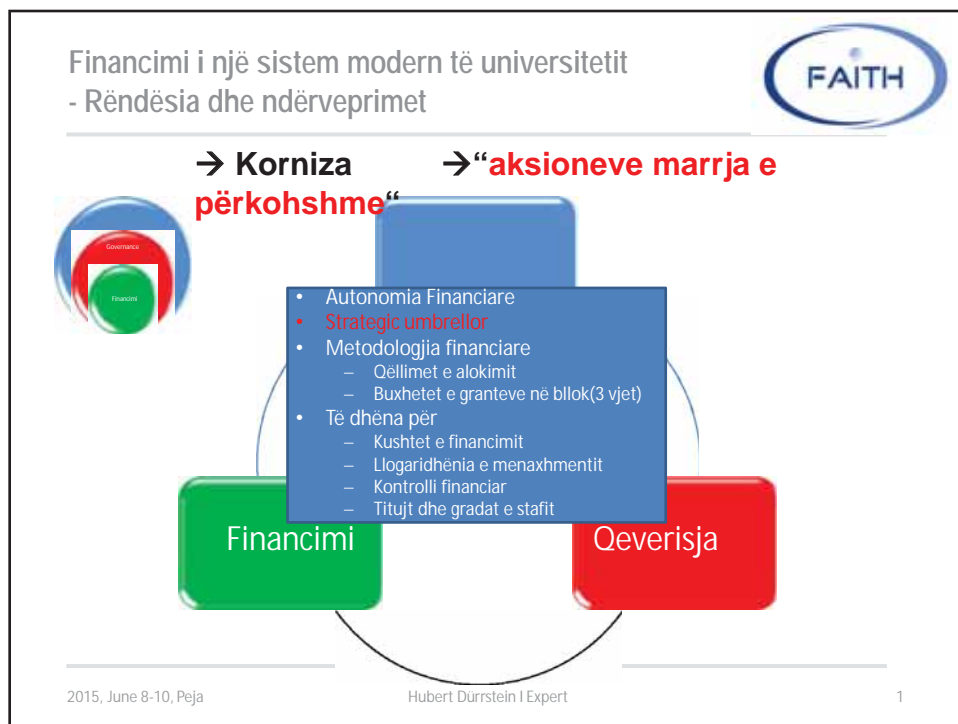
→ Korniza → “aksioneve marrja e përkohshme”

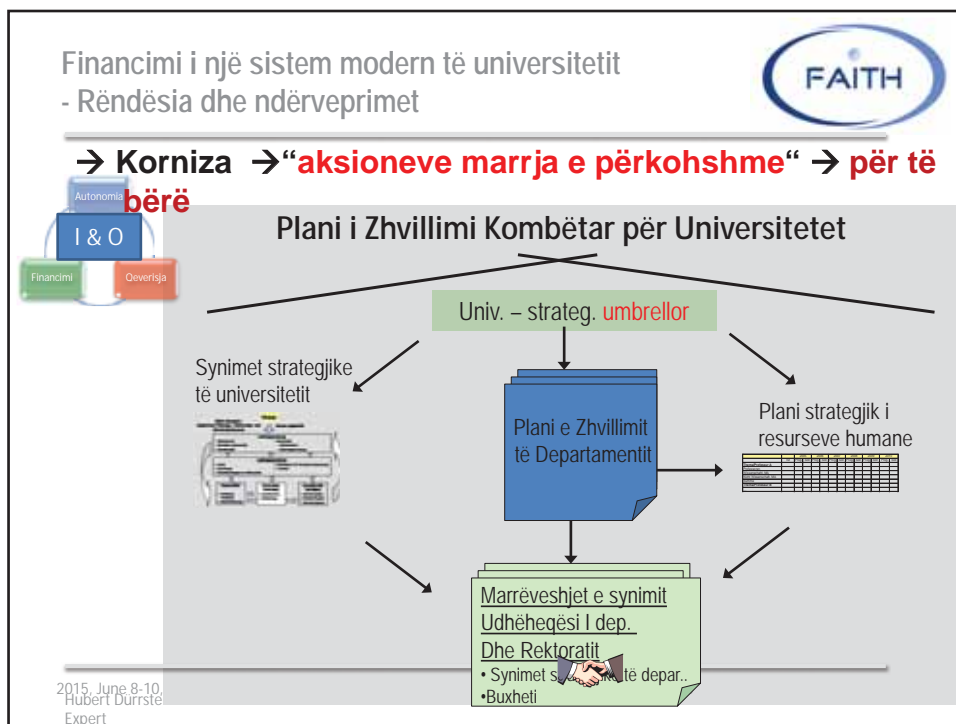


2015, June 8-10, Peja


Hubert Dürstein | Expert

24





Financimi i një sistemi modern të universitetit
- Rëndësia dhe ndërveprimet



Autonomia
I & O
Financimi Qeverisja

→ Provë Grupi A „White Paper“

Fokusi → Qeverisja e Brendshme

I. Struktura operacionale dhe organizative


II. Stafi, aftësitë, infrastruktura

III. Diskutimi dhe zotimet përfundimtare

2015, Qershor 8-10, Peja
Hubert Dürstein | Expert

5

Financimi i një sistemi modern të universitetit
- Rëndësia dhe ndërveprimet



Ju faleminderit për vëmendje

- hubert.duerrstein@oead.at
- hubert.duerrstein@boku.ac.at
- <http://www.oead.at/>
- <http://www.boku.ac.at/>

2015, June 8-10, Peja

Hubert Dürstein | Expert

30



Përfitimet Monetare dhe Jo-monetare të Universiteteve




Universiteti Saarland si një shembull

PD Dr. Wolfgang Meyer
CEval – Qendra për vlerësim në Universitetin Saarland

Kontakt:
Centrum für Evaluation
Postfach 15 11 50
D-66041 Saarbrücken
Tel.: +49 - (0)6 81- 3 02 - 33 20
E-Mail: info@ceval.de



01-07-2014 Saarbruecken



AGJENDA

- ✓ Hyrje: Rreziqet e politikave të kostove të paramenduara (Cost-Biaced)
- ✓ Konsumi dhe Shpërndarja Rajonale
- ✓ Përfitimet Afat-shkurta të Universiteteve
- ✓ Përfitimet Afat-gjata të Universiteteve
- ✓ Përfundimi: Zhvillimi Rajonal dhe Universitetet

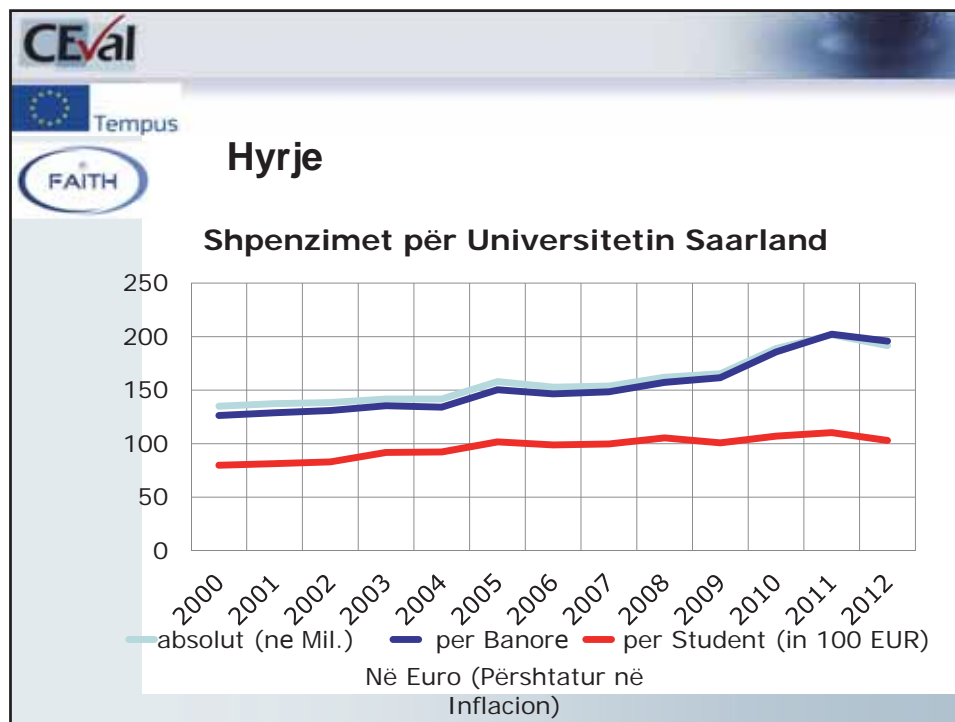
CEval Pjesa I

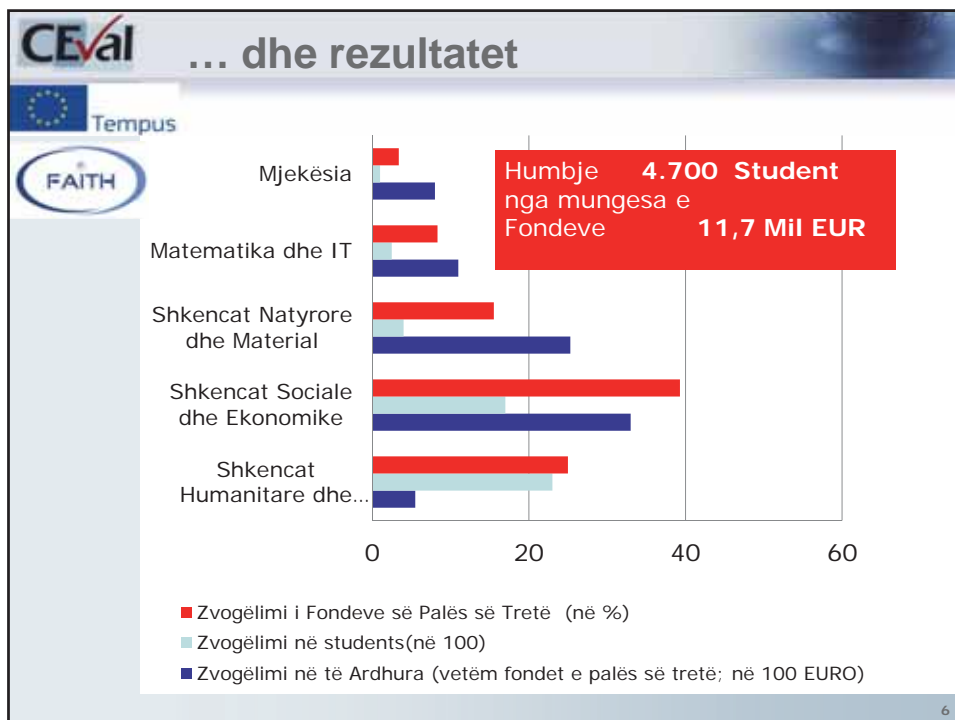
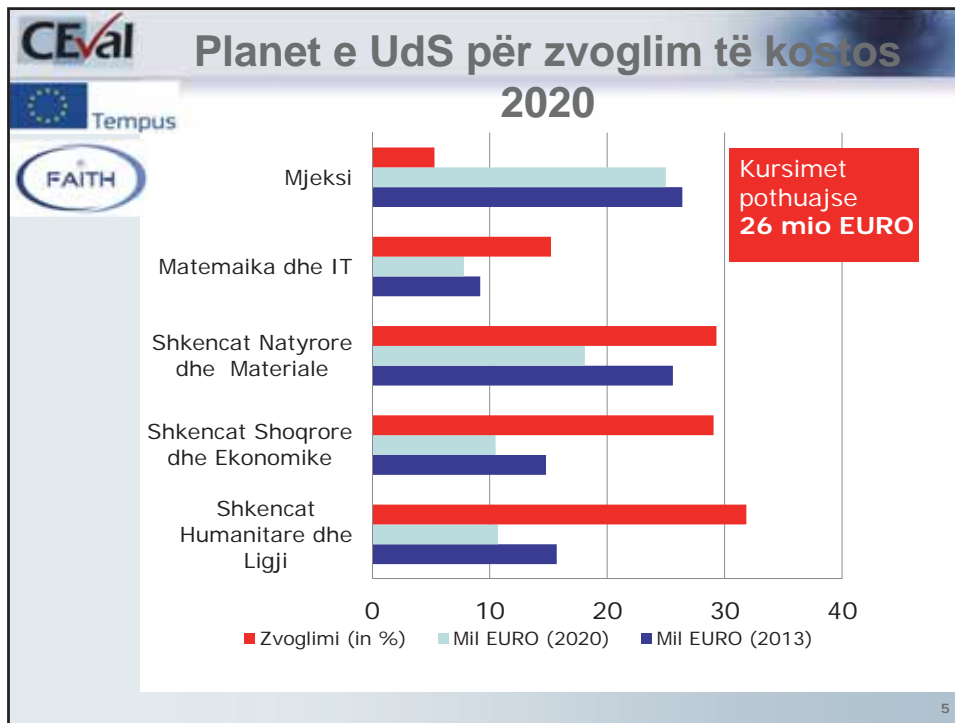
Tempus

FAITH

Hyrje

- ✓ Kriza financiare dhe **presioni në buxhetet publike** për të zvogluar koston (**nevoja për vendimarrje racionale**)
- ✓ **Analiza e Kostos-Përfitimit** si një mjet profesional është edhe I paraparë në ligji gjerman ("Bundeshaushaltsordnung §7, 2+3")
- ✓ **Vlerësimet e rrezikut** janë gjrësishtë të shfrytëzuara në projektet e zhvillimit më të madhë (psh. Vlerësimi i Impaktit Ambiental- EIA)
- ✓ Nuk është dëgjuar për një analizë profesionale të kosto-përfitimit ose të qfarëdo vlerësimit të rrezikut të përdorura për **Universitete**





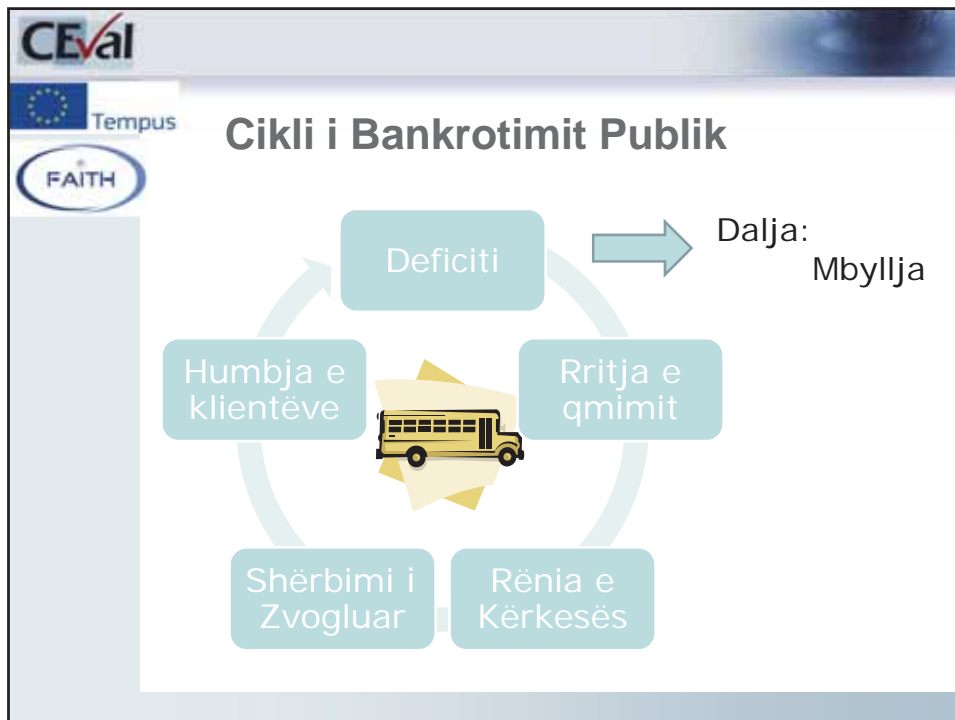
CEval **Kostot e Kursimeve**

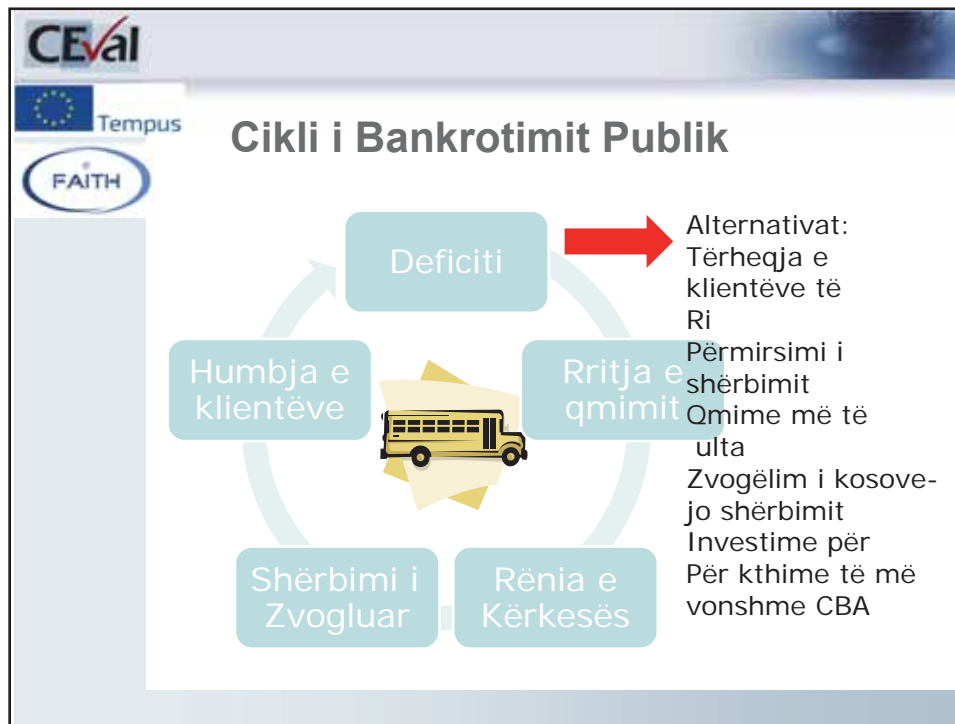
Tempus FAITH

Aspekti Mikroekonomik

Bilanci Në Mil EUR	Kursimet Në Mil EUR	Kostot Në Mil EUR
+ 14,3	26,0 (Kryesisht personal)	11,7 (Fondet)
- 1,7	0,2 (Transporti Publik)	1,9 (Pagesat)
?	Kostot e hulumtimit?	Humbja e Patentave (Të hyrat nga hulumtimi)
?	Kosot e Shërbimit?	Të hyrat nga Shërbimi?
?	Kosto tjera?	Të hyra tjera (nga studentët dhe personale)

26.04.2013 © 2014 Meyer 7





CEval Pjesa 2
Tempus
FAITH

Konsumi dhe Shpërndarja Rajonale

- ✓ Procesi i kalkulimit të përgjithshëm CBA
- ✓ Studentët dhe Punëdhënësit Universitar si Konsumator dhe Tatim Pagus
- ✓ Vështërsitë Metodologjike (Atribuimi, Stabiliteti dhe Zgjedhja e Problemeve)

CEval

Tempus

FAITH

Elementet kyçe e analizës Kosto-Përfitime

Kostot	Përfitimet
<ul style="list-style-type: none">✓ Duke përfshirë jo vetëm kosot direkte (psh. buxheti publik)✓ Kostot potenciale për mosbërjen apo dështimin)✓ Kostot oportune (përfitimet potenciale të investimeve alternative)	<ul style="list-style-type: none">✓ Duke përfshirë jo vetëm fitimet direkte (psh. Taksat, konsumti)✓ Përfitimet e ardhshme të investimeve të tanishme✓ Monetarizimi dhe dhënia e supozimeve duke u bazuar në analizën e përfitimit

CEval

Tempus

FAITH

Kalkulimi i Efekteve Ekonomike Rajonale

- ✓ Definimi i rajonit dhe kufijtë e tij
- ✓ Kalkulimi i shpenzimeve të Universitetit
- ✓ Përfshirja e efekteve të shpenzimeve rajonale
- ✓ Përcaktimi i efektit të multiplikatorit rajonal
- ✓ Vlerësimi i efektit të punësimit rajonal

CEval
Tempus
FAITH

Disa rezultate për UdS (efektet direkte)

Shpenzimet e Universitetit	Totali (në EUR)	Përqindja (në %)	Rajonal (në EUR)
Shpenzimet Personale	170.358.453	80	136.286.762
Shpenzimet të Prekshme	87.714.435	49	42.980.073
Investimet	60.580.430	52	31.501.824
Shpenzimet e Studentëve	126.400.000	75	94.800.000
Shpenzimet Totale	445.053.318	69	306.136.015
Efekti Ekonomik	Multiplikatori i Keynes-it : 1,6		488.286.944
	Invetsimi Public Rajonal		-201.793.018
	Fitimet Neto		286.493.926

Source: Data UdS; Comparative Data: Glorius und Schultz 2002 ; Calculation: ëM




CEval
Tempus
FAITH

Disa rezultate për UdS (efektet direkte)

University Expenses	Total (in EUR)	Percentage (%)	Regional (in EUR)
Personal Expenses	170.358.453	80	136.286.762
Tangible Expenses	87.714.435	49	42.980.073
Investments	60.580.430	52	31.501.824
Student Expenses	126.400.000	75	94.800.000
Total Expenses	445.053.318	69	306.136.015
Economic Impact	Keynes Multiplier: 1,6		488.286.944
	Regional Public Investment		-201.793.018
	Net Return		286.493.926




1 Euro Investim => 2.5 - 3 EURO Fitim
(vetëm kostot dhe fitimet direkte)

Source: Data UdS; Comparative Data: Glorius und Schultz 2002 ; Calculation: ëM



Efektet Demografike

- ✓ Jo-shkencore (kryesisht lokale dhe stabile)
- ✓ Shkencore (ndërkombëtare dhe me mobilitet të lartë)
- ✓ Studentët
 - Nga Rajoni (shmangëja e efekteve shtytëse, konsumi lokal)
 - Nga pjesët tjera të vendit (rritjen e efekteve në pah, konsumi i përzier)
 - Ndërkombëtar (vetëm përkohësisht, konsumi i përzier)



Problemet metodologjike

- ✓ Norma të ulta të përgjigjes (gabimi i zgjedhur sistematik)
- ✓ Vështirësitë për të iu përgjigjur pyetjeve buxhetore për student
- ✓ Jo-stabiliteti i të hyrave dhe shpenzimeve
- ✓ Ndarja në mes konsumit lokal dhe jo-lokal

CEval Pjesa 3

Tempus FAITH

Përfitimet Afat-shkurta të Universiteteve

- ✓ Përfitimet Rajonale (afat-shkurta)
- ✓ Efektet shtytëse dhe tërheqëse
- ✓ Mobiliteti i shkaktuar nga Universitetet

26.04.2013 © 2014 Meyer 17

CEval

Tempus FAITH

Përfitimet Shoqërore të Universiteteve

Ekonomia

Lokacioni atraktiv për kompanitë

Inovacionet fillestare të ndërmarrësve

Punët të financuara nga pala e tretë

Konsulanti

Shance në jetë
Të ardhura më të larta
Mundësi të karrierës

Qertifikimi
Kualifikimi
Dija
Lokacion atraktiv për familjet

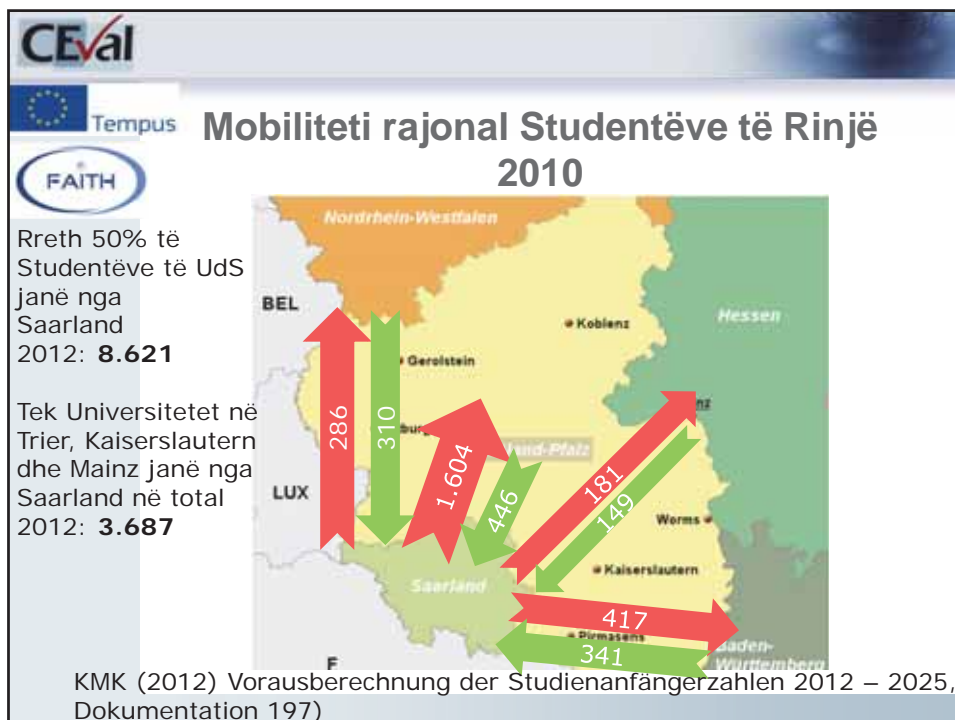
Arsimi




Universiteti

Hulumtimet

Punëdhënësi



Qytetarët





Përfitimet Afat-gjata të Universitetit

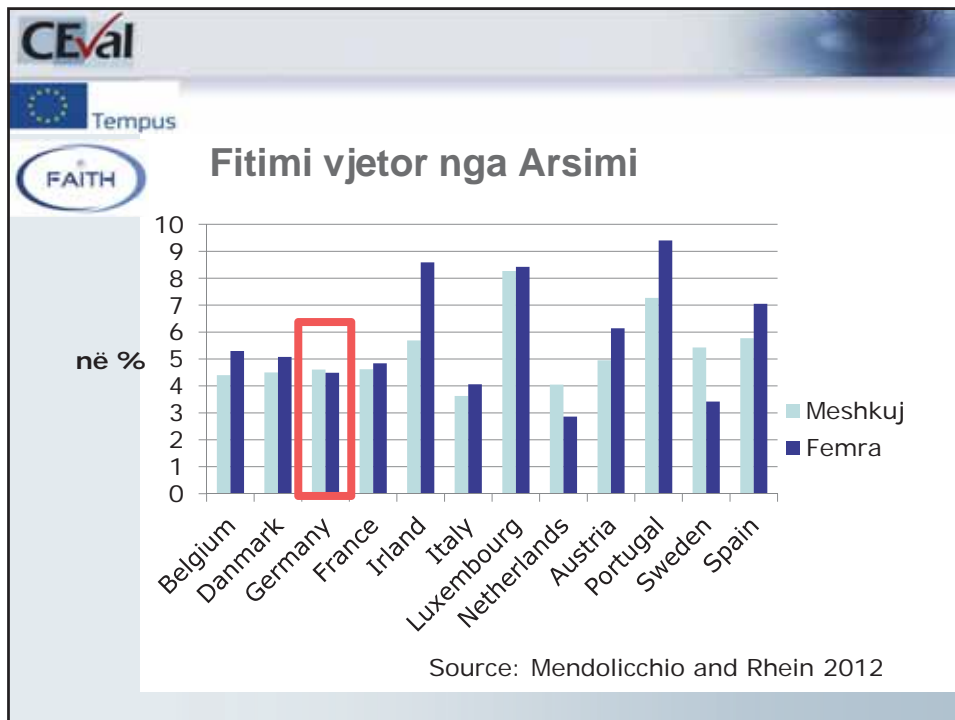
- ✓ Efekte gjatë gjithë jetës për studentët
- ✓ Fitimi vjetor i arsimimit
- ✓ Efektet afat-gjata nga intelektualët për zhvillimin rajonal
- ✓ Hulumtimet shkencore dhe ekonomia rajonale



Rezultatet nga studimet Afat-gjata

- ✓ **Rrezik i ulët i papunësisë** (mesatare 2.5% në vend të 7.5%; rreziqe të larta vetëm në fillim të karrierës pas përfundimit studimeve-kërko papunësinë)
- ✓ **Punësimi i përshtatet Arsimit Akademik** (pas 10 vjetëve, 90% të diplomuarve universitar janë në punë adekuate)
- ✓ **Të ardhura më të larta** (79% të diplomuarve universitar janë mbi mesataren)

Source: Fabian et al (2013)



Efektet Afat-gjata Rajonale

Efektet e Paprekshme	Indikatorët
Efektet e Kompetencës	<ul style="list-style-type: none"> • Përfitimi i dijës i kualifikimit të lartë • Transferi i Dijës • Funksioni arsimor
Efektet e Rrjetit	<ul style="list-style-type: none"> • Rrjeti horizontal dhe vertikal i Universiteteve • Rrjeti i Studentëve dhe ish-studentëve
Efektet Strukturale	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastrukturë Shkencore • Efektet e tregut të punës
Efektet e Imazhit	<ul style="list-style-type: none"> • Raportet mediatike • Lokacion atraktiv për Jetesë, Punë dhe Arsim

Burimi: Strauf and Behrendt 2006

CEval

Tempus

FAITH

Shembull i Intelektualëve në Saarland

- ✓ Efekti direkt:
 - Stafi i Universitetit (buxheti i rregullt) 1.719
 - Spitali i Universitetit(buxheti i rregullt) 3.367
- ✓ Efektet Shtesë:
 - Stafi i financuar nga pala e tretë 994
- ✓ Efektet Indirekte:
 - Të diplomuar që qëndrojnë në Saarland, app. 43%
ose 602

Efektet e punësimit afat-gjatë?

CEval

Tempus

FAITH

Përfundimi

- ✓ Dikush nuk mund të vendos në lidhje me investimet për universitetet pa pasur një informatë valide mbi **kostot dhe përfitimet rajonale**
- ✓ Duhet të shikojë që të dyja efektet monetare dhe jo-monetare, afat-shkurta dhe afat-gjata
- ✓ Nuk ekziston planifikim profesional në rajonet në investimet universitare
- ✓ Nuk ekzistojnë rregulla si të përdoret CBA dhe si të marrim informacione mbi përfitimet- por ekzistojnë disa standare në dispozicion


www.bmwf.gov.at


Bundesministerium für
Wissenschaft, Forschung und Wirtschaft

Drejtimi i Universiteteve të pavarura në Austri: Zhvillimi i Sistemit Financiar të Universiteteve Publike

Para 2004

www.bmwf.gov.at


Bundesministerium für
Wissenschaft, Forschung und Wirtschaft

- Universitetet janë pjesë e ministrisë së shkencës dhe hulumtimeve
- Të hyrat nga burimet jo federale (p.sh. pagesat e studentëve) janë pjesë e buxhetit federal
- Shpenzimet paguhen nga buxheti federal (Personeli, Infrastruktura,...)

Ligji mbi Universitetet 2002

www.bmwf.gv.at



- Në fuçi që nga 2004
- Universitetet janë subjekte aksionare të pavarura të qeverisura me Ligjin mbi Universitetet 2002
- Menaxhimi sipas objektivave (marrëveshja mbi performancën)

Ligji mbi Universitetet 2002

www.bmwf.gv.at



- Buxhetet trevjeçare
- Të gjitha të hyrat i takojnë universitetit
- Të gjitha shpenzimet paguhen drejtperdrejtë nga universiteti

Ligji mbi Universitetet 2002

www.bmwf.gv.at



Faza tranzitore

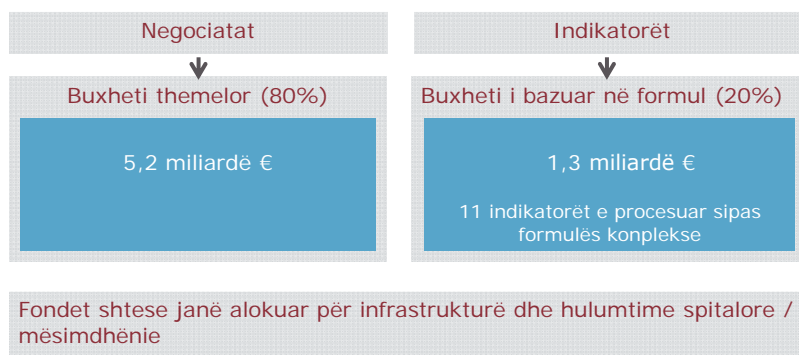
- 2004 – 2006: buxhetet vjetore për të lehtësuar tranzicionin e financimit
- Që nga 2007: marrëveshjet mbi performancën trivjeçare ndërmjet universiteteve dhe ministrisë së shkencës, hulumtimit dhe ekonomisë

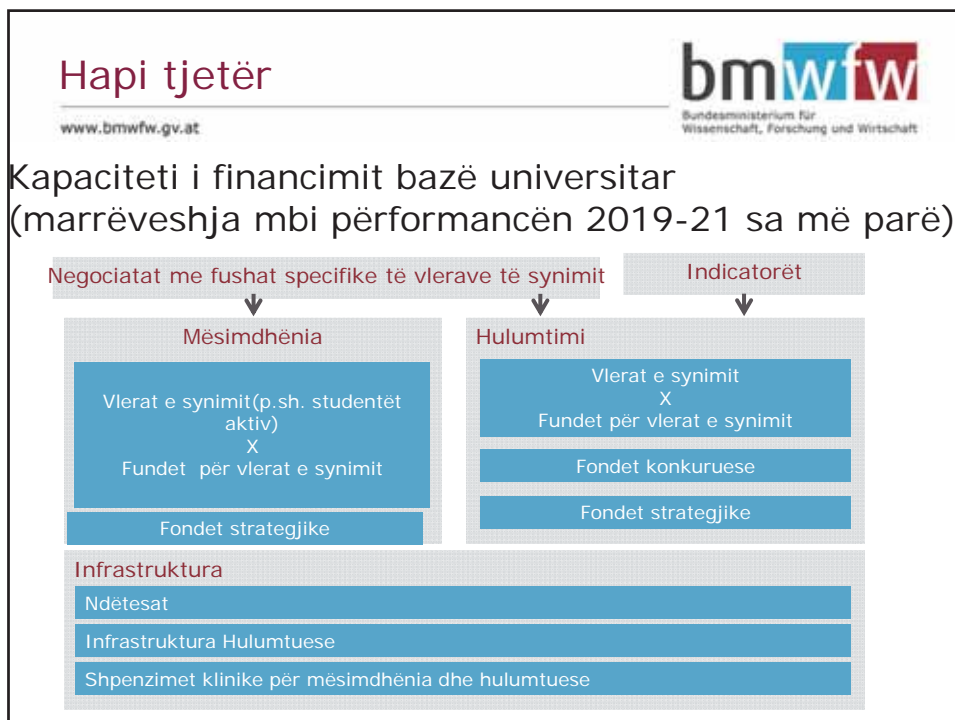
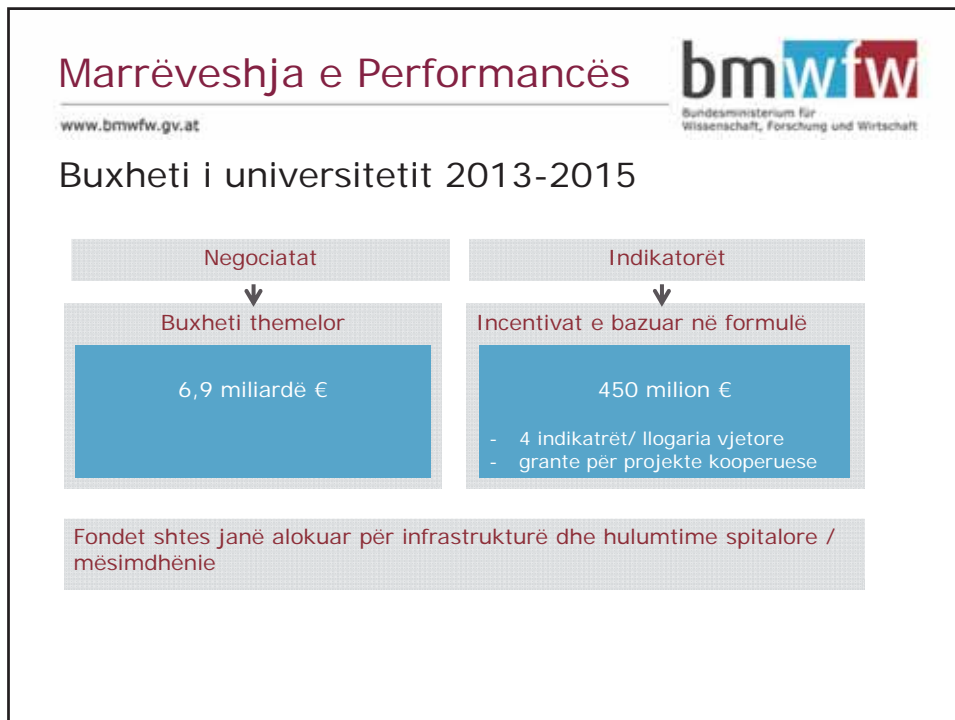
Marrëveshja e Performancës

www.bmwf.gv.at



Buxheti i universitetit 2010-2012





Hapi tjetër

www.bmwf.gv.at



Hapat për implementimin e kapaciteteve bazë të financimit universitar

- Adaptimi i Ligjit të Universiteteve 2002
- Implementimi i kontrollave të pranimit
- Dizajnimi i procesit të implementimit

Informatat e Mëtejme

www.bmwf.gv.at



Mag. Georg TUMMELTSHAMMER
Phone: +43/1/53120/5132
E-Mail: Georg.Tummeltshammer@bmwf.gv.at






Tempus

Menaxhimi Financiar në Universitetin Saarland

Saarbrücken, Juli 2014

Universiteti Saarland në rrugën e tij drejt autonomisë
financiare, procesi i ndryshimit në 2004





Tempus

Fakte & të Dhëna për Universitetin Saarland

- Universiteti Saarland është themeluar në vitin 1948 me ndihmën e Francës
- 8 Fakultetet
- 18.500 studentë në Saarbrücken dhe Homburg (Fakulteti i Mjekësisë)
- 15 për qind studentë ndërkombëtarë
- 120 programe studimore, 25 programe ndërkombëtare me kualifikime të dyfishta
- 280 profesorë
- 4 qendra bashkëpunuese hulumtuese dhe 5 shkolla pasuniversitare
- 5.000 Njerëz që punojnë në Universitetin Saarland (pa Spitalin Saarland)
- 252 kompanitë spin-off me më shumë se 1.454 të punësuar
- 179 Mil. € shumë e përgjithshme e Buxhetit, 77 Mil. € fonde të palës së tretë

Selte 2 Ákos Barna

FAITH   Tempus

Aspekte të procesit të Ndryshimit të Menaxhimit

1. Korniza ligjore dhe rregullatore
2. Angazhimet dhe marrëveshjet buxhetore shumë-vjeçare
3. Metodatat e orientuara në objektiva të shpërndarjes së fondeve (formulat e financimit dhe marrëveshjeve mbi objektivat).
4. Procedurat e sigurimit të cilësisë (p.sh. vlerësimi)
5. Raportimi/kontabilitetit i jashtëm
6. Instrumentet e vetë-rregullimit të arsimit të lartë




Juli 16 Seite 3 Ákos Barna


FAITH   Tempus

Korniza ligjore dhe rregullatore

- Akti mbi Arsimin e Lartë Shtetëror është korniza themelore për definimin e kontrollit, në mënyrë të veçantë në formën e strukturave të vendimmarrjes dhe menaxhimit. Por, për shembull, forma ligjore është e rëndësishme për mundësitë e kontrollit të shtetit. Së fundi, ajo është rregulluar, në shkallën në të cilën autonomia e universitetit është e kufizuar nga pjesëmarrja shtetërore dhe miratimi i të drejtave
- Deklarata e Bolonjës
- Ribashkimi Gjerman

Juni 16 Seite 4 Ákos Barna

			Tempus
Autonomia Universitare, Ligji-Nr. 1556 për Universitetin Saarland (2004 – Ligji i Universitetit)			
<ul style="list-style-type: none">• Paraqitja e buxhetit global u shoqërua me përfundimin mbi marrëveshjen mbi synimin dhe performancën si dhe riorganizimin e menaxhimit financiar.• Në përputhje me kontratën e bisedimeve, universiteti rregullon të gjitha çështjet e administrimit të personelit dhe vetë listën e pagave.• Universiteti Saarland nxjerr rregullat e veta me statutet dhe rregullat.			
Jul 16	Selte	5	Ákos Barna

			Tempus
Rregullat dhe rregulloret e tjera financiare			
Rregullorja e Buxhetit të Shtetit (Landeshaushaltsordnung) Rregullorja e Buxhetit të Shtetit përcakton parimet për ligjin financiar të institucioneve publike			
Dekreti i Ministrisë së Ekonomisë dhe Shkencës e Saarland për raportimin financiar dhe të kontabilitetit nga Universiteti Saarland (Rechnungslegungserlass) Dekreti rregullon hartimin dhe ekzekutimin e planit të biznesit, pagesat dhe auditimin e pasqyrave financiare.			
Politika e Kontabilitetit Politika e kontabilitetit përkrah formën e jashtme të një gjendje bilanci, përmbajtjen e gjendjes së bilancit, vlerësimin e elementeve të veçanta të bilancit dhe paraqitjen e pasqyrës së të ardhurave.			
Akti mbi Amandamentin për Tatime Përgjashtimi ekzistues tatimor i shitjes të universiteteve shtetërore nga aktivitetet hulumtuese ishte shfuqizuar që nga 01.01.2004			
Jul 16	Selte	6	Ákos Barna

FAITH   Tempus

Angazhimet dhe marrëveshjet buxhetore shumë-vjeqare



Situatë e veçantë në Saarland :
Një Shtet – Një Universitet

Gjendja financiare në 2004

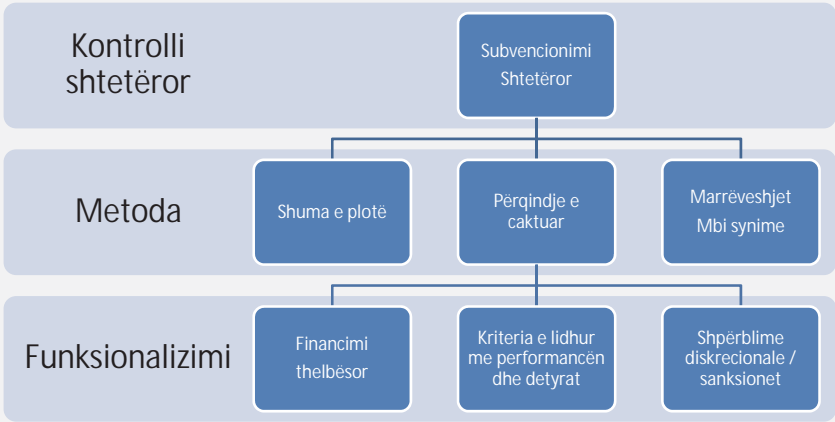
Universiteti Saarland ishte vendosur në një situatë financiare që lejon ristrukturim të brendshëm vetëm nëpërmjet një rishpërndarje të burimeve: Një mirëmbajtje aktive e profilit dhe zhvillimet e reja do të realizoheshin vetëm me kursime në fusha të tjera. Universiteti i mungonte një buxhet vjetor në vlerë prej rreth 8 milion €.

Vëllimi i buxhetit global në vitet e ardhshme është negociuar dhe është i pandryshueshëm; nuk ka asnjë mënyrë për të zbutur shumë mbi buxhetin

Juni 16 Seite 7 Ákos Barna

FAITH   Tempus

Metodat e shpërndarjes së fondeve të orientuara në qëllime



```
graph TD; A[Kontrolli shtetëror] --- B[Subvencionimi Shtetëror]; B --- C[Metoda]; C --- D[Shuma e plotë]; C --- E[Përqindje e caktuar]; C --- F[Marrëveshjet Mbi synime]; F --- G[Funksionalizimi]; G --- H[Financimi thelbësor]; G --- I[Kriteria e lidhur me performancën dhe detyrat]; G --- J[Shpërblime diskrecionale / sanksionet];
```

Juni 16 Seite 8 Ákos Barna





Funksionet e marrëveshjes mbi objektivat

- Një element thelbësor i kontrollit të shtetit do të jetë marrëveshja mbi objektivat ndërmjet Universitetit Saarland dhe Ministrisë. Hartimi specifik varet nga funksioni i saj:
- Si pjesë e përcaktimit të financimit në bazë të qëllimeve është përdorur kryesisht për të legjitimuar një model bazë në kuadër të kontratës dhe provë mbi aftësisën e vetë-kontrollit të universitetit.
- Në financimin e bazuar në performancë, marrëveshja mbi objektivat shërben si bazë për skemat stimuluese të brendshme. Referenca e autoritetit të brendshme mund të lëshohet gjithashtu në lidhje me detektimin e së aftësisë vetë-kontrollit.
- Në pjesën e inovacionit për të çuar përpara projekt - marrëveshjet specifike mbi objektivat inovative dhe zhvillimin strukturor duke krijuar një ekuilibër midis promovimit të profilizimit autonom të Universitetit Saarland dhe zbatimin e qëllimeve të shtetit.

Jul 16
Selte 9
Åkos Barna





Implementimi i kontrollit të shtetit në marrëveshje të konfiguruar të ndryshme të bazuara në objektiva dhe performancë

Marrëveshje mbi objektivat
2004 – 2006 / 2007

Financimi i lidhur me detyra
Financimi bazuar në performancë
Financimi për inovacione

Marrëveshja mbi objektivat II
2008 - 2010

Buxheti mbi shumë e përgjithshme
Shpërblime Diskrecionale
Sanksionet të bazuar në formulë



Marrëveshja mbi objektivat III
2011 – 2013 / 2014

Financimi i lidhur me detyra
Alokimi i bazuar në performancën shtesë

Marrëveshja mbi objektivat IV
2015 – 2017 / 2020 (?)

Negociatat fillojnë në korrik 2014

Juni 16
Selte 10
Åkos Barna

FAITH   Tempus



Procedurat për sigurimin e cilësisë

Nëse një agjenci qeveritare është krijuar dhe ka paraqitur tërësisht vlerësime. Apo do të jetë një datë në marrëveshjet mbi objektivat që universiteti është i zotuar të vlerësojë dhe sigurimin e cilësisë dhe duhet të demonstrojnë se kjo ndodh në periudha të caktuara dhe me standarde të caktuara.

është zbatuar opsioni i dytë, sepse paraqet më shumë vetë-kontroll vetë-përgjegjësi. Në këtë mënyrë mund të sigurohet se në Saarland sigurimi i cilësisë është parë si një mjet që është zbatuar në interesin e tij dhe të përdoret për të mirën e universitetit. Vlerësimi nuk është rutinë e imponuar nga jashtë dhe jo për proces burokratik

Universiteti Saarland është një nga universitetet e para në Gjermani, i cili arriti një akreditimin e sistemit në vitin 2013.

Juni 16 Seite 11 Ákos Barna

FAITH   Tempus

Raportimi/Kontabiliteti i Jashtëm

Sistemi i raportimit pranon funksione plotësuese për instrumentet e tjera të qasjes së re të kontrollit:

- Ai kontribuon në legjitimitetin e buxhetit global. Duke përfaqësuar punën akademike të vendosur mbi qeverinë dhe llogaridhënien publike.
- Ai mbështet kontrollin e shtetit (indiktorët e formulës, raporton mbi zbatimin e marrëveshjeve mbi objektivat, etj).
- Kjo siguron që qasja e re kontrolli është reflektuar edhe në buxhetin dhe në këtë mënyrë edhe arrin në Parlament.
- Ai mbështet kontrollin automatik të universitetit. Universiteti duhet të përdorë në mënyrë aktive raporte si instrumente të politikës së komunikimit dhe të informacionit dhe të bëjë kështu avancimin e marketingut të arsimit të lartë.
- Hartimi i sistemit të raportimit duhet të sigurojë që në bashkëveprim me instrumentet e tjera të kontrollit dhe të jenë të përshtatura me prioritetet në funksionet e lartpërmendura.

Juni 16 Seite 12 Ákos Barna

FAITH   Tempus

Raporti Vjetor

- Raporti ka për qëllim të paraqes gjendjen aktuale dhe të ardhshme të kompanisë lidhur me mundësitë dhe rreziqet. Ajo duhet të aranzhojë një pikpamje të drejtë dhe të vërtetë (§ 289 HGB).
- Raporti duhet të bazohet në një analizë të drejtë të indikatorëve kyç të performancës financiare. Kjo është për t'u përmendur në pasqyrat financiare të raportuara, shumat dhe dhënia e informacioneve shpjeguese.

Juni 16 Seite 13 Ákos Barna



FAITH   Tempus

4 Hapat në zhvillimin e buxheteve të IAL-ve



- Financat Publike**
Buxheti, shpenzimet dhe të ardhurat të orientuara në input
- Fleksibiliteti**
Mundësia e transferimit, **mbidan** **pranueshmërisë**, parimi i universalitetit
- Buxheti i Shumës së përgjithshme**
E drejta e dispozicionit për një shumë të alokuar
- Autonomia**
Alokimi për burime të caktuara të kushtëzuara, përgjegjës për përdorimin e fakultetit përkatës (departamenti, institutit) në përgjegjësi të burimeve të decentralizuar.

Juli 16 Seite 14 Ákos Barna



FAITH   Tempus

Dallimet mes kontabilitetit komercial dhe atë të financave publike

Në të kaluarën, ...

- ... buxheti është menaxhuar me llogaritë për faturat dhe llogaritë për pagesat (Financa Publike). Kontabiliteti i financave publike është instrument kontrolli i shpenzimeve të orientuar input për një periudhë të shkurtër që nuk lejon planifikimin afatgjatë.
- ... Kostot e ndërtimit nuk janë llogaritur, pra hapësirat ishin një "e mirë e lirë", me kërkesë të pafundme.
- ... Nuk është llogaritur amortizimi për asetet fikse. Shpenzimet në mallra "zhduken" në vitin e prokurimit nga financat publike
- ... Shpenzimet nuk janë ndarë për çdo qendër të koston.
- ... Nuk kishte parashikimet e bëra në lidhje me trendet e koston (sa kushton një I diplomuar?)

Juni 16 Seite 15 Ákos Barna

FAITH   Tempus

Avantazhet e kontabilitetit financiar

Varja në pah e konsumit të burimeve
Çfarë performance është arritur me burime të aplikuar?

Nxitja e vetëdijes mbi koston
Cilat shpenzime u bënë dhe si u zhvilluan?


Planifikimi afatgjatë në bazë të kriterëve ekonomike
Marrja në konsideratë e shpenzimeve të mirëmbajtjes para marrjes së vendimeve. Cila marzh fitimi është arritshme? Çfarë ndikimi bën rimodelimi i koston së të drejtës për studime

Qmimi
Çfarë shpenzimet e bëra për një shërbim të caktuar? Sa e lartë është marzhi e fitimit e arritur?

Mbështetje e vendimit
Cilat shpenzimet janë të lidhur me opsione të ndryshme? A ja vlen të investojë në pajisje apo në blerjen e një ekonomie të shërbimit? Çfarë burime shtesë janë të nevojshme në rritjen e numrit të studentëve?

Transparenca e shpenzimeve
Çfarë shpenzime janë shkaktuara nga administrata dhe ndihma teknike? Çfarë bën një I diplomuar dhe si të bashkojmë këtë kosto? Sa kushton për të ngritur një kurs të ri?



Juli 16 Seite 16 Ákos Barna

FAITH   Tempus

Masat e nevojshme në procesin e ndryshimit

- 1 • Trajnimi intensiv për stafin
- 2 • Punësimi i stafit me kualifikime të tjera sesa me herët (kontabilisti, IT, kontrollimi, planifikimi strategjik)
- 3 • Krijoni një kuptim të varësive të të gjitha fushave administrative
- 4 • Mbështetja nga Bordi i Universitetit



Juni 16 Seite 17 Ákos Barna

FAITH   Tempus

Instrumentet e vetë-rregullimit në arsimin e lartë

- Modernizimi (efikasiteti) i kurseve të ofruara
- Sigurimi i cilësisë (ngritja në performancën e trajnimit, duke reduktuar periudhën e studimit)
- Ndërkombëtarizimi i kurrikulës
- Përsosmëri në hulumtime (një ngritje në pjesën e jashtme të financimit)
- Vetëkontrolli i Universitetit
- Prezantimi i logarimbajtjeve të dyfishtë
- Prezantimi i kontabilitetit të kostos dhe menaxhmentit
- Vendosja e kontrollit në arsimin e lartë

Juni 16 Seite 18 Ákos Barna

FAITH   Tempus

Objektivat e kontabilitetit për universitetin

- Llogaridhënia periodike
- Analiza e Rezultateve
- Pasqyra e aseteve neto
- Buxhetimi në përputhje me të ardhurat e arritshme
- Performanca mbi objektivat krahasim i.c. me një buxhet
- Auditimi I Menaxhmentit
- Monitorimi i performancës
- Kontrolli i burimeve
- Llogaritja e tarifave të shërbimeve të brendshëm dhe të jashtëm



Juni 16 Seite 19 Ákos Barna

FAITH   Tempus

Arsye të tjera për nevojën e kontabilitetit të biznesit

- 1) Pozicioni i universiteteve në shoqëri ka ndryshuar fuqishëm në 20 vitet e fundit. Në kohët e mëparshme universitetet kishin kufizuar veten për hulumtime dhe arsim të lartë, por ditëve të sotme universitetet duhet të konkurrojnë për para me universitetet dhe ndërmarrjet e tjera.
- 2) Kërkesa për vendet e universitetit është në rritje të vazhdueshme, pavarësisht nga normat në rënie të lindjeve.
- 3) Ndryshimi nga rimbursimi I kostos së paster drejt një autonomie financiare kërkon një buxhet afatgjatë në vend të një buxheti afatmesëm.
- 4) Lidhshmëria e vazhdueshme me industrinë përmes spin-off, bashkëpunimeve, projekteve të financuara, fondacioneve e titujve shkencor fiton rëndësi

Juni 16 Seite 20 Ákos Barna

FAITH   **Tempus**

Përmbledhje

- Block 1**
 - Zhvillimi i Profili
SWOT, marrëveshjet mbi objektivat, klaster i hulumtimeve
- Block 2**
 - Strukturat e qëndrueshme
BA/MA/ECTS, KLR, Buxhetimi
- Block 3**
 - Më shumë incentiva
LOM, shkollat post-diplomike
- Block 4**
 - Sigurimi i cilësisë
Akreditimi, vlerësimi

Juli 16 Seite 21 Åkos Barna

AUTONOMIA DHE PËRGJEGJËSIA FINANCIARE TË UNIVERSITETEVE PUBLIKE NË AUSTRI

Elementet thelbësore të Sektorit të Arsimit të Lartë të Austri

Prof. Arthur Mettinger, Rector , FH Campus Wien



PARIMET E FINANCIMIT TË ARSIMIT TË LARTË NË AUSTRI

Zhvillimi i mëtejshëm i traditës 200 vjeqare të administratës

- a. Shteti mban një rol të rëndësishëm si partner i universiteteve
- b. Shteti ka obligim ligjor të financoj universitetet e tij
- c. Universitet sigurojnë kapacitet të plotë ligjor



ROLI I MINISTRISË SË SHKENCËS, HULUMTIMIT DHE EKONOMISË

- Zëri politik i shkencave (% shkencave humane) dhe hulumtimit
- Përfaqësuesi i **interesave** të sistemit akademik brenda shtetit, në BE, nderkombëtarisht
- **Financimi i institucioneve shtetërore akademike**- planifikimi, përgatitja, dhe implementimi
- Harmonizimi me **fushat tjera politike**
- Zhvillimi i **strategjive kombëtare**
- **Politika e lokacionit**
- Lehtëson zhvillim akademik & **motor** për përmirësime
- **Partneriteti** me universitetet, përkrahja & konsultimi
- Mbikqyrja juridike



KARAKTERISTIKAT E LLOJEVE TË FINANCIMIT PUBLIK TË UNIVERSITETEVE NË AUSTRI

Universitetet dhe Universitetet e Shkencave të Aplikuara



KARAKTERISTIKAT

UNIVERSITETI

- Orientuar në bazë të disiplinave
- Arsimi i bazuar në hulumtime
- Hulumtimi + Mësimdhënia (themelore)
- BA, MA + PhD
- Pa fokusim në nevoja
- Tradita – 650 vjeqare
- Buxheti Global
- Disa kufizime në numrin e studentëve



Sistemi i diferencuar i llojeve të institucioneve të AL

UNIV. I SHKENCAVE TË APLIKUARA

- Orientuar në bazë profesionit
- Arsimi i bazuar në hulumtime
- Mësimdhënia + Hulumtimi (I aplikuar)
- BA, MA
- Fokusim rajonal
- "themeluar rishtazi" - 20 vjet
- Të holla për vendin e studentëve
- Kufizime në numrin e studentëve



MODELE TË NDRYSHME TË FINANCIMIT



Universitetet dhe Universitetet e Shkencave të Aplikuara





FINANCIM PËR KOKË BANOR NORMAT E FINANCIMIT VJETOR PËR VEND STUDIMI

Lloji i financimit të grupit	Norma e Financimit Vjetor ne EUR/ Vend studimi
Për studentët e pranuar në kurset "Teknologji" me një pjesë të paktën 50%	€ 7.940,-
Për studentët e pranuar në kurset "Teknologji" me një pjesë të paktën 25%	€ 6.990,-
Për studentët e pranuar në kurset me fokus në turizëm	€ 6.580,-
Për studentët e pranuar në të gjitha kurset tjera	€ 6.510,-

FINANCIMI PËR KOKË BANORI BUXHETI I KAMPUSIT FH NE WIEN

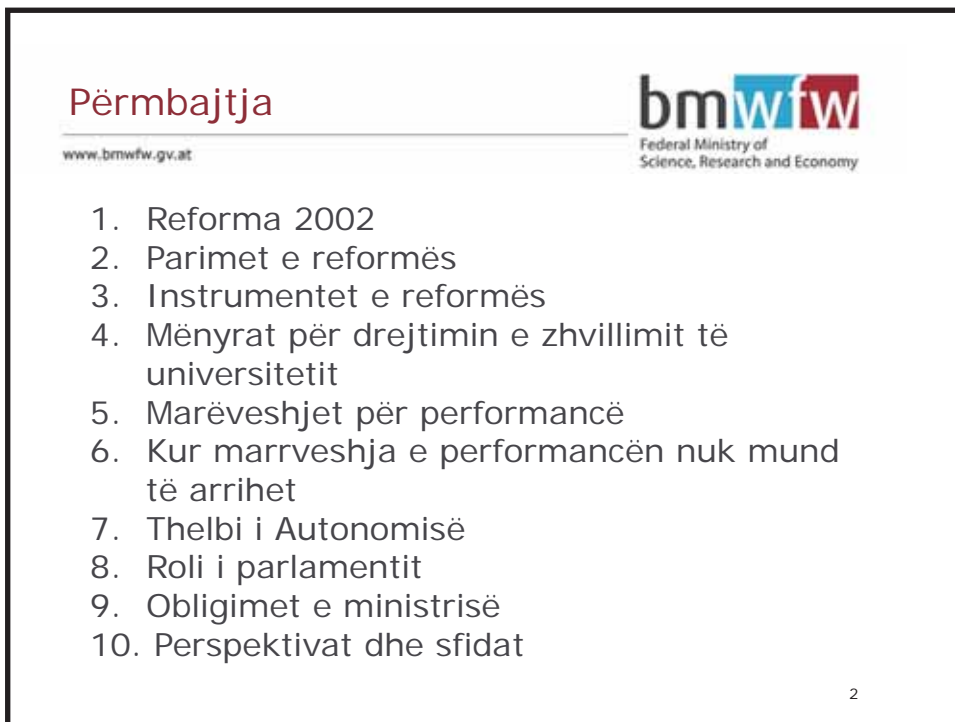
Kategoria e Shpenzimesve	Pjesmarrja në Shpenzime totale në %
Kosto e personelit për programe	57%
Ligjëruesit	20%
Ligjëruesit me honorar	17%
Administrata mbi programit	14%
Personeli për hulumtim dhe zhvillim	3%
Personeli tjetër	3%
Lehtësitë shërbimit („Overhead“)	19%
Shpenzimet e personelit	14%
Shpenzimet e materialit	5%
Shpenzimet e hapësirave (Zyrat, Dhomat për ligjerata, etc.)	17%
Të gjitha Shpenzimet tjera	7%
TOTALI	100%



„FAKTORËT E SUKSESIT“

- Besimi i ndërsjellë si bazë
- Pa kontrolle të detajshme nga Ministria
- Llogaritja e fitimit dhe humbjes vjetore nga IAL
- Aftësia për parashikimin e buxhetit
- Nevoja për menaxhmentit të mirë financiar brenda Institucionit të Arsimit të Lartë, duke përfshirë përgjegjësi të qarta.
- Përkrahimi i qartë i proceseve, mbështetja e IT-së.





1. Reforma 2002



"Reforma më përfshirëse në 150 vitet e fundit"

- **Synimi:** një shoqëri me njohuri të gjera
Universitetet i kontribuojnë zhvillimit të një shoqërie të dijshme dhe mirëqenies të njerëzve
- **Politika:** për të përmirësuar kontributin e universiteteve përmes
 - a. ngritjes në performancës në mësimdhënie dhe hulumtime
 - b. Shfrytëzimi më i mirë i resurseve financiare
- Hipoteza: Universitetet e pavarura performojnë më mirë se Universitetet e drejtuara nga shteti
- Kontrolli i sovranitetit tradicional të shtetit → **modeli bashkëpunues** ("Menaxhmenti I Ri Publik")

3

2. Parimet e reformës(1)



"Reforma më përfshirëse në 150 vitet e fundit"

1. Zhvillimi i mëtejshëm i traditës së administratës 200 vjeqare
 - a. **shteti** mban rol të rëndësishëm si **partner i universiteteve**
 - b. **Obligimi statutar i shtetit për të financuar** universitetet e tij
 - c. universitetet marrin **kapacitetin e plotë ligjor**
2. Lidhur me marveshjet mbi performancën, shteti dhe universiteti janë **të barabartë** në kushtet juridike: "**Menaxhmenti i Ri Publik**" me dialog dhe negociata → (2)

4

2. Parimet e Reformës(2)



"Reforma më përfshirëse në 150 vitet e fundit"

3. Universitetet bëhen **organizata sikurse bizneset** (→ instrumuntet menaxheriale!) por jo biznese
4. Në vend të rregullorëve të panumërta të detajuara – **posedojnë vendimarrjen dhe përgjegjësitë**
5. **Rregulloret shtetërore të zvoglohen** në një minimum
6. Ruhet liria akademike tradicionale e hulumtimit dhe mësimdhënies
7. Askush nuk mund të detyrohet të hulumtojë ose të ligjërojë kudrejt dëshirës së tij

5

3. Instrumentet e reformës



www.bmwfw.gv.at

Legjislacioni i rregullon si në vijim:

1. Kushtet për **ekzistencën** e universiteteve të pavarura
2. **Tranzicioni** nga shteti në universitetet të pavarur
3. Organizimi konkret i universitetit të pavarur bartet në vetë universitetin - përmes qeverisjes së re

6

4. Mënyrat për drejtimin e zhvillimit të univeritetit(1)



1. Parlamenti aprovon **buxhetin e përgjithshëm** për universitetet
2. Shteti vendos me **ligj** si në vijimi:
 - a. Taksën Shkollore (për momentin të suprimuara për pjesën më të madhe përmes lirimit)
 - b. Pranimi në kurset e studimeve(për momentin nën diskutimin e sipër në Austri)
3. Vendimet **në investimet madhore** (ndërtesat, laboratorët e mëdha) janë të rezervuara për ministrinë
4. Qdo gjë tjetër: kontrata në mes ministrisë dhe universitetit ("**marrëveshja mbi performancën**")

7

4. Mënyrat për drejtimin e zhvillimit të universitetit (2)



1. **Kontrolli kontekstual:**
 - a. Korniza Ligjore
 - b. Marrëveshjet e performancës dhe financimi
 - c. Raporti mbi kapitalin intelektual
 - d. Bodri i Universitetit
2. **Kontrolli autonom:**
 - a. Kontrolli mbi qështjet e personelit
 - b. Zgjedhja e menaxhmentit
 - c. Qështjet organizative
 - d. „Produktet Akademike“ – bursa, kurrikula, hulumtimi ...

8

5. Marrëveshja mbi performancën(1)

www.bmwf.wg.at



- **Kërkesat për funksionim e duhur:**

- a. Pjesëmarrja me përgjegjësi nga të dyja paltët
- b. Komunikimi si të barabartë në nivelin ligjor
- c. Komunikimi si të barabartë në nivelin shoqëror
- d. Konsistenca e qasjeve dhe sjelljes
- e. Besueshmëria, besimi reciprok
- f. Transparenca

→ (2)

9

5. Marrëveshja mbi performancën (2)

www.bmwf.wg.at



- **Elementet e kontratës:**

- a. Periudha 3-vjeqare
- b. Shërbimet e universitetit
- c. Paratë nga shteti
- d. Të përpiluara nga universiteti në bazë të planit të zhvillimit të universitetit

→ (3)

10

5. Marrëveshja mbi performancën(3)

www.bmwf.wg.at



- Roli i **ministrisë** :
 - a. Paratë vazhdojnë të mblidhen nga tatim-paguesit
 - b. Ministria ka një rol udhëheqës si një partner – nuk urdhëron*

* Por Ministria gjithëmonë ka tri funksione: ka kontroll mbi resurset financiare, është arbitër në nivelin mbikqyrës, mund të nxisë ndryshimet e ligjeve

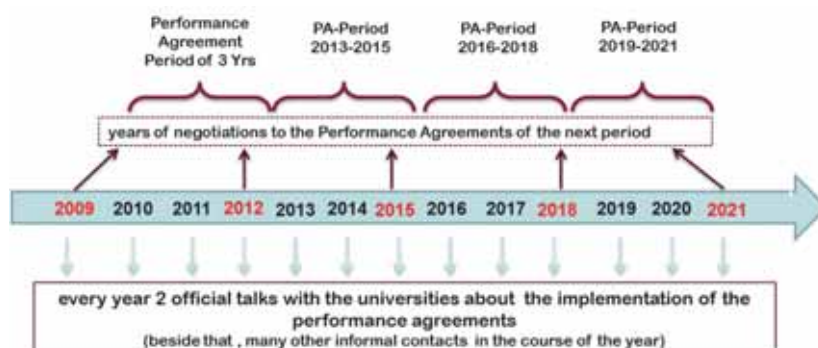
11

5. Marrëveshja mbi performancën (4)

www.bmwf.wg.at



- Programi i **qeverisjes** :



12

6. Kur një marrëveshje mbi performancën nuk arrihet



1. Arsye të forta për arritjen e një marrëveshje - nga të dyja palët
2. **Procedurë e veçantë e arbitrazhit** (një gjykatës dhe numri i njëjtë i të nominuarëve nga universiteti dhe ministria)
3. Nëse procedura e arbitrazhit dështon (apel kundër vendimit të Komitetit të Arbitrazhit): shqyrtohet në Gjykatën Kushtetuese
4. Në fazën para nënshkrimit të kontratës së re: buxheti i universitetit nuk mund të zvoglohet

13

7. Autonomia(1) (→ Neni. 81c B-VG)



1. Emërimi i personelit, duke përfshirë profesorët, dhe e drejta për marrëveshje kolektive
2. E drejta e **vetë-organizimit** për sa i përket strukturës dhe rrjedhjes së punës;
3. **Alokimi i brendshëm i fondeve**, e.g. shfrytëzimi i buxheteve globale 3-vjeqare;
4. **Statutet** universitare, dhe
5. **Përmbajtja** e programve studimore, programeve hulumtuese, arsimit i vazhdueshëm, kështu që: prioritetet dhe profilet vetanake në bazë të planeve të zhvillimit

14

7. Autonomia (2) – në qështjet e stafit të universitetit



1. **Stafi i ri**– puntorët e universitetit, tani jo më shërbyes civil
2. **Shërbyesit civil** tashmë në staf
 - a. U jepen në dispozicion universitetit nga shteti
 - b. I mbajnë të gjitha të drejtat e tyre
 - c. Pozicionet shpërbëhen kur shërbyesit civil largohen

15

7. Autonomia (3) – faktorët për tranzicione të sukseshme?!



1. Përgatija aktuale dhe mendore e antarëve të universitetit për situatën e re;
2. Qëndrimi i tyre karshi konkurrencës dhe perceptimi i tyre ndaj konkurrencës ndërkombëtare
3. Kultura mbizotëruese e universitetit;
4. Aktorët specifik në nivelin e menaxhmentit të lartë (Këshilli i Universitetit, Rektorati, Senati), si dhe përfaqësuesit e punëtorëve dhe studentëve, dhe aftësitë e tyre të menaxhimit të konfliktit personal;
5. Ritmi i ndryshimit;
6. Dendësia e vetë-imponuar (deri tek një kufi) e rregullatorit (satutet, programet studimore, marrëveshjet mbi objektivat, personeli, financat, raportimi)’);
7. Kufizimet reale apo të perceptuara në nivel lokal sa i përket personelit, financave dhe hapësirës, dhe
8. Marrëveshjet e brendshme dhe të jashtme të ardhshme në të (psh në kornizën e objektivave dhe marrëveshjeve mbi performancën).

16

8. Roli i Parlamentit

www.bmwf.at



1. Largohet drejtimi i detajuar nga ana e legjislacionit (por ndonjëherë ekziston dëshira të kthehet pas)
2. Aprovimi i buxhetit të përgjithshëm për universitetet
3. Dominimi i mëparshëm i orientimit në input është zgjeruar: sistem i ri i raportimit (performanca, gjendja e bilancit, raportet e kapitalit intelektual) lejon kontrollin dhe kritikën e performancës së universiteteve

17

9. Obligimet e Ministrisë

www.bmwf.at



1. Zëri politik i shkencave (& humanitare) dhe hulumtimeve
2. Përfaqësues i **interesave** e sistemit akademik , brenda shtetit , në BE, ndërkombëtarisht
3. **Financimi i** institucioneve akademike shtetërore – planifikimi, përgatitja dhe implementimi
4. Harmonizimi me fushat tjera **politike**
5. Zhvillimi i **strategjive kombëtare**
6. **Politika e Vendosijes**
7. **Lehtëson** Zhvillimin Akademik
8. **Motor** për Përmirësime
9. **Partneriteti** me universitetet; mbështetja dhe konsultimi
10. **Mbikqyrja ligjore**

18

10. Perspektivat & ... (1)

www.bmwf.gv.at



1. Pas 10 viteve autonomi: „**Po, ne mundemi** . Por ju lutem, më shumë transparencë dhe përgjegjësi.“
2. Rregullat e pranimit („Paradigma e qasjes së lirë“)
3. Financimi i bazuar në kualitet dhe **kapacitete** („mungesa e fondeve kronike“)
4. HEA: **Kordinimi** mes sektorëve terciar të arsimit (universitetet , universitetet e shkencave aplikative, universitetet private , kolegjet për mësimdhënie)
5. HEA: **Kordinimi** i programeve të mësimdhënies dhe hulumtive në lokacione të ndryshme

19

10. Perspektivat & ... (2)

www.bmwf.gv.at



6. Universitetet duhet të jenë në gjendje **ti identifikojnë dhe ti kuptojnë më mirë kostot e të gjitha aktiviteteve të tyre**
7. **Kontributet private** në AL duhet të pranohen si një investim në karrierën individuale
8. Strukturë më e llojllojshme e të hyrave duhet të jenë të mundshme për IAL
9. **Transparencë** më e lartë e kalkulimeve dhe buxheteve (pranimi i autonomisë, parakusht për më shumë para)
10. Efiqenca rezervohet për zhvillim, procedurat qendrore dhe strukturat e brendshme operative (të shkaktuara pjesërisht nga ligji)

20






Modeli-et gjerman-e te alokimit te parasë shtetërore ne Institucionet e Larta të Arsimit





Jörg Hormann, Asistent i nën-kryetarit per planifikim dhe strategji

FAITH Vizitë Studimore në Universitetin Saarland, 30 Qershor 2014

30.06.2014



Agjenda



1. Hyrje
2. Parimet themelore të financimit të Arsimit të Lartë në Gjermani
3. Menaxhmenti i ri publik
4. Objektivat e financimit të modeleve
5. Llojet e financimit te modeleve
6. Shembujt
7. Përfundimi

30.06.2014 FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann Seite 2

1. Hyrje

Historiati politik

- Federalizmi
- 16 shtete federale në Gjermani
- Shtetet federale janë përgjegjëse për Arsimin e Lartë

→ Pa model homogjen në financimin e Arsimin të Lartë

→ „Ndalimi i Kooperimit“: Qeverisë Federale Gjermane nuk i lejohet të participojë në financimin e IAL-ve.

11.07.2016 FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann
Seite 3

2. Parimet themelore të financimit të AL në Gjermani

Financimi i Arsimin të Lartë në sistemin e federalizimit në Gjermani

Fondet Themelore (Shtetet Federale)

+

Fondet e palës së tretë (publik/private)

+

Të hyrat administrative

Faktoret dinamik

Autonomia

Taksë shkollore

Buxhetet globale

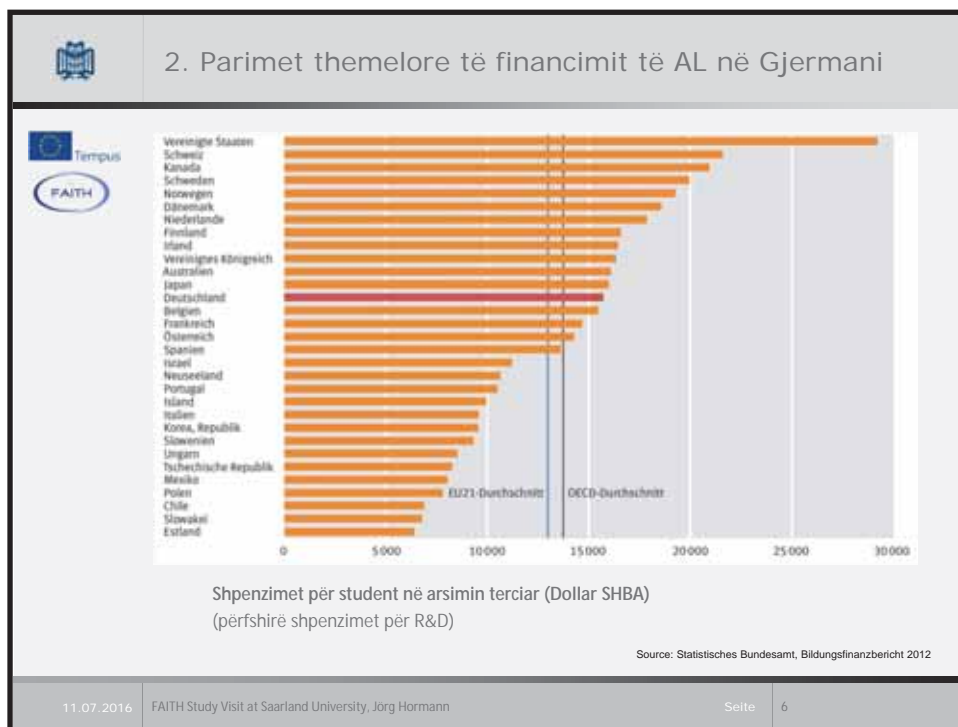
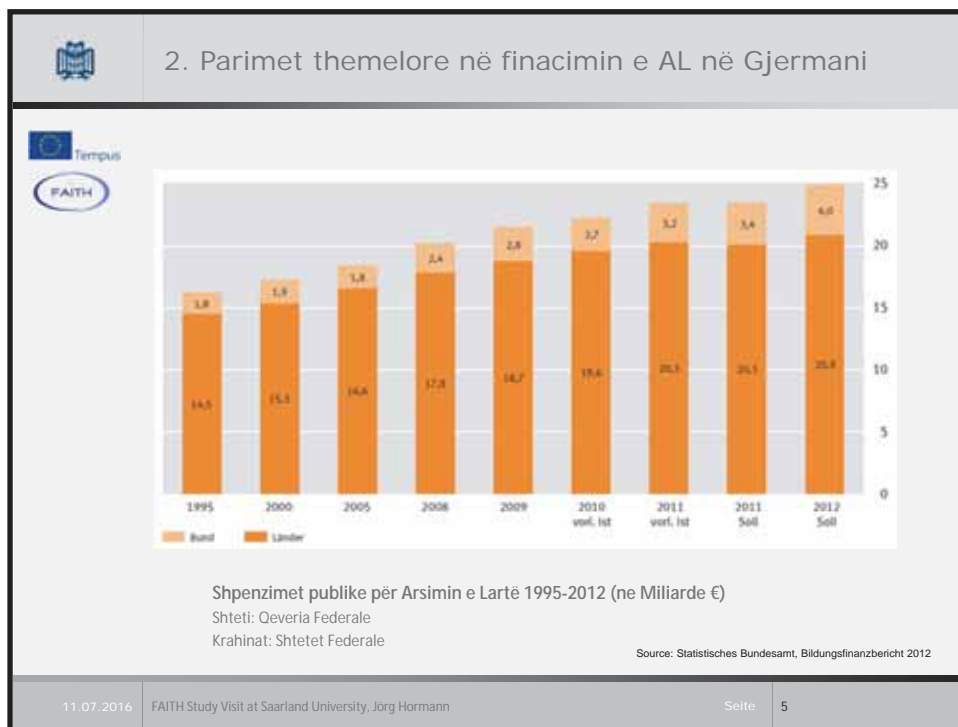
„Hochschulpakt 2010“

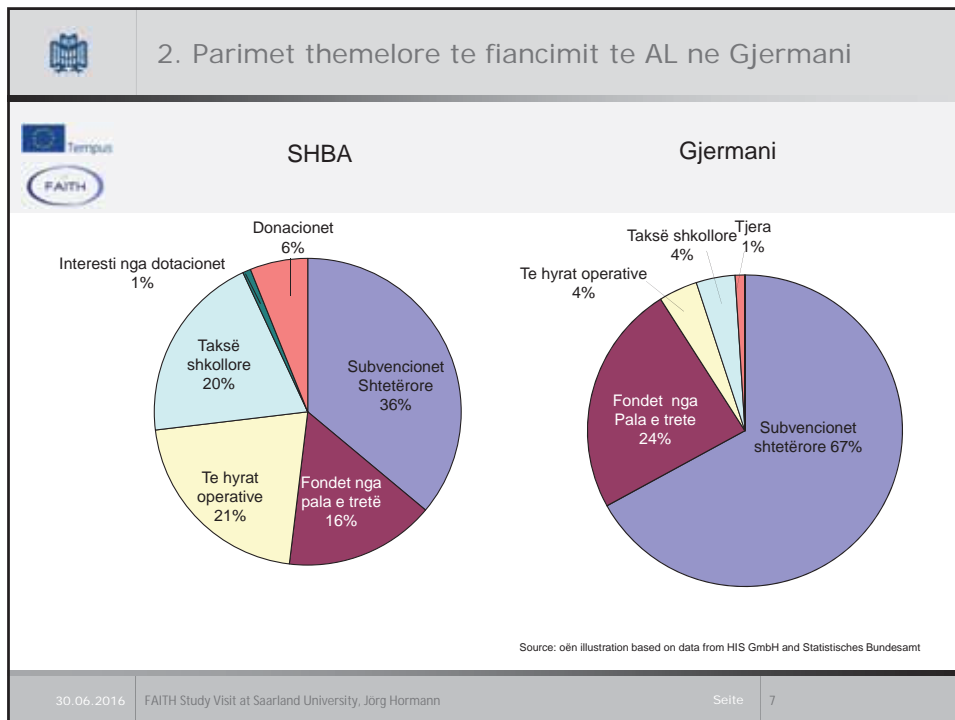
Fondet bazuar në performancë

„Exzellenzinitiative“

Source: HIS-HF Institut für Hochschulforschung, Hannover, 11.05.2012

11.07.2016 FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann
Seite 4





3. Menaxhmenti i Ri Publik
- Çasje e re në drejtimin e IAL që nga vitet 1990-tat
 - Ndryshimi nga drejtimi i orientuar në input në drejtimin e orientuar në output
 - Drejtimi qeveritar „Shteti Amë“ i zëvendësuar me themelimin e nxitjeve për IAL-të, të cilat duhet të ndikojnë në veprimin e tyre
- 11.07.2016 FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann Seite 8

3. Menaxhmenti i Ri Publik

Tempus
FAITH

Ndryshimet drejtimin e IAL-ve drejt Menaxhmentit të Ri Publik

Rregullorja Shteterore

Kontrolli i jashtëm synim-bazuar

Konkurenca

Vet-kontrolli hierarkik

Vet-organizimi akademik

Source: Lange 2005, Schimank 2007

11.07.2016 FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann Seite 9

4. Objektivat e modeleve të financimit

Tempus
FAITH

- Lidhshmëria e shumës së subvencioneve shtetërore drejt detyrave dhe performancës së IAL-sëve,
- Modelet supozohet të sqarojnë se IAL-të jo vetëm të **pranojnë** para por më tepër të **pranojnë para per qëllime specifike**
- Kostoja e performancave
- Përdorimi i indikatorëve, të cilët duhet të jenë në gjendje të përcaktojnë vëllimin e detyrave dhe matjen e performancave
- Përbërja e indikatorëve mund shprehë disa qëllime të caktuara politike
 - E Rëndësishme: duhet patjetër të ekzistojë qartësia and konsensusi lidhur me ato qëllime, para matjes së indikatorëve!

11.07.2016 FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann Seite 10

5. Llojet e financimit te modeleve

Tempus
FAITH

FINANCIMI THEMELOR

FINANCIMI NË BAZË TË PERFORMANCËS

11.07.2016 FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann Seite 11

5. Llojet e modeleve të financimit

Tempus
FAITH

FINANCIMI THEMELOR

Qëllimet:

- Legjitimimi i alokimit të fondeve për IAL-ët
- Siguria themelore financiare e IAL-ve
- Sigurimi i detyrave themelore të IAL-ve
 - Studimi dhe mësimdhënia
 - Huluntimi
 - Arsimit i vazhdueshëm

Përcaktim:

- Elementet vitale: negociatat
- Duhet të reflektojnë përfitimet e pritura
- Mund të bazohen në indikatorë:
 - Orientimi i bazuar në kërkesë (numri i studentëve shfrytëzimi i kapaciteteve)
 - Orientimi i bazuar në output (numri i të diplomuarve)
 - Orientimi bazuar në input (numri i profesorëve)

30.06.2016 FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann Seite 12

5. Llojet e modeleve të financimit

Tempus
FAITH

FINANCIMI NË BAZË TË PERFORMANCËS

Qëllimet:

- Themelimi i nxitjeve komerciale
- Inkurajimi i IAL-ve të veprojnë si ndërmarrësi.
- Rritja e efijencës dhe performancës
- Krijimi i konkurrencës në mes të IAL-ve

Përcaktimi:

- Shpërndarja e bazuar në performancën e indikatorëve
- Rishpërndarja e (pjesëve të) subvencioneve shtetërore në mes të disa IAL-ve → sistemi mbyllur

11.07.2016 FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann Seite 13

5. Llojet e modeleve të financimit

Tempus
FAITH

FINANCIMI THEMELOR

- Negociatat
- Indikatorët e bazuar në kritere




Shuma e përgjithshme (globale) e buxhetit




FINANCIMI NË BAZË TË PERFORMANCËS

- Indikatorët

Buxheti mbi performancën

11.07.2016 FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann Seite 14

 5. Llojet e modeleve të financimit				
 		Buxheti në bazë strukturës	Buxheti në bazë të shumës së përgjithshme	Buxheti në bazë të performancës
	Baza e financimit	Buxhetet fikse për të gjitha pjesët e strukturës organizative të IAL-ve dhe kostoja e elementeve të tyre	Rast ideal : vetëm dy buxhete <ul style="list-style-type: none"> • invetsimet • shpenzimet 	Përcaktimi i buxhetit sipas indikatorëve
	Përcaktimi	Kryesisht e rregulluar nga shteti	Marveshjet mbi synimet, indikatorët	Marveshjet mbi synimet, indikatorët
	Efekt	I orientuar sipas inputit psh. Buxheti fiks për personelin.	I orientuar gjysëm në output, strategjitë dhe aktivitetet më të rëndësishme të arrihen nga IAL-të janë të caktuara me marrveshje	I orientuar tërësisht në output, korelacion direkt mes buxhetit dhe qëllimeve të arritura
11.07.2016	FAITH Study Visit at Saarland University, Jorg Hormann		Seite	15

 5. Llojet e modeleve të financimit	
 	<p><u>Kombinimi mes buxhetit mbi shumën e përgjithshme dhe buxheti në bazë të performancës</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Financimi themelor: buxheti mbi shumën e përgjithshme <ul style="list-style-type: none"> – Shumë fikse, e përcaktuar qoftë nga negociatat ose nga kriteret e ndryshme – Periudhat: 1 ose më shumë se 1 vjet (UdS: 3 vite) ▪ Buxheti themelor ose një pjesë e tij caktohet si formulë e buxhetit në bazë të performancës.
30.06.2016	FAITH Study Visit at Saarland University, Jorg Hormann
Seite	16

5. Llojet e modeleve të financimit

■ Financimi themelor i bazuar në kritere dhe buxheti mbi performancën i bazuar në formulë
■ Përndryshe financimi themelor i caktuar (> 1 vjet) dhe buxheti mbi performancën e bazuar në formulë
■ Përndryshe financimi themelor i caktuar (1 vjet) dhe buxheti mbi performancën e bazuar në formulë
□ Përndryshe financimi themelor i caktuar (1 vjet) pa buxhetin mbi performancën e bazuar në formulë

Source: HIS GmbH (modified)

30.06.2016 FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann Seite 17


6. Shembuj



FINANCIMI THEMELOR

Shembull: Hesse

Indikator	Numri i studentëve (të caktuar) gjatë afatit të rregullt të studimit → në marrëveshje për një periudhë disa vjeqare në mes të shtetit dhe IAL-ve
Kalkulimi	Numri i studentëve x varet nga qmimit specifik
Vendosja e qmimit (pricing)	Bazuar në të dhëna aktuale statistikore
Qasja drejtuese	Mospajtimet rreth numrit të të studentëve brenda tolerancës prej 10 % nuk kanë efekt në buxhet, nën 10 % qon kah zvogëlimi i qmimit
Parashikimi	Modifikimi i planifikuar: kalkulimi i bazuar në numrin aktual të studentëve në vend të numrit të pajtuar.

30.06.2016 FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann Seite 18


6. Shembuj







Financimi Themelor

Shembull: Brandenburg

Indikatorët	<ul style="list-style-type: none"> Numri i studentëve brenda afatit të rregullt të studimeve Numri i profesorëve
Kalkulimi	indikatorët x vlera standarde për 1 studentë dhe 1 profesor
Vendosja pricing	Vlera standarde për studentë , vlera standarde për profesor
Atributet e mëtutshme	<p>Varësisht nga numri i subjekteve, përqindje e ndryshme për shpërndarjen e buxhetit nga numri i profesorëve, respektivisht nga numri i studentëve</p> <ul style="list-style-type: none"> Shkencat humane : 25% numri i profesorëve, 75% numri i studentëve Shkenca natyrore: 40% profesor, 25% studentë

11.07.2016
FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann
Seite
19


6. Shembuj






FINANCIMI NË BAZË TË PERFORMANCËS




Indikatorët e përbashkët:

Mësimdhënia	<ul style="list-style-type: none"> Të diplomuarit, shkalla e suksesit Studentët brenda afatit të rregullt të studimeve, shfrytëzimi i kapaciteteve Studentët e vitit të parë
Hulumtimi	<ul style="list-style-type: none"> Fondet e palës së tretë Diplomat e doktoraturës Publikimet
Mundësitë e barabarta	<ul style="list-style-type: none"> Proporcioni i femrave: studente/të diplomuara/doktoratura Procorcioni i femrave : stafi akademik
Internacionaliteti	<ul style="list-style-type: none"> Mësimdhenia: studentët ndërkombëtar, studentët e rinjë dhe studentët që përfundojnë studimet. Hulumtimi : Humboldt: bursistët, projektet e bashkëpunimit ndërkombëtar
Të ndryshme	<ul style="list-style-type: none"> Shpërbliimet Patentat Rezultatet sipas rangimit.

11.07.2016
FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann
Seite
20

6. Shembuj		
		
Shembull: Universiteti Saarland (2011-2013)		
Buxheti i përgjithshëm (konsumues)	145,500,000.- €	
Buxheti i përgjithshëm (investimi)	5,500,000.- €	
Kompensimi per taksat e mbetura shkollore	10,000,000.- €	
	Shuma e pergjithshme(totali)	161,000,000.- €
Imdikatori i buxhetit i bazuar në performancë	10,000,000.- €	
	BUXHETI TOTAL SHTETËROR	171,000,000.- €
11.07.2016	FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann	Seite 21

6. Examples				
				
Indikatorët e Performancës: Universiteti Saarland				
a) Indikatorët dinamik të performancës:				
Indikator	Faktori i matjes	Synimi	Rezultatet (2011)	Piket e synimit dhe rezultatit
Diplomat e doktoraturës	15%	100,00%	90,08%	90,08%
Fondet e palës së tretë	15%	100,00%	88,10%	88,10%
Humboldt-Bursistët	5%	100,00%	104,10%	104,10%
Pjesëmarrësit GradUS (programi i asistencës për studimet postdiplomike)	5%	15,00%	14,27%	95,11%
Shfrytëzimi i kapaciteteve	15%	90,00%	97,87%	108,74%
Rezultatet e rangimit të CHE-së	10%	50,00%	51,78%	103,56%
Diplomat ndërkombetare	5%	150,00%	189,48%	126,32%
Programet ndërkombetare të studimit	5%	25,00%	23,23%	92,91%
Aplikacionet „Studienstiftung Saar“	5%	30	58	193,33%
Përqindja e femrave (profesor të emeruar)	10%	16,00%	14,83%	92,67%
Start-ups-Fillimet e bizneseve	5%	20	18	90,00%
Patentat	5%	20	26	130,00%
b) Bonuset që kanë të bëjnë me projektet:				
Projekti	Einheit			
„Exzellenzinitiative“	Numri i sub-projekteve të aprovuara			
Projektet e përbashkëta e hulumtimit	Numri i projekteve të aprovuara			
Humboldt-profesor umiveritar	Numri i prokurimeve të suksessheme			
Përfundimi i suksesshëm i akreditimit insitucional	Po/Jo			
Ri-audtimi i suksesshëm „family-friendly HEI“	Po/Jo			
Aplikimi i suksesshëm „EXIST“	Po/Jo			
Ri-audtimi „University of the Greater region“	Po/Jo			
30.06.2016	FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann	Seite	22	

	7. Përfundimi	
 	<ul style="list-style-type: none">▪ Financimi themelor duhet ti jepë IAL-ve mundësinë për të plotësuar funksionet e saj thelbësore.▪ Buxhetet globale (shuma e përgjithshme) i mundësojnë IAL-ve që të vendosin në mënyrë të pavarur, sesi të përmbushin qëllimet e tyre, por jo të vendosin vetëm në diskrecionin e tyre, cilat qëllime ti arrijnë!▪ Financimi në bazë të performacës duhet të krijojë incentiva për të rritur performancën dhe efiqencën.▪ Problemet e buxheteve të performacës:<ul style="list-style-type: none">– Sistemi i mbyllur: rishpërndarja e fondeve në mes IAL-ve, nuk ka mundësi për të mbledhur fonde në relacion me performancën.– Kalkulimi kompleks i indikatorëve e kufizon transparencën.– Indikatorët përshkruajnë kryesisht aspektet kuantitative, e jo ato kualitative.	
30.06.2016	FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann	Seite 23

MENAXHIMI FINANCIAR I IAL-VE

RAST STUDIMI

UNIVERSITETI ALICANTE



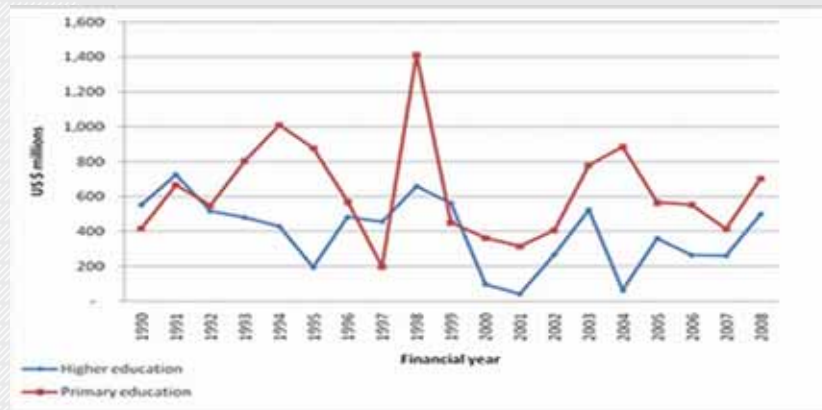
INDEKS

- Konteksti ndërkombëtar
- Konteksti Kombëtar
- Rasti i UA-së dhe Qeverisë Rajonale



KONTEKSTI NDËRKOMBËTAR

- Rëndësia e AL-së në strategjinë e BE-së dhe bashkëpunimin ndërkombëtar



KONTEKSTI NDËRKOMBËTAR

- **Krizat. Qeveritë** mundohen të implementojnë një agjendë të reformave financiare dhe të menaxhimit për IAL-të
 - Promovon bashkëpunimin me sektorin privat
 - Duke fokusuar hulumtim në nevojat e sektorit privat
- **IAL-të mundohen** të ndryshojnë modelin e tyre të qeverisjes përmes transparencës dhe përgjegjësisë më të larta të praktikave të tyre financiare dhe menaxheriale, diversifikimin e burimeve të tyre të financimit, në mënyrë që të përmirësojë mbështetjen për aktivitete akademike dhe kërkimore.



KONTEKSTI SPANJOLL I AL-VE

- Përgjegjësitë administrative të AL-ve janë të shpërndara në mes e Ministrisë Qendrore për Arsim, qeverive nga 17 rajone autonome dhe universitete.
- Autonomia universitare është në Kushtetutën Spanjolle.
- Qeveria qendrore është përgjegjëse për përcaktimin e politikave kombëtare dhe mekanizëm kryesor rregullues. Legjislacioni shtesë është themeluar nga qeveritë e komuniteteve autonome.
- Financimi i Universiteteve publike në Spanjë është i bazuar sipas rajonit ndërsa i rregullimi i AL-ve është kompetencë e autoriteteve kombëtare.
- Qeveria qendrore financoon aktivitetet hulumtuese , alokimin e granteve për student dhe sistemin e kredisë.



KONTEKTI SPANJOLL I AL-VE

- Përgjegjësitë administrative të AL-ve janë të shpërndara në mes e Ministrisë Qendrore për Arsim, qeverive nga 17 rajone autonome dhe universitete.
- Autonomia universitare është në Kushtetutën Spanjolle.
- Qeveria qendrore është përgjegjëse për përcaktimin e politikave kombëtare dhe mekanizëm kryesor rregullues. Legjislacioni shtesë është themeluar nga qeveritë e komuniteteve autonome.
- Financimi i Universiteteve publike në Spanjë është i bazuar sipas rajonit ndërsa i rregullimi i AL-ve është kompetencë e autoriteteve kombëtare.
- Qeverisë qendrore financion aktivitetet hulumtuese , alokimin e granteve për student dhe sistemi i kredisë.



KONTEKSTI SPANJOLL I AL-VE

Dy organe kordinuese:

- Konferenca e Përgjithshme për Politikën e Universitetit: i kryesuar nga Ministri i Arsimit, Kulturës dhe Sporteve, i përbërë nga përfaqësues të qeverive të komuniteteve autonome dhe pesë anëtarë të caktuar nga kryetari. Qëllimi kryesor: Politikë e përgjithshme universitare

- Këshilli i Universiteteve: i kryesuar nga Ministri i Arsimit, Kulturës dhe Sporteve, i përbërë nga rektorët e universiteteve dhe pesë anëtarë të caktuar nga kryetari. Qëllimi kryesor: Koordinimi brenda sistemit universitar.



KONTEKSTI SPANJOLL I AL-VE

Sistemi i Al-ve : Kryesisht universitete

- 79 universitete (50 publike + 29 private), 17 rajone autonome, 1.650.000 studentë në Universitetet Spanjolle, 89% universitetet publike
- Agjencia Kombëtare për Vlerësimin e Cilësisë dhe Akreditimit e Spanjës (ANECA), 4 agjencitë të rajonale sigurimit të cilësisë në ENQA&EQAR, 6 agjenësi rajonale të sigurimit të cilësisë.



■ NDRYSHIMET E POLITIKAVE NË SPANJË

- Ligji Themelor i Universiteteve, u miratua në vitin 2001. Një modifikim u prezantua në vitin 2007: përforco autonominë e universiteteve spanjolle. Universitetet spanjolle kanë modifikuar politikat e tyre, strukturën e qeverisjes dhe prioritetet e financimit.
- Universitetet kanë një strukturë të fortë demokratike të brendshme, kështu duke qenë të plotfuqishëm ndaj vendimeve të rëndësishme të marrura nga organet kolegjiale, por akoma duke u bazuar në rregullore historike.
- Dekreti Mbretëror 1393/2007: Universiteteve iu është dhënë liria për të propozuar titujt dhe të përcaktojë kurrikulën, të bëjë organizimin e mësimdhënies universitare më fleksibil, duke favorizuar diversifikimin e kurrikulës ...*ky është një ndryshim historik*



■ SHPENZIMET E IAL-VE NË SPANJË

- Shpenzimet për arsimin e lartë: 1.2% e BPV-së spanjolle, nën mesataren e OECD
- Shpenzimet për studentëve në raport me BPV për kokë banori 40%



SISTEMI I NDIHMËS PËR STUDENT NË SPANJË

- Sistemi financiar i ndihmës për student është relativisht modest
- Shqetësimet vazhdojnë në lidhje me barazinë e qasjes:
 - Politika e tarifave të ulët të shkollimit në universitetet publike,
 - Krijimi i universiteteve, përmirësimin e qasjes gjeografike.



SHPENZIMET E R&D NË SPANJË

- Shpenzimet e R & D kanë rritur buxhetin në vitin 2005, 2006, 2007, 2008
- rreth 1.39% e BPV-së në vitin 2008,
- por rënie në vitin 2009 (0.8%), 2010 (1.7%),
- në mënyrë dramatike në vitin 2012, 25.26%



LCTI NË SPANJË

- R & D Ligji 14/2011, i 1 qershorit, Shkenca, Teknologjia dhe Inovacioni (miratuar nga pothuajse të gjitha palët parlamentare)
- Zhëvendësimi I Ligjit mbi Hulumtimin Shkencor dhe Teknologjik në vend që nga viti 1986.
- Qëllimi i tij është që të "krijojë një kornizë të përgjithshme për nxitjen dhe koordinimin e hulumtimit shkencor dhe teknologjik për të kontribuar në zhvillimin e qëndrueshëm dhe mirëqenie sociale me anë të gjenerimit dhe shpërndarjes së njohurive dhe inovacioneve"



LCTI NË SPANJË

- Ligji përcakton Sistemin Spanjoll të Shkencës, Teknologjisë dhe Inovacioneve, i cili është i përbërë nga Sistemit Spanjoll administratës së përgjithshme shtetërore dhe Sistemet e secilit prej Komunitetet Autonome, dhe përfshin pjesëtarët e ekzekutivit
- Zhvillimi kompetencave të kërkimit dhe inovacionit në nivel rajonal kërkon mekanizma të qeverisjes të bazuar në bashkëpunime të reja
- Dimensioni Evropian në rritje i Spanjës sjell nevojën për një kornizë të re ligjore për të mbështetur bashkëpunimin ndërmjet Administratave Publike dhe, në të njëjtën kohë, të lehtësojë rolin e Spanjës në zhvillimin e Zonës Evropiane të Hulumtimeve (ERA) dhe Zonën Evropiane të Dijes (EKA) .



LCTI NË SPANJË

- Ndryshimi i cilësisë dhe sasisë në burimet publike të ndara për R & D dhe Inovacione në Spanjë kërkon një transformim të modelit ekzistues të menaxhimit të Administratës së Përgjithshme Shtetërore drejt një skeme të re, **Agjencisë Shtetërore e Hulumtimit**
- Tranzicionit spanjoll drejt një shoqërie të bazuar në dituri dhe inovacione i mungonte mbështetje ligjore lidhur me hulumtimin dhe inovacionin.



LCTI NË SPANJË

Ajo synon të krijojë një rrugë për zhvillim profesional për stafin kërkimor. Karakteristika kryesore të reja të saj përfshijnë detyrën ambicioze të **rregullimit të mobilitetit në mes të subjekteve publike dhe sektorit privat**, duke krijuar kontrata specifike të punësimit për hulumtuesit dhe ndërmarrësit, në mënyrë të përcaktuar qartë, vlerësimeve të performancës për profesionistët e karrierës në subjektet kërkimore publike të Administratës së Përgjithshme Shtetërore



REFORMAT AKTUALE NË SPANJË

- Reformat aktuale në sistemin e AL-ve kanë vetëm një qëllim: për të reduktuar shpenzimet publike.
- Autonomia nuk është në thelbin e rregulloreve të reja.
- Në të kundërtën, qeveria po ngre të njëjtin sistem të kontrollit mbi shpenzimet dhe veprimtaritë sesa ndaj institucioneve të tjera të financuara publike.
- Në këtë moment, nuk ka incentiva për IAL. Duket se strategjia unike është që të zvogëlojë të gjitha llojet e burimeve: personelin, infrastrukturën, fondet kërkimore.



REFORMAT AKTUALE NË SPANJË

- Dekreti Mbretëror **Ligji 14/2012 i datës 20 prill, në masa urgjente të racionalizohen shpenzimet publike në arsim:**
- Masat shtrënguese vetëm që iu janë imponuar
- Spanja ka raportuar zvogëlimet në financimet e parashikuara
- Autonomia? Universitetet publike? Private?
- Ekuiteti? **Tarifat e shkollimit rriten, por nuk japin më shumë burime** për universitetet, sepse të ardhurat do të reduktohen në të njëjtin nivel.
- Sistemi i kredisë është anuluar



KONTEKSTI RAJONAL

"Plan i financimit shumë-vjeçar për Univeristetit (2010-2017)"

Model lidh financimin me arritjen e rezultateve dhe dallon mirë rezultatet nga mësimi dhe rezultat nga hulumtimet

Lejon shikimin e financimit të lidhu me qëllimet që janë aplikuar që nga viti 2003 në përgjigje të veçantitë e çdo universiteti.



KONTEKSTI RAJONAL

Të nënshkruar nga :
Ministria Rajonale e Arsimit
Ministria Rajonale e Ekonomise

+ 5 universitetet lokale

**PLAN PLURIANUAL DE
FINANCIACIÓN DEL
SISTEMA UNIVERSITARIO
PÚBLICO VALENCIANO
2010-2017**

Septiembre 2010



KONTEKSTI RAJONAL

- Komponentët e skemës të financimit janë:
 - Financimi sipas rezultateve(65%),
 - Financimi struktural(29%),
 - Financimi për cilësi(6%).
- Financimi sipas rezultateve përfshin rezultatet e mësimit, rezultatet e hulumtimit dhe rezultatet e transferit të teknologjisë.



KONTEKSTI RAJONAL

- Financimi strukturore merr në konsideratë tri lloje të aktiviteteve:
 - Alokimi fiks për të mbuluar koston e nevojshme për funksionim
 - Një grant për të mbuluar shpenzimet e stafit në lidhje me hulumtimet e përcaktuar me ligj
 - Një grant për të kompensuar kostot që lidhen me rregullat kombëtare dhe rajonale që IAL-të duhet përputhen me to.



KONTEKSTI RAJONAL

- Financimi për përmirësimin e cilësisë është krijuar për të përmirësuar cilësinë e aspekteve të ndryshme të universitetit.
- Objektivat janë të fiksuara në mënyrë që të:
 - përmirësojnë efikasitetin e universiteteve publike në rajon,
 - për të forcuar pozicionimin e tij në kontekstin kombëtar dhe ndërkombëtar
 - Të rrit kontributin e tij për shoqërinë.

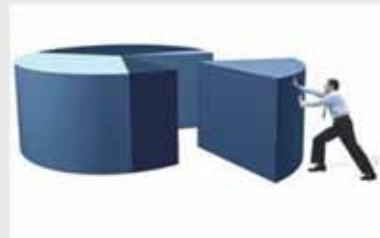


UNIVERSITI ALICANTE

B1. Organet udhëheqëse



B2. Shpërndarja e buxhetit



ORGANET UDHËHEQËSE

Të përbërë	Të veqantë
<ul style="list-style-type: none"> • Bordi Këshillëdhënës Social • Senati • Këshilli Drejtues • Bordi Zgjedhor 	<ul style="list-style-type: none"> • Rektori • Zëvendës-Rektori • Sekretari i Përgjithshëm i Zyrës Ilogaritësit

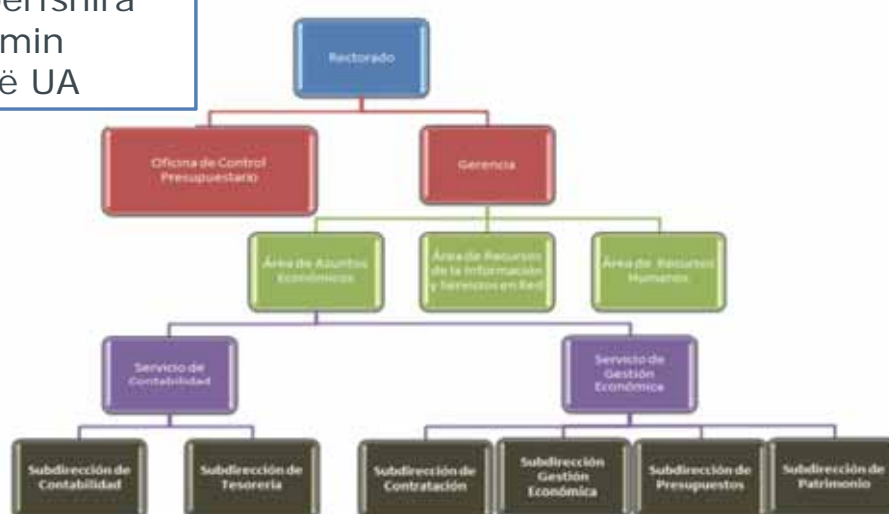


Organet Udhëheqëse përcaktojnë mbledhjen e fondeve dhe shpërndarjen e shpenzimeve.



B1. ORGANOGRAMI

Organet e përfshira në menaxhimin ekonomik në UA



TEMPUS

B1. PROGRAMI I MENAXHIMIT EKONOMIK

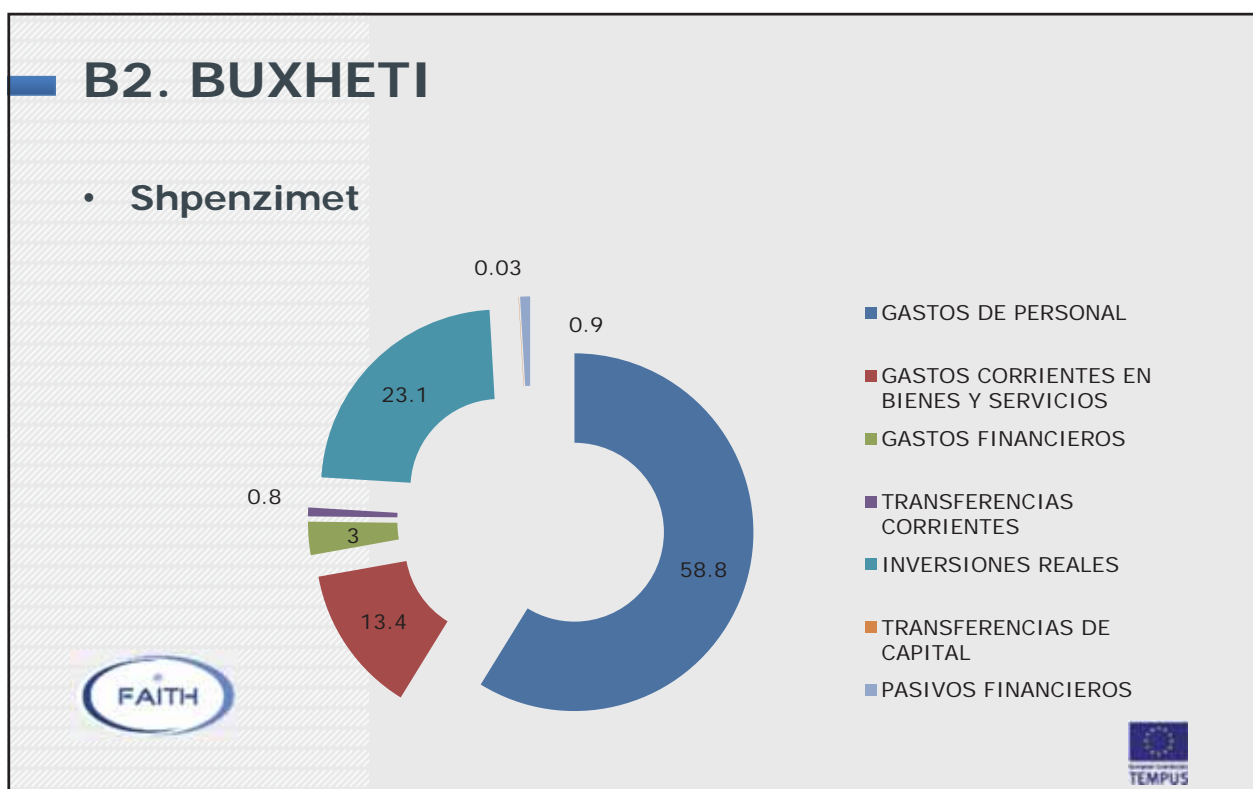
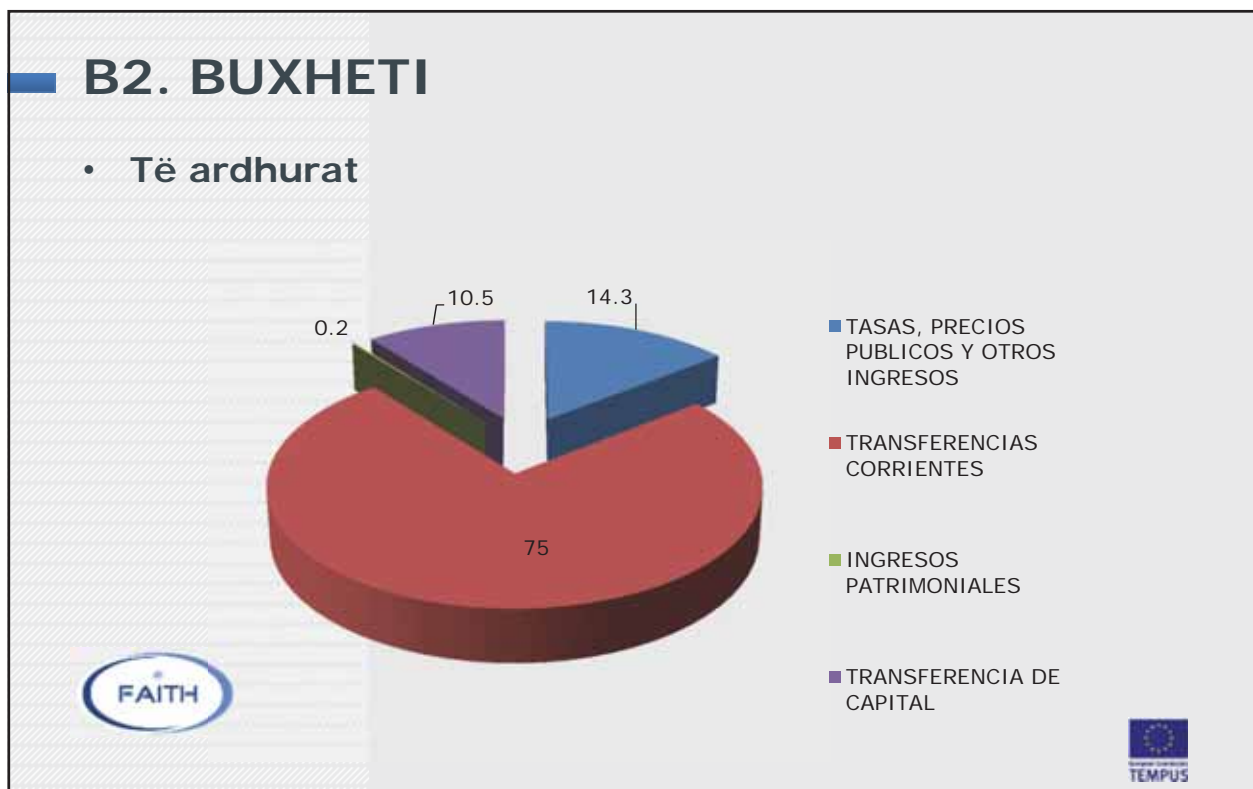
- Menaxhimi ekonomik kryhet nga një mjet gjithëpërfshirës i krijuar në UA



B2. BUXHETI

- BUXHETI 2014; **173.854.800,10€**
- Të ardhurat
- Shpenzimet





PËRFUNDIMET

- Buxheti i konsideron përmbajten dhe kushtet e **MPF**;
- UA duhet të shfrytëzojnë përparësitë e saj për **rritjen e objektivave të financimit**;
- UA ka për të rritur nivelet e saj të **transparencës dhe decentralizimit**;
- Alokimi i burimeve që lidhen me vendosjen e implementimit të një **kontabilitetit analitik**;
- Krijimi i mekanizmave fleksibël për të inkurajuar **mbledhjen e fondeve të jashtme**;
- Promovimi i "sensibilitetit ekonomik"



FALEMINDERIT!

NA VIZITONI NË
www.tempus-faith.eu





Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria -Vlada-Government
Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë

Financimi i Arsimit të Lartë në Kosovë

Vienë, 8 Shtator, 2014

Bujar Gallopeni

K-CIRT

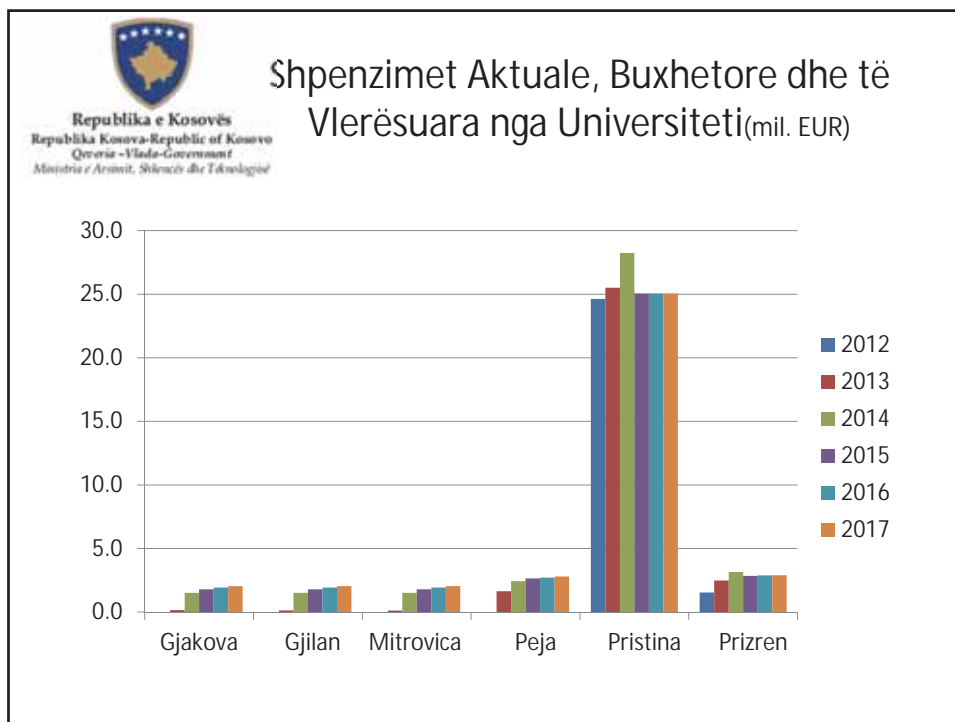


Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria -Vlada-Government
Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë

Mekanizmi i Financimit Aktual

1. Universiteti i Prishtinës është një organizatë e buxhetit kryesor dhe për qëllim të financimit të drejtpërdrejt të Ministrisë së Financave
2. Universitetet e Prizrenit, Pejës, Mitrovicës, Gjilanit, Gjakovës janë në vartësi të MASHT
3. Buxhetet janë me të madhe të bazuara në kalkulimet graduale por edhe ndryshime kryesore të politikës merren në shqyrtim
4. Lidhja mes "outputs" (në veçanti në numrin e studentëve) dhe alokimi i buxhetit është relativisht i dobët
5. Disa mospërputhje në alokimin e shpenzimeve intesive mund të mirren parasysh


Alokimi i bazuar në formulë ndaj arsimit të lartë (komponenti i mësimdhënies) ka të ngjarë të përforcoj "buxhetimin e bazuar në politika"



Indikatorët Kryesor të Performancës tregues

	2012 aktuale	2013 aktuale	2014 buxheti	2015 plani	2016 plani	2017 plani
Nr. Total I studentëve në Universitetet publike	48,790	64,112	72,900	76,940	72,772	73,789
Rritja vjetore e nr. Të studentëve ne univ. publike	-	24%	12%	5%	-6%	1%
Nr. I studentëve në UP	46,460	52,896	57,750	59,084	52,597	52,601
Nr. I stafit (FTE) në UP	2,142	2,142	2,142	2,142	2,142	2,142
Raporti student/staf në UP	21.7	24.7	27.0	27.6	24.6	24.6
Mesatarja vjetor OPEX për student në UP	507	450	429	366	411	411
Mesatarja vjetore OPEX si përqindje e BPV për koke banor në UP	18.9%	16.3%	14.9%	12.1%	13.1%	12.5%
Përqindja e studentëve që pranojnë bursë në UP	3.0%	2.7%	2.5%	2.5%	2.8%	2.8%
Përqindja e stafit që merr pjesë në publikime në UP	3.8%	4.1%	5.2%	6.6%	7.7%	11.0%
Përqindja e studentëve në Doktoraturë në UP	0.2%	0.3%	0.4%	1.0%	1.1%	1.1%
Nr. I studentëve në MASHT	2,330	11,216	15,150	17,856	20,175	21,188
Nr I stafit (FTE) MASHT	101	311	563	584	597	601
Raporti I Student/Staf MASHT	29.1	51.3	38.5	43.8	48.3	50.7
Mesatarja vetore për studentë OPEX (EURO) MASHT	520	342	561	473	437	418
Mesatarja Vjetore su përqindjes e OPEX e BPV për koke banori MASHT	19.4%	12.4%	19.5%	15.7%	13.9%	12.7%

Vërejtje: Ekzistojnë disa pasiguri në lidhje me kredibilitetin e të dhënave




Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada-Government
Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë

Buxheti dhe Outputet (2014)

Universiteti	Buxheti (mn. EUR)	Nr. I vlersësuar I studentëve	Buxheti periodik për student(EUR)
Totali	38,2	72,900	456
Gjakova	1.5	789	1,660
Gjilani	1.5	2,106	622
Mitrovica	1.4	805	1,546
Peja	2.4	5,575	356
Pristina	29.7	57,750	429
Prizren	3.2	5,875	452

Vërejtje: Ekzistojnë disa pasiguri në lidhje me kredibilitetin e të dhënave



Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada-Government
Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë

Përse të paraqesim formulën e bazuar në alokime

1. E konsideruar si **'praktikë e mirë'** në shumë shtete
2. E bazuar në **output**: lidhje mes outputeve të shpërndara
3. Përmirëson **transparencën** e vendimeve kyqë mbi politikën dhe qon në efektivitet
4. Lehtëson përgjegjësinë dhe monitorimin e efikasitetit operacionale


Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada-Government
Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë

Ligji mbi Arsimin e Lartë
Artikulli 21 Metodologjia e Financimit

1. Në bashkëpunim me Ministrinë e Financave, Ministria duhet të vendosë një **udhëzim administrativ** dhe **metodologjinë** që do të shfytëzohet në **alokimin** e fondeve për mësimdhënie dhe hulumtim për interesin e publikut, së bashku me koncesionet apo ndrimat tjera të cilat mund të aprovohen nga Qeveria. Fondet mund të alokohen për qëllimet e **mësimdhënies; hulumtimet lidhur me mësimdhënien; infrastrukturën; ose për qëllime tjera**

2. **Alokimi I fondeve për mësimdhënie specifikon numrin e studentëve që do të asrimohen me shpenzimet publike në disa disiplina apo fusha të studimit.** Ky numër në pajtim me **numrin maksimal të përshkruar në liqensën aktuale të ofruesit . Përshkrimi I bashkangjitur secilës disiplinë ose fushë të përcaktohet përmes një akti nën-ligjor**


Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada-Government
Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë

Ligji mbi Arsimin e Lartë
Artikulli 21 Metodologjia e Financimit

3. Ministria vendos financimin e ofruesëve të arsimit të lartë duke marrë parasysh **objektivat e specifikuar në planin strategjik** të ofruesit dhe qfarëdo vërejtje ose rekomandime nga AAK e lidhur me **kualitetin e mësimdhënies** të këtyre ofruesëve ose programeve specifike.

4. Ministria duhet të ketë parasysh **performancën e kohëve të fundit** ofruesit dhe duhet të caktojë **një mënyrë të buxhetit indikativ** për një **cikël të financimit 5-vjeçarë**. Alokimi I fondeve tek ofruesi do të marrë formën e një **marveshje të performancën**, e cila do të zgjatë mbi 3 vite, dhe do të publikohet nga Ministria posa të jenë pajtuar me ofruesin përkatës.



Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada-Government
Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë

Ligji mbi Arsimin e Lartë

Artikulli 21 **Metodologjia e Financimit**

5. Fondet duhet të **alokohen qdo vit** si një shumë e paguar ndaj ofrues gjatë kohës intervialeve kohore të vitit financiar të definuara nga Ministria e Financave, brenda kushteve të Planit të saj Strategjik, limitet e licensës dhe kushtet të bashkangjituara findeve nga Ministria.


6. **Këshilli Udhëheqës** aprovon skemën financiare të delegimit dhe përgjegjësisë në nën-njësitë buxhetore brenda institucionit përmes secilit është reflektuar plani strategjik dhe detyrat e raportimit të performancës që i detyrohet Ministrisë. Të tilla skemat do të inkurajojnë dhe lehtësojnë zhvillimin e kapaciteteve, rritjen e kualitetit dhe arritjen e rezultateve të pajtuara brenda qdo buxheti nën-njësi. Këshilli Udhëheqës do të aprovoj Regulloret financiarë në pajtim me legjislacionin në fuqi. Këto rregullime do të inkorporohen në Statusin e Ofruesit.



Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada-Government
Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë

Mekanizmi Financiar i Propozuar për Arsimin e Lartë ?

Alokimet e Bazuara në Formulë	Alokimet e Bazuara në Formulë
<ul style="list-style-type: none">• Shpenzimet e përgjithshme/ Menaxhmenti• Mësimdhënia	<ul style="list-style-type: none">• Investimet Kapitale• Projektet Zhvillimore• Hulumtimet Shkencore


Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada-Government
Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë

Komponentët e Formulës

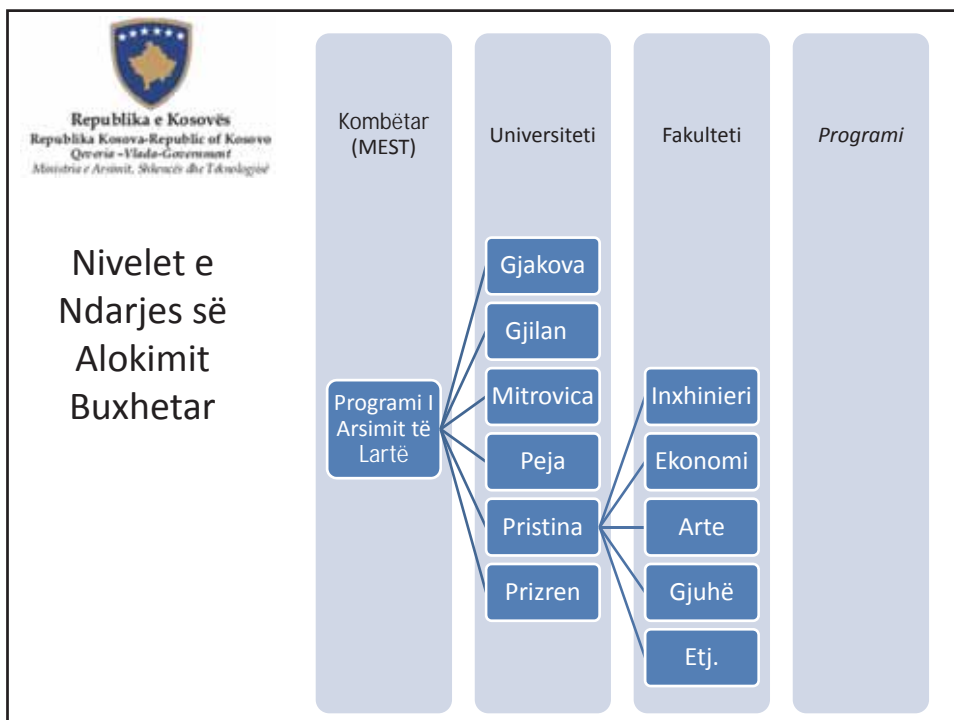
Komponenti i bazuar në Output


- Numri I Studentëve Aktiv


Komponenti i Bazuar në Performancë


- Indikatorët e matshëm/e verifikueshëm të definoohen

Vërejtje: Zhvillimi Gradual drejt “ bazuar në performancë” (psh. Në bazë të nr. Të studentëve që marrin diploma brenda një periudhe të caktuar kohore) meqë kjo kërkon një nivel të lartë të matjes dhe kontrollit të cilësisë.



 Republika e Kosovës Republika Kosova-Republic of Kosovo Qeveria - Vlada-Government Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë	Parametrat për Alokimin Buxhetor për Komponentin e Mësimdhënies <i>Shembull i Propozuar Bazuar në Udhëzimin e Shpenzimeve</i>	
	Pagat e Kategorive Ekonomike	
	Stafi Akademik	<ul style="list-style-type: none"> Numri I Studentëve Aktiv Raporti Student normativ –Stafi akademik Numri I Stafit Akademik FTE Kostoja e Pagës Bruto Mesatare për Stafin <i>Diferencimi nga programi dhe nivelet nëse nevojitet</i>
	Menaxhmenti	<ul style="list-style-type: none"> Numri Normativ I Menaxherëve Kostoja e Pagës Bruto Mesatare për Stafin <i>Diferencimi nga Madhësia e Universitetit nëse nevojitet</i>
Stafi Mbështetës	<ul style="list-style-type: none"> Numri Normativ I Stafit Mbështetës në Relacion me Numrin e Studentëve Aktiv Kostoja e Pagës Bruto Mesatare për Stafin 	

 Republika e Kosovës Republika Kosova-Republic of Kosovo Qeveria - Vlada-Government Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë	Parametrat për Alokimin Buxhetor për Komponentin e Mësimdhënies <i>Shembull i Propozuar Bazuar në Udhëzimin e Shpenzimeve</i>	
	Kategoria e Mallrave & Shërbimeve Ekonomike, Shpenzimet e vogla Kapitale	
	Materialet mësimore, Pajisjet, Laboratori etj.	<ul style="list-style-type: none"> Numri I Studentëve Aktiv Alikim për Student <i>Diferencimi nga programi dhe nivelet nëse nevojitet</i>
	Shërbimet e përgjithshme, Shërbimet, O&M, , CAPEX	<ul style="list-style-type: none"> Numri I Studentëve Aktiv Alikim për Student Alokimi për subjekt (fakulteti)
Kategoria e Subvencioneve dhe Transfereve Ekonomike		
Kompensimi I Taksës Shkollore	Vlerësimi i bazuar në kritere të mundshme dhe Numrin Aktiv të Studentëve.	
Bursat	<ul style="list-style-type: none"> Numri I Studentëve Aktiv Raporti I Studentëve Aktiv që Marrin Bursa 	




Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada-Government
Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë

Parametrat për Alokimin Buxhetor për Komponentin e Mësimdhënies

Shembull I Propozuar Bazuar në Udhëzimin e Shpenzimeve

Të hyrat vetanake	
Taksa Shkollore	<ul style="list-style-type: none">• Numri I Studentëve• Taksa Shkollore e diferencuar nga niveli dhe lloji
Pagesa tjera	<ul style="list-style-type: none">• ...



Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada-Government
Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë

Hapat e Ardhshëm të Propozuar


1. Themelimi i Grupit Punues të Nivelit të Lartë (psh. Këshilli Udhëheqës)
 - *Detyra: të ofrojë udhëheqje gjenerale për hapat e mëposhtëm*
2. Themelimi i Grupeve Teknike të Punës
3. Vlerësimi i Situatës Aktuale: Mbledhja Dhe Analizimi I të Dhenave ne nivel Fakulteti
 - *Universiteti I Prishtinës*
 - *Universitetet nën MASHt*
4. Strategjia e Zhvillimit të Arsimit të Lartë
 - *Si pjesë e KEPS-it, 5-vjetë shtrirje*
 - *Përfshin numrin e studentëve/ norma e regjistrimit*
 - *Masat për rritjen e cilësisë së arsimit*
 - *Zhvillimi i programeve (të reja)*
 - *Etj.*
5. Zhvillimi i Sistemit Informativ Menaxhues të Arsimit të Lartë
6. Zhvillimi i Formulës të Bazuar në Mekanizmin e Financimit të Arsimit të Lartë

Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare

Alexander Hammer / Universiteti i Vienës
FAITH TEMPUS Kick-Off-Meeting
April 1st, 2013

- Instituti më i madh i mësimdhënies dhe hulumtimit në Austri
 - 9,700 punëtorë, prej të cilëve 6,900 janë akademik
 - 92,000 studentë aktualisht të regjistruar në Universitetin e Vienës
 - 12,600 të diplomuar në vitin akademi 2012/13
 - 180 programe për diploma dhe 116 programe master




 universität wien Universiteti i Vienës

- Të dhënat kyçe
 - Të hyrat e përgjithshme: 530,3m (2012)
 - Të hyrat nga financimi themelor qeveritar: 424,4m (2012)
 - Financimi nga pala e tretë: 76,7m (2012)

 - Shpenzimet e personelit: 337,3m (2012)
 - Shpenzimet e qirasë (objekteve): 83,9m (2012)


01.04.2014 Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare 3

 universität wien Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare

Korniza ligjore • Organizimi Financiar • Infrastruktura e IT-së • Planifikimi dhe Raportimi

1. Korniza ligjore
2. Organizimi Financiar
3. Infrastruktura e IT-së
4. Planifikimi dhe Raportimi

01.04.2014 Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare 4

 universität
wien

Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare

[Korniza ligjore](#) • Organizimi Financiar • Infrastruktura e IT-së • Planifikimi dhe Raportimi

- Autonomia për Universitetet Austriake
 - Subjektet ligjore në ligjin publik
 - Autonomi e madhe për universitete në çështjet organizative, studimore dhe punësimin
 - Konkluzat e marrëveshjeve të performancës (kontratat në ligjin publik) në mes universiteteve dhe ministrisë federale
 - Financimi i universiteteve nga qeveria federale: alokimi i buxhetit global, i hartuar që më parë për periudhën tri-vjeçare

01.04.2014 Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare 5

 universität
wien

Manaxhimi i Infrastrukturës Financiare

[Korniza ligjore](#) • Organizimi Financiar • Infrastruktura e IT-së • Planifikimi dhe Raportimi

- Autonomia në menaxhimin financiar
 - Universitetet i menaxhojnë çështjet financiare në emrin e tyre dhe për vet llogarinë e tyre
 - Qeveria federale nuk është përgjegjëse për borxhet e universiteteve
 - Autonomi e madhe në çështjet financiare p.sh. e drejta e fitimit nga kompanitë, fondacionet, asociacionet
 - Ekzaminimi i menaxhimit financiar nga Gjykata e Auditimit
 - Obligimi për instalimin e sistemit përkatës të kontabilitetit, të ardhurat dhe shpenzimet e kontabilitetit (kontabiliteti i koston / kosto e plotë) si dhe sistemit të raportimit

01.04.2014 Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare 6

 universität wien

Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare

Korniza ligjore • Organizimi Financiar • Infrastruktura e IT-së • Planifikimi dhe Raportimi

- Kontabiliteti
 - Kontabiliteti sipas Kodit Tregtar: kalimi nga paraja kesh kontabël tek kontabiliteti tregtar me hyrje të dyfishtë
 - Pasqyrat financiare vjetore të përbëra nga gjendja e bilancit, pasqyra mbi profitin & humbjen dhe shënimet përkatëse në pasqyrat financiare
 - Auditimi i pasqyrave financiare nga auditori i regjistruar / firma e auditimit të regjistruar
- Raprtimi
 - Pakoja e raportimit tremujor ministrisë federale
 - Paraqitja e pasqyrave financiare vjetore dhe raporti i performancës për ministrinë federale

01.04.2014 Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare 7

 universität wien

Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare

Korniza ligjore • Organizimi Financiar • Infrastruktura e IT-së • Planifikimi dhe Raportimi

1. Korniza Ligjore
2. Organizimi Financiar
3. Infrastruktura e IT-së
4. Planifikimi dhe Raportimi

01.04.2014 Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare 8

 universität
wien

Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare

Korniza Ilgjore • Organizimi Financiar • Infrastruktura e IT-së • Planifikimi dhe Raportimi

- Menaxhmenti i Universitetit
 - Këshilli i Universitetit / Rektorati / Senati
 - Vetëm Këshilli i Universitetit dhe Rektorati mbajnë detyrat e menaxhimit financiar.
- Këshilli i Universitetit
 - Aprovon buxhetin vjetor
 - Aprovon pasqyrat financiare vjetore sikurse edhe performancën / raportin kapital intelektual
 - Emëron një auditor për auditimin e pasqyrave financiare të universitetit
 - Aprovon udhëzimet për menaxhimin financiar
 - Aprovon themelimin e kompanive dhe fondacioneve
 - Aprovon supozimet e detyrimeve afatgjata dhe autorizon rektoratin t'i merr përsipër detyrimet e tilla deri në një limit të caktuar duke mos e kërkuar aprovimin paraprak të Këshillit të Universitetit

01.04.2014 Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare 9

 universität
wien

Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare

Korniza Ilgjore • Organizimi Financiar • Infrastruktura e IT-së • Planifikimi dhe Raportimi

- Rektorati
 - Drejton çështjet financiare
 - Vendos një sistem kontabël dhe raportues
 - Përgatitë buxhetin për aprovim nga Këshilli i Universitetit dhe i alokon buxhetet njësive organizative
 - Përgatitë pasqyrat financiare vjetore sikurse edhe performancën / raportin kapital intelektual
 - Vendos një sistem të planifikimit dhe raportimit i cili garanton plotësimin e obligimeve të universitetit sipas dispozitave juridike të ministrisë federale

01.04.2014 Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare 10


 universität wien

Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare

Korniza ligjore • Organizimi Financiar • Infrastruktura e IT-së • Planifikimi dhe Raportimi

- Kontabiliteti dhe Financa
 - Departamenti për kontabilitet dhe financa në Universitetin e Vienës i raporton rektorit
 - Përgjegjësi për të gjitha çështjet financiare, veçanërisht kontabiliteti, vendosja e llogarive vjetore, buxheti, kontrollimi dhe raportimi
 - Kontabiliteti dhe menaxhimi i keshit i drejtuar vetëm nga departamenti i kontabilitetit dhe financave, pa decentralizim të njësitë organizative

01.04.2014 Financial Management Infrastructure 11

 universität wien


Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare

Korniza ligjore • Organizimi Financiar • Infrastruktura e IT-së • Planifikimi dhe Raportimi

- Kontabilitet dhe Financa / organizimi i brendshëm

```
graph TD;
    A[Shefi i Kontabilitetit dhe Financave] --> B[Thesari];
    A --> C[SAP];
    A --> D[Kontabiliteti];
    A --> E[Kontrollimi];
    D --> D1[Llogaritë e pagueshme];
    D --> D2[Llogaritë e arkëtueshme];
    D --> D3[Kontabiliteti i projekteve të financuara të jashtme];
    D --> D4[Kontabiliteti i gjendjes së bilancit (p.sh. pasqyrat vjetore)];
    E --> E1[Kontrolli Financiar];
    E --> E2[Kontrolli i Studimor];
    E --> E3[Kontrolli i projekteve të financuara të jashtme];
    E --> E4[Raportimi i Intelligjencës Biznesore];
```

01.04.2014 Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare 12

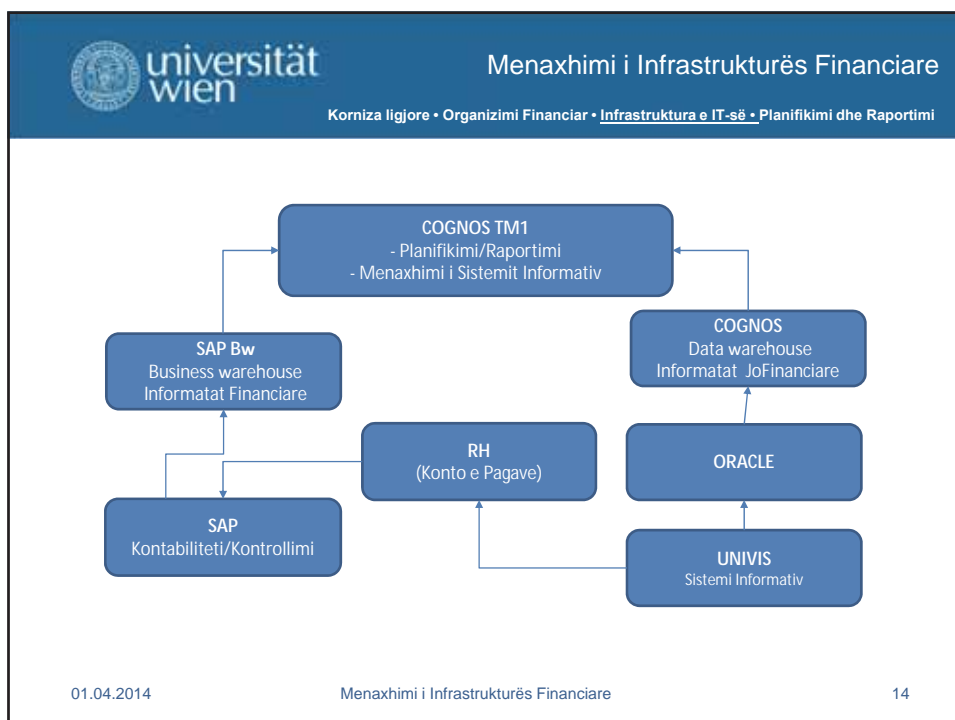
 universität wien


Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare

Korniza ligjore • Organizimi Financiar • Infrastruktura e IT-së • Planifikimi dhe Raportimi

1. Korniza Ligjore
2. Organizimi Financiar
3. Infrastruktura e IT-së
4. Planifikimi dhe Raportimi

01.04.2014 Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare 13




 universität wien

Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare

Korniza Ilgjore • Organizimi Financiar • Infrastruktura e IT-së • Planifikimi dhe Raportimi

- SAP si bazë për informimin financiar
 - Implementimi në 2002/2003
 - Viti në vijim 2004
 - Sistemi i përbashkët me universitetet tjera me shkallë të lartë të autonomisë për çdo universitet
 - Sistemi i drejtuar nga një partneri me burime të jashtme, zhvillimi/përmirësimi nga çdo universitet

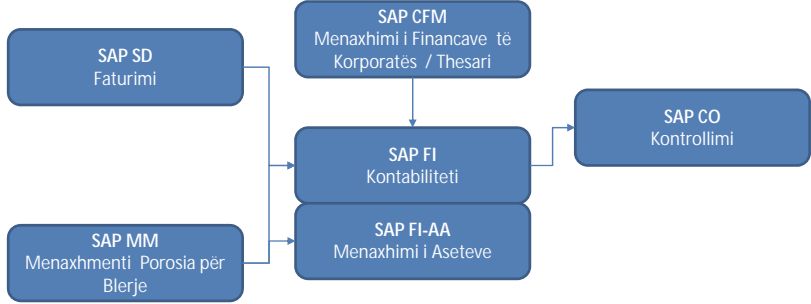
01.04.2014 Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare 15

 universität wien

Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare


Korniza Ilgjore • Organizimi Financiar • Infrastruktura e IT-së • Planifikimi dhe Raportimi

- SAP – modulet kryesore



```
graph LR; SD[SAP SD Faturimi] --> FI[SAP FI Kontabiliteti]; MM[SAP MM Menaxhmenti Porosia per Blerje] --> FI; MM --> FI_AA[SAP FI-AA Menaxhimi i Aseteve]; CFM[SAP CFM Menaxhimi i Financave të Korporatës / Thesari] --> FI; FI --> CO[SAP CO Kontrollimi]; FI_AA --> CO;
```

01.04.2014 Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare 16

 universität wien

Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare

Korniza Ilgjore • Organizimi Financiar • Infrastruktura e IT-së • Planifikimi dhe Raportimi

- FI / Financiare
 - Moduli esencjal në SAP
 - Sistem i për të gjitha proceset në kontabilitet dhe menaxhin e asetëve
 - Arkivimi i të gjitha dokumenteve (faturat / dokumentet mbështetëse)
- CO / Kontrollimi
 - Qendra për koston e kontabilitetit: alokimi i buxhetit dhe shpenzimet direkte (personeli, shpenzimet e shfytëzimit, investimet) tek fakultetet dhe departamentet
 - Hyrje në koston e plotë
 - Alokimi i kostove direkte (psh infrastruktura, shërbimet qëndror) te fakultetet me një numër të vogël të nxitësve të besueshëm dhe të qëndrueshëm të kostove.
 - Alokimi i kostos të aktivitetet në mësimdhënie (programet studimore) dhe hulumtumie (veanërisht projektet hulumtuese)

01.04.2014 Financial Management Infrastructure 17


 universität wien

Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare

Korniza Ilgjore • Organizimi Financiar • Infrastruktura e IT-së • Planifikimi dhe Raportimi

1. Korniza Financiare
2. Organizimi I Financave
3. Infrastruktura e IT-së
4. Planifikimi dhe Raportimi

01.04.2014 Financial Management Infrastructure 18


 universität
wien

Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare

Korniza ligjore • Organizimi Financiar • Infrastruktura e IT-së • [Planifikimi dhe Raportimi](#)

- Planifikimi i procesit
 - Definimi i supozimeve të planifikimit nga rektori
 - Ngritja e buxhetit të përgjithshëm për vitin në vijim dhe planifikimit financiar afatmesëm për periudhën 3 vjeqare
 - Buxheti/planifikimi financiar afatmesëm në COGNOS TM1, i integruar krejtësisht në sistemin ERP (SAP) dhe Data warehouse (COGNOS)
 - Ndarja nga aktivitetet dhe fushat (p.sh. grupet e fakulteteve)
 - Paraqitja e buxhetit vjetor nga Rektorati për Këshillin e Universitetit (Deri në fund të shtatorit të vitit paraprak)
 - Miratimi nga Këshilli University (Deri në fund të tetorit të vitit paraprak)
 - Përfundimi i marrëveshjeve të synuara në bazë të buxhetit të miratuar me fakultetet etj. (Nëntor / dhjetor të vitit Paraprak)

01.04.2014 Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare 19

 universität
wien

Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare

Korniza ligjore • Organizimi Financiar • Infrastruktura e IT-së • [Planifikimi dhe Raportimi](#)

- SAP Raportimi online
 - Platforma: SAP / SAP Bw
 - Raportimi i jashtëm (p.sh. pasqyra vjetore financiare) te palët e interesuara (ministra federale ...)
 - Raportimi i menaxhimit të brendshëm të Këshilli i Universitetit dhe Rektorati
 - Raportimi financiar për fakultetet, departamentet, menaxherët e projektit të financuara nga palët e treta etj
- COGNOS Sistemi i raportimit
 - Platforma: COGNOS
 - Të dhëna jo financiare në lidhje me personelin, studentët, programet studimore, hulumtimet etj
 - Raportimin e jashtëm të palët e interesuara (ministra federale etj)
 - Raportimi i brendshëm të fakultetet, departamentet, kordinatorët e programit studimor, etj.

01.04.2014 Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare 20

universität wien Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare
 Korniza ligjore • Organizimi Financiar • Infrastruktura e IT-së • Planifikimi dhe Raportimi

- COGNOS Sistemi I Raportimit

01.04.2014 Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare 23

universität wien Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare
 Korniza ligjore • Organizimi Financiar • Infrastruktura e IT-së • Planifikimi dhe Raportimi

Ju faleminderit për vëmendje!

Alexander Hammer
 Shefi i Financave dhe Kontabilitetit/ Universiti i Vienës

T +43 1 4277 12500
 F +43 1 4277 9125
 E alexander.hammer@univie.ac.at

01.04.2014 Menaxhimi i Infrastrukturës Financiare 24



UNIVERSITÄT
DES
SAARLANDES

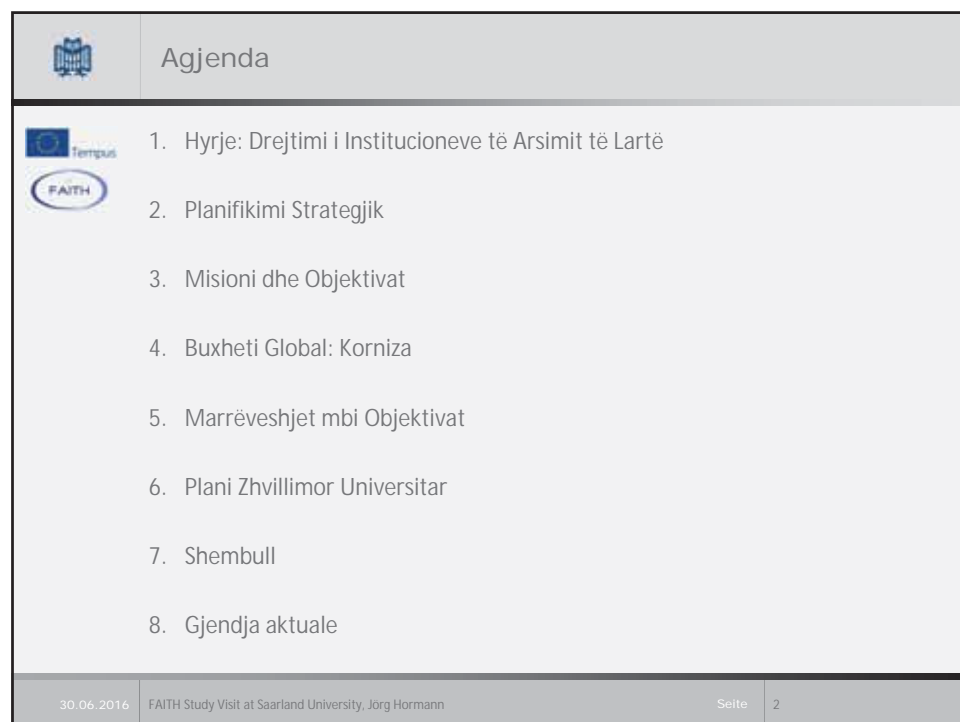
Tempus FAITH

Drejt Buxhetit Global: Negociatat e synimeve dhe planifikimi i zhvillimit të universitetit

Jörg Hormann, Asistent i nënkryetarit për planifikimin dhe strategjinë

FAITH Vizitë studimore në Saarland University, 02 Qershor 2014

12.07.2016



UNIVERSITÄT
DES
SAARLANDES

Agjenda

Tempus FAITH

1. Hyrje: Drejtimi i Institucioneve të Arsimit të Lartë
2. Planifikimi Strategjik
3. Misioni dhe Objektivat
4. Buxheti Global: Korniza
5. Marrëveshjet mbi Objektivat
6. Plani Zhvillimor Universitar
7. Shembull
8. Gjendja aktuale

30.06.2016 FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann Seite 2

1. Hyrje: Drejtimi i Institucioneve të Arsimit të Lartë

Oka është autonomia?

- Autonomia nuk nënkupton:
 - IAL-të mund të veprojnë dhe vendosin tërësisht në mënyrë autonome mbi:
 - Cilat detyra të kryejnë
 - Cilat strategji mbizotëruse të ndiqen

- Autonomia nënkupton:
 - IAL-të veprojnë dhe vendosin:
 - Brenda kornizave të përbashkëta me aksionarët e tyre kryesore (shteti)
 - Duhet të arrijë konsensus në lidhje me strategjitë e tyre me grupet e interesit
 - IAL-të vendosin në mënyrë të pavarur se si të arrihen objektivat e tyre, por jo për vetë objektivat

30.06.2016 FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann
Seite 3

2. Planifikimi Strategjik

Misioni
Pse ne ekzistojmë?

Vizioni
Ofare dëshirojmë të bëhemi?

Strategjia
Plani ynë i veprimit

Veprimi Strategjik
Ofare ne duhet të bëjmë?

Deklarata e misionit

- Niveli: Universiteti
- Periudha kohore : afatgjatë

↓

Plani I Zhvillimit Universitar(UDP)

- Niveli: Fakultetet dhe njësitë
- Periudha kohore : afatmesme

↓

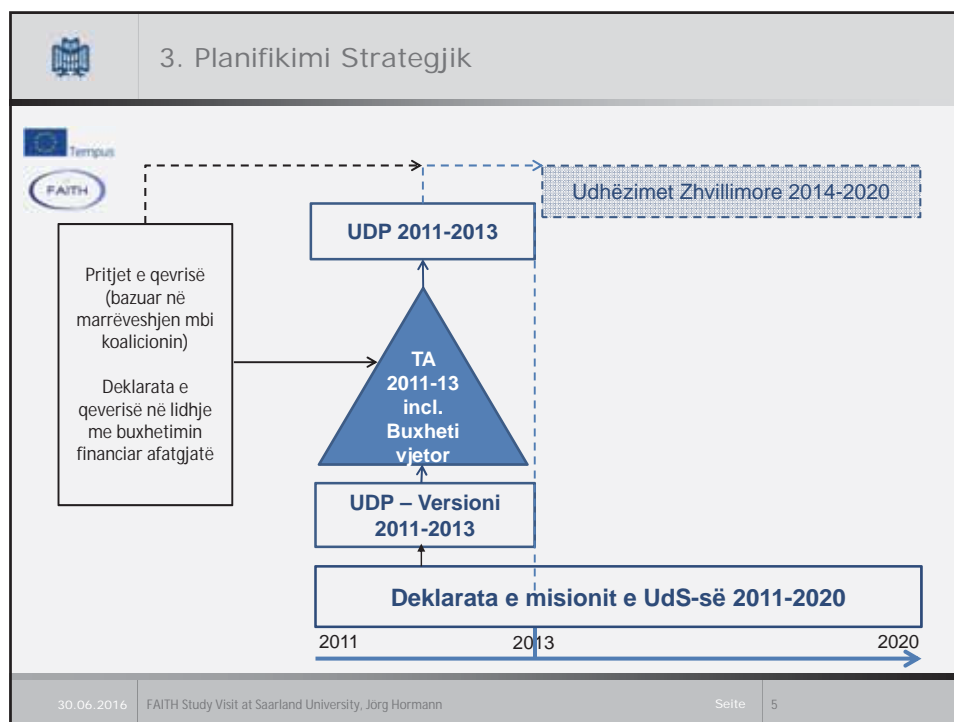
Objektivat
Ofare dëshirojmë të arrijmë?

Fusha:
Studimi dhe mësimdhënia

Fusha:
Hulumtim

Fusha:
Administrata

30.06.2016 FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann
Seite 4









3. Misioni dhe Objektivat




Deklarata mbi misionin e Universitetit Saarland „Drejt UdS 2020“




- Vizioni i Universitetit Saarland për vitet 2011 deri në vitin 2020 është hartur nga një task force në bashkëpunim me dekanët e fakulteteve
- Ai u miratua nga Bordi i Universitetit në vitin 2011
- Tani, ai është bazë e veprimit dhe planifikimit strategjik të Universitetit




30.06.2016 FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann Seite 6




	3. Misioni dhe Objektivat		
 	<p style="text-align: center;">Parimet</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Hulumtimi i cilësisë të lartë është fundament i Universitetit. Ai është bazë e arsimit të cilësisë së lartë dhe sfond për zhvillimin e vendit në ekonomi dhe shoqëri.▪ Studentët janë zemra e Universitetit tonë. Universiteti duhet të jenë në gjendje për të siguruar kushte më të mira për arsim. Profesorët duhet të jetë në gjendje për të kombinuar hulumtime të shkëlqyshme me arsim të shkëlqyshëm.▪ Universiteti është krenar për shkenctarët e rinj të tij dhe mbështet ata ku është e nevojshme. Ata janë baza e hulumtimit të shkëlqyer.▪ Për shkak të historisë së tij dhe vendosjen tij gjeografike Universiteti është i përqendruar në ndërkombëtarizim. Prandaj të dyja hulumtimet dhe arsimi do të jenë të orientuara kah ndërkombëtarizimi.		
30.06.2016	FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann	Seite	7




	3. Misioni dhe Objektivat		
 	<ul style="list-style-type: none">▪ Strukturat organizative, administrata dhe njësitë e shërbimit të Universitetit do të mbështesin hulumtimin dhe arsimin. Kjo do të garantojnë vizibilitetin dhe prestigjin e Universitetit në publik. Të gjitha njësitë e Universitetit do të përfshihen në proceset e vlerësimit për të ruajtur dhe për të avansuar inovacionet▪ Universiteti merr përgjegjësinë për të gjithë anëtarët e tij. pluraliteti i tij kombëtar dhe kulturor është sfondi që të jetë një Universitetit i dukshëm dhe atraktiv. Barazia gjinore është një shqetësim thelbësor për të ardhmen.▪ Universiteti Saarland është i vetmi universitet në shtetin e Saarland. Prandaj përmbush detyrat thelbësore për njerëzit, institucionet dhe për ekonominë e rajonit.▪ Universiteti duhet gjithashtu të përqendrohet në lëmitë inovative të hulumtimeve sikurse edhe të sigurojë një spektër të gjerë të disiplinave.		
30.06.2016	FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann	Seite	8




	3. Misioni dhe Objektivat		
 	<u>Definimi I objektivave në 7 kategori</u> <ul style="list-style-type: none">▪ Hulumtimi▪ Arsimi▪ Promovimi i shkencëtarëve të rinj▪ Ndërkombëtarizimi▪ Organizimi, administrimi dhe shërbimi▪ Përgjegjësia shoqërore▪ Shërbimi për rajonin		
30.06.2016	FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann	Seite	9

	3. Misioni dhe Objektivat		
 	<u>1. Hulumtimi</u> <ul style="list-style-type: none">➢ Mbajtja e rangimit të tij në tremujorin e parë të universiteteve gjermane➢ Përmirësimi i procesit të emërimit të profesorëve➢ Përforsimi i bashkëpunimit mes disiplinave dhe me institucionet e jashtme hulumtuse <p><i>Indikatorët:</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ Publikimet▪ Ph.D.s▪ Patentat▪ Fondet e palëve të treta▪ Projektet e përbashkëta hulumtuse▪ Shpërblimet		
30.06.2016	FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann	Seite	10

	3. Misioni dhe Objektivat		
 	2. Arsimi <ul style="list-style-type: none">➤ Përmirësimi i mbështetjes për studentët në arritjen e qëllimeve studimore të tyre➤ Sigurimi i cilësisë të të gjitha programeve studimore➤ Sigurimi i ofertave për marrjen e aftësive shtesë➤ Vlerësimi i programeve studimore <p><i>Indikatorët:</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ Rezultatet e vlerësimit▪ Numri i të diplomuarve▪ Koha e studimeve▪ Raporti i suksesit▪ Suksesi në tregun e punës		
30.06.2016	FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann	Seite	11

	3. Misioni dhe Objektivat		
 	3. Promovimi i shkencëtarëve të rinjë <ul style="list-style-type: none">➤ Sigurimi i programeve të strukturuar të doktoraturës Phd.➤ Sigurimi i buxhetit për programet kërkimore për shkencëtarët e rinj➤ Krijimi i grupeve hulumtuese për shkencëtarët e rinj➤ Programet për mentorim <p><i>Indikatorët :</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ Sasia e fondeve të mbledhura për studime post diplomike▪ Numri i shkencëtarëve të rinj të financuara nga jashtë▪ Sasia e fondeve të mbledhura nga shkencëtarët e rinj▪ Shpërblimet dhe grantet për shkencëtarët e rinj▪ Emërimet për shkencëtarët e rinj nga institucionet të tjera		
30.06.2016	FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann	Seite	12

	3. Misioni dhe Objektivat		
 	4. Ndërkombëtarizimi <ul style="list-style-type: none">➤ Forcimi i aktiviteteve ndërkombëtare në hulumtim dhe arsim➤ Përforcimi i bashkëpunimit ndërkufitar➤ Ofrimi i shërbimeve për të marrë aftësi në gjuhët dhe kulturat e huaja➤ Ofrimi i programeve studimore të përbashkët-shkallë <p><i>Indikatorët:</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ Numri i projekteve kërkimore të përbashkëta ndërkufitare▪ Numri i programeve studimore ndërkufitare dhe programet e përbashkëta studimore▪ Numri i qëndrimeve jashtë vendit të studentëve të UdS-së▪ Fillestartë, të diplomuarit▪ Numri i studentëve të huaj		
30.06.2016	FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann	Seite	13

	3. Misioni dhe Objektivat		
 	5. Organizimi, administrimi dhe shërbimi <ul style="list-style-type: none">➤ Organizimi i universitetit promovon bashkëpunimin mes universiteteve, fakulteteve, departamenteve dhe njësive punuese➤ Alokimi i fondeve do të jetë i kombinuar me pritjet e përcaktuara nga performanca➤ Përgjegjësia maksimale për të gjitha nivelet organizative➤ Forcimi në administrimin e fakulteteve➤ Avansimi i proceseve administrative		
12.07.2016	FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann	Seite	14

3. Misioni dhe Objektivat

6. Përgjegjësia shoqërore

- Përcaktimi i lëmive, ku disa grupe mund të ketë disavantazhe
- Promovimi i programeve për karrierë të dyfishtë
- Ofrimi për vende të trajnimit të praktikantëve
- Ofrimi i shërbimeve për arsim të vazhdueshëm
- Oferimi i aktiviteteve kulturore

30.06.2016 FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann
Seite 15

4. Buxheti Global: korniza

Korniza ligjore

Zotimet buxhetore afatmesme

Financimi i orientuar në objektiva

Shteti

Buxhetet mbi shumën e përgjithshme

➔

Sigurimi i cilësisë, vlerësimi




Raportimi(pasqyra financiare, të dhënat,informacioni)




IAL




- Planifikimi Strategjik
- Organizimi i brendshëm




- Deklarata e misionit, strategjitë
- Planifikimi i zhvillimit
- Struktura organizative
- Sigurimi i cilësisë
- Buxheti
- Kontrollimi
- Strukturat e incentivave
- Marketingu




30.06.2016 FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann
Seite 16




	5. Marrëveshjet mbi Objektivat		
 	<ul style="list-style-type: none">➤ Kontrata mes shtetit dhe IAL-së➤ Mund të përmbajnë marrëveshje për tërë aktivitetet e një IAL apo vetëm pjesë e të tyre➤ Legjitimimi i financimit bazë➤ Fundament për krijimin e incentivave➤ Objektivat cilësore dhe sasiore <p><u>Përmbajtja:</u></p> <ul style="list-style-type: none">– Buxheti– Përshkrimi i qëllimeve strategjike themelore të IAL-së → Krijimi i një profili në arsim dhe hulumtim– Përshkrimi i kategorive të performancës (= definimi i një ,portfoli të produkteve‘)– Instrumentet e vetë-kontrolli të IAL-së– Modalitetet e raportimit		
30.06.2016	FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann	Seite	17

	5. Marrëveshjet mbi Objektivat		
 	<p>Performanca e Universitetit (2011-2013)</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Profili i Universitetit▪ Hulumtimi▪ Promovimi i shkencëtarëve të rinj▪ Arsimi<ul style="list-style-type: none">– Arsimi shkencor– Zhvillimi i cilësisë– Atraktiviteti▪ Arsimi vazhdueshëm në shkencë▪ Kontrolli dhe infrastruktura<ul style="list-style-type: none">– Kontrollimi– Përfshirja e studentëve në qeverisjen e Universitetit– Administrimi i orientuar në shërbime– Teknologjia e informacionit dhe komunikimit– Asetet dhe rregullimi i ndërtesave– Imazhi publik		
30.06.2016	FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann	Seite	18

	5. Marrëveshjet mbi Objektivat		
 	<ul style="list-style-type: none">▪ Politika shoqërore-familjare, diversiteti, barazia▪ Përgjegjësia për rajoni<ul style="list-style-type: none">– Detyra arsimore– Transferimi i njohurive dhe teknologjisë– Shkenca dhe publiku– Shërbimet për rajonin		
30.06.2016	FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann	Seite	19

	5. Marrëveshjet mbi Objektivat		
 	Performanca e Saarland(2011-2013) <ul style="list-style-type: none">▪ Alokimi i fondeve<ul style="list-style-type: none">– Buxheti vjetor: 181.000.000 €▪ Alokimi lidhur me performancën(10.000.000 €), duke përfshirë indikatorët e mëposhtëm:<ul style="list-style-type: none">– Ph.D. Doktorantët– Fondet e jashtme– Bursistë– Pjesëmarrësit e aktiviteteve GradUS– Shfrytëzimi i kapaciteteve– Rezultatet e rangimit– Të diplomuarit nga vendet e huaja– Programet ndërkombëtare studimore– Studienstiftung Saar'-projektet– Përqindja e profesorehave– Bizneset e sapo hapura– Patentat		
30.06.2016	FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann	Seite	20

	6. Plani i Zhvillimit Universitar (UDP)		
 	<p><u>Qëllimi :</u></p> <ul style="list-style-type: none">▪ Duhet të shëndrrojnë qëllimet strategjike në veprime▪ I ndan objektivat e universitetit në njësitë organizative individuale (departamente, fakultete)▪ Bazohet në planet e zhvillimit për Universitetin në tërësi dhe planet e zhvillimit të departamenteve të tij. <p>Përcaktimi:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Negociatat në mes Bordit të Universitetit dhe Fakulteteve/Departament		
30.06.2016	FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann	Seite	21

	6. Plani i Zhvillimit Universitar (UDP)		
 	<p><u>Nevojat:</u></p> <ul style="list-style-type: none">▪ Krijimi i një kulture të komunikimit<ul style="list-style-type: none">– Problem: Ndryshimet e shpeshta të personave:<ul style="list-style-type: none">• Bordi i Universitetit• Dekanët e fakulteteve▪ Konsensus në lidhje me strategjinë e Universiteteve▪ Gjetja e një blance mes<ul style="list-style-type: none">• Krijimit të një profili në arsim dhe hulumtim dhe• Mbajtja e një portfolio të gjerë të disiplinave		
30.06.2016	FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann	Seite	22

7. Shembull

Tempus
FAITH

Shembull: Deklarata e misionit të Universitetit Saarland 2011-2020:

Hulumtimi:

Hulumtimi me cilësi të lartë është themel i universitetit. Kjo është baza për arsim me cilësi të lartë dhe sfond për zhvillimin e vendit në ekonomi dhe shoqëri.

- Mbatja e rangimit në tremujorin e parë të universiteteve gjermane
- Përmirësimi i procesit të emërimit të profesorëve
- Zhvillimi i mëtejshëm i bashkëpunimit në mes disiplinave dhe me institucionet hulumtuese të jashtme

30.06.2016 FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann Seite 23

7. Shembull

Tempus
FAITH

SHEMBULL: Plani i Zhvillimit Universitar 2011-2013:

Marrëveshja mbi objektivat 2011-2013

- ...
- Konsolidimi i lëmisë NanoBioMed
- Krijimi i informatikës si disiplinë kyçe
- Aplikimi për projekte të përbashkëta kërkimore- ...

Plani i Zhvillimit Universitar 2011-2013

Masat	Planifikimi Financiar
Themelimi i një kryesusi për Bioinformatikë mjekësore	250.000 Euro (p.a.) 240.000 Euro (një herë për pajisjet e kryesurit)
Themelimi i një kryesusi për informatikë dhe matematikë	208.000 Euro (p.a.) 60.000 Euro (një herë për pajisjet e kryesurit)
Themelimi i një kryesusi për sistemin informatik hulumtues aktual	30.000 Euro (p.a.) 150.000 Euro (një herë për pajisjet e kryesurit)
....	...

30.06.2016 FAITH Study Visit at Saarland University, Jörg Hormann Seite 24


IT-Sistemet për Menaxhimin Financiar

Punëtorja e trajnimit e ndërlidhur me këtë temë është bazuar në analizën e kryer në pakon punuese WP1 të projektit dhe është ekzekutuar në Prishtinë në nëntor të vitit 2014. Një rezultat i analizës ishte që përfaqësuesit e institucioneve partnere të Kosovës konsideruan mbështetjen aktuale nga sistemet e IT-së për proceset e tyre në menaxhimin financiar si të varfër. Si një pjesë e projektit FAITH është zotërimi i softuerëve të rinjë për të mbështetur menaxhimin financiar, punëtorja në lidhje me këtë temë kishte për qëllim përgatitjen për marrjen e këtij softueri dhe për të sqaruar parakushtet që ekzistojnë me projektin mbi blerjen e softuerit në një organizatë.

Prandaj, një pjesë e punëtorisë ishte e përkushtuar për një analizë më të thellë për situatën aktuale dhe sistemet softuare që përdoren aktualisht në Universitetet e Kosovës. Të dhënat dhënë nga partnerët e BE-së u përqëndruan në parakushtet, siç u përmend më sipër, sidomos në menaxhimin dhe analizën e proceseve, të cilat duhet të merren parasysh përpara se të bëjnë ndonjë zgjidhje të sistemeve softuerike. Punëtorja e trajnimit në vetvete në radhë të parë përmban analizën e proceseve themelore të cilat janë kryer në departamentet financiare të universiteteve të Kosovës në mënyrë që të jetë në gjendje për të përpunuar kërkesat e sistemit për çdo sistem të ri të IT-së dhe për të formuluar specifikimet softuerike.


Është e rëndësishme të përmendet, se nuk ishte e mundur për të përmbledhur këtë temë në kuadër të kësaj punëtorie. Si rezultat i kësaj, konsorciumi i projektit u pajtuan të vazhdojnë të punojnë në analizën e proceseve në punëtoritë e mëtejshme.

Materialet	Autori	Faqe
Infrastruktura Softuerike e Universiteteve Partnere të Kosovës (pjesë e Analizës-WP1)	Jörg Hormann	130
Infrastruktura e IT-së Universiteti Alicante	Pedro Caselles	131
Parakushtet për implementimin e softuerit për menaxhimin financiar	Horst Rode	145
Diskutime të grupit të IT-së 09.09.2014 (Rezultatet e përgjithëshme të punëtorisë)	Dukagjin Sadrijaj	155



Sistemet e IT të përdorura në universitetet partnere

Fusha	Softver standard	Zvillim në shtëpi	Nuk është përdorur softveri	Vërejtje
Administrim Biznesi dhe Kontabilitet	2	1		
Menaxhmenti i resurseve humane		2	1	
Planifikimi strategjik (psh sistemi informativ i menaxhmentit)		1	2	
Administrata e studentëve (psh pranimi, regjistrimi)	1	2		
Administrata e kurseve dhe provimeve	1	2		
Administrata e aktiviteteve hulumtuese		1	2	
Menaxhimi i asetëve (përfshirë sallat e ligjëratave)	2	1		Platforma Qeveritare (e-Pasuria)
Menaxhimi i projektit		2	1	

- 
- ### Softuerët e përdorur
- Të zhvilluar në shtëpi:
 - Shpesh të bazuar në produktet e Microsoft Office
 - Softuerët Standard
 - Produkti i vetëm i përmendur është SEMS (për administrimin e studentëve)
 - Shkalla e mbulimit të këtyre proceseve nga ky softuer është konsideruar i dobët!

MIRË SE VINI NË PROJEKTIN FAITH


Vienna 8-10 Sept. 2014



INFRASTRUKTURA

OVERVIEW

- Motivimi
- Softueri i Menaxhmentit të Universiteteve: një ERP softuerë për universitetet
- Analiza e Sistemit, Zhvillimit dhe Zbatimet
- Dy shembuj: Virtual Campus UA, Universitas XXI
- Moduli ekonomik i VC. Një përshkrim më i saktë
- Disa Statistika



MOTIVIMI



- E rrit efiqencën
- E rrit produktivitetin
- Zvoglon kostot



MOTIVIMI

Jo Vetëm Efiqencën

- Procesi i ndërtimit të sistemit shpie që stafi i menaxhmentit tek një njohuri e thellë e organizimit, ashtu që politikat e ardhshme në shumë lëmi do të kenë një histori më të qëndrueshme.
- Mundëson një vendim më të mirë dhe më të shpejt (më konsistent)



ERP PËR UNIVERSITETET

ERP SOFTUERË

- Planifikimi i burimeve sipërmarrëse
- Përdoret kryesisht në kompani
- Ofron një pikëpamje integruese të proceseve thelbësore të biznesit, shpesh në kohë reale, duke përdorur bazat të të dhënave të mirëmbajtura nga një sistem i menaxhimit të bazave të të dhënave.
- Universitetet janë organizata të mëdha, kështu që softueri ERP iu përshtatet shumë mirë



SOFTUERI I MENAXHIMIT TË UNIVERSITETEVE

ERP për Universitete

Një sistem i menaxhimit të një universiteti është një ERP me module specifike për Universitete

- **Menaxhimi Financiar**
- Akademia
- Ish-Studentët e Diplomuar
- Menaxhimi I Hulumtimeve
- Menaxhimi e resurseve Humane



AVANTAZHET E SOFTUERIT PËR MENAXHIMIN E UNIVERSITETEVE

- Rrit efqiencen dhe produktivitetin duke zvogëluar shpenzimet
- E zvogëlon ndarjen e informacionit dhe kopjimin e punës
- Mundëson një vendim më të mirë dhe më të shpejtë
- Përmirëson sigurinë e të dhënave konfidenciale nga rreziqet e jashtme



TË METAT

Para se të filloni duhet të dini se:

- Investim i madh dhe kosto e mirëmbajtjes
- Sistemi është i vështirë për të përdorur ashtu që është e nevojshme të trajnohet stafi
- Nëse ekziston ndonjë gabim në të dhëna do të ndikojë tërë organizimin
- Konfigurimi është i ngadalshëm dhe i shtrenjtë



ANALIZA, ZHVILLIMI, DHE ZBATIMI

Gjendja Fillestare

- Nërtesat: Zyra e Presidentit të Universitetit dhe vartësit e tjerë të Fakulteteve, dhe Universiteteve.
- Dokumenti është përbërës kryesor informacioni.
- Qdo zyrë mund të ketë kompjuterë lokal, por jo domesdosmërisht.
- Proceset mund të mos jenë optimizuar



ANALIZA, ZHVILLIMI, DHE ZBATIMI



- Ndërtesa të Pavarura
- Komunikimi: telefoni, korrierë i brendshëm



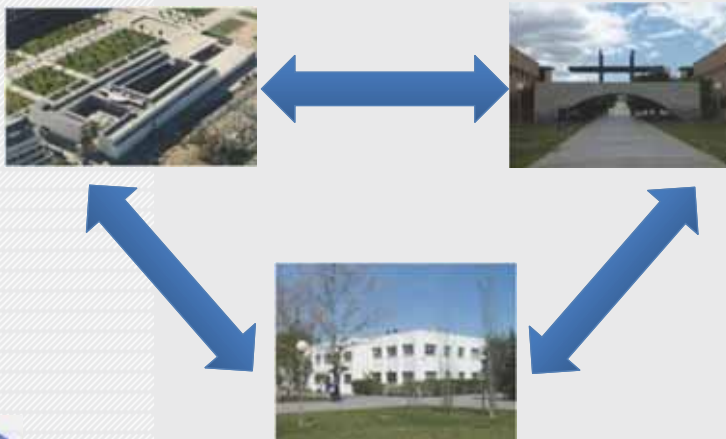
RRJETI

Vendosjen e rrjetit

- Dizajnimi dhe ndërtimi i një LAN-I që lidh gjithë ndërtesat
- Përdorimi i teknologjisë përkatëse. Tani, në UA është GigaBit Ethernet si shtyllë kryesore.
- është e nevojshme që të parashikohen nevojat e të ardhmes kështu që "stërmadhimi" nuk është ide e keqe.
- Gjetja e një vendi që përmbushë kërkesat për të instaluar pajisjet e rrjetit kryesor: serverët, rotortët, switches



ANALIZA, ZHVILLIMI, DHE ZBATIMI



ANALIZA E PROCESVEVE

- Duhet të jetë hapi i parë
- Studimi i proceseve të ndryshme që marrin pjesë në menyrën normale të punës së Universitetit
- Intervistat me stafin
- Studimi dhe definimi i rrjedhës së të dhënave
- Ky është momenti për të gjetur joefikasitetet dhe sjelljet të cilat çojnë në gabim



VENDOSJA E SOFUERIT

Softueri

- Zhvillimi në shtëpi.
 - Politika UA
 - Nevojiten stafi i trajnuar mirë
 - Njohuri e mirë e institucioneve dhe nevojat e tij
 - Mund të jetë ide e mirë nëse Universiteti ka departamentit e inxhinierisë së kompjuterit
 - Përvetësimin e rëndësishëm e know-how



VENDOSJA E SOFUERIT

Softueri

- Përvetësimi i bashkëpunimit me Stafin e jashtëm.
 - Shembull: Universitet XXI, Bashkëpunimi mes disa universiteteve në Spanjë
 - Ndarja e Kostove
 - Ndarja e Know-How



SHEMBULL

Kampusi Virtual UA

- Është një ERP ku pothuajse qdo proces prezantohet
- Shembull i një zhvillimi në shtëpi
- Modulet:
 - Resurset Humane
 - Akademia
 - **Menaxhimi Financiar**



KAMPUSI VIRTUAL UA



MËNYRA E MENAXHIMIT EKONOMIK

- I zhvilluar fillimisht si një Intranet i pavarur, u bë një modul i Kampusit Virtual
- Sistem i sigurt që gjurmon aktivitetin e përdoruesve të saj
- Objektivi Kryesor: Kontrollimi i shpenzimeve të zonave dhe kryerjen e veprimeve bazike se në vijim
 - Rishikim të shpenzimeve, transfertave, pagesave ...
 - Deklaratat ose Pasqyrat
 - Përcjellja e gjendjës së shpenzimeve
- Ky është kontabiliteti Zyrtar



MËNYRA E MENAXHIMIT EKONOMIK

- Struktura logjike bazike:
- Qendra e Shpenzimeve:
 - Departmenti i Fizikës
 - Departmenti literaturës Spanjolle
 - Zyra për Marrëdhënie Ndërkombëtare
 - ...
- Secila qendër e shpenzimeve duhet të fillojë një dosje për qdo njësi, të quajtur «Aplikacion Buxhetit»
- Shembull: Zyra për Marrëdhënie Ndërkombëtare ka një Aplikacion Buxheti për qdo projekt



MËNYRA E MENAXHIMIT EKONOMIK

Universitat d'Alicante
Universidad de Alicante
Servicio de Informática

Noticias

ATENCIÓN:
RECUERDE PULSAR →FIN PARA
ABANDONAR EL PROGRAMA.

ES IMPORTANTE QUE EL USUARIO Y LA CLAVE DE GESTIÓN ECONÓMICA SEA PERSONAL E INTRANSFERIBLE

PARA SOLICITAR CAMBIO/ALTAS/BAJAS DE USUARIOS EN GESTIÓN ECONÓMICA RELLENE Y ENVÍE [ESTE CORREO](#)

ENTRAR EN LA APLICACIÓN.

ATENCIÓN

Se encuentran disponibles las siguientes actualizaciones del Manual:

- Modificaciones en la tramitación de las Comisiones de Servicio (NUEVO)



MËNYRA E MENAXHIMIT EKONOMIK

Universitat d'Alicant
Universidad de Alicante
Servicio de Informática

Noticias

ATENCIÓN:
RECUERDE PULSAR ->FIN PARA
ABANDONAR EL PROGRAMA.

Web de Gestión Universitaria

Universidad de Alicante
Gestión Económica
Web de Gestión Universitaria

Control de acceso

ATENCIÓN: La clave de acceso distingue entre MAYÚSCULAS y minúsculas.

Usuario

Clave de Acceso

Aceptar
Borrar

IMPORTANTE: Cualquier intento de violar la seguridad de este servidor será denunciado a las autoridades competentes.



MËNYRA E MENAXHIMIT EKONOMIK

Universitat d'Alicant
Universidad de Alicante
Servicio de Informática

Fin
Consultas
Control de Acceso
Documentos
Emision Facturas
Gastos
Investigación
Listado Ingresos-Gas
Listados
Manuales
Nomina CS
Noticias

Universitat d'Alicant
Universidad de Alicante

Gestión Económica
Web de Gestión Universitaria

Buenas tardes _____
Se te ha asignado el perfil PERFIL DE CENTRO DE GASTO
(tu clave ha viajado a través de una conexión segura y ha sido aceptada)

Se encuentran disponibles las siguientes actualizaciones del Manual:

- Información referente a :
 - Modificaciones en la tramitación de las Comisiones de Servicio ()

DATOS DE LA CONEXIÓN

Servidor https://www.ge.us.es:443
Te conectas desde 172.19.146.115
Tu navegador es Default v0.0



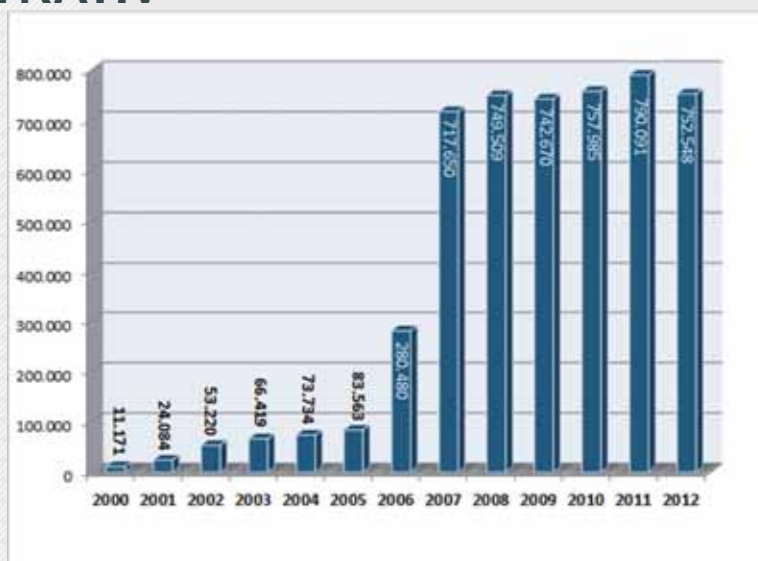
MËNYRA E MENAXHIMIT EKONOMIK

Synimi tjetër: Përgjegjësia Analitike

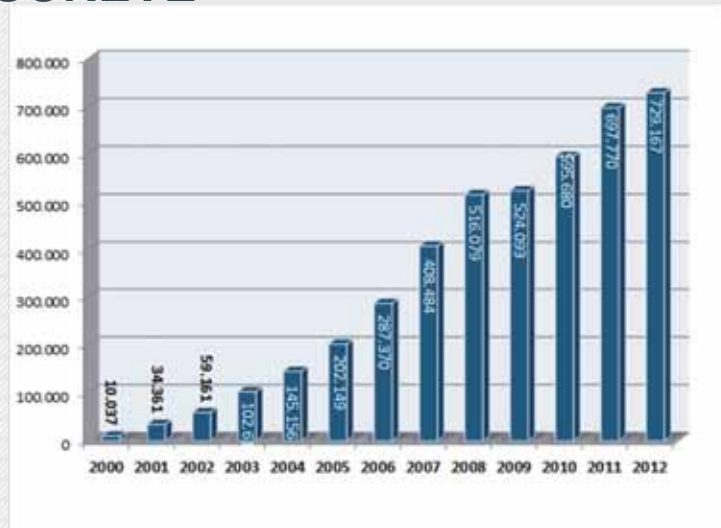
- Pasi të gjitha të dhënat janë mbledhur dhe proceset e kontrolluara hapi tjetër natyral është për të "ndërtuar" informacion nga ato të dhëna.



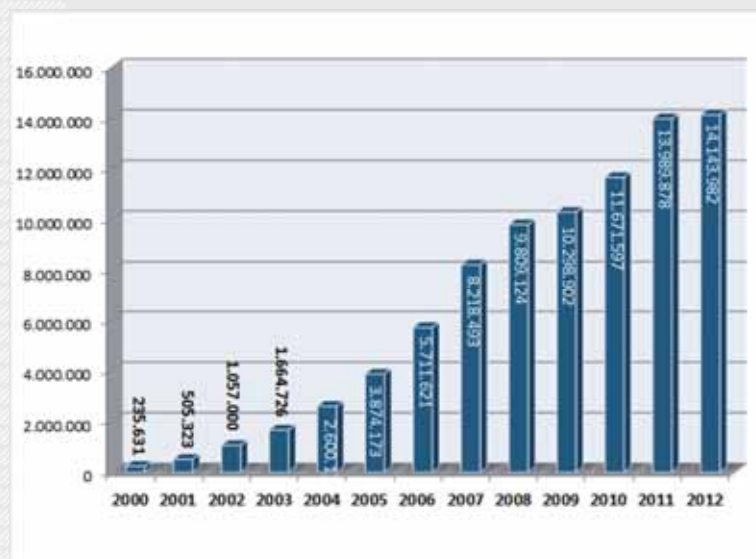
KAMPUS VIRTUAL: STATISTIKA MBI STAFIN ADMINISTRATIV



KAMPUS VIRTUAL : STATISTIKA TË PROFESOREVE



KAMPUS VIRTUAL : STATISTIKAT PDI




FALEMINDERIT! NA VIZITONI NË

www.tempus-faith.eu

SOME MORE TEXT HERE






UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Parakushtet për implementimin e softuerit për menaxhimin financiar


Horst Rode
CFO FH Campus Wien

Presentatimi u krijua me mbështetje nga



Joshua Consulting
Inspiring Business Results

Created by: Horst Rode & Joshua Consulting



UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Përmbledhje

FH Campus Wien (FHCW) – Organizimi

Pyetjet në ngritjen e një Funkcioni të Financave
Strategjia
Proceset
Organizimi
Sistemi IT

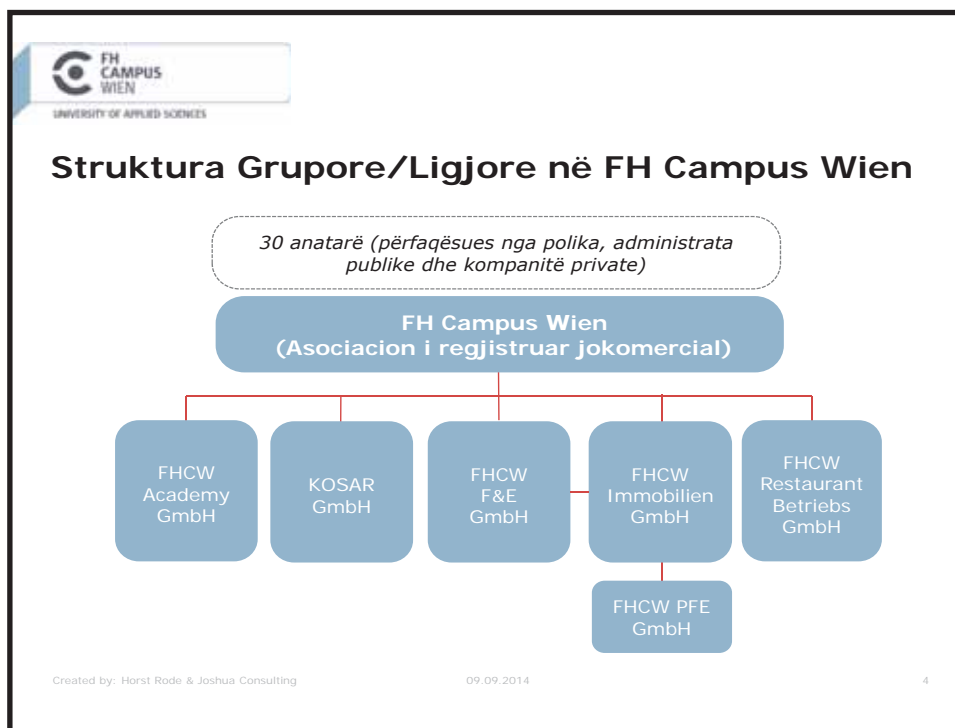
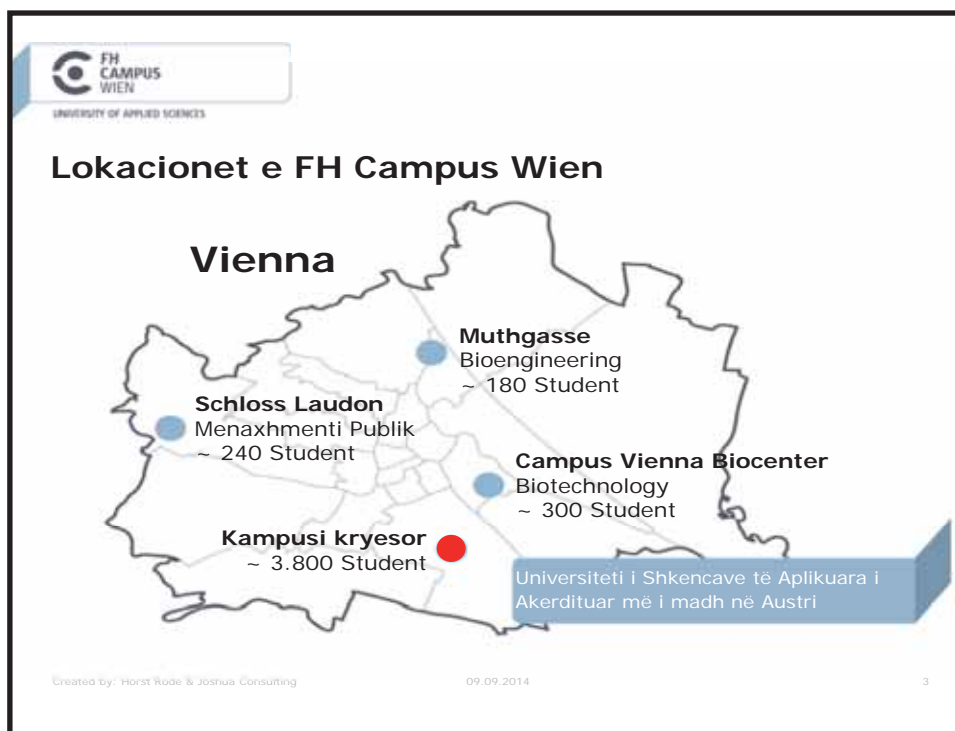
Pyetje & Përgjigje

Informata në lidhje me:
Funkcionin i Financave në FHCW

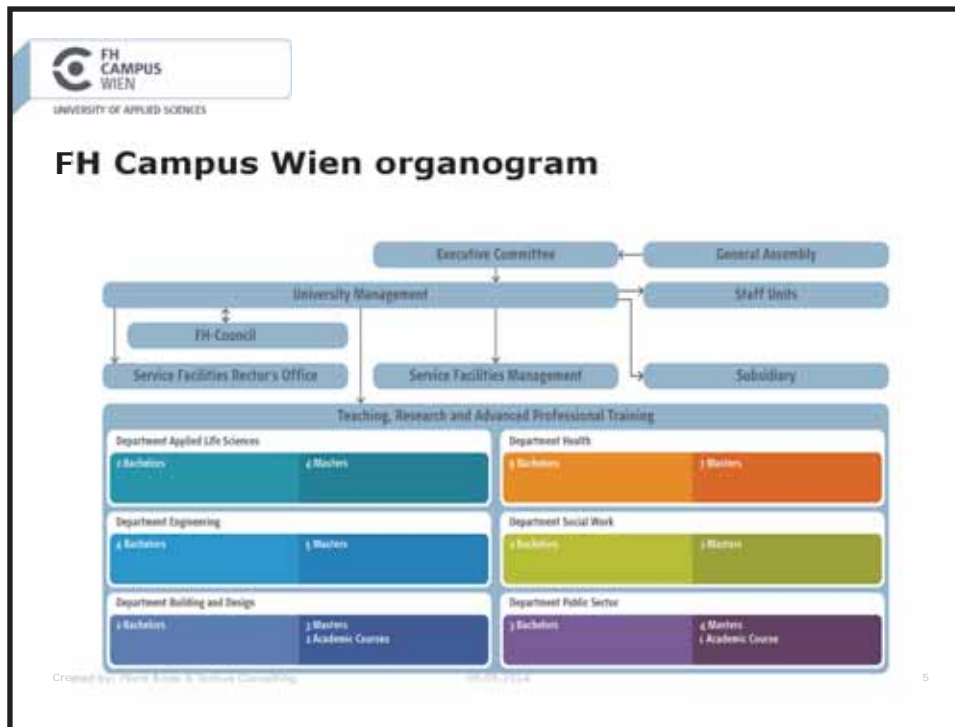
Created by: Horst Rode & Joshua Consulting

09.09.2014

2



Rode: Parakushtet për implementimin e softuerit për menaxhimin financiar



Përmbledhje

FH Campus Wien (FHCW) – organizimi

Pyetjet në ngritjen e një Funkcioni të Financave
Strategjia
Proceset
Organizimi
Systemi I IT-së

Pyetje & Përgjigje

Informata në lidhje me

Funksinin i Financave në FHCW

Created by: Horst Rode & Joshua Consulting 09.09.2014

FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Pyetje në Ngritjen e Funkzionit të Financave

```
graph TD; A[Cila është strategjia më e drejtë dhe roli i financave?] --> B[Cilët janë proceset kyqë të financave?]; B --> C[Cila është Struktura e drejtë e organizimit për financa?]; C --> D[Cilin softuerë të menaxhimit financiar duhet zgjedhur?];
```

Created by: Horst Rode & Joshua Consulting 09.09.2014 7

FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Cila është strategjia më e drejtë dhe roli i Financave

- Sigurimi i aktiviteteve të përditshme të financave (psh procesimi i llogarive të arkëtushme dhe të pagueshme)
- Sigurimi i disiplinës financiare në tërë organizatën
- Menaxhimi i buxheteve dhe i parashikimeve
- Participimi në aktivitetet e planifikimit strategjik
- Themelimi dhe mirëmbajtje financimin!

Bëhu efektiv dhe eficient

Created by: Horst Rode & Joshua Consulting 09.09.2014 8

FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Cilat janë proceset kyqe të financave dhe si do të organizohen?

- Blej për të paguar / Të pagueshme
- Proceset e gjenerimit të të hyrave / të arkëtushme
- Regjistrim për raportim
- Menaxhimi i cash-it
- Menaxhimi i asetëve fikse
- Planifikimi dhe analiza

Created by: Horst Rode & Joshua Consulting 09.09.2014 9

FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Vlerësimi i Procesit të thjeshtë

1

Të pagushme → Të arkëtushme → Asetet Fikse → Menaxhimi i Cash-it

Aktiviteti	Përshkrimi	Inputi	Outputi	Mbështetja e sistemi	Sasia	Kush	Në mundësi
Blerja e Mallrave & Shërbimeve	Procesimi i fakturave të furnizuesit për Mallra & Shërbime	Porosia e Blerjes	Kërkesa e pagesës në sistemin elektronik bankar	Letra	3.000 faktura në vit	Kontabiliteti	Yes

Created by: Horst Rode & Joshua Consulting 09.09.2014 10

FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Vlerësimi i Procesit të Thjeshtë

Të pagushme → Të arkëtushme ① Asetet Fikse → Menaxhimi i Cash-it

Aktiviteti	Dobësitë aktuale në procese	Kriteret për sistemin IT
Blerja e Mallrave & Shërbimeve	3.000 faktura në vit	Gjenerimi i kërkesave automatike për pagesë

Created by: Horst Rode & Joshua Consulting 09.09.2014 11

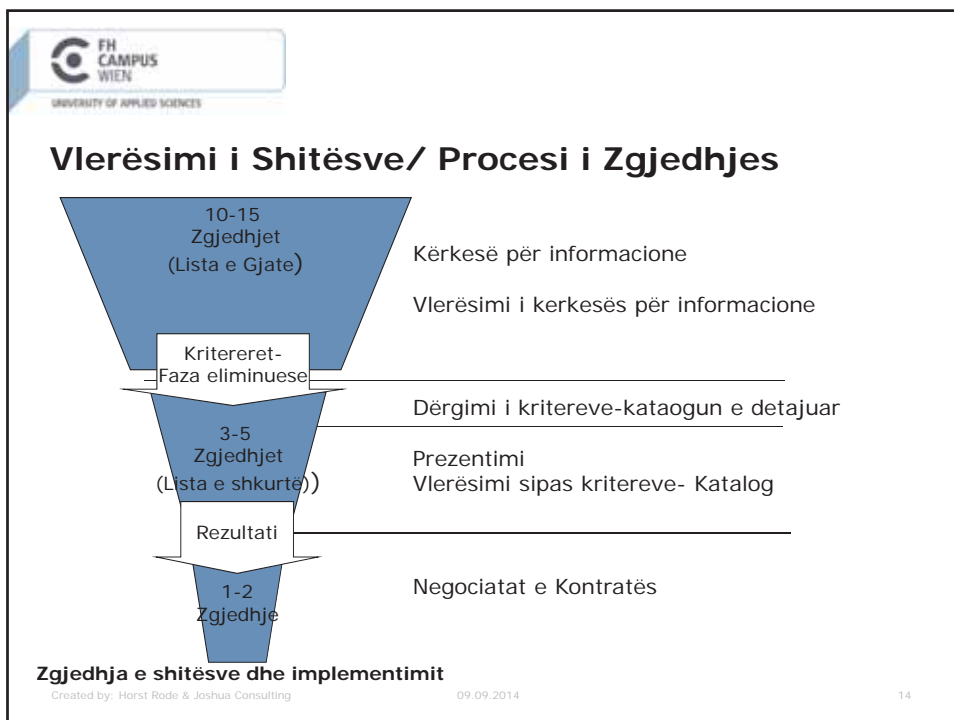
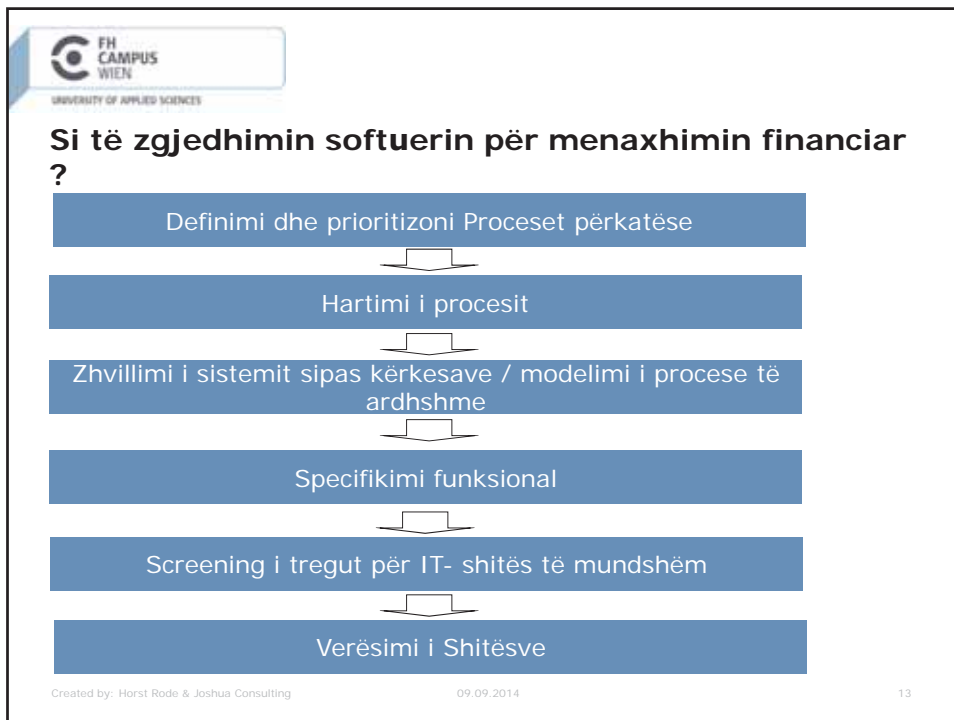
FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES


Cila është struktura e drejtë organizative për Financa?

Nuk duhet të jetë e komplikuar:

- Caktimi i një kryesuesi të financave si pjesë të ekipit të menaxhmentit
- Ndani detyrat brenda stafit të financave psh. Procesimi dhe pagesa e fakturave
- Përcaktoni parimet themelore të qeverisjes

Created by: Horst Rode & Joshua Consulting 09.09.2014 12




FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Përmbledhje

FH Campus Wien (FHCW) – organizimi

Pyetjet në ngritjen e një Funkzioni të Financave


- Strategjia
- Proceset
- Organizimi
- Systemi i IT-së

Pyetje & Përgjigje

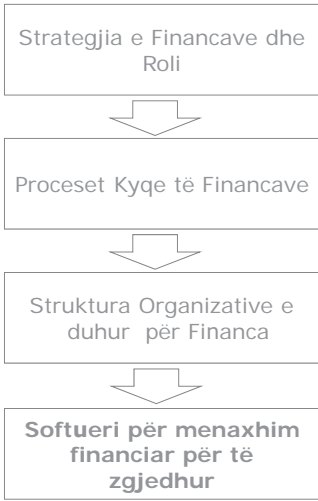
Informata në lidhje me

Funksionin i Financave në FHCW

Created by: Horst Rode & Joshua Consulting 09.09.2014 15


FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Pyetje dhe Përgjigje



```
graph TD; A[Strategjia e Financave dhe Roli] --> B[Proceset Kyqe të Financave]; B --> C[Struktura Organizative e duhur për Financa]; C --> D[Softueri për menaxhim financiar për të zgjedhur];
```

Strategjia e Financave dhe Roli

Proceset Kyqe të Financave

Struktura Organizative e duhur për Financa

Softueri për menaxhim financiar për të zgjedhur

Created by: Horst Rode & Joshua Consulting 09.09.2014 16

FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Përmbledhje

FH Campus Wien (FHCW) – organizimi

Pyetjet në ngritjen e një Funkzioni të Financave
Strategjia
Proceset
Organizimi
Systemi i IT-së

Pyetje & Përgjigje

**Informata në lidhje me
Funkcionin i Financave në FHCW**

Created by: Horst Rode & Joshua Consulting 09.09.2014 17

FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Burimet e Financimit në FHCW për vitin fiskal 2012/13

Burimi	Përqindje
Modeli i kostos standarde për banorë	65 %
Ministria Federale e Shkencës, Hulumtimit dhe Ekonomisë (BMW)	17 %
Taksa shkollore dhe kontributet e studentëve	13 %
Kancelaria Federale dhe Ministria Federale e Financave	6 %
Financimi i palëve të treta	5 %
Asocacioni i Spitalit të Vienës	17 %

65% e burimeve të financimit të FHCW rrjedhin nga modeli i kostos standarde për banorë „classic“

Created by: Horst Rode & Joshua Consulting 09.09.2014 18




Alokimi i fondeve për kategoritë e Shpenzimeve

Kategoria e Shpenzimeve	Kostoja Totale në %
Shpenzimet për Personelin e Programeve	57%
Ligjëruesit	20%
Ligjëruesit me honorar	17%
Administrata e Programit	14%
Personeli për Hulumtim dhe Zhvillim	3%
Personeli tjetër	3%
Objektet e Shërbimeve („Overhead“)	19%
Shpenzimet e Personelit	14%
Shpenzimet e Materialeve	5%
Shpenzimet e Hapësiave (Zyret, Sallat e ligjëratave, etc.)	17%
Të gjitha Shpenzimet Tjera	7%
TOTALI	100%

N.B. Volumi i Shpenzimeve së Përgjithshme 2012/13: 36 mil. €

Created by: Horst Rode & Joshua Consulting 09.09.2014 19



Menaxhmenti Financiar në FHCW
Stafi, infrastrukturën e IT-së etj.

Stafi (FTE ... Ekuivalent në kohë të plotë):

Kontabiliteti & Kontrollimi :	6,4 FTE
Kontrollimi Strategjik:	0,5 FTE
Kontrollimi i projektit përshitë fondet e palës së 3:	0,5 FTE

Infrastruktura IT-së:

- > ERP*-sistemi për Kontabilitet, Kontabilitet i shpenzimeve, kontabiliteti i pagave (furnizuesi: BMD, një furnizues austriak për për softuerë standard)
- > Pajisje e IT-së për buxhetim dhe raportim e bazuar në server dhe në web (Furnizues: PREVERO, Germany)

* Enterprise Resource Planning – Softuerë për menaxhimin e biznesit, zakonisht kombinim I aplikacioneve të integruar.

Created by: Horst Rode & Joshua Consulting 09.09.2014 20

FAITH PROJECT

Diskutimet e Grupit IT 09.09.2014



Prezentuar nga: **Dukagjin Sadriaj**
Magjistër në Inxhinierinë Softuerike dhe Telekomunikim



DISKUTIMET E GRUPIT IT

- Prezantimi në lidhje me Sistemin Financiar, strategjinë, proceset financiare:

- Blerjet për t'i paguar/Të pagueshme
- Blerja e Mallërave & Sherbimeve...

Proceset e Gjenerimit të të Hyrave/Llogari të arkëtueshme...

- Regjistri për Raportim ...
- Menaxhimi i Keshit....
- Menaxhimi i aseteve fikse.....
- Planifikimi dhe analizat...

Metodologjia e zhvillimit softurik!

Duhet të jetë METODOLOGJI AGILE!



DISKUTIMET E GRUPIT IT

- Softueri Financiar i Kampus-it FH është zhvilluar në shtëpi
- Microsoft SQL Server
- .net
- Vlerësimi i shitësve /Procesi i zgjedhjes
- Shtatë shfrytëzues për sistemin financiar



DISKUTIMET E GROUP IT

Prezentimi I Pedros

Menaxhimi i softverit të universiteteve– ERP Software

ERP për universitete i ka këto module:

- menaxhmenti financiar
- akademia, RH.....,

....modulet i kanë të dhenat bazike të ndara

- ERP-të e zakonshme dhe është zhvilluar në shtëpi, ende në zhvillim, është në version desktopi, por ata janë duke zhvilluar softuerin bazik të Web

- KAMPUS Virtual – Mënyra e menaxhmentit ekonomik



DISKUTIMET E GRUPIT IT

Duke i mar kërkesat e shfrytëzuesve nga nënpunësit financiar mund të jetë shumë i vështirë, ajo mer kohë. Ekziston një nevojë për sinergji!

Përdorni rastin 1 – Një shembull :

Procedura e pagesës pa prokurim

1. Fatura i është dërguar arkivës
2. Zyrtari i arkivës e protokolon faturën dhe ia përcjellë atë departamentit të financave, rrespektivisht zyrtarit për pagesa
3. Zyrtari i Pagesave përgatit faturën dhe dokumentet e tjera të kërkuara
4. Zyrtari i pagesave e mer aprovimin nga sekretari i universitetit (ZKA) dhe drejtori i financave
5. Zyrtari i pagesave ia dërgon atë zyrtarit për komitentë
6. Zyrtari për komitentë e bën zotimin e angazhimit të fondeve
7. Zyrtari për komitentë ia përcjellë atë zyrtarit për shpenzime
8. Zyrtari për shpenzime ia përcjellë atë zyrtarit për certifikim
9. Të gjitha dokumentet përfshirë faturën mbeten në arkivë



DISKUTIMET E GRUPIT IT

Përdorni rastin 2: Procedura e pagesës me prokurime

1. Fakulteti përgatitë specifikimin për blerjen e mallrave /shërbimeve
2. Fakulteti përgatitë kërkesën dhe kërkesa nënshkruhet nga dekani dhe zyrtarit për aprovim (sekretari ose prorektori për financa
3. Pas aprovimit dosja i dërgohet zyrtarit për komitentë ku angazhohen fondet e nevojshme
4. Dosja i dërgohet departamentit të prokurimit që të vazhdojë procedurat e kërkuara dhe kontraktimin e mallrave ose shërbimeve
5. Pasi kontrata të jetë nënshkruar dërgohen shërbimet kurse furnitori lëshon faturën
6. Fatura i dorëzohet arkivës
7. Arkiva e protokolon atë dhe e dërgon atë në zyrën e prokurimit
8. Departamenti i prokurimit përgatitë dosjen për procedurë të mëtejme
9. Departamenti i prokurimit e përcjellë atë për aprovim tek ZKA (sekretari ose pro-rektori për financa)
10. Pas aprovimit, Departamenti e përcjellë dosjen tek zyrtari për pranim
11. Zyrtari për pranim konfirmon se mallrat /shërbimet janë pranuar
12. Zyrtari për pranim e përcjellë atë tek zyrtari për shpenzime
13. Zyrtari për shpenzime e përcjellë atë tek zyrtari për certifikim, nëse rrefuzohet procesi duhet patjetër të përsëritet
14. Nëse dosja të ketë qenë e aprovuar, ajo pastaj arkivohet nga arkivisti



DISKUTIMET E GRUPIT IT

Faktet për t'i kujtuar

1. Sistemi për financa dhe sistemi për studentë janë të ndarë
2. Lista e personelit përgjegjës për organizmin e (IT and Finance)
3. Motivimi ishte prezentuar shumë mirë
4. Sistemi ishte zhvilluar në-shtëpi
5. Ai është krejtësisht sistem automatik
6. .NET
7. MS SQL Server I të dhënave bazë ...
8. Lidhje midis sistemit windows...
9. Etodologjitë agile siç është SCRUM, Programimi ekstrem ...Ai nuk është përdorur
10. Shtatë persona janë duke e shfrytëzuar sistemin për financa
11. Sistemi ERP nga Austria – Softveri për financa
12. Softveri është në përdorim vetëm brenda kampusit
13. ERP për Universitetinfor: Modulet: Ish studentë të diplomuar?
14. Nga Qendra e të Dhënave ka qasje në web
15. Rrjeti i transimitimit optik, Intranet Gigabit
16. Sistemi funksionon vetëm në gjuhën spanjole



Ju faleminderit!
NA VIZTONI NË
www.tempus-faith.eu

Pyetje?




Alokimi i burimeve, qeverisja e brendshme dhe proceset e buxhetimit

Kjo temë përfshinë prespektivën e brendshme të Institucioneve të Arsimit të Lartë. Ajo përfshinë në aspekte të përgjithëshme të qeverisjes së brendshme, teorisë organizative ose menaxhimit të cilësisë, po ashtu prespektivën e buxhetimit brenda një institucioni.

Në lidhje me përgatitjen e kërkesave të sistemit për një softuer të ri, ishte dakorduar që objektivat e punëtorisë të trajnimit në fjalë WS3 "alokimin e burimeve"(Prishtinë, mars 2015) duhet të përfshijë dy aspekte: në njërin anë praktikatat më të mira të partnerëve të BE-së në lidhje me proceset e tyre të buxhetimit të brendshëm duhet të merren parasysh, në anën tjetër është e nevojshme që të përqëndrohet në menaxhimit e procesit dhe cilësinë e procesit në përgjithësi. Pjesa praktike e punëtorisë pastaj duhet të kombinojë të dy aspektet, detyra e pjesëmarrësëve duhet të jetë të përfëtyrojnë dhe analizojnë proceset e buxhetimit të partnerëve të Kosovës në mënyrë të detajuar, për të marrë një ide më të qartë se si softuerët e manaxhimit financiar mund të ndihmojnë për të mbështetur këto procese.

Prandaj të dhënat nga partnerët e BE-së u përqëndruan kryesisht në aspektet metodologjike të menaxhimit të cilësisë, menaxhimit e procesit dhe lidhjen e tyre në planifikimin strategjik dhe teorisë organizative të Institucioneve të Arsimit të Lartë. Analiza e proceseve të buxhetimit të brendshëm pastaj ishte vetë subjekt i pjesës praktike të punëtorisë.

Materialet	Autori	Faqe
<i>Qeverisja e brendshme:</i>		
Qeverisja e brendshme (Struktura operacionale dhe organizative)	Hubert Dürstein	162
Qeverisja e brendshme (Stafi, aftësitë, infrastruktura)	Hubert Dürstein	176
Menaxhimi strategjik, teoria organizative dhe menaxhimi i procesit	Georg Hochfellner	187
<i>Buxhetimi – Shembujt dhe praktikat më të mira – partnerët e BE-së:</i>		
Praktikat e menaxhimit financiar në FH Campus Wien	Horst Rode	213
Kontrolli i brendshëm i Universitetit Alicante	Virginia Ferrer	222
Alokimi i burimeve të brendshme në Universitetin Saarland- Parimet dhe proceset	Jörg Hormann	236
Menaxhimi Financiar në Universitetin Saarland – Menaxhimi i buxhetit dhe procesi i planifikimit	Ákos Barna	244
<i>Rezultatet e punëtorisë së trajnimit:</i>		
Alokimi i burimeve / analiza e procesit: rezultatet e punëtorisë	Georg Hochfellner	266




Rritja e autonomisë financiare dhe llogaridhënia në institucionet publike të arsimit të lartë në Kosovë
Puntoria Grupi A „White Paper“

Qeverisja e brendshme


(Struktura operationale dhe organizative)

Hubert Dürstein
Pejë, 2015, Qershor 8-10

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 1



Qeverisja e brendshme
- Struktura operationale dhe organizative



→ Provë **Grupi A „White Paper“**

Fokusi → Qeverisja e Brendshme

- I. Struktura operationale dhe organizative
- II. Stafi, aftësitë, infrastruktura
- III. Diskutimi dhe zotimet përfundimtare

2015, Qershor 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 2

Qeverisja e brendshme
- Struktura operacionale dhe organizative




Rishikim

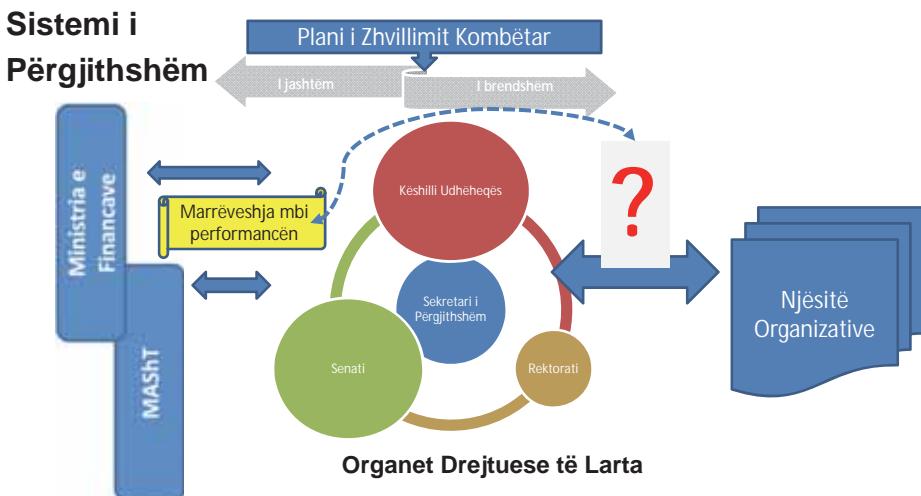
- Sistemi i përgjithshëm → pyetje të hapura
- Mjedisi universitar
 - Qasje sistematike
 - Rrethi i planifikimit të brendshëm → kompleksiteti
 - Hierarkia e planifikimit
- Proceset/Proceduratë
- Përgjegjësitë → Qështjet organizative
- Metodologjia e punorisë → Lehtësimit dinamik

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 3

Qeverisja e brendshme
- Struktura operacionale dhe organizative



Sistemi i Përgjithshëm



The diagram illustrates the internal governance system. At the top, the 'Plani i Zhvillimit Kombëtar' (National Development Plan) is shown with arrows indicating 'I jashtëm' (external) and 'I brendshëm' (internal) flows. Below this, the 'Organet Drejtuese të Larta' (High-Level Management Bodies) are depicted as a central hub. This hub includes the 'Këshilli Udheheqës' (Steering Committee), 'Senati' (Senate), 'Sekretari i Përgjithshëm' (General Secretary), and 'Rektorati' (Rectory). To the left, the 'Ministria e Financave' (Ministry of Finance) and 'MASHT' are shown with bidirectional arrows connecting them to the central hub. A yellow box labeled 'Marreveshja mbi performancën' (Performance Agreement) is positioned between the Ministry of Finance and the central hub. To the right, a stack of blue boxes labeled 'Njësitë Organizative' (Organizational Units) is shown with a red question mark above it, indicating a point of uncertainty or a question mark in the process flow.

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 4

Qeverisja e brendshme
- Struktura operationale dhe organizative

→ Qasja Sistematike (Perspektiva e universitetit)

Struktura mbështet implementimin e strategjisë dhe procesit të pozicionimit (që i referohet marrëveshjes mbi performancën, fokusit kryesor, kontrollimit) BOKU-University

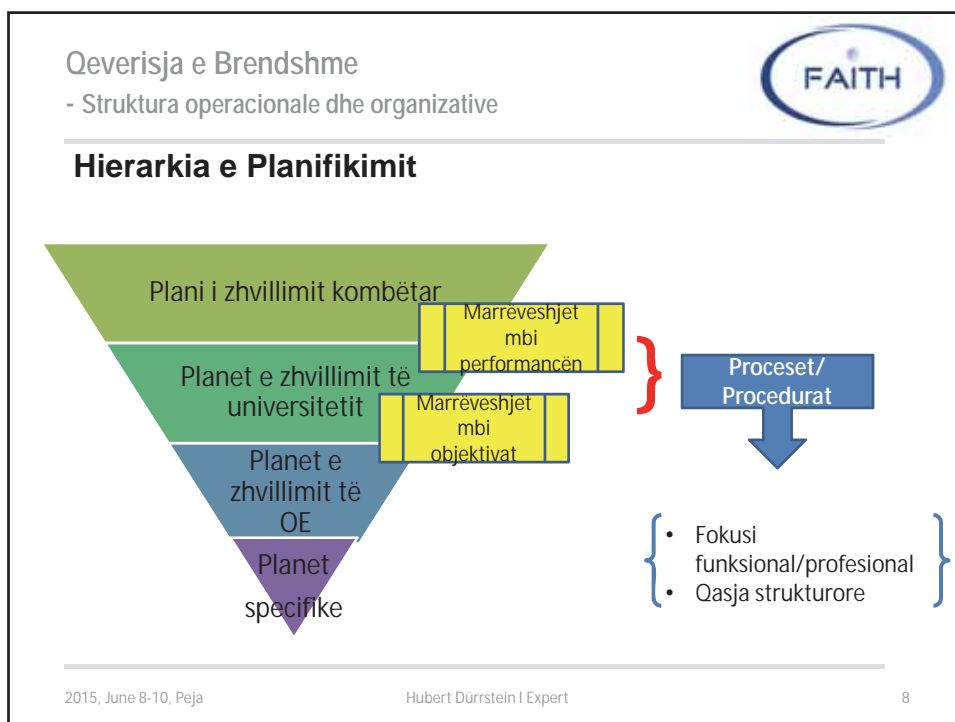
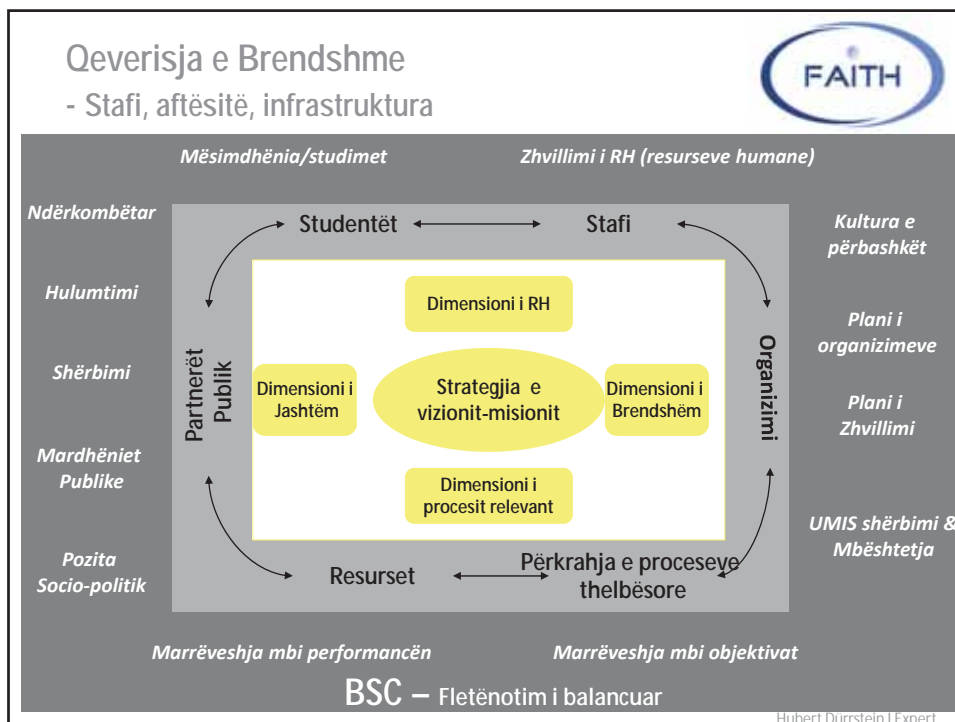
Hubert Dürstein | Expert

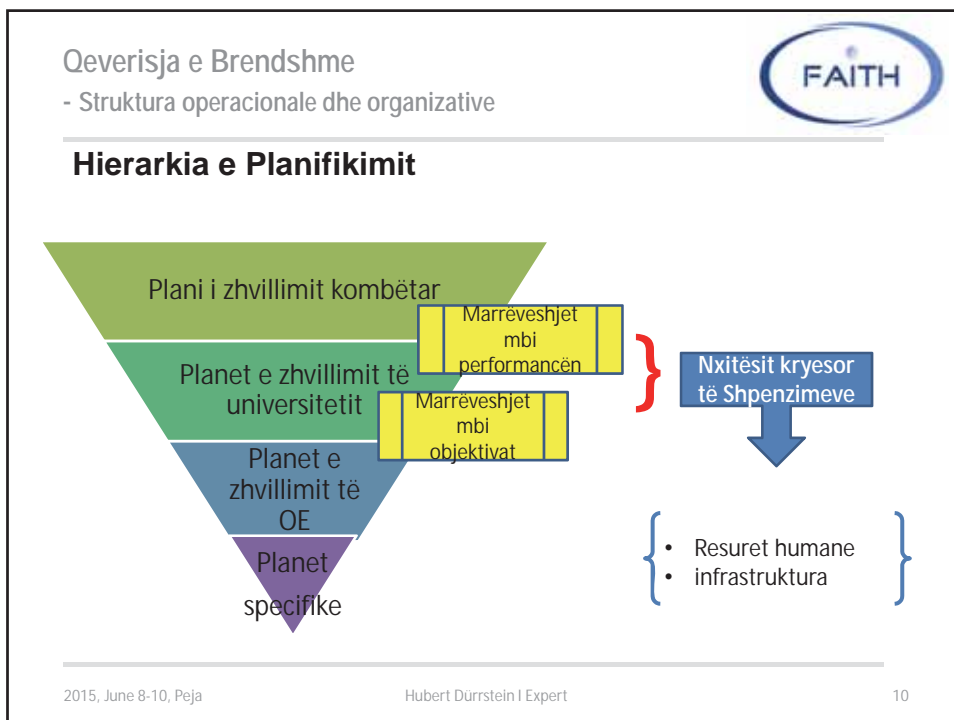
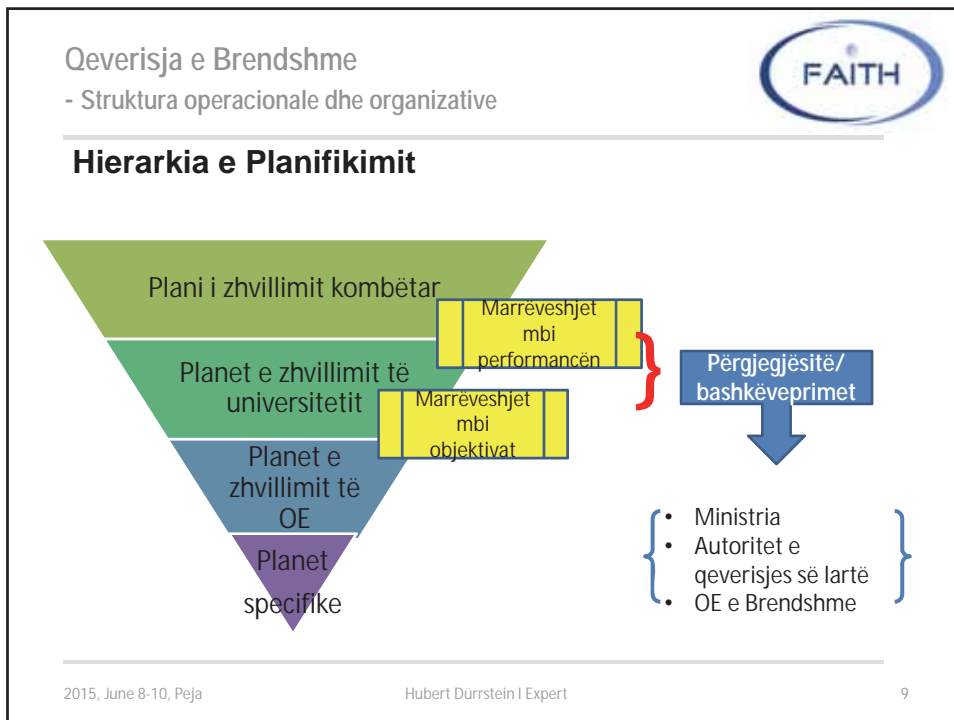
Qeverisja e brendshme
- Struktura operationale dhe organizative

→ Rrethi i planifikimit të brendshëm i universitetit

2015, June 8-10


Hubert Dürstein | Expert





Qeverisja e brendshme

- Struktura operacionale dhe organizative



Processes/
procedures

↓

- Fokusi funksional/profesional
- Qasje strukturore

Referenca në
LIGJIN MBI
ARSIMIN E LARTË

Referenca në White Paper (Versioni i draftit 3.0)
 → **proceset e grumbullimit**

→ Strategjia

- Transformimi i përcaktuar qartë nga qëllimet strategjike në synimet vjetore dhe buxhetin e universitetit
- Procese strategjike të përcaktuara qartë duke përfshirë angazhimin e niveleve hierarkike


 → Përgjegjësitë dhe autonomia financiare

- Menaxhmenti profesional dhe transparent (planifikimi-kontrollimi/raportimi – i të dhënave)
- Mjetet dhe aftësitë e duhura

2015, June 8-10, Peja
Hubert Dürstein | Expert
11

Qeverisja e brendshme

- Struktura operacionale dhe organizative




Proceset → fokusi profesional → SWOT

- Analysis of the point of (
 - Role and importance of t
 - SWOT-Analysis (Strength Opportunities/Threats)
 - Analysis of competitors/j
- Freedom and Creativity
- Culture & Tradition

Environmental Factors	External Opportunities:	External Threats:
Own Specific Factors	•	•
Own Strengths:	Strategies to make use of Opportunities through our Strengths:	Strategies to prevent Threats through our Strengths:
•	•	•
Own Weaknesses:	Strategies to make use of Opportunities to minimize Weaknesses:	Strategies to minimize the potential dangers lying in sectors where our Weaknesses meet Threats:
•	•	•

2015, June 8-10, Peja
Hubert Dürstein | Expert
12

Qeverisja e brendshme
- Struktura operationale dhe organizative




Proceset → fokusi profesional → SWOT

BOKU – Dimensioni i brendshëm	Dimensioni i Jashtëm	
	Mundësitë	Kërcënimet
	Dobësitë	Rreziku
	Përparesitë	
	<ul style="list-style-type: none">• Hulumtimi/menaxhimi i projektit• research-/project management• spin-offs• menaxhimi i cilësisë	<ul style="list-style-type: none">• menaxhimi i karrierës• Koriniza administrative
	<ul style="list-style-type: none">• tema të rëndësishme për shoqërinë• Qasja në zinxhirin e furnizimit• fondet e palëve të treta Shansi	<ul style="list-style-type: none">• konkurrenca

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 13

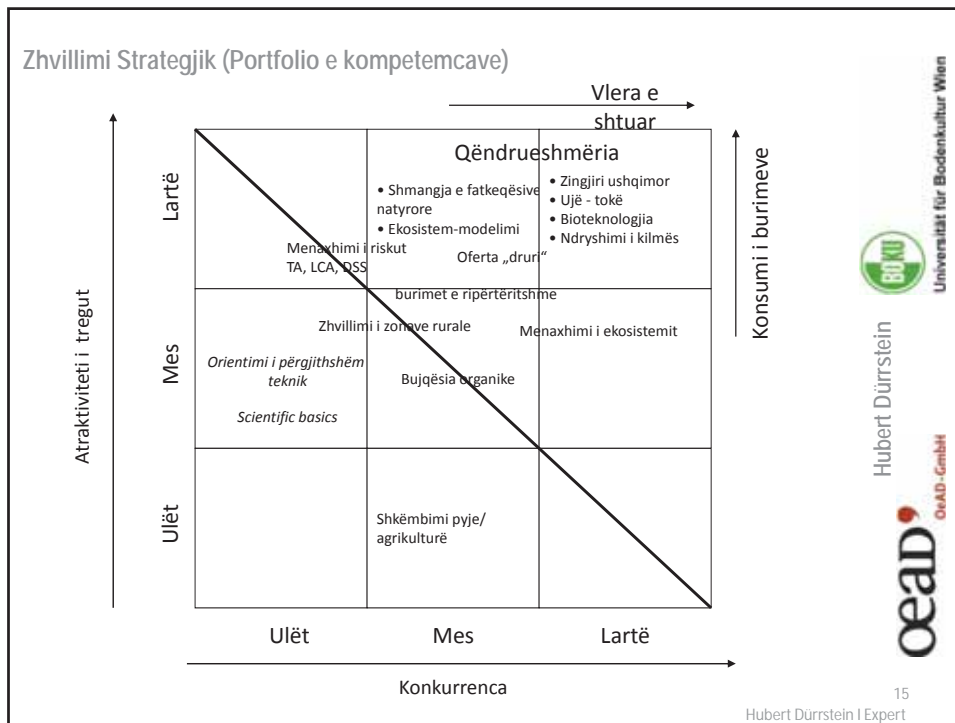
Qeverisja e brendshme
- Struktura operationale dhe organizative



Proceset → fokusi profesional → pozicionimi

- Kërkesa e një profili shkencor
 - Universitetet → deklarata e misionit / vetë konceptimi
 - Përcaktimin e fokusit dhe kompetencave thelbësore
- Planifikimi strategjik i orientuar në të ardhmen
 - Mësimdhënia
 - Hulumtimi
 - Shërbimet
- Mjetet për realizimi
 - Sistemet e menaxhimit të përshtatura me çështjet specifike të universiteteve (duke përfshirë menaxhimin e cilësisë)

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 14



Qeverisja e brendshme
- Struktura operationale dhe organizative



Proceset → fokusi profesional → pozicionimi

Korniza dhe kërkesat

Hulumtim

- Duke marrë parasysh peizazhin kombëtare dhe ndërkombëtare kërkimore
- kërkesat kombëtare → Evropa e dijes (Krijimi i dijes, transferimi i dijes, aplikimi i dijes)
- Orientimi në performancë
- Zona Evropiane për Hulumtime (Horizon 2020)
- Qasja → Zgjidhja
- Identifikimi dhe rritjen e kompetencave kryesore (→ kornizës kombëtare dhe institucioneve dhe mundësitë e tyre (p.sh. BOKU-universitar: Rreziku dhe siguria: parandalimi i rreziqeve natyrore, ndryshimet globale klimatike, / sigurinë e zinxhirit ushqimor)
- Bashkëpunimi dhe partneriteti strategjik
- Vlerësimi i prodhimit (marrëveshjeve së performancës / synimeve, raporti i kapitalit njerëzor)
- Shfrytëzimi / transferimi i dijes (përzjerje e hulumtimit të kontratës dhe të hulumtimit bazë, patentat)

Qeverisja e brendshme
- Struktura operacionale dhe organizative



Proceset → fokusi profesional → pozicionimi

Korniza dhe kërkesat **Mësimdhënie**

- Gjendja e tanishme → Kërkesa shtesë
- Korniza ndërkombëtare / Evropiane - Zona Evropiane e Arsimit të Lartë (Erasmus +)
- Mobiliteti i nxënësve dhe mësuesve (→ harmonizimi)
- "Tregu i arsimit" -konkurrencë për studentët (brain drain)

Qasja → Zgjidhja

- Përputhje me kërkesat kombëtare
- Programet ndërkombëtare studimore të pajtueshme (Anglisht, diploma të përbashkëta, "Master Evropian" → Procesi i Bolonjës)
- Programe PhD (Integrimi në procesin e Bolonjës)
- Menaxhimi i cilësisë (Standardet)
- Aktivitetet dhe bashkëpunimin ndërkombëtar (*përshtatur me zhvillimin dhe kërkesat kombëtare, evropiane dhe ndërkombëtare*)

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 17

Qeverisja e brendshme
- Struktura operacionale dhe organizative



Proceset → fokusi profesional → pozicionimi

Shërbimet


Korniza dhe kërkesat

- Evropa e njohurive (Krijimi i njohurive, transferimin e njohurive, njohuri aplikuar)
- Arsimit / Mësimdhënia / kërkesat e trajnimit
- Relevanca / Kontributi i financimit
- Qasja → Zgjidhja
- Profesionalizimi i shërbimeve (modeli financiar dhe menaxhimit; çështjet e HR, menaxhimi i informacionit)
- Forcimin e arsimit të vazhdueshëm profesional (kombinuar me Arkitekturën e Bolonjës)
- Shfrytëzimi i njohurive (e.g aktivitetet mbi kompanitë e reja)

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 18

Qeverisja e brendshme

- Struktura operacionale dhe organizative



Përgjegjësitë/
ndërveprimet

↓

- Ministria
- Organet udhëqëse të larta
- OE e brendshme

Referencë në White Paper (Versioni i draftit 3.0)
→ *Proceset e grumbullimit*

- Përgjegjësitë
 - Jashtme
 - Brendshme
- Ndërveprimet
 - (i përhershëm) proceset e komunikimit
 - Raportimi
 - Negocimi (mënyrat, pritjet, baza e të dhënave)
 - Paqartësi në mes të burokracisë dhe efektivitetit dhe efijencës

Referencë në
LIGJIN MBI
ARSIMIN E LARTË

2015, June 8-10, Peja
Hubert Dürstein | Expert
19

Qeverisja e brendshme

- Struktura operacionale dhe organizative



Tranzicioni ligjor i Universiteteve Austriake (UA 1993 vs UA 2002)

- **UA 1993 – Kapaciteti i kufizuar ligjor**
- Kreu i institutit përgjegjës për projekte (buxheti, personeli, ...)
- Buxheti fiksë, në bazë të negociatave në mes të Universitetit dhe Ministria
- Menaxhimi i bazuar në organet vetëqeverisëse
- Raportimi: nga drejtuesit e institutit
- Kontrollohet nga ministria

- **UA 2002 – Kapaciteti i plotë ligjor**
- Menaxhimi i Universitetit është përgjegjës për të gjithë buxhetin> subvencionet
- Buxheti i universitetit pjesërisht i varur në përmbushjen e kontratës performancës
- Menaxhimi me pjesëmarrjen e të gjithë grupeve të ndryshme të punësuar
- Raportet: Int. Cap. Rep., Raporti i Performancës nga rektorati
- Kontrolluar nga një "Bordi i Universitetit"

2015, June 8-10, Peja
Hubert Dürstein | Expert
20

Qeverisja e brendshme
- Struktura operationale dhe organizative



Akti i Universitetit nga 2002

Menaxhmenti + organizimi i brendshëm (\$20)

Krijimi i njësive organizative të përshtatshme për një strukturë të përshtatshme në lidhje me

- Hulumtime
- Mësimdhënien dhe mwsimnxwnien (Arsimi dhe trajnimi)
- Administratë

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 21

Qeverisja e brendshme
- Struktura operationale dhe organizative



Rekomandime të përgjithshme

Strategjia e ardhshme:

- Kontrollimi i instrumenteve për një transparencë maksimale
- Përkufizimi i saktë i përgjegjësive të menaxhimit kryesor dhe: rektorati, departamentet, senati, bordi universitat,
→ **Strategjia e përbashkët është e mundur**

→

Leverazhi i proceseve të ndryshimit :

- Puna ekipore → Rektorati dhe udhëqësit e departamenteve
- Qeverisja duke përfshirë BOKU dhe njësitë dhe organet e ndryshme → Sinergjitë dhe strategjitë e integruara

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 22

Qeverisja e brendshme
- Struktura operationale dhe organizative



çështjet organizative– vlera e shtuar e pritur:

- Struktura mbështet zbatimin e strategjisë dhe procesit të pozicionimit (Duke iu referuar marrëveshjes së performancës, fokusit kryesor, kontrollit)
- Fleksibiliteti: Zbatimi gradual (hap pas hapi)
- Proceset e qëndrueshme, koherente dhe të qëndrueshme (kontabiliteti, studime)
- Përkrahja dhe promovimi i nismave, ideve inovative dhe ndërmarrësia
- Subsidiariteti (vendimarrja dhe përgjegjësi e decentralizuar)
- Integrimi infrastrukturor (të sjellë së bashku) të njësive të departamentit

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 23

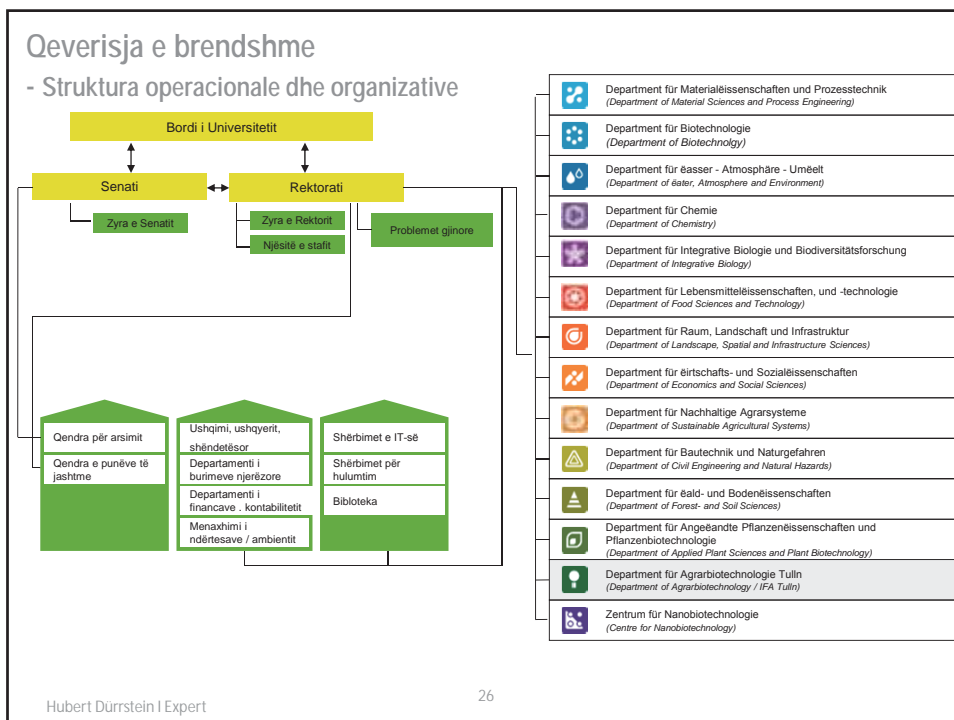
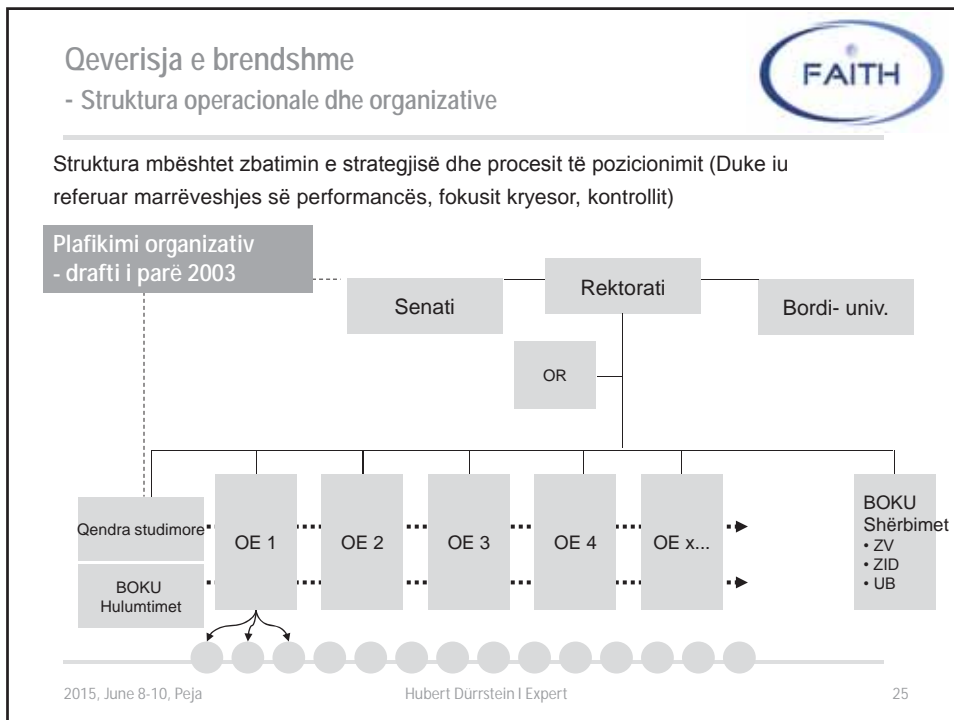
Qeverisja e brendshme
- Struktura operationale dhe organizative

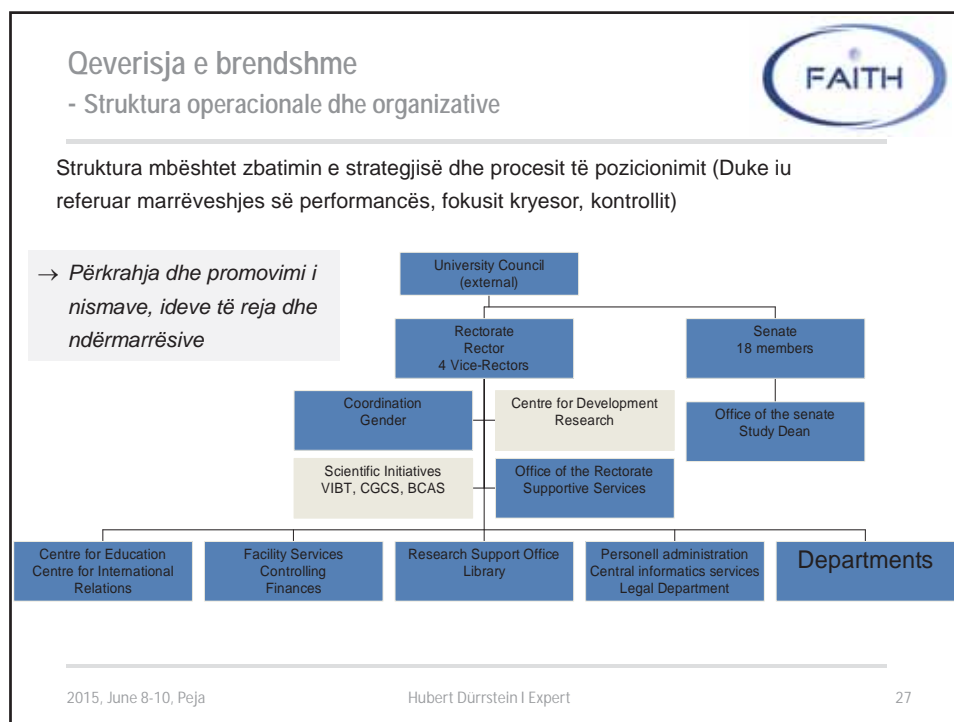


Çështjet organizative - arritjet shitesë :

- Njësi organizative konkurruese ndërkombëtare (departamentet)
- Krijimi i bërthamës profesionale (platforma e hulumtimit, zinxhirët e furnizimit)
- Ekspertët kompetentë në pozicionet kryesore (psh mbështetja e administratës)
- Menaxhimi i burimeve njerëzore dhe karrierë reale
- Sistemit të menaxhimit University (proceset makeable për të dhënave dhe transferimin info)
- Sinergji + transparencë, proceset e thjeshta (orientuar në shërbime)

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 24





Qeverisja e brendshme - Struktura operationale dhe organizative




Matrix: Kompetencat - Struktura



Departamentet Fushat kompetente	Menaxhimi i tokës dhe ekosistemit	Uji – Atmosfera – Ambienti	Menaxhimi i landscape-it të integruar	Teknologjitë e burimeve të qëndrueshme dhe ripërdorshme.	Ushqimi, nutricionet, shëndetësor	Bioteknologjia dhe nanobioteknologjia
Shkencat shoqërore dhe ekonomike	XX	XX	XX	XX	XX	X
Shkencat e ushqimit dhe teknologjia	XX	X		XX	XXX	XX(X)
Bioteknologjia	X	X		XX	XX(X)	XXX
Qendra e nanobioteknologjisë	X	X		XX	XX	XXX
Kimia	XX	XX	X	XX(X)	XX	XX
Shkencat bimërore dhe shkencat bioteknologjike bimërore	XX(X)	X	X	XX	XX	XX(X)
Uji, Atmosfera dhe Ambienti	XX	XXX	XX	X	X	X
Shkencat infrastrukturore, hapsinore dhe peisazh.	XX	XX	XXX	X		
Inzhineri dhe Rreziqe Natyrore	XX	XX(X)	XX	XXX		
Shkencat materiale dhe Inzhineri Procesi	XX	X	X	XXX	X	XX
Shkencat të pyjeve dhe të tokës	XXX	XX	XX	XX(X)	X	X
Biologji Integritive & hulumtimi i biodiversitetit	XX(X)	X	XX	XX	X	X
Systeme agrikulurore të qëndrueshme	XXX	X	XX	XX(X)	XX	X
Agrobioteknologjia/IFA	XX	X		XX(X)	XX	XX

Hubert Dürstein | Expert

Qeverisja e Brendshme
- Struktura operationale dhe organizative



Metodologjia → Lehtësimi dinamik



Sfidat, qëshjtjet,
pyetjet

Zgjedhjet, idetë,
qasjet

Shqetësimet,
objektivat, dyshimet

Qëshjtjet/aspektet e
tjera (informacioni,
perceptimi)

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 29

Qeverisja e brendshme
- Struktura operationale dhe organizative



Ju Faleminderit për Vëmendje

- hubert.duerrstein@oead.at
- hubert.duerrstein@boku.ac.at
- <http://www.oead.at/>
- <http://www.boku.ac.at/>

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 30




Rritja e autonomisë financiare dhe llogaridhënia në institucionet publike të arsimit të lartë në Kosovë
Puntoria Grupi A „White Paper“

Qeverisja e brendshme


(Stafi, aftësitë, infrastruktura)

Hubert Dürstein
Pejë, 2015, Qershor 8-10

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 1



Qeverisja e Brendshme
- Stafi, aftësitë, infrastruktura



→ Provë **Grupi A „White Paper“**

Fokusi → Qeverisja e Brendshme

- I. Struktura operacionale dhe organizative
- II. Stafi, aftësitë, infrastruktura
- III. Diskutimi dhe zotimet përfundimtare

2015, Qershor 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 2

Qeverisja e Brendshme
- Stafi, aftësitë, infrastruktura

FAITH

Rishikim

- Sistemi i përgjithshëm → pyetje të hapura
- Mjedi universitar
 - Qasje sistematike
 - Rrethi i planifikimit të brendshëm → kompleksiteti
 - Hiearkia e planifikimit
- Resurset humane
- Infrastruktura
- Shembulli „Arsimi i Lartë“
- Metodologjia e puntorisë → Lehtësimi dinamik

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 3

Qeverisja e Brendshme
- Stafi, aftësitë, infrastruktura

FAITH

Sistemi i Përgjithshëm

The diagram illustrates the 'Sistemi i Përgjithshëm' (Overall System). At the top, the 'Plani i Zhvillimit Kombëtar' (National Development Plan) is shown with arrows pointing to 'I jashtëm' (External) and 'I brendshëm' (Internal). Below this, the 'Ministria e Financave' (Ministry of Finance) and 'MASHT' are connected to the 'Këshilli Udheheqës' (Steering Committee) via 'Marreveshja mbi performancën' (Performance Agreement). The 'Këshilli Udheheqës' is linked to 'Senati' (Senate), 'Sekretari i Përgjithshëm' (General Secretary), and 'Rektorati' (Rectory). These three entities are collectively labeled as 'Organet drejtuese të lart' (Higher Management Bodies). A dashed blue arrow points from the 'Këshilli Udheheqës' to a box with a red question mark, which in turn points to 'Njësitë Organizative' (Organizational Units).

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 4

Qeverisja e Brendshme
- Stafi, aftësitë, infrastruktura

→ Qasja Sistematike (Perspektiva e universitetit)

Struktura mbështet implementimin e strategjisë dhe procesit të pozicionimit (që i referohet marrëveshjes mbi performancën, fokusit kryesor, kontrollimit) BOKU-University

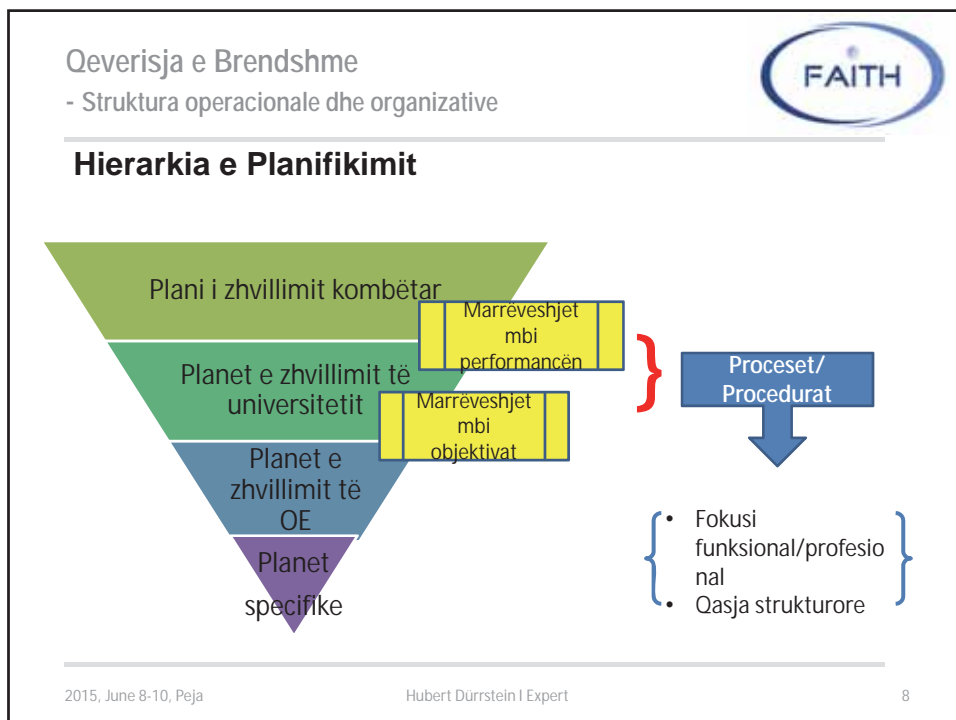
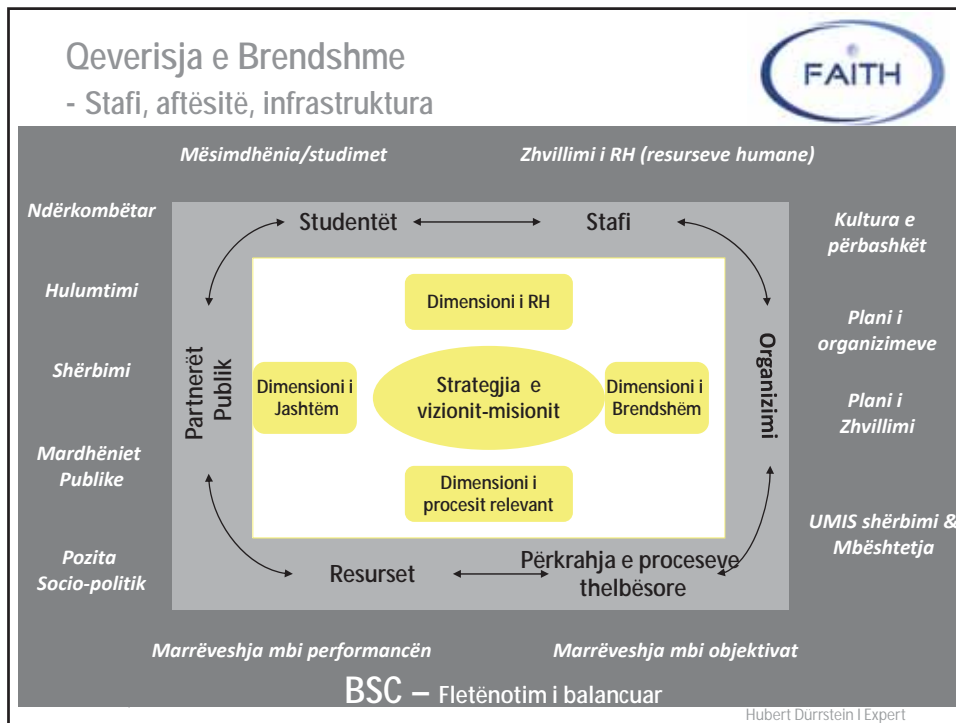
Hubert Dürstein | Expert

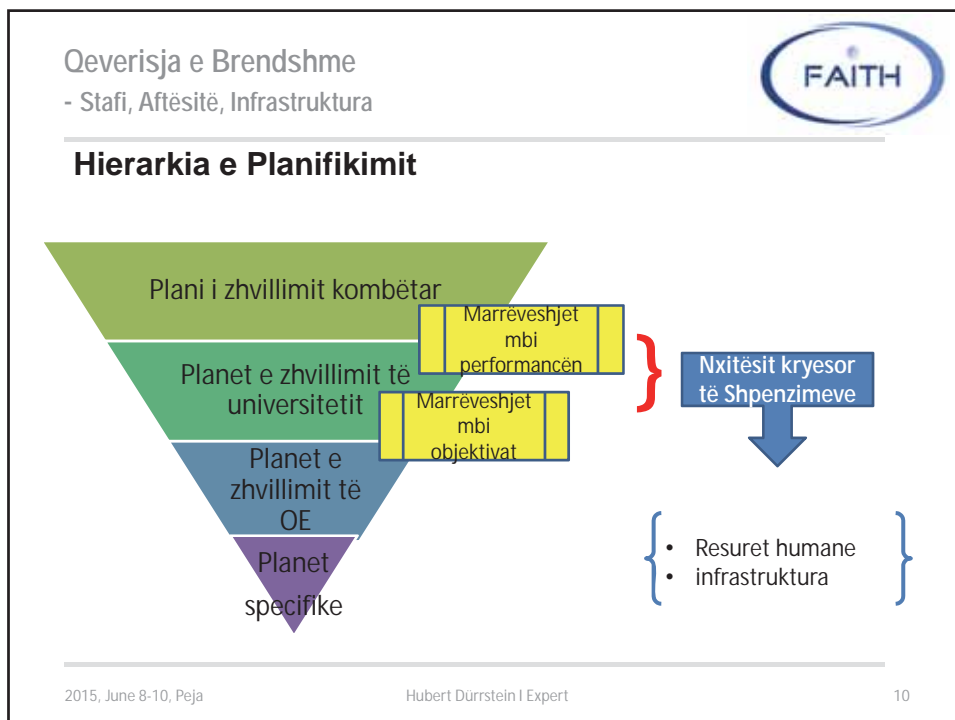
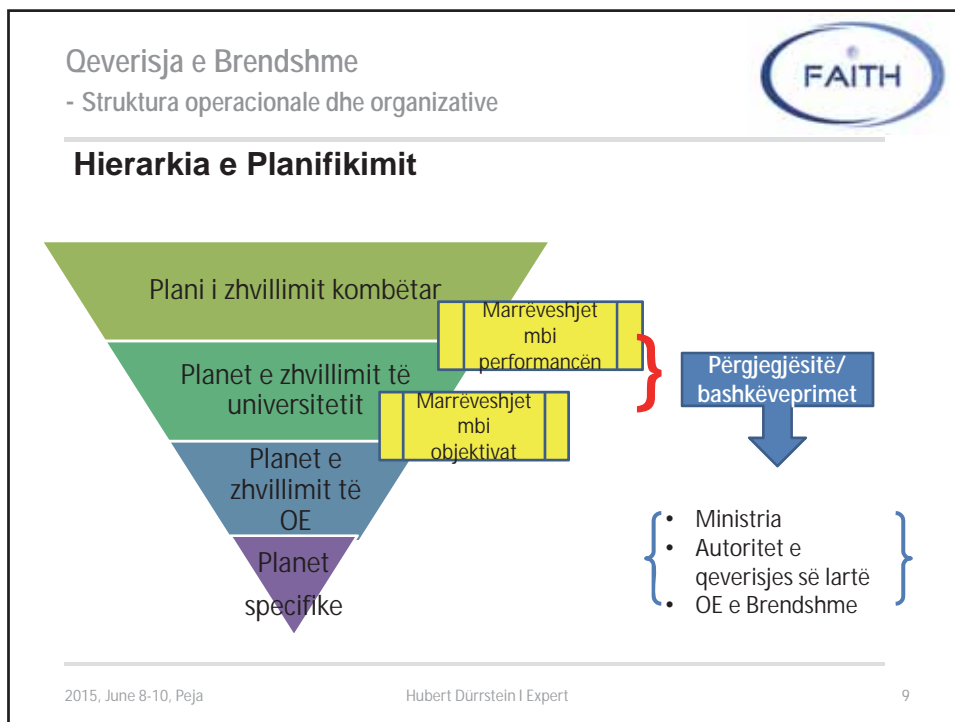
Qeverisja e Brendshme
- Stafi, aftësitë, infrastruktura

→ Rrethi i planifikimit të brendshëm i universitetit

2015, June 8-10


Hubert Dürstein | Expert





Qeverisja e Brendshme

- Stafi, Aftësitë, Infrastruktura



Nxitësit kryesor të Shpenzimeve

↓

{

- Resurset humane
- Infrastruktura

}

Referenca në **LIGJIN MBI ARSIMIN E LARTË**


Referenca në **White Paper (versioni i draftit 3.0)**
→ **resurset humane të grumbulluara**

- Stafi
 - Kategorizimi (mësimdhënia, hulumtimi, administrativ)
 - Përshkrimet e vendeve të punës (Ngarkesa e mësimdhënies ↔ ngarkesa e punës)
 - Defini i rrogave (egulloret për përfitimet, ndihmat, bonuset)
 - Zhvillimi i RH dhe mënyrat
 - Rekrutimi
 - Rrugëtimi në karrierë
 - Vlerësim i intervistave → orientimi në performancë
 - Raporti student-karshi-profesorë
- Infrastruktura
 - E ndërlidhur me ndërtesat dhe hapësirat
 - Të përshtatura me kërkesat (hulumtim dhe mësimdhënie)
 - Mbështetës për zhvillimi
 - Projektet specifike

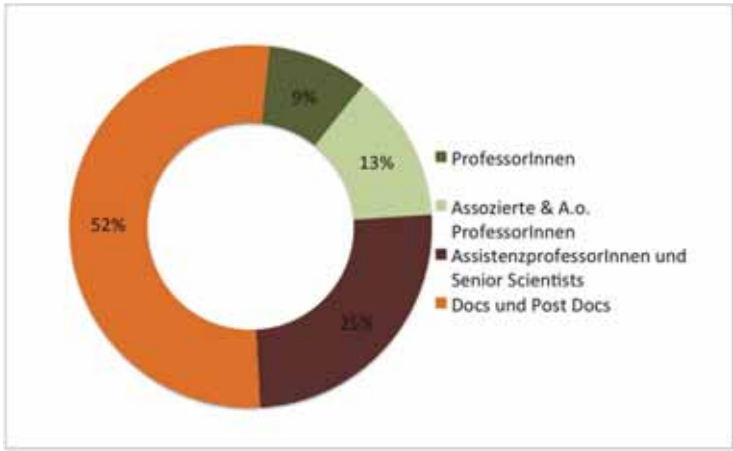
2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 11

Qeverisja e Brendshme

- Stafi, Aftësitë, Infrastruktura



Shembull: Struktura – stafi shkencor



Kategoria	Përqindje
Docs und Post Docs	52%
AssistentzprofessorInnen und Senior Scientists	21%
Assoziierte & A.o. ProfessorInnen	13%
ProfessorInnen	9%

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 12

Qeverisja e Brendshme
- Stafi, Aftësitë, Infrastruktura

Shembull: Struktura – stafi shkencor

Qështjet :

- Zotimet kombëtare
- Standardet
- Burimet e fondeve
 - Financimi publik global
 - Financimi nga pala e tretë
- Mardhëniet e punësimit

Kategoria	Pesëndësia
ProfessorInnen	9%
Assoziierte & A.o. ProfessorInnen	13%
AssistenzprofessorInnen und Senior Scientists	25%
Docs und Post Docs	53%

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 13

Qeverisja e Brendshme
- Stafi, Aftësitë, Infrastruktura

Shembull: Ndërtesat – infrastruktura – fokusi profesional

- Menaxhimi i tokës dhe tjerave
- Menaxhimi i rrisizut dhe sigurisë
- Platforma e Qëndrueshmërisë

Türkmençana Standort 1

- Bioteknologjia
- Teknologjia e ushqimit

Muthgasse Standort 2

Tulln Standort 3

- Teknologjitë e resursave të qëndrueshme dhe të ripërtitëshme

CGCS, BCAS VIBT URT

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 14

Qeverisja e Brendshme
- Stafi, Aftësitë, Infrastruktura

Shembull: Ndërtesat – infrastruktura – fokusi profesional

Qështjet:

- Prona ↔ Qiraja (renta)
- Bartja
- Mirëmbajtja dhe rregullimi
- Riinvestimi
- Koordinimi Kombëtar

• Bioteknologjia
• Teknologjia e ushqimit

VIBT

• Teknologjitë e resursave të qëndrueshme dhe të ripërtitëshme

URT

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 15

Qeverisja e Brendshme
- Stafi, Aftësitë, Infrastruktura

Nxitesit kryesor të Shpenzimeve

Referencë në White Paper (versioni i draftit 3.0)
→ *Arsimi i Lartë i Grumbulluar*

Resurset humane
infrastruktura

Qasja profesionale → udhëheqja

Rektorati
Rektori
Pro-Rektori për hulumtime
Pro RektoriRektori për arsim dhe Ndërkombëtarizim

Këshilli i Universitetit
7 anatarë të jashtëm
Detyrat sipas ligjit § 21 Abs. 1 UG 2002

Senati
16 anatarë : 9 përfaqësues të profesorëve, 2 përfaqësues të asistentëve të profesorëve, 4 përfaqësues të studentëve, 1 përfaqësues i stafit të përgjithshëm
Detyrat sipas ligjit § 25 Abs. 1 UG 2002, dhe detyrat përkatëse sipas ligjit specifik të universitetit


Zyra e Rektorit
Menaxhmenti i brendshëm
Mardhëniet publike
Organizimi i programeve
Mbështetja e SAP

DoDokument i referencës: [University Act \(UG\) 2002](#)

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 16

Qeverisja e Brendshme

- Stafi, Aftësitë, Infrastruktura



Nxitësit kryesor të Shpenzimeve

↓

{

- Resurset humane
- infrastruktura

}

Referencë në White Paper (versioni i draftit 3.0)
→ *Arsimi i Lartë i Grumbulluar*

Pro-Rektor për arsim dhe ndërkombëtarizim

Detyrat dhe obligimet

Arsimi:

- Organizimi i programit tonë studimor
 - Programi Bachelor
 - Programi Master
 - Programi i Doktoraturës
 - Kualifikimet shtesë
- Informacion, këshilla dhe përkrahja për studentët dhe ligjëruesit
- Sigurimi i cilësisë në arsim


Ndërkombëtarizimi:

- Përkrahja e mobilitetit të studentëve dhe ligjëruesve
- Ndërkombëtarizimi i programeve studimore
- Fokusimi i përpjekjeve përsa i përket përmbytjes dhe rajoneve të synuara gjeografike

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 17

Qeverisja e Brendshme

- Stafi, Aftësitë, Infrastruktura



Nxitësit kryesor të Shpenzimeve

↓

{

- Resurset humane
- infrastruktura

}

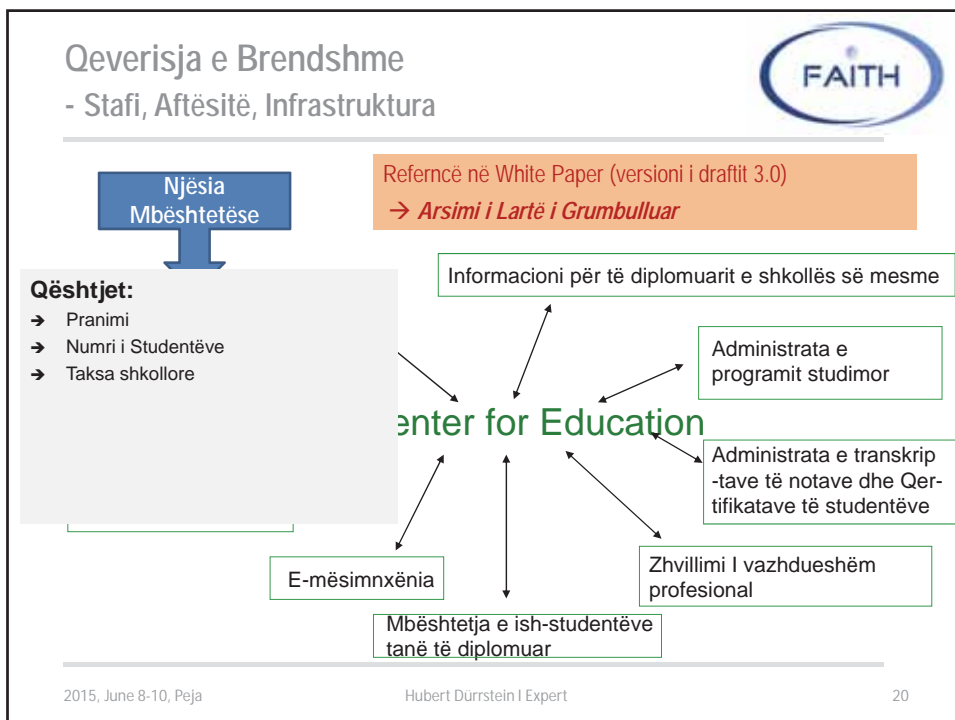
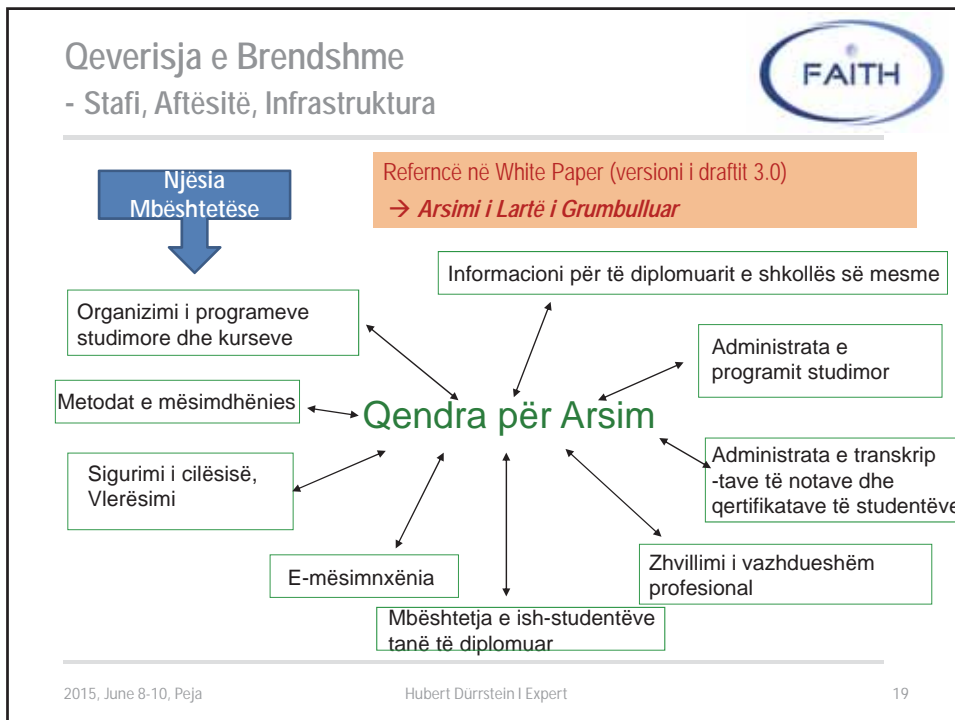
Referencë në White Paper (versioni i draftit 3.0)
→ *Arsimi i Lartë i Grumbulluar*

Pro-Rektor për arsim dhe ndërkombëtarizim


Partnerët dhe grupet e synuara për arsimim

- Të diplomuarit nga shkollat e mesme Austriake dhe të huaja
- Personat Austriak dhe të huaj të interesuar në vazhdimin e arsimit
- Studentët Austriak dhe të huaj në BOKU
- Stafi ynë i përfshirë në mësimdhënie
- Të diplomuarit tanë (ish-studentët e diplomuar)
- Personat e interesuar në vazhdimin e zhvillimit profesional
- Publik i përgjithshëm

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 18



Qeverisja e Brendshme
- Struktura operationale dhe organizative



Metodologjia → Lehtësimit dinamik



- Sfidat, qëshjtjet, pyetjet
- Zgjedhjet, idetë, qasjet
- Shqetësimet, objektivat, dyshimet
- Qeshjtjet/aspektet e tjera (informacioni, perceptimi)

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 21


Qeverisja e Brendshme
- Struktura operationale dhe organizative



Ju faleminderit për vëmendje

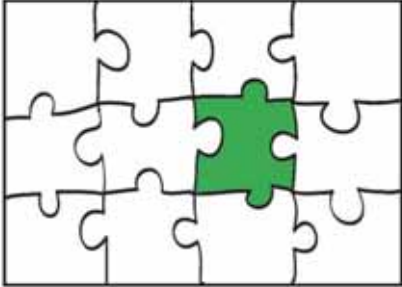
- hubert.duerrstein@oead.at
- hubert.duerrstein@boku.ac.at
- <http://www.oead.at/>
- <http://www.boku.ac.at/>

2015, June 8-10, Peja Hubert Dürstein | Expert 22



FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Përmbledhje

- > Kontabilitet dhe „Pasqyra e Përgjithshme”- 3 vëzhgime mbi organizatat:
Qëllimet dhe Objektivat
- > Punonjësit
- > Proceset
- > Proceset ne Kontabilitet: Shembuj
- > Grupi i Punës: Dizajni i Procesit

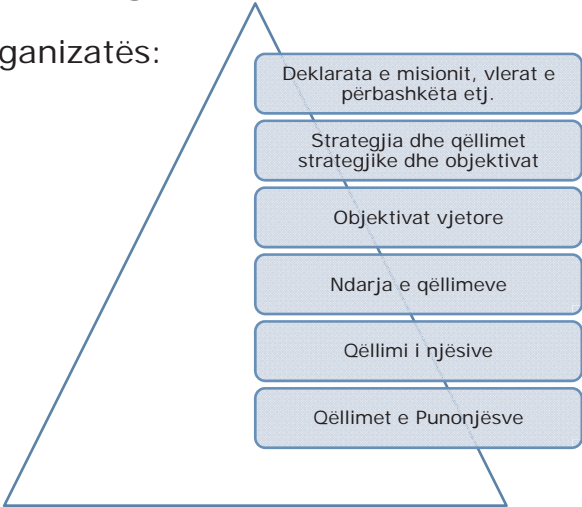


Erstellt von: Georg Hochfellner 1


FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

1. Objektivat e Organizatës

> Llojet e organizatës:



- Deklarata e misionit, vlerat e përbashkëta etj.
- Strategjia dhe qëllimet strategjike dhe objektivat
- Objektivat vjetore
- Ndarja e qëllimeve
- Qëllimi i njësie
- Qëllimet e Punonjësve

Erstellt von: Georg Hochfellner 2

FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

1. Objektivat e Organizatës

> Shembull: Kampusi FH Vjenë

Vlera të Përbashkëta, Kodi i Mirsjelljes, Politikë Kualitative, Misioni, Vizioni

Strategjia 2016

Qëllimet dhe Masat për Departament për vitin akademik

Qëllimet dhe Masat në nivelin e njësive

Buxheti

Vlerësimet Vjetore të Punonjësve

vjetor

Erstellt von: Georg Hochfellner

3

FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

1. Objektivat e organizatës

> Konsideratë e përgjithshme rreth objektivave:

> Modeli i famshëm „SMART“ i definon specifikimet për objektivat. Objektivat duhet të jenë:

S	Specifike
M	Të matshëm
A	Të arritshme
R	Reale
T	Të kenë një afat të caktuar kohor

Erstellt von: Georg Hochfellner

4

FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

1. . Objektivat e organizatës

- > Konsiderata të përgjithshme rreth objektivave:
- > Në afat të gjatë do të ketë gjithmonë mospërputhje ndërmjet planifikimit dhe realitetit. Kjo hapësirë mund të reduktohet përmes masave direkte.

Erstellt von: Georg Hochfellner

5


FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

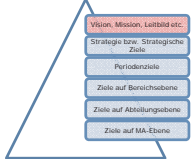
1. Objektivat e organizatës

- > Konsiderata të përgjithshme rreth objektivave:
- > Komunikim i dyanshëm është baza për përmirësime
- > PDCA ndihmon për të arritur objektivat e organizatës

Erstellt von: Georg Hochfellner


6

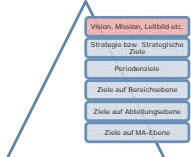
 **1.1 Vlerat e përbashkëta, Deklarata e misionit**



- > Vlerat e përbashkëta:
- > Tituj të ndryshëm, si p.sh.: vlerat e përbashkëta, kultura e korporateve, politika, kodi i sjelljes, etj.
- > Vlerat e përbashkëta komunikojnë qëndrimin themelor të organizatës. Ato ndihmojnë në përafrimin e pritjeve të menaxhmentit dhe punëtorëve.
- > Është e vështirë për të gjetur vlerat e përbashkëta, të cilat janë më shumë se frazat e zakonshme. Është edhe më e vështirë për të gjetur angazhim të gjerë për këto vlera në organizatë. Më e vështira është për të ndjekur vlerat në punën e përditshme.

Erstellt von: Georg Hochfellner 7


 **1.1 Vlerat e përbashkëta, Deklarata e misionit**

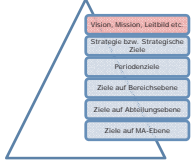


- > Shembull: Kampusi FH Vjenë: 7 udhëzime, duke përfshirë
- > Zonat strategjike të biznesit
- > Liria e parimit të mësimdhënies akademike
- > Universitet Multidisciplinar
- > Përfshirje aktive
- > Respekt gjatë ndërveprimit
- > Diversitet
- > Shëndeti

Shembull i respektit gjatë ndërveprimit: Duke e trajtuar të gjithë stafin dhe studentët me respekt dhe praktikuar një stil gjithëpërfshirës të menaxhimit, ne kemi siguruar nivele të larta të fleksibilitetit dhe krijimit, si dhe aftësinë për të realizuar synimet tona.

Erstellt von: Georg Hochfellner 8

 **1.1 Vlerat e Përbashkëta, Deklarata e misionit**




> Deklarata e misionit: Vizioni

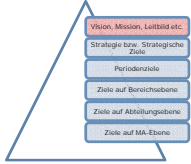
> Vizioni është një përfaqësim pamor, se si organizata do të jetë pas një kohe të gjatë në të ardhmen. Duhet të jetë:

- Inspirues, i qartë dhe sfidues
- Ka kuptim për tregun
- Është një lloj drite ndricuese
- Vizioni = Përgjigjja në pyetjen: „ku po shkojmë?“

> Nje shembull për të kuptuar më mirë Saint-Exupéry: *Nëse ju doni të ndërtoni një anije, mos i mbledh njerëzit së bashku për të mbledhur dru dhe mos iu caktojë atyre detyra dhe punë, por më mirë të mësoji ata të dashurojnë për pafundësinë e detit.*

Erstellt von: Georg Hochfellner 9


 **1.1 Vlerat e përbashkëta, deklarata e misionit**



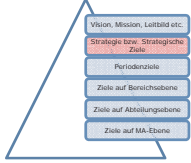
Ne vazhdimisht implementojmë koncepte bashkëkohore evropiane në politikat arsimore dhe didaktikën e arsimit të lartë, me qëllim që të bëhemi një nga universitet kryesore të “mësimit gjatë gjithë jetës” në Evropë, në periudhë të mesme dhe afat gjatë

Për këtë qëllim, ne aplikojmë mësimdhënie dhe mësimnxënie me studentin në qendër, njëkohësisht duke zgjeruar ofertën e programeve studimore, për të mundësuar që një numër më I madh I studentëve dhe të diplomuarve të kenë arsim me cilësi të lartë dhe trajnim për gjatë gjithë karrierës së tyre.

Erstellt von: Georg Hochfellner 10


UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

1.2 Strategjia




> **Strategjia:**


- Definon qëllimet afatgjata (zakonisht 3-5 vjet)
- Përshkruan sjelljen e nevojshme për të arritur qëllimet e përcaktuara
- Siguron shenja orientuese
- Fokusohet në efikasitet
- Strategjia = Përgjigjet në pyetjen: „Si?“

– Për të kuptuar më mirë, një thënie nga Seneca:
„Nuk varet nga cila anë godisin erërat, por si njëri i vendos velat“

Erstellt von: Georg Hochfellner 11


UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES


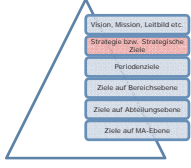
1.2 Strategjia



> **Shembull: Tema Strategjike në Kampusin FH Vjenë:**

- Politika e rritjes
- Kompetencat themelore institucionale
- Mësimi
- Arsim i mëtejshëm
- Hulumtim dhe Zhvillim
- Cilësi
- Ndërkombëtarizim

Erstellt von: Georg Hochfellner 12

1.2 Strategji

> **Strategjia: Rëndësia**


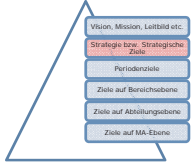
- Vendimet strategjike mund të jenë thelbësore për organizatën!

"Ky 'telefon' ka shumë mangësi që të konsiderohet seriozisht si një mjet komunikimi. Pajisja nuk ka vlerë për ne."
Memo e brendshme e Western Union, 1876.

"Neve nuk na pëlqen zëri i tyre, dhe muzika me kitarë është në rrugën jashtë."
Decca Recording Co. refuzimin e Beatles 1962

"Me më shumë se 50 makinat e huaja tashmë në shitje këtu, industria automobilistike Japoneze nuk ka të ngjarë të ndërtoj një pjesë të madhe të tregut të SHBA-së."
Java e Biznesit, 2 gusht, 1968.

Erstellt von: Georg Hochfellner 13


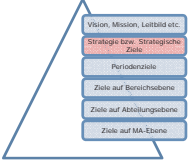
1.2 Strategjia

> **Zhvillimi strategjik: Analiza STEP**

> Mjet i popullarizuar për trende mjedisore

Ndryshimi Sociologjik	p.sh. Ndryshime demografike, arsimore, të ardhura dhe jetesë
Ndryshimi Teknologjik	p.sh. Teknologji e re, shërbime të reja, zbulim i madh
Ndryshimi Ekonomik	p.sh. rritje ekonomike, ndryshime në tregun e punës, konkurrentë të rri
Ndryshimi Politik	p.sh. ndryshon ligji, qeveria ose sistemi politik

Erstellt von: Georg Hochfellner 14


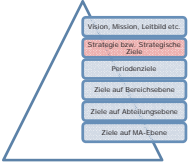
1.2 Strategjia

> Zhvillimi i strategjisë: Analiza SWOT

> Shembull– Hapi1:

Faktor të brendshëm	Epërsitë: - p.sh. shkallë e lartë të rritjes	Dobësitë: - p.sh organizim i dobët strukturor
Faktor të jashtëm	Mundësitë: - p.sh ndryshimet e ligjit dhanë më shumë autonomi për vendimet	Kërcënimet: -psh. Niveli i cilësisë së programeve të studimit nuk mund të mbahet për shkak të rritjes së numrit të nxënësve

Erstellt von: Georg Hochfellner 15

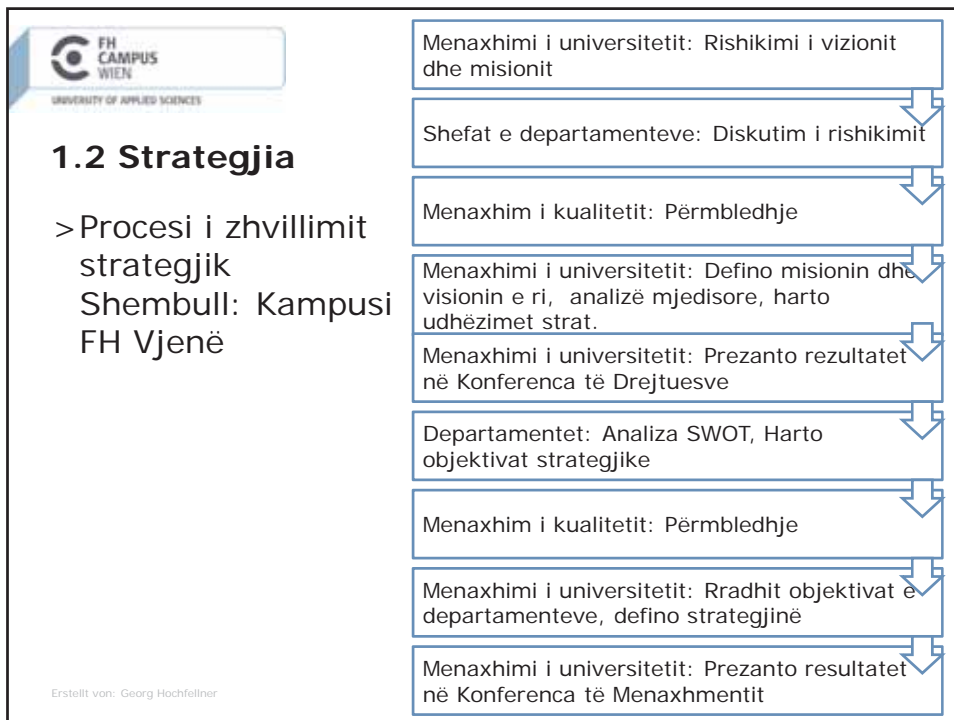



1.2 Strategjia

> Zhvillimi strategjik: Analiza SWOT hapi 2

Faktor të jashtëm Faktorë të brendshëm	Mundësitë: - p.sh ndryshimet e ligjit dhanë më shumë autonomi për vendimet	Kërcënimet: - p.sh. Kualiteti i studimit; Niveli i cilësisë së programeve të studimit nuk mund të mbahet për shkak të rritjes së numrit të nxënësve
Epërsitë: - p.sh shkalla e lartë e rritjes	Përputhja e strategjitë - Përdorni autonomi për të krijuar programe të reja studimore. Shkalla e lartë e rritjes siguron numër të lartë të studentëve për programet e reja	Neutralizo kërcënimin - Kryerja e vlerësimit për studentët e ardhshëm për të gjetur studentët më të talentuar dhe të kufizojë numrin e studentëve
Dobësitë: - p.sh strukturë e dobët	Eliminimin e dobësive - Përdorni autonomi për ngritjen e strukturave më të mira organizative	Strategjitë mbrojtëse - Rritjen e efikasitetit të administratës dhe të ndajë burimet e fituara në mësimdhënie

Erstellt von: Georg Hochfellner 16



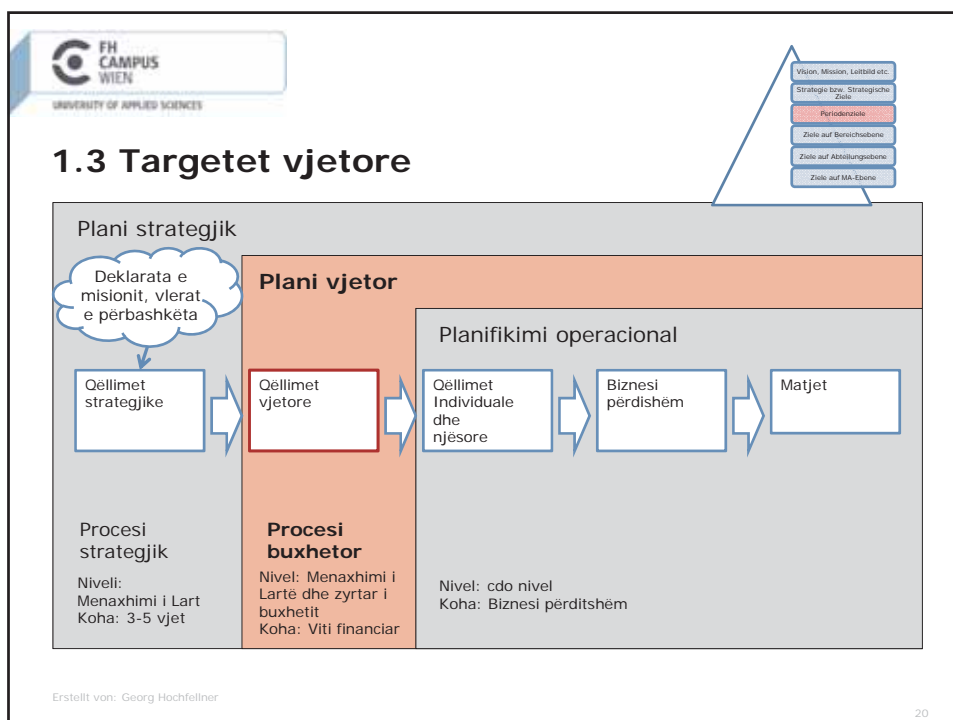
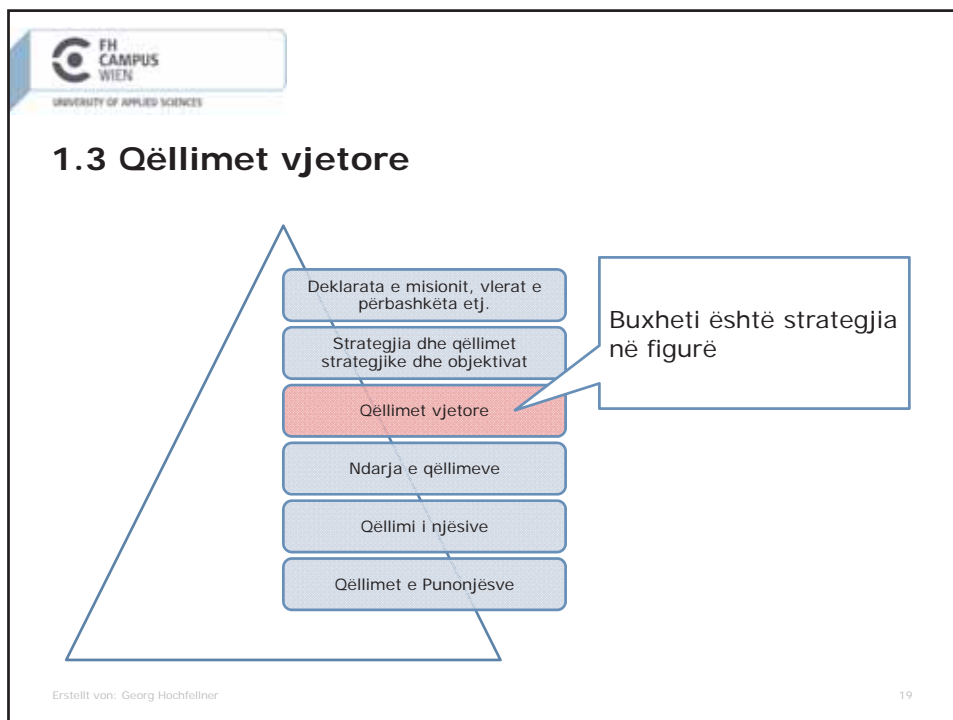
1.2 Strategjia

> Përditësimi vjetor i strategjise: Shembull Kampus FH Viene

Çfarë?	Kush?	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar
Përditësimi i strategjisë									
Të dhëna: Analizë mjedisore	Expert				Prezantim në akademi				
Përgatitje e Buxhetit	CFO				Mbledhje e drejtuesve të Universitetit				
Shqyrtim i Menaxhimit	Menaxhimi i Univ.				Sesion akademik				
Statusi i Masave Strategjike	Menaxhimi i Univ.				Trajnim i Menaxhimit				
Ekzekuto udhëzimet në depart.	Kryetarët e Dep								
Prezantim i qëllimeve dhe mas-									Konferenca e menaxhimit

Erstellt von: Georg Hochfellner

18



2. Punonjësit në Organizatë

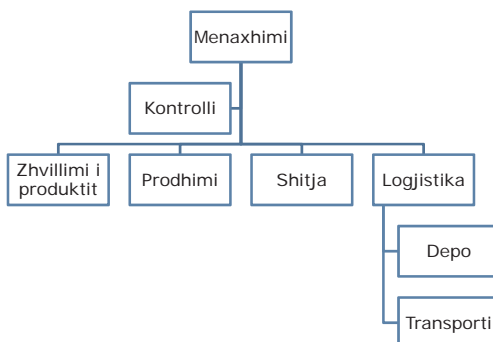
> Përkufizimi dhe dokumentimi i strukturës organizative

- Dokumentet e zakonshme: Organogrami, përshkrimet e punës, kontratat e punësimit
- Struktura organizative duhet të jetë e qartë dhe e kuptueshme për palët e jashtme
- Dizajni i strukturave hierarkike kërkon kujdes, vizion dhe aftësi diplomatike

2.1 Organogrami

> Stilet e Përbashkëta të Organizatave

> Organizimi i stafit dhe drejtimi



+ Autoritet funksional i qartë
+ I kuptueshëm

- Fleksibilitet i ulët
- Shtigje të gjata të kalimit të informacionit

FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

2.1 Organogrami

– Organizimi i matricës

+ sinergji përmes shkëmbimit të njohurive

- Mbikëqyrësit e shumtë, nevoja e lartë për koordinim
- Kompleksitet i lartë

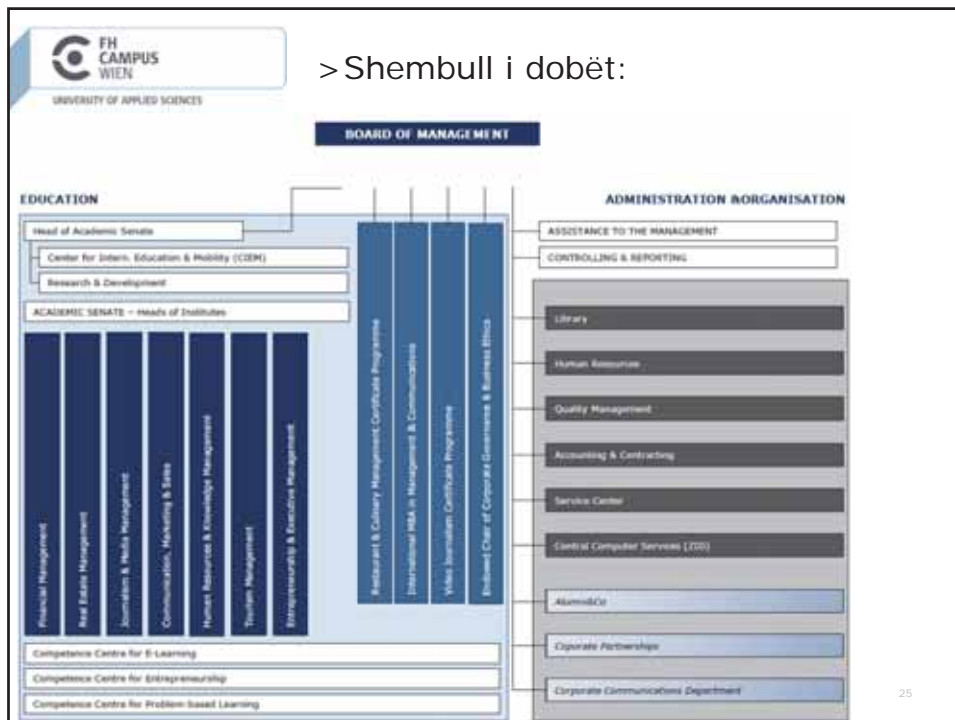
Erstellt von: Georg Hochfellner 23


FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

2.1 Organogrami

> Shembull: Kampusi FH Vjenë

Erstellt von: Georg Hochfellner 24




FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES


2.2 Përshkrimi i punës

– Përmbajtja e zakonshme:

- Të dhënat personale dhe të ndërmarrjes *
- Pozita e punës*
- Klasifikimi i pagës
- Mbikëqyrësi dhe njësia e caktuar *
- Në rast: Autoritetet
- Në rast: Marrëveshja zëvendësuese
- Përshkrim i shkurtë
- Përshkrimi i saktë i detyrave *
- Lejet, detyrat, përgjegjësitë dhe kompetencat *
- Data e lëshimit, përdiësime të ardhshme, firma *

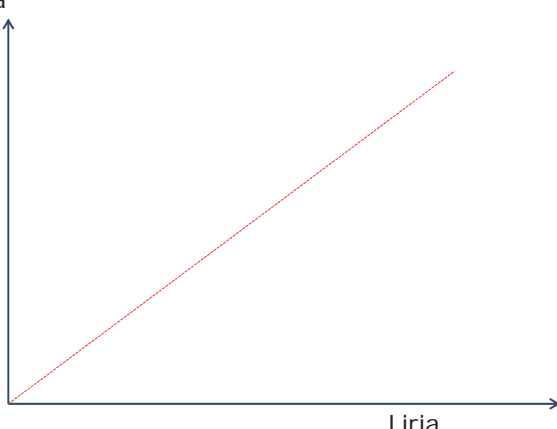
*përmbajtje minimale

Erstellt von: Georg Hochfellner 27


FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

2.3 Autonomia dhe përgjegjësia

Përgjegjësia



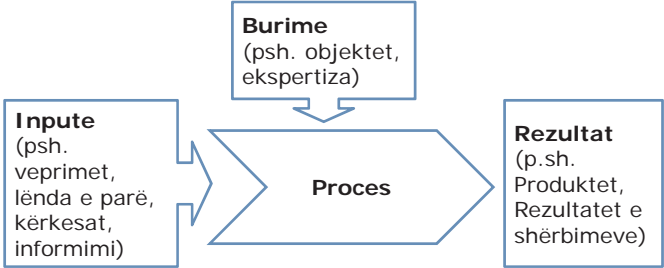
Liria

Erstellt von: Georg Hochfellner 28

FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

3. Proceset

> Përkufizimi sipas EN ISO 9000:2005:
„ grup i aktiviteteve të ndërlidhura ose të cilat ndërveprojnë që transformon inputet në rezultate ”

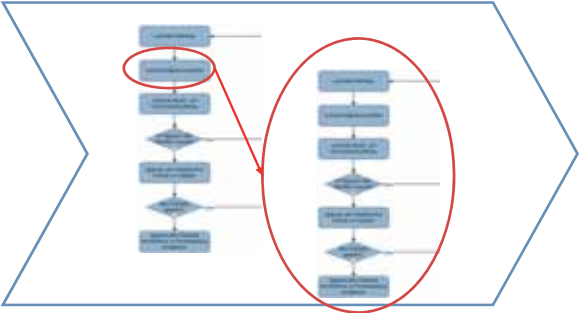


Erstellt von: Georg Hochfellner 29

FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

3. Proceset

- Rezultate të qarta, objektiva të qarta
- Ndërlidhje të pashkëputura organizative
- Përcaktimi i klientëve të brendshëm ose të jashtëm
- Nivel i duhur i detajeve



Erstellt von: Georg Hochfellner 30

FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

3.1 Pse na duhen proceset?

> Të metat e mundshme të një organizate të orientuar ekskluzivisht ndaj funksionit

- Çdo njësi përqendrohet ekskluzivisht në objektivat e veta
- Presioni konkurrues mes njësive
- Bashkëpunimi i dobët

Erstellt von: Georg Hochfellner 31

FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

3.1 Pse na duhen proceset?

> Të metat e mundshme të një organizate të orientuar ekskluzivisht ndaj funksionit

Shtigjet e gjata të informacionit

Erstellt von: Georg Hochfellner 32

FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

3.1 Pse na duhen proceset?

> Ndryshim - 90°

Erstellt von: Georg Hochfellner 33

FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

3.2 Rolet në menaxhimin e procesit

- > Pronar i procesit
- > Anëtar i procesit
- > Jo i detyrueshëm: Drejtues i procesit
- > Jo i detyrueshëm: Auditor i brendshëm

Erstellt von: Georg Hochfellner 34

FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

3.3 Zbatimi i proceseve

>Praktikë e mirë: Metoda "4-hapa"

Erstellt von: Georg Hochfellner 35

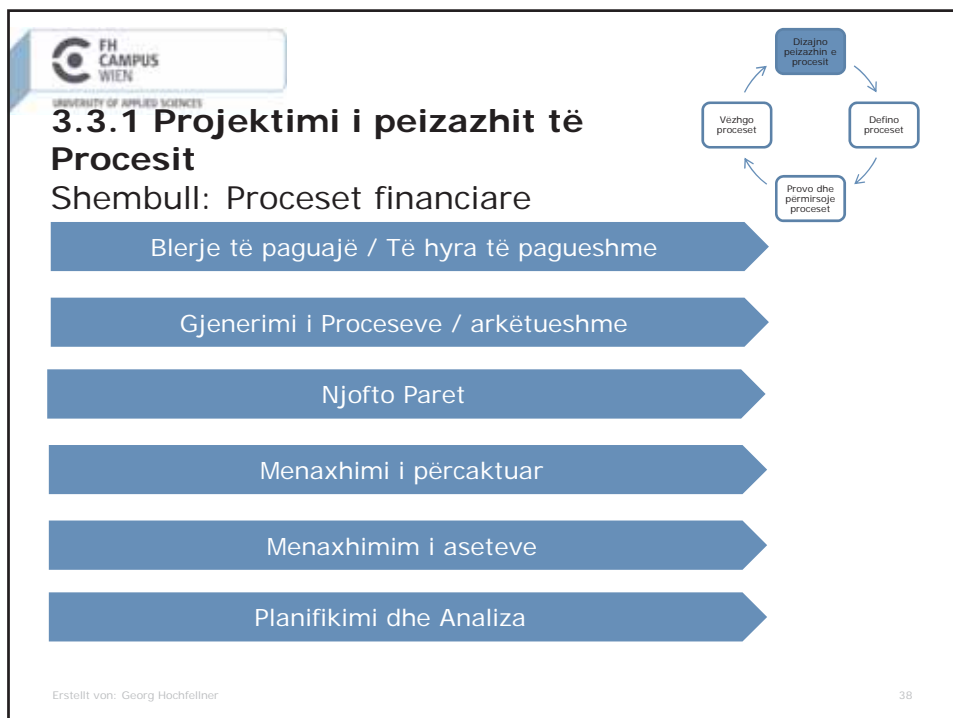
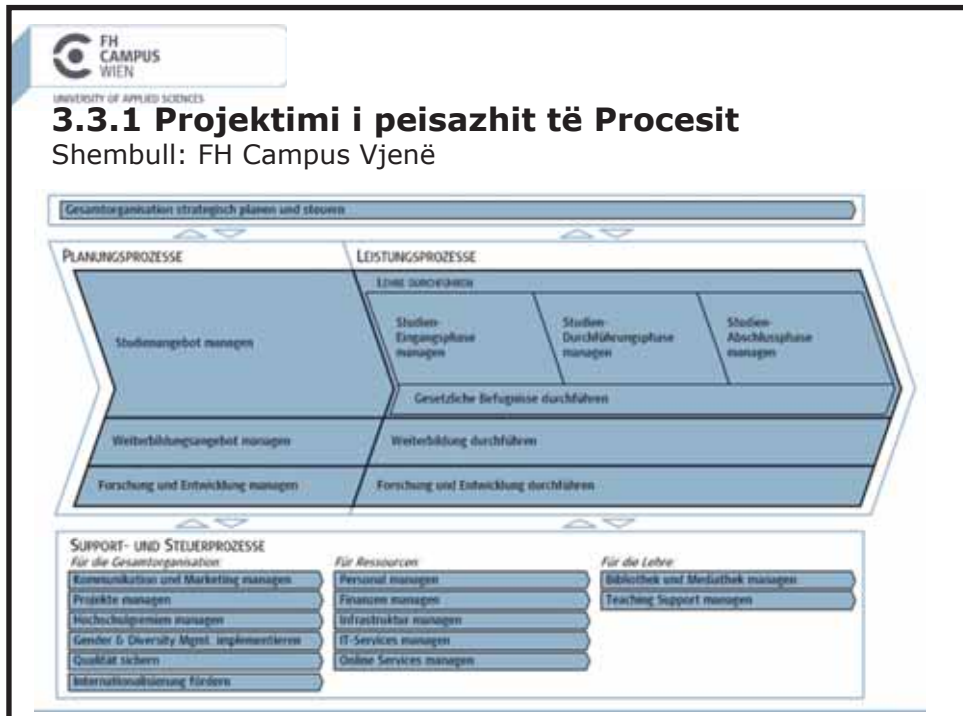
FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

3.3.1 Projektimi i peisazhit të Procesit

>Projektimi i peisazhit është procesi i nivelit më të lartë të bashkimit të proceseve të organizatës

Abbildung 1-9: Prozesslandschaft – Beispiel [Quelle: Thon & Badstöber]

Erstellt von: Georg Hochfellner 36



FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

3.3.2 Përkufizo proceset

> Ky process mund te definohet në 4 hapa:


Erstellt von: Georg Hochfellner 39


FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

3.3.2 Përkufizo proceset

- > Peizazhi i Procesit është themeli për hapat e mëposhtëm.
- > Së pari për secilin process, emërohen pronarët e procesit dhe ekipet e procesit dhe përcaktohen rolet e tyre
- > Në vazhden e takimeve të strukturuar, procesi i katër hapave realizohet në çdo ekip që janë pjesë e procesit


Erstellt von: Georg Hochfellner 40


 **3.3.2 Përkufizo proceset – hapi 1**








- > Hapi 1: Identifiko dhe dallo proceset
- > Emri i procesit
- > Qëllimi i procesit
- > Inputi, outputi, hapi i parë, hapi i fundit
- > Ndërlidhja dhe ndërveprimet organizative
- > Burimet e nevojshme
- > Faktorët e suksesit
- > Klientët / palët e interesuara të brendshëm dhe të jashtëm dhe pritjet e tyre

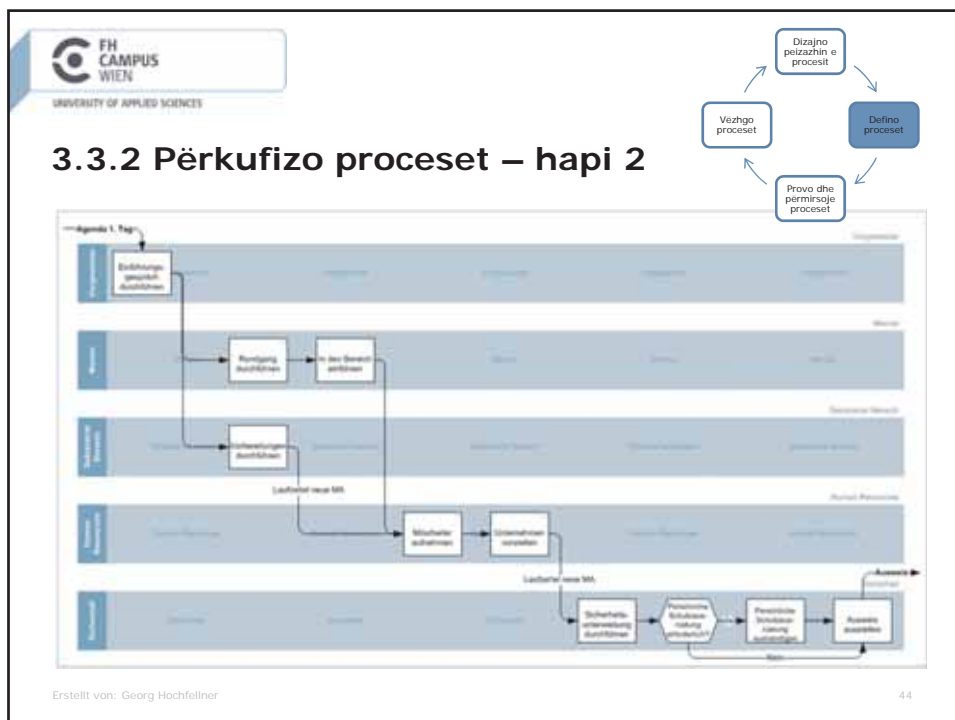
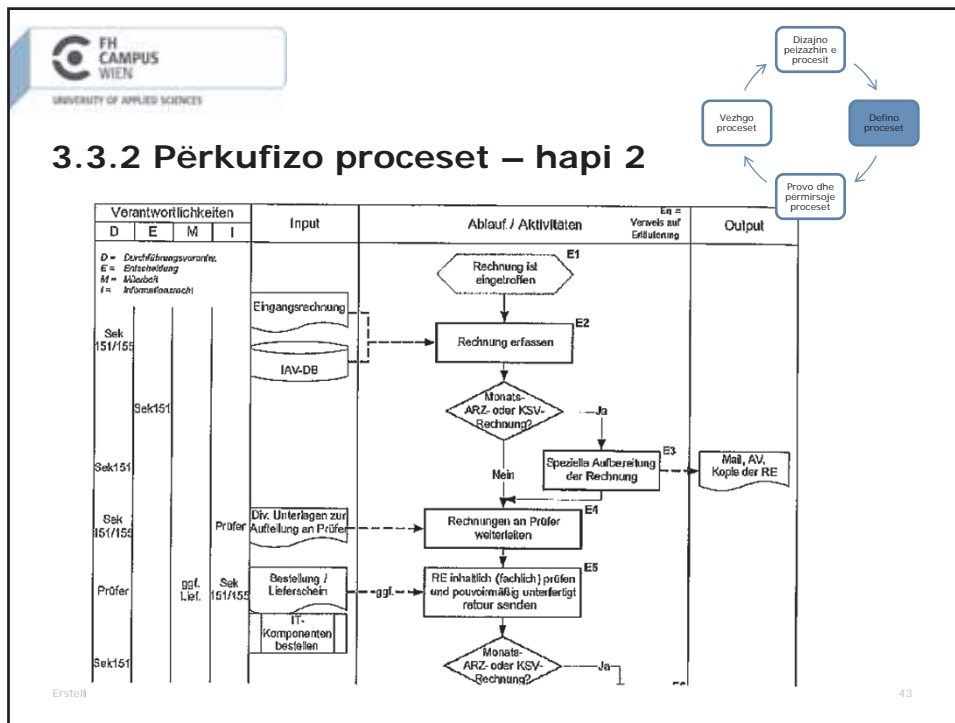
Erstellt von: Georg Hochfellner 41


 **3.3.2 Përkufizo proceset – hapi 2**




- > Hapi 2: Analizo procesin aktual
- > Prezanto procesin tuaj në diagram
- > Simbolet e zakonshme:
 -  Rezultati; hapi i parë; hapi i fundit
 -  Hapi/aktiviteti i procesit
 -  Vendimi
 -  Dokumenti
 -  Ruajtja e të dhënave

Erstellt von: Georg Hochfellner 42





FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES



3.3.2 Përkufizo proceset – hapi 3


> Hapi 3: Dizajni I procesit të synuar

> Mjetet për përmirësimin e procesit:


- Identifikimi momenteve të së vërtetës
- Metoda e Sokratit (përdorimi i kujdesshëm!)
- Pyetje (kush, çfarë, si, ku, kur)
- Analiza "Interface" (përgjegjësitë, pasojat dhe rreziqet)
- Portofolio e përmirësimit

Erstellt von: Georg Hochfellner

45



FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES



3.3.2 Përkufizo proceset – hapi 3

Përpjekje e zbatimit

③	②
②	① fruta të varura poshtë


Portofolio i përmirësimit

←
→

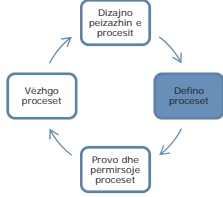
Rëndesi për procesin

Erstellt von: Georg Hochfellner

46



FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES




3.3.2 Përkufizo proceset – hapi 3

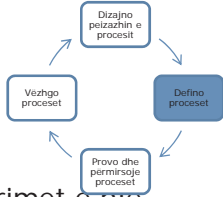
> Hapi 3: Dizajni i procesit të synuar

- > Të përcaktojë objektivat e procesit; lidhur me objektivat strategjike
- > Të përcaktojnë treguesit e performancës, vlerat e synuara dhe metodën e matjes
- > Definimi i raportimit
- > Kompletimi dhe përshkrimi i procesit të përfundimit (formulimi final, formati, grafiku etj)
- Krijimi i dokumenteve të tjera të nevojshme (psh format për buxhet etj)
- Inicijë miratimin nga drejtuesit e lartë

Erstellt von: Georg Hochfellner 47



FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES



3.3.2 Përkufizo procesin – hapi 3


– Definimi i indikatorëve të performancës: 5 parimet e tyre indikatorit të mirë

- Indikatorit është i nevojshëm ("kush do të kujdeset, nëse treguesi nuk do të ekzistonte?")
- Është e besueshme (e kuptueshme për të punësuarit)
- Ajo ka saktësi të mjaftueshme
- Ajo është e njohur në kohë

– Shembull:

Nr.	Procesi i synuar	Indikatorit	Vlera e synuar	Metoda e matjes	Shkalla e matjes	Përgjegjësi
1	Borxhet e papaguara janë të minimizuara	Borxhet e papaguara % e të ardhurave	<3%	Raporti Automatike Softuerin e kontabilitetit	Tremujor	Zyrtari më i lartë financiar


Erstellt von: Georg Hochfellner 48


UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES


3.3.2 Përkufizo proceset – hapi 4

> Hapi 4: Zbatimi i ndryshimeve

- Blerja e paisjeve, harduer, softuer
- Trajnimi i punëtorëve
- Komunikimi dhe fillimi i një procesi të ri



Erstellt von: Georg Hochfellner 49

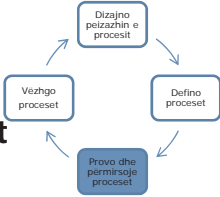

UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

3.3.3 Provo dhe përmirësoj proceset

> Provo proceset e reja

> Kushtoj vëmendje të veçantë në muajt e parë, derisa ndryshimet të bëhen

> „Reagimi i shpejtë”: Pronari i procesit vëzhgon ecurinë e procesit, dhe reagon menjëherë nëse ka një divergjencë



Erstellt von: Georg Hochfellner 50

FH CAMPUS WIEN
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

3.3.4 Vëzhgo proceset

- > „Reagimi i ngadalshëm”: Raportimi i performancës për një periudhë të gjatë
- > Shfaqja e indikatorëve sipas trendit
- > Përfundimet në lidhje me përmisimet e nevojshme

Month	Soll	Untere Grenze	Obere Grenze	Ist
Jan-13	5	3	7	6
Feb-13	5	3	7	5.5
Mar-13	5	3	7	4
Apr-13	5	3	7	2
May-13	5	3	7	3
Jun-13	5	3	7	5
Jul-13	5	3	7	5.5
Aug-13	5	3	7	5
Sep-13	5	3	7	6
Oct-13	5	3	7	4.5
Nov-13	5	3	7	5.5
Dec-13	5	3	7	6

Erstellt von: Georg Hochfellner


51



Praktikat e Menaxhimit Financiar në FH Campus Wien

Horst Rode
CFO FH Campus Wien

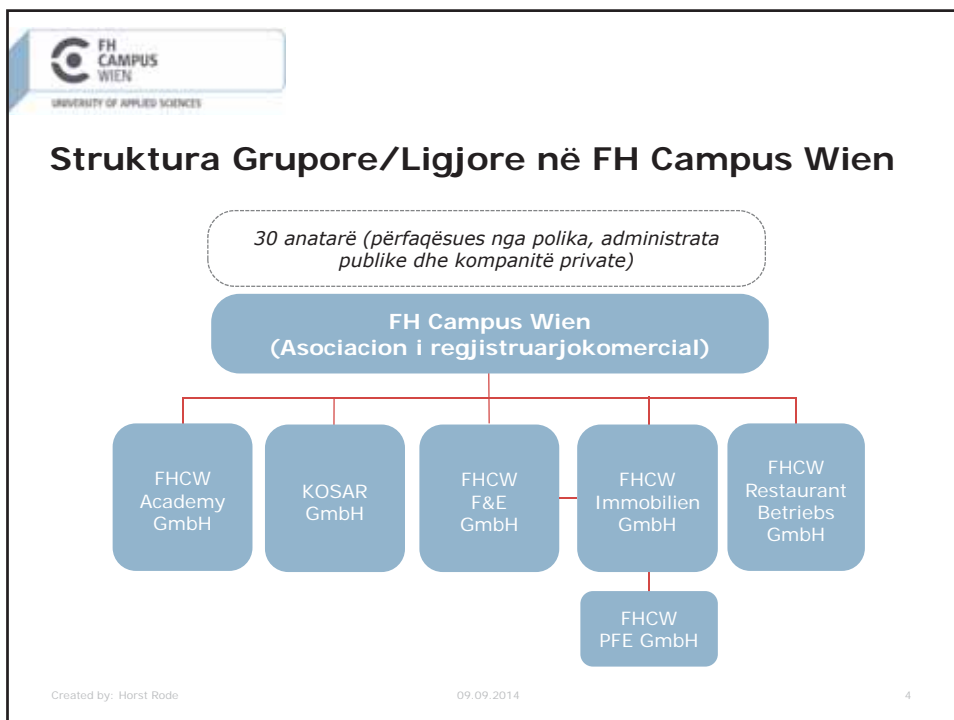
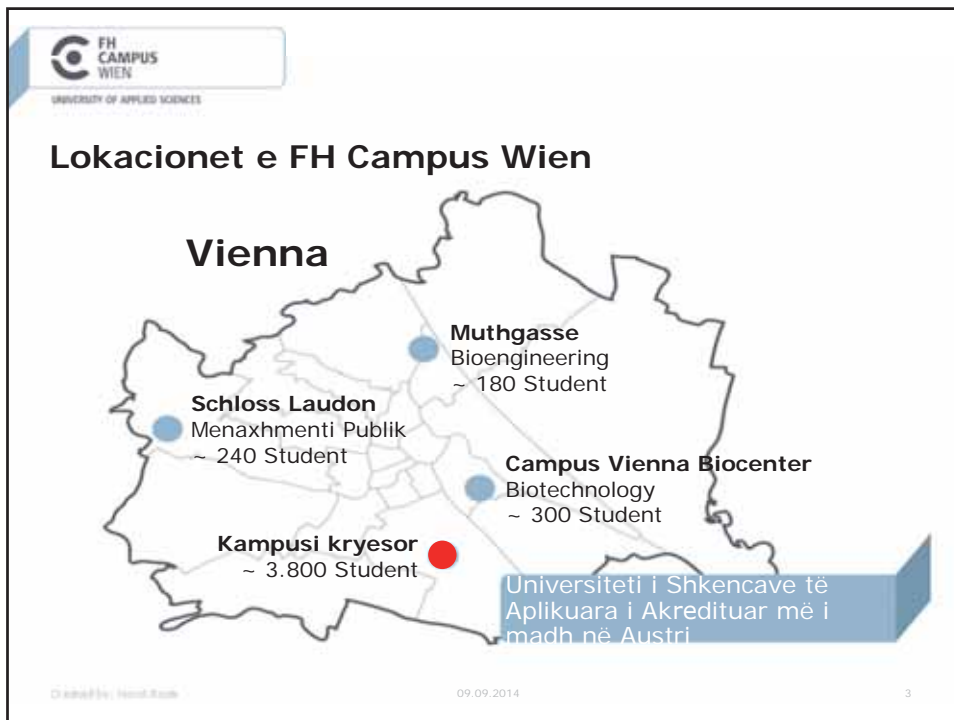
Created by: Horst Rode 31.03.2014 1

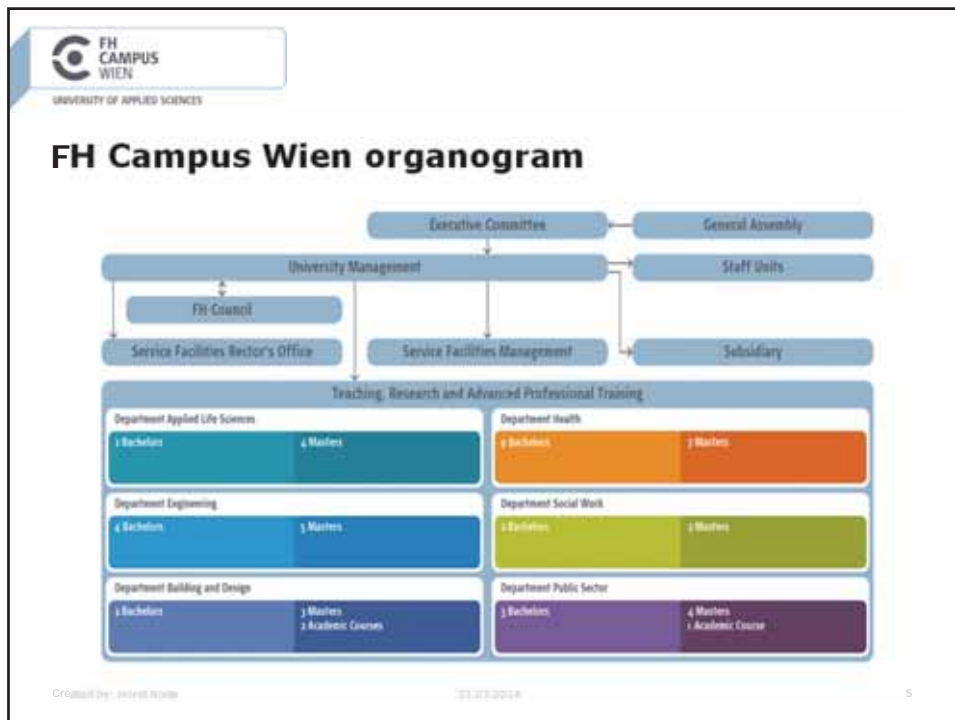


Përmbledhje

- FH Campus Wien (FHCW) – organizimi**
- Burimet dhe alokimi i fondeve në FCWH
- Nga strategjia e FCWH tek buxheti vjetor
- Pyetje dhe Përgjigje

Created by: Horst Rode 31.03.2014 2





Përmbledhje

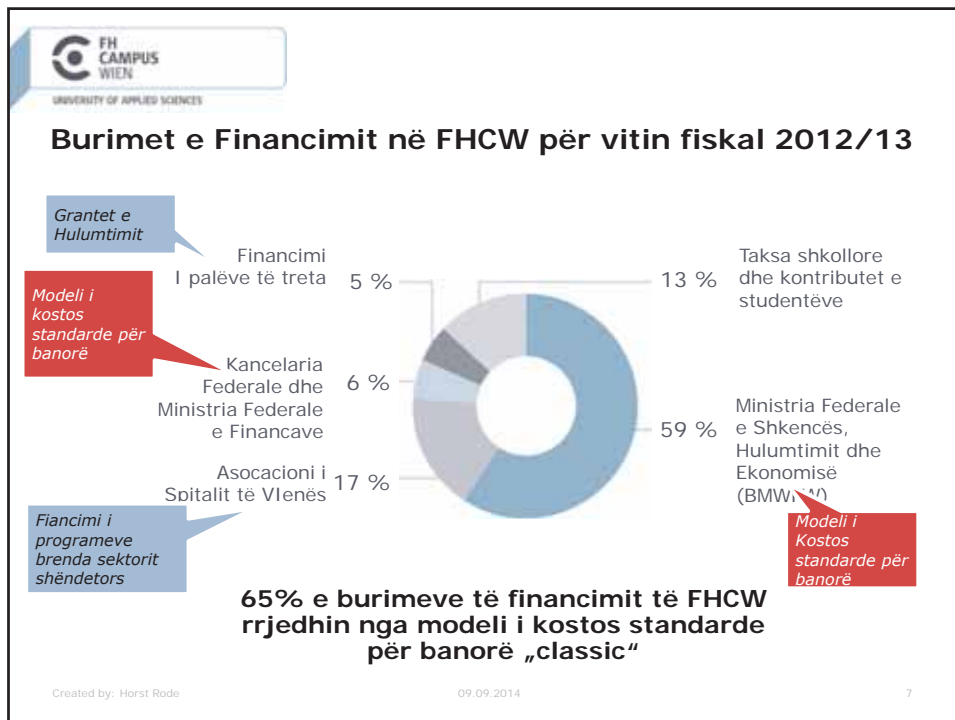
FH Campus Wien (FHCW) – organizimi

Burimet dhe alokimi i fondeve në FCWH

Nga strategjia e FCWH tek buxheti vjetor

Pyetje dhe Përgjigje

Created by: Horst Rode | 31.03.2014 | 6




Alokimi i fondeve për kategoritë e Shpenzimeve

Kategoria e Shpenzimeve	Kostoja Totale në %
Shpenzimet për Personelin e Programeve	57%
Ligjëruesit	20%
Ligjëruesit me honorar	17%
Administrata e Programit	14%
Personeli për Hulumtim dhe Zhvillim	3%
Personeli tjetër	3%
Objektet e Shërbimeve („Overhead“)	19%
Shpenzimet e Personelit	14%
Shpenzimet e Materialeve	5%
Shpenzimet e Hapësiave (Zyret, Sallat e ligjëratave, etc.)	17%
Të gjitha Shpenzimet Tjera	7%
TOTALI	100%

N.B. Volumi i Shpenzimeve së Përgjithshme 2012/13: 36 mil. €

Created by: Horst Rode 09.09.2014 8



Përmbledhje


FH Campus Wien (FHCW) – organizimi

Burimet dhe alokimi i fondeve në FCWH

Nga strategjia e FCWH tek buxheti vjetor

Pyetje dhe Përgjigje

Created by: Horst Rode 31.03.2014 9



Menaxhmenti Financiar në FHCW
Stafi, infrastruktura e IT-së etj.

Stafi (FTE ... Ekuivalent në kohë të plotë):

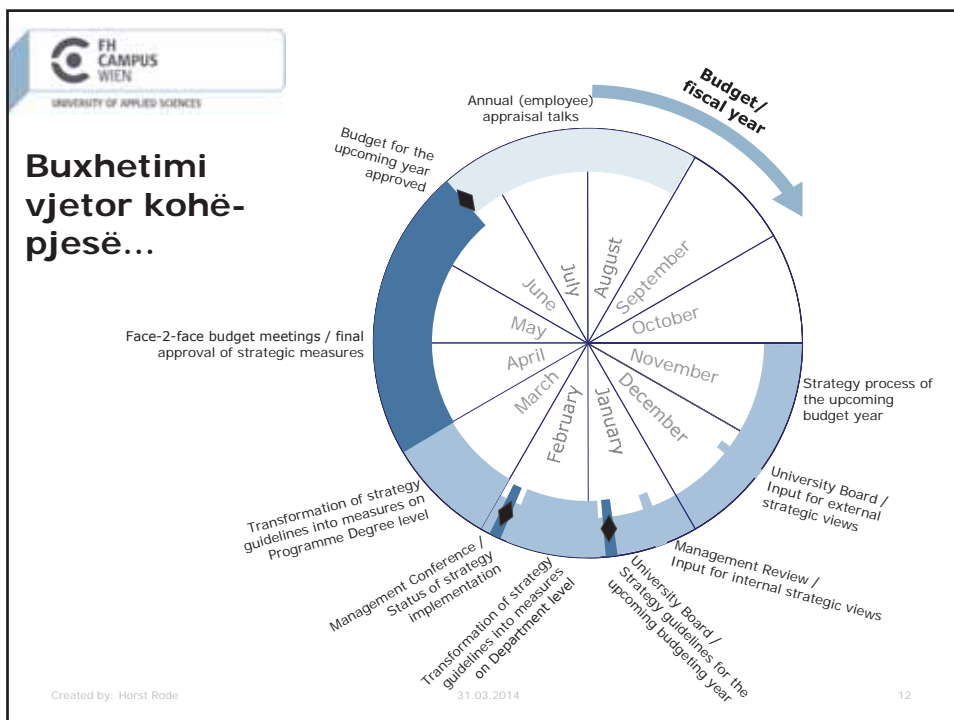
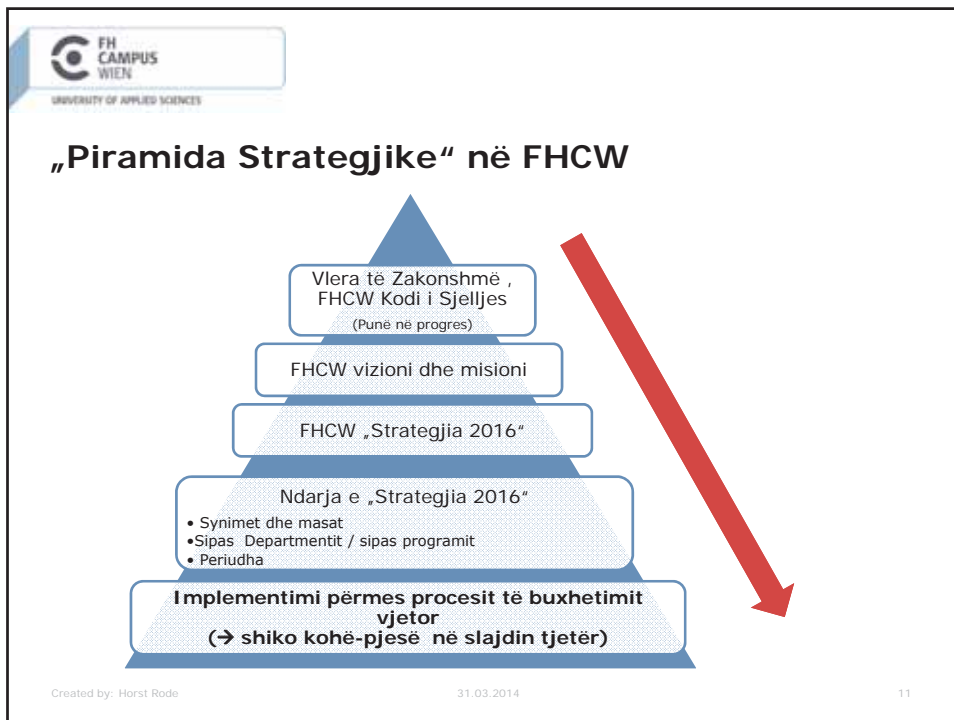
Kontabiliteti & Kontrollimi :	6,4 FTE
Kontrollimi Strategjik:	0,5 FTE
Kontrollimi i projektit përshirë fondet e palës së 3:	0,5 FTE

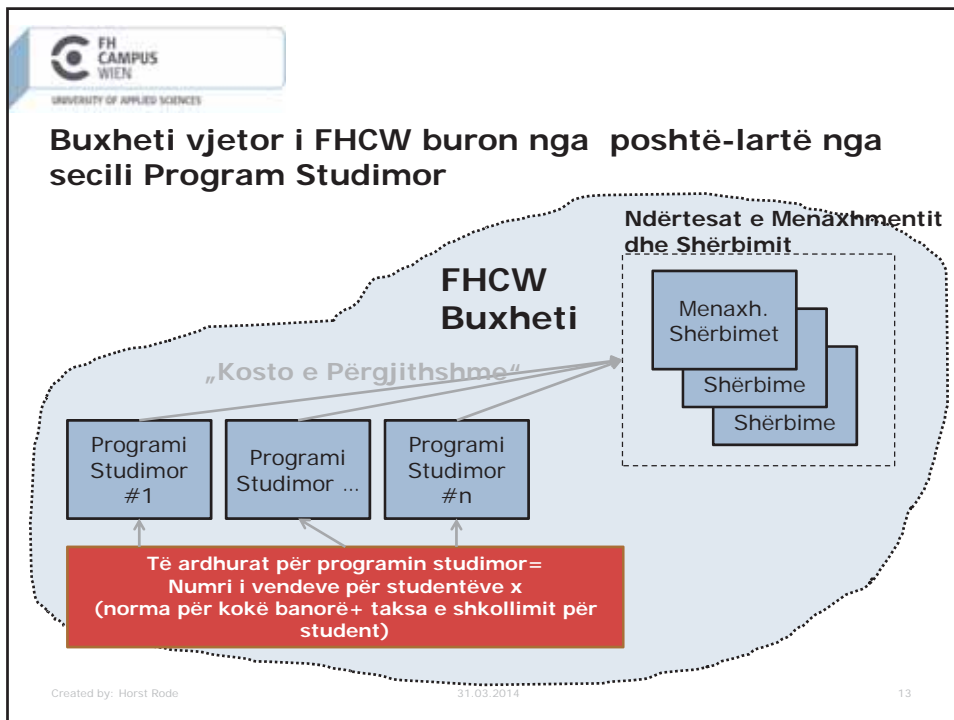
Infrastruktura IT-së:

- > ERP*-sistemi për Kontabilitet, Kontabilitet i shpenzimeve, kontabiliteti i pagave (furnizuesi: BMD, një furnizues austriak për për softverë standard)
- > Pajisje e IT-së për buxhetim dhe raportim e bazuar në server dhe në web (Furnizues: PREVERO, Germany)

* Enterprise Resource Planning – Softverë për menaxhimin e biznesit, zakonisht kombinim I aplikacioneve të integruar.

Created by: Horst Rode 09.09.2014 10






Raportimi 3-mujor për Programin Studimor

Shembull i raportit: Programi Studimor Baxhelor „Bioteknologjia Molekulare“

Geschäftsbereich: 2004 Molekulare Biotechnologie - Bachelor (0543)						
	Ist-Jahr	%	Plan (M1000)	%	Abweichung	Abw%
1. Einnahmen und Beiträge						
a. Studienplatzförderung	1.302.158,96	0,00	1.238.640,00	0,00	63.518,96	5,13
b. Beiträge von anderen öffentlichen Stellen	438.572,25	0,00	377.775,00	0,00	60.797,25	13,45
c. Beiträge und sonstige Einnahmen	53.350,69	0,00	430,00	0,00	52.920,69	12162,30
2. Personal						
d. 3. Personalaufwand						
e. E						
a. Hauptamtliche Lehrende	-83.851,29	0,00	-91.026,00	0,00	7.774,71	8,49
b. Nebenamtliche Lehrende	-315.350,67	0,00	-348.336,00	0,00	32.985,33	9,47
c. Verwaltungspersonal Studiengänge	260.160,47	0,00	-161.553,00	0,00	421.713,47	261,01
d. Forschungspersonal Studiengänge	-225.705,18	0,00	-177.609,00	0,00	-48.096,18	-27,08
2. W						
e. Personal Zentrale						
L. Organisationsseinheiten	-22.066,76	0,00	0,00	0,00	-22.066,76	-100,00
a. A f. Fallweise Beschäftigte	0,00	0,00	-11.113,00	0,00	11.113,00	100,00
b. A a. Änderungen Personalkosten	0,00	0,00	-9.599,00	0,00	9.599,00	100,00
c. U h. Sonstiger Personalaufwand	-20.038,16	0,00	-7.649,00	0,00	-12.389,16	-161,97
4. Abschreibungen						
a. Abschreibungen auf Anlagevermögen	-130.245,21	0,00	-113.844,00	0,00	-16.401,21	-14,52
b. Gempwärtige Wirtschaftsgüter	-2.632,48	0,00	-2.238,00	0,00	-394,48	-17,63
5. Raumkosten, Mieten, Energiekosten, Betriebskosten						
a. Gebäude	-414.301,58	0,00	-359.015,00	0,00	-55.286,58	-15,42
b. Instandhaltung und Sanierung	-4.075,52	0,00	-4.475,00	0,00	399,48	8,93
Summe	-418.437,10	0,00	-367.490,00	0,00	-50.947,10	-13,12

Created by: Horst Rode 31.03.2014 <Nr.>




Misioni ynë: Formësimin e të ardhmes përmes edukimit

Fjalët Kyqe:

- sipas standardeve ndërkombëtare
- universiteti sipërmarrëse
- pavarësia institucionale
- përmes partneriteteve strategjike
- fokusi është në hulumtime të aplikuara dhe zhvillim
- integrimi në lidhje kombëtare dhe ndërkombëtare

Created by: Horst Rode 31.03.2014 15



Përmbledhje

FH Campus Wien (FHCW) – organizimi
Burimet dhe alokimi i fondeve në FCWH
Nga strategjia e FCWH tek buxheti vjetor

Pyetje dhe Përgjigje


Created by: Horst Rode 31.03.2014 16



UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Sllajde Shtesë

Created by: Horst Rode 31.03.2014 17



UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Vizioni ynë: FH Campus Wien si një partner arsimor i vazhdueshëm

Ne vazhdimisht zbatojmë konceptet bashkëkohore evropiane si në politikës e arsimit dhe didaktikën e arsimit të lartë, me qëllim që të bëhet një universitetet udhëheqëse Evropiane "mësimdhënie e vazhdueshme" nga periudha mesatare në afatgjatë

Për këtë qëllim ne zbatojmë mësimdhënie dhe mësimnxënie me nxënësin në qendër, ndërsa edhe zgjerimin e portofolit të programit tonë , për të mundësuar rritjen e numrit të studentëve dhe të diplomuarve për të pasë një arsim me cilësi të lartë dhe trajnim për të tërë karrierën e tyre.

Created by: Horst Rode 31.03.2014 18

KONTROLLI I BRENDSHËM UNIVERSITETI ALICANTE

FH-Campus Wien – 8 – 10 Shtator 2014



VIRJINIA FERRER
Universiteti Alicante
8 Shtator 2014



PËRMBAJTJA

- I. Kontrolli i brendshëm në Universitetet Publike Spanjolle
 - Korniza Ligjore
- II. Kontrolli i Buxhetit në UA
 - Funkcionet Kryesore
- III. Përfundimet dhe mësimet e nxjerra



PSE KONTROLLI I BRENDSHËM?

- Një grup i aktiviteteve te kontrollit dhe monitorimit janë të nevojshme në çdo lloj organizimi, qoftë ato janë publike ose private, meqë ai optimizon menaxhimin e burimeve dhe lejon implementimit e një proces efektiv të vendimmarrjes. Kjo është e rëndësishme kur bëhet fjalë për sektorin publik.
- Gjatë viteve të fundit sektori publik ka humbur besueshmërinë si ata menaxhojnë burimet.
- Është thelbësore për zbatimin masa të mira të kontrollit të cilat janë të bazuara në parimet e ekonomisë, efiçencës dhe efektivitetit.



I . KONTROLLI I BRENDSHËM NË UNIVERSITETET PUBLIKE SPANJOLLE



DISA FAKTE DHE TË DHËNA

- Një Universiteti Publik në Spanjë është një subjekt që bie nën fushëveprimin e administratës publike.
- Një analizë e nivelit të parë zbuloi se çdo universitet publik menaxhon burimet ekonomike në mënyrë të ndryshme.

Qfarë e shkakton këtë?

Përse kjo sjellje mund të shihet në universitete dhe jo në administrata tjera publike?



KORNIZA LIGJORE

Korniza Ligjore Spanjolle për Universitetet Publike:

Në Nivel KOMBËTAR:

Kushtetuta Spanjolle , 1978
Ligji Themelor 6/2001, Dhjetor
Ligji Themelor 4/2007, Prill

Në Nivel RAJONAL

Ligjet mbi Këshillat Shoqërore



KORNIZA LIGJORE

Bazuar në kornizën tonë ligjor, për të trajtuar një proces auditimi të brendshëm nuk duhet të jetë një proces kompleks.

Megjithatë, nëse analizohet korniza ligjore, dhe ne diskutojmë rregullat që janë ngritur mbi këtë bazë ligjore, mund të konkludojmë se është shumë e vështirë për të krijuar një proces të përbashkët të auditimit për të gjitha universitetet publike.

Cilat janë shkaqet që pengojnë zhvillimin e një procesi të standardizuar të auditimit?



VËSHTIRSITË NË HARTIMIN E NJË PROCESI TË STANDARDIZUAR TË AUDITIMIT

1) **Autonomia e Universitetit (Kushtetuta Spanjolle 27.10):** liria për hulumtim, mësimdhënie dhe mësimnxënie

Kufizimet në autonominë e universiteteve:

- Për të koordinuar sistemin kombëtar universitar përmes organeve ligjore të përcaktuara me Kushtetutë Spanjolle
- Universiteti ofron një shërbim publik
- Kompetencat ekskluzive Shtetërore / të Komuniteteve Autonome

Ndonëse legjislacioni i përbashkët aplikohet te të gjithë universitetet publike, qdo universitet ka autonominë në implementimin e zhvillimeve të ndryshme. Prandaj, është shumë e vështirë për ti të renditur të gjitha universitetet publike sipas një modeli të njëjtë.



Më shumë vështirësi ...

2) KAPACITETI PËR VETË-RREGULLIM

• Duke ndjekur "autonomin universitare" **çdo universitet mund të zhvillojë rregullat e tyre për të gjitha aspektet e menaxhimit** (nëse nuk janë në kundërshtim me ligjet superiore)

• **Statutet** - që ligjërisht përcaktojnë funksionimin e tyre

- Mbledhin rregulloret e sistemit ekonomik dhe financiar
- Kontrollon sistemet e shpenzimeve dhe të ardhurave - disa mundësi:
 - Auditimi I mëparshëm
 - Dispozitat e Komunitetit Autonom
 - Kontrollat përmes auditimeve të brendshme
 - Auditimi i jashtëm nga kompanitë private



PARIMET E KONTROLLIT TË BRENDSHËM NË UNIVERSITETIN PUBLIK SPANJOLL

Kontrolli i brendshëm i universiteteve ka evoluar nga një test paraprak të udhëhequr nga Ministria e Financave, për një kontroll në të cilin veprimet parandaluese koekzistojnë me kontroll të mëvonshëm.

Kështu, është e qartë se kontrolli i brendshëm duhet të orientohet në dy drejtime:

- Të ngrit kontrollin e përhershëm financiar dhe auditimin publik si mjete të domosdoshme për përmirësimin e funksionimit të shërbimeve publike
- Të promovojë një kulturë të kontrollit të brendshëm si një element bazë për cilësinë dhe përsosmërisë.



PARIMET E KONTROLLIT TË BRENDSHËM NË UNIVERSITETIN PUBLIK SPANJOLL

Nëse ju shikoni në rregullat për kontrollin ekonomik dhe financiar të cilat janë të përcaktuara me statutin e universitetit, ju do të shihni se ka me të vërtetë një trend drejt kontrollit retrospektiv lidhur me nevojën për të promovuar një kulturë të brendshme drejt kontrollit ekonomik e financiar.

Rëndësia e kontrollit të brendshëm nuk është e justifikuar vetëm me parimet ligjore apo statutare, por edhe nga vullneti i universiteteve për **të treguar transparencë në të gjitha veprimet e tij në shoqëri.**



II. Zyra e Kontrollit të Buxhetit në Universitetin Alicante



THEMELIMI I ZYRËS SË UA-SË

- Është krijuar me 1 Janar, 2011.
- Antarët e Stafit: 2
- Rregullat e aprovuara nga Këshilli Drejtues
- Korniza rregulluese për funksionimin e kontrollit të brendshëm në Universitetin e Alicante përcaktohet nga Lou - Neni 82 që thotë:

" Të gjitha Komunitetet Autonome vendosin rregullat dhe procedurat për hartimin dhe zbatimin e buxhetit në universitet, dhe gjithashtu zhvillojnë teknika të përshtatshme të auditimit për të kontrolluar të ardhurat, shpenzimet dhe investimet, e gjithë kjo nën mbikëqyrjen e Këshillit Social. "



THEMELIMI I ZYRËS SË UA-SË

- Ndërkohë, Statuti i UA përcakton se:
 - Universiteti do të sigurojë kontrollin e brendshëm e të ardhurave dhe shpenzimeve, duke krijuar Zyrën për Kontrollin e Buxhetit
 - Kjo zyrë do të jetë një njësi administrative që do të funksionojë mundësisht me teknikat e auditimit, dhe do të kontrollohet nga rektori, i cili do të raportojë në Këshillin Social çdo vit



FUNKSIONET

- Zyra për Kontrollin e Buxhetit e Universitetit të Alicante **harton dhe zhvillon një Plan vjetor të Veprimit** me qëllim të krijimit të një kornize për kontrollin e brendshëm të menaxhimit ekonomik dhe financiar në Universitetin e Alicante.
- Objektivi kryesor është për të siguruar se performanca është në përputhje me sistemin ligjor dhe ndjek parimet e menaxhimit të qëndrueshëm financiar.
- Ky kontroll i brendshëm bëhet përmes monitorimit financiar dhe gjithashtu me audimet e mëvonshme



FUNKSIONET

1. Funkzioni i ndërhyrjes apo ligjshmëria

- Ka një perspektivë të brendshme dhe parandaluese dhe vazhdon të sigurojë përmbushjen e disiplinës buxhetore dhe një menaxhim të mirë të të ardhurave, shpenzimeve dhe shfrytëzimin e fondeve publike.
- Rektori ka të drejtë të rregullojë aspektet formale dhe materiale të procesit të shpenzimeve
- Në rast se organi i kontrollit të brendshëm i raporton mospërputhje në një raport të reviduar, do të presë deri Rektori të zgjidhë këtë mospërputhje.



FUNKSIONET

1. Funkzioni i ndërhyrjes apo ligjshmëria

- I nënshtrohet kryerjes së para-auditimeve:
 - ✧ Kontratat e punës, kontratat e furnizimit, kontratat e shërbimit, kontratat e tjera
 - ✧ Funkzioni i auditimit ushtrohet në 2 modalitete:
 - ✧ Ndërhyrja formale : Verifikimin e respektimit të kërkesave ligjore për miratimin e marrëveshjes duke shqyrtuar dokumentacionin e detyrueshëm
 - ✧ Materialet e ndërhyrjes: përcaktimin e shfrytëzimit efektiv të fondeve



FUNKSIONET

2. Kontrolli financiar ose i **mëvonshëm**:

- Për të verifikuar se në çfarë mase një menaxhim i veçantë ekonomik dhe financiar është bërë duke ndjekur parimet e menaxhimit të qëdueshëm financiar,
- Për të përdorur auditime teknike apo teknika të tjera të kontrollit.
- Për të verifikuar përputhjen e të gjitha aspekteve ligjore të bashkangjitur në menaxhimin specifik dhe financiar



FUNKSIONET

2. Kontrolli Post-Financiar

- Pas :
 - ✧ Për të kontrolluar besueshmërinë e raportimit financiar
 - ✧ Për të vlerësuar efektivitetin dhe efqiencën në arritjen e objektivave
- Kjo është bërë me mostrat statistikore mbi këto lloje të shpenzimeve::
 - ✧ Kontratat administrative (punës, shërbimeve, furnizimeve dhe të veçanta administrative)
 - ✧ Shpenzimet të përpunuara përmes Llogarisë së Bankës Qendrore
 - ✧ të dhënat e shpenzimeve të përpunuara mbi 3 000 EUR



VEPRIME TJERA TË ZYRËS PËR KONTROLLIN E BUXHETIT

- Kontrolli i fondeve të jashtme të marra nga fondet publike (punët, furnizimet, shërbimet)
- inspektimi fizik i materialeve / pajisjeve të fituara nëpërmjet çdo **Qendre të Kostos**
- Kontrollimi i pajisjeve shkencore dhe materialet tjera të inventarit të financuar nga ERDF
- Zhvillimi I një Udhëzimi mbi parashikimin e kontrollit
- Raporti vjetor i aktiviteteve të Zyrës



VEPRIME TJERA TË ZYRËS PËR KONTROLLIN E BUXHETIT

Raporti vjetor duhet të përfshijë :

- Raportet e Auditimit të Jashtëm (Generalitat Valenciana, Ministrinë, Komisioni Evropian, Evropian ...)
- Rekomandimet e bëra nga auditorët e jashtëm
- Raportet e Auditimit të Brendshëm



III. PËRFUNDIMET DHE MËSIMET E NXJERRA



PËRFUNDIMET DHE MËSIMET E NXJERRA

Kontrolli i brendshëm në universitetet publike duhet të mbështetet në kontrollin financiar (të ardhshëm dhe retrospektiv) dhe në një ndryshim kulturor të stafit universitar për kontrollin e brendshëm

Për të vënë në vend menaxhimin e cilësisë së lartë dhe të mekanizmave të mirë që do të lejojnë:

- Të forcojë auditimin financiar publik dhe kontrollin e vazhdueshëm.
- Të ngrit rolin e këshillimit ekonomik dhe financiar të organeve të kontrollit të brendshëm.



PËRFUNDIMET DHE MËSIMET E NXJERRA

- Siguruar mirëmbajtjen e trajnimeve të specializuara përmes edukimit të vazhdueshëm që nxit shkëmbimin e përvojave me komisionet e auditimit dhe zyrat e kontrollit të brendshëm të institucioneve të tjera.
- Të përmirësojnë kulturën e kontrollit.
- Të ngrisë dhe të përmirësojë burimet njerëzore, si dhe burimet materiale për një kontroll të mirë të brendshëm.
- Të rregullojë funksionet, procedurat dhe pasojat e aktiviteteve të zyrës për kontrollin e brendshëm



PËRFUNDIMET DHE MËSIMET E NXJERRA

- Mbështetja e zbatimit të auditimeve në Hapësirën Evropiane të Arsimit të Lartë.
- Miratimi i planeve vjetore të punës.
- Të sigurojë kredibilitetin e organeve të kontrollit të brendshëm, nga ndjekja e rekomandimeve dhe sigurimin e llogaridhënies (sidomos kur përballet me praktika të këqija)
- Për të krijuar komisionet e auditimit si një mekanizëm për të siguruar një kontroll të brendshëm efektiv.



PËRFUNDIMET DHE MËSIMET E NXJERRA

- Nevoja e një infrastrukture etike: grup i mjeteve, sistemeve, kushtet për ushtrimin e kontrollit mbi performancën etike të të gjithë antarëve të universitetit
- Llogaridhënia analitike: është një mjet themelor për çdo proces të vendimmarrjes në universitet (menaxhimi universitar dhe njohja së shpenzimeve të sakta)
- Implementon mjete të mira që do të lejojnë llogaritjen e shpenzimeve të ndryshme: kjo do të mundësojë zbatimin e indikatorëve që masin menaxhimin universitar dhe kontrollin strategjik të menaxhimit të universitetit.




PËRFUNDIMET DHE MËSIMET E NXJERRA

- Së fundi, ne duhet të nxjerrim në pah pikat kryesore që të kemi një zyrë të kontrollit të brendshëm efektive dhe operacionale:
 - ✧ Pavarësia absolute
 - ✧ Stabiliteti
 - ✧ Mjetet dhe mënyrat adekuate
 - ✧ Trajnimi i vazhdueshëm
 - ✧ Mbështetja institucionale



**FALEMINDERIT!
NA VIZITONI NË
www.tempus-faith.eu**



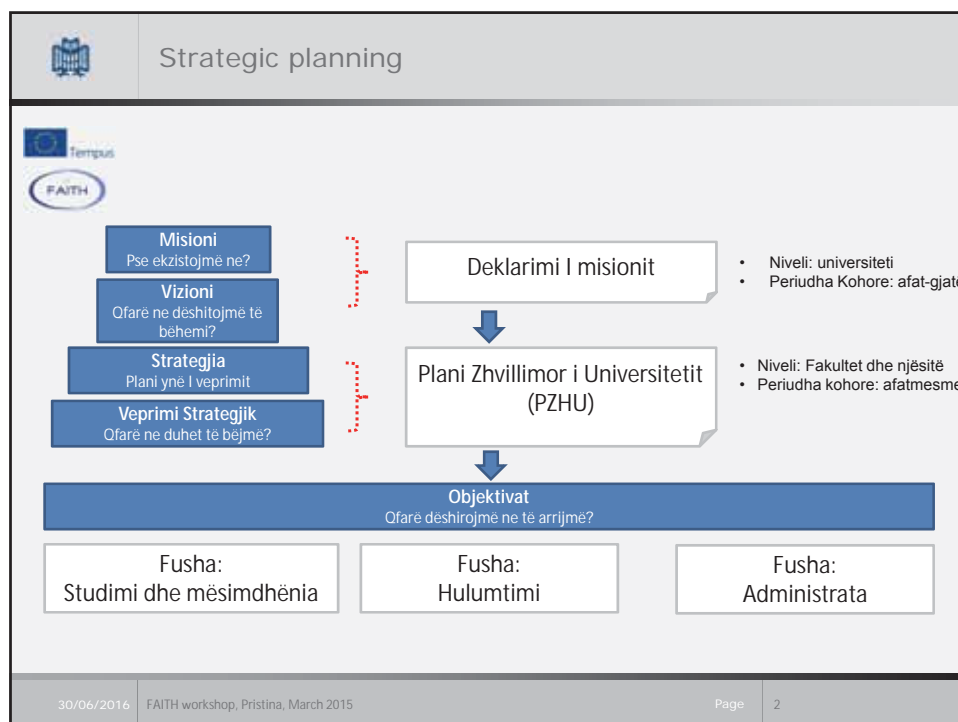

Alokimi i burimeve të brendshme në Universitetin Saarland Parimet dhe proceset

Jörg Hormann, Asistent I Zëvendës-presidentit për planifikim dhe strategji

Puntoria nga Faith në Prishtinë, 5 Mars, 2015



12/07/2016



Emërimi i profesorëve (kryesuesëve)

Negociatat e emërimit:

- Stafi
 - Stafi shkencor
 - Stafi administrativ, teknikët
- Mjetet materiale (vjetore)
 - Të konsumueshme (e.g. librat, pajisjet)
 - Shërbimet
 - Ligjëruesit e jashtëm
- Fondet investive (vetëm një herë)
- Sallat (Zyrat, laboratororet)

Negociatat do të paraqiten

- Në procesin e emërimit të profesorëve të rinjë
- Kur profesorët ekzistues pranojnë oferta nga universitetet e tjera (→ formulimi I kundër-ofertave)

30/06/2016 FAITH workshop, Pristina, March 2015
Page 3

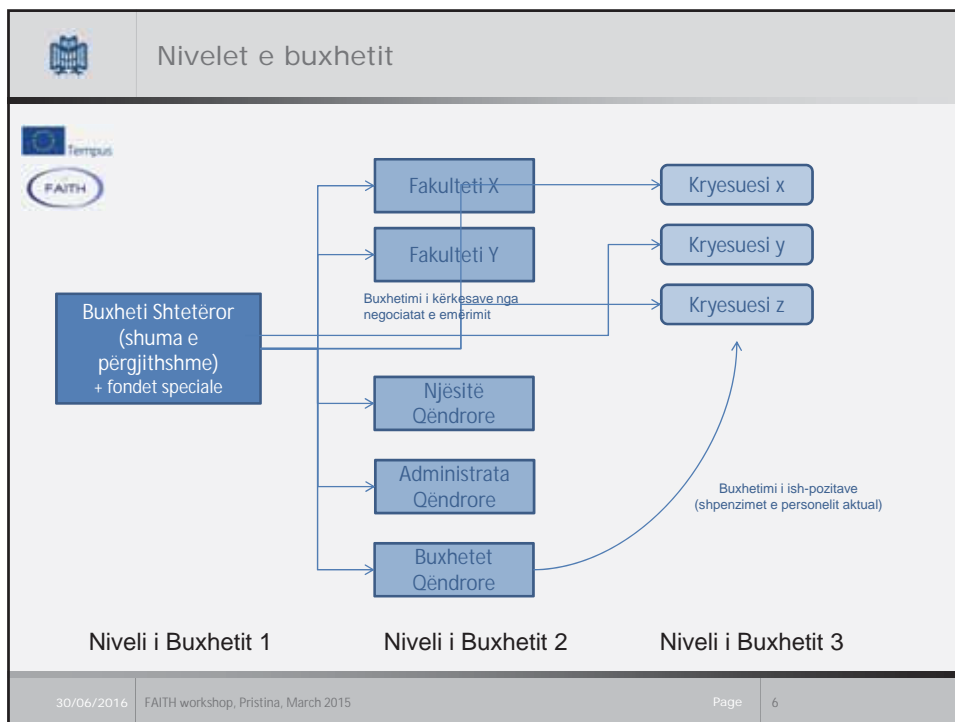
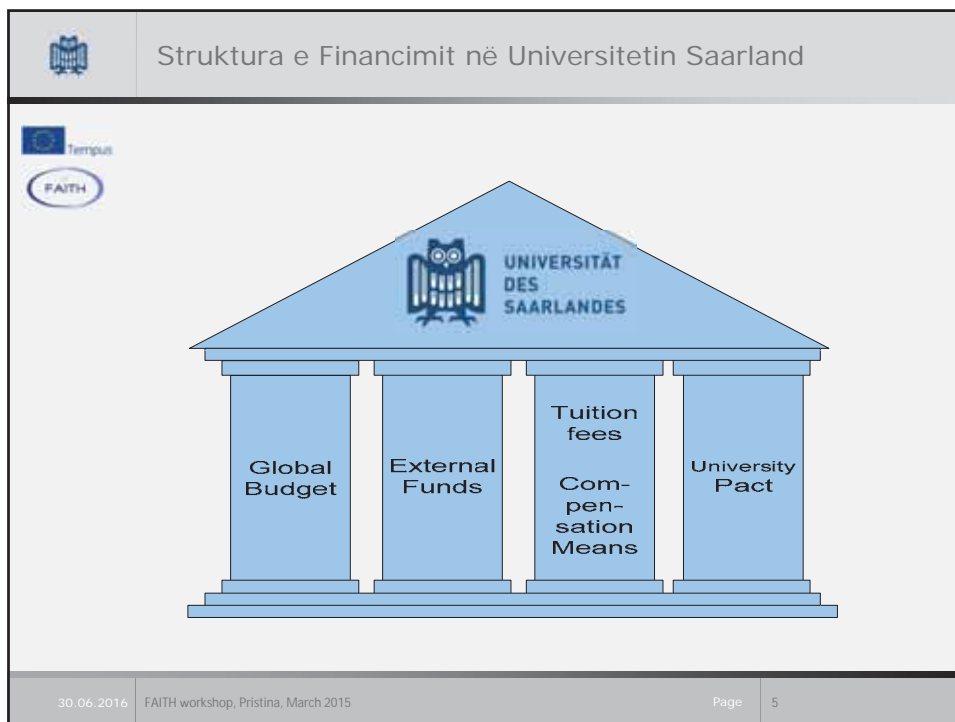
Emërimi i profesorëve (kryesuesëve)

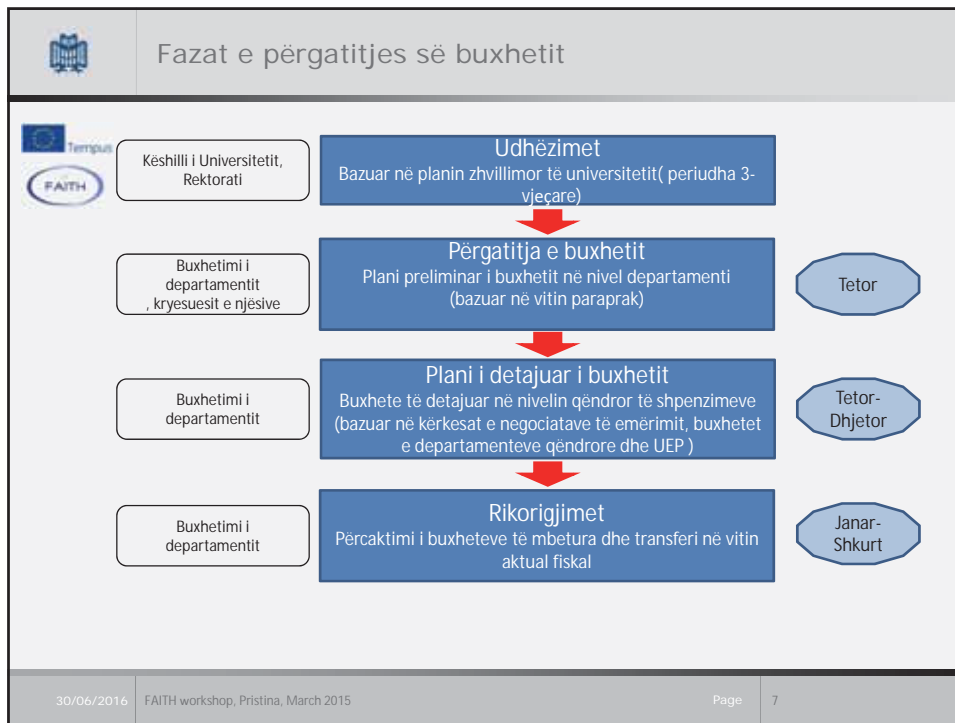
Konfigurimi standard i kryesuesëve:

Kryesues	Shkenctarët	Stafi. Admini	Mjetet materiale
W1 – Profesor Asistent	-	-	-
W2 – Profesor i rregullt	0,5	-	2.500 €
W3 – Profesor i rregullt	1	0,5	5.000 €

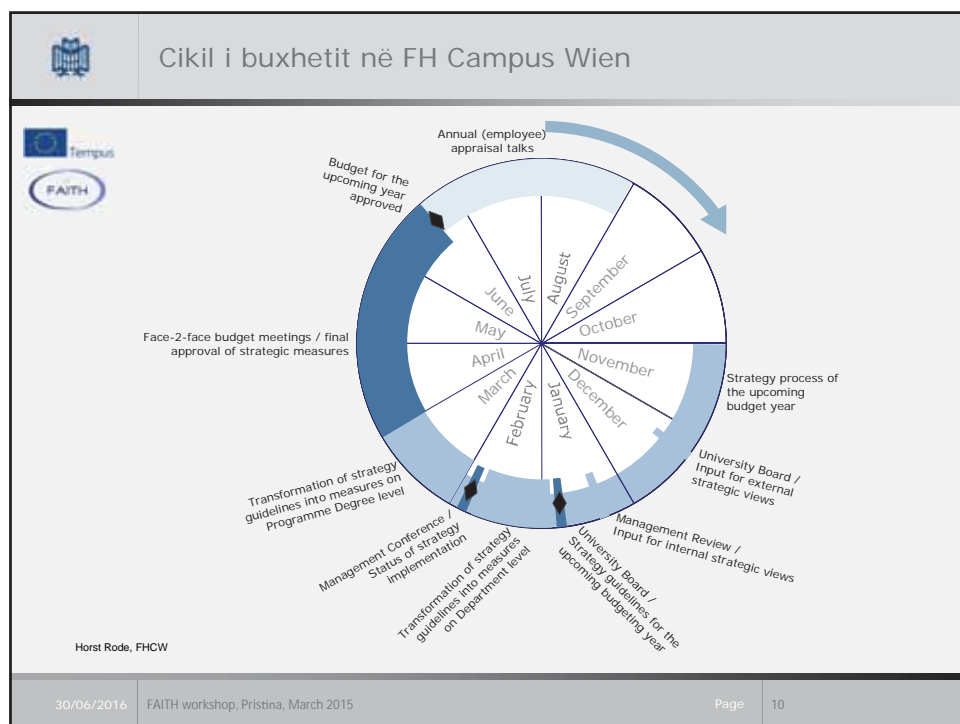
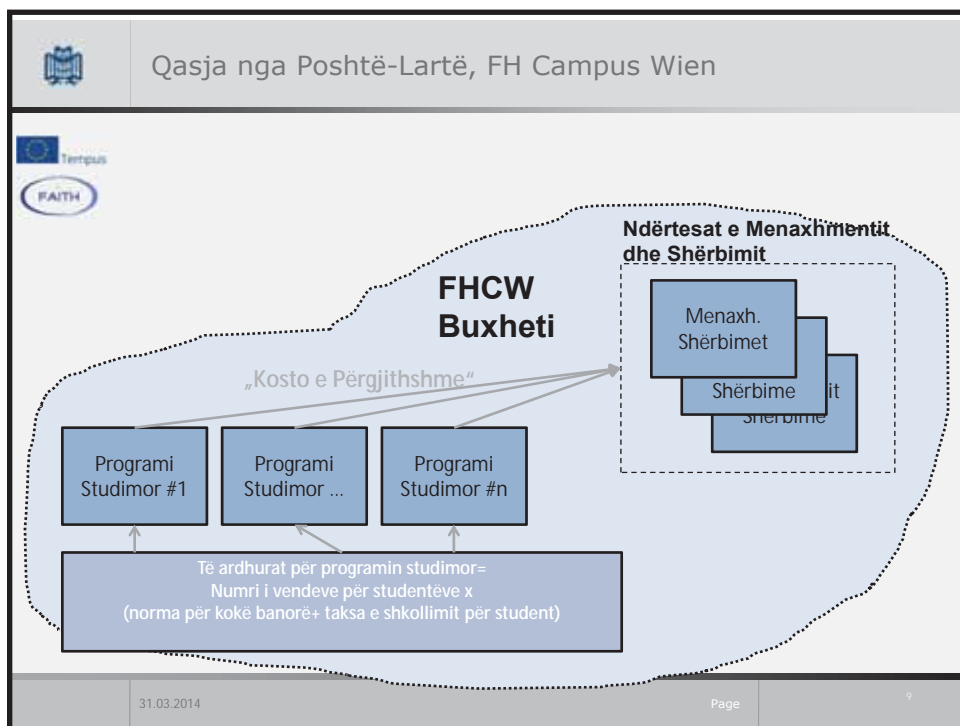
- Konfigurimi real i secilit kryesues është rezultat I negociatave për emërim!
- Këto konfiguracione janë baza për përcaktimin e buxheteve
- Buxhetet janë normalisht të bazuar në shpenzime aktuale (përjashtim: pozitat e zbrasta → shpenzimet mesatare)

12/07/2016 FAITH workshop, Pristina, March 2015
Page 4





- ### Buxhetet Shtesë
-
- Buxhetet e bazuar në performancë
 - Bazuar në indikatorë (psh studentët e vitit të parë, të diplomuarit, publikimet,...)
 - Të alokuara në baza vjetore
 - Përkrahja shtesë për hulumtime (buxhetet për inovacione)
 - Buxhetet për shpenzime e hapsirave (energji, ngrohja uji,...)
 - Buxheti për IT
 - Shërbimet Qendrore dhe mirëmbajtja
- 30/06/2016 FAITH workshop, Pristina, March 2015 Page 8



Grafikoni i rrjedhës së procesit

Ikonat:

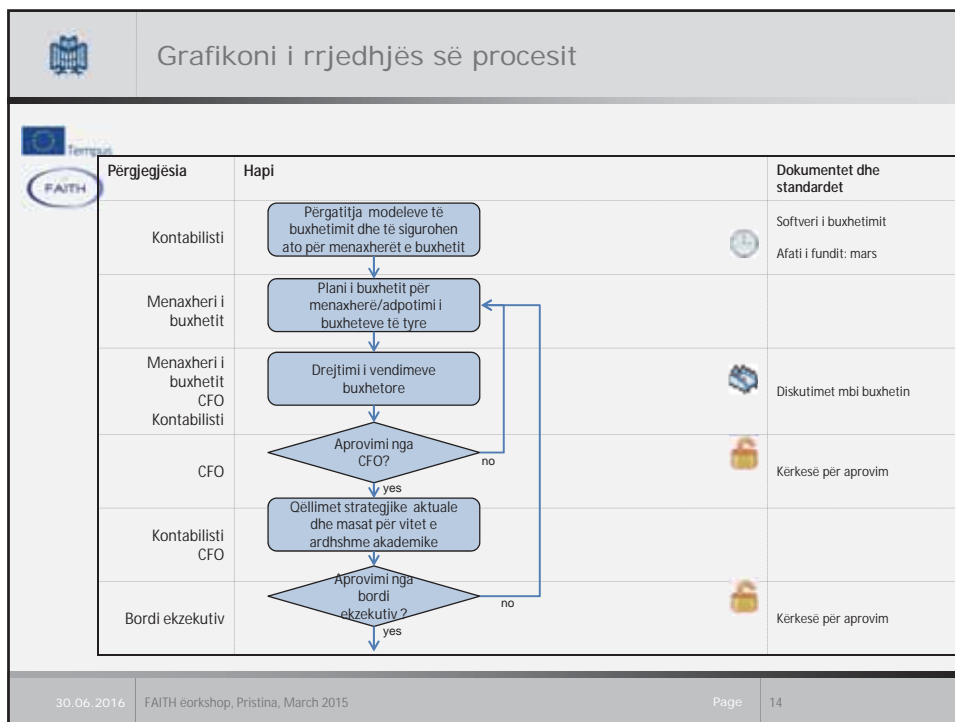
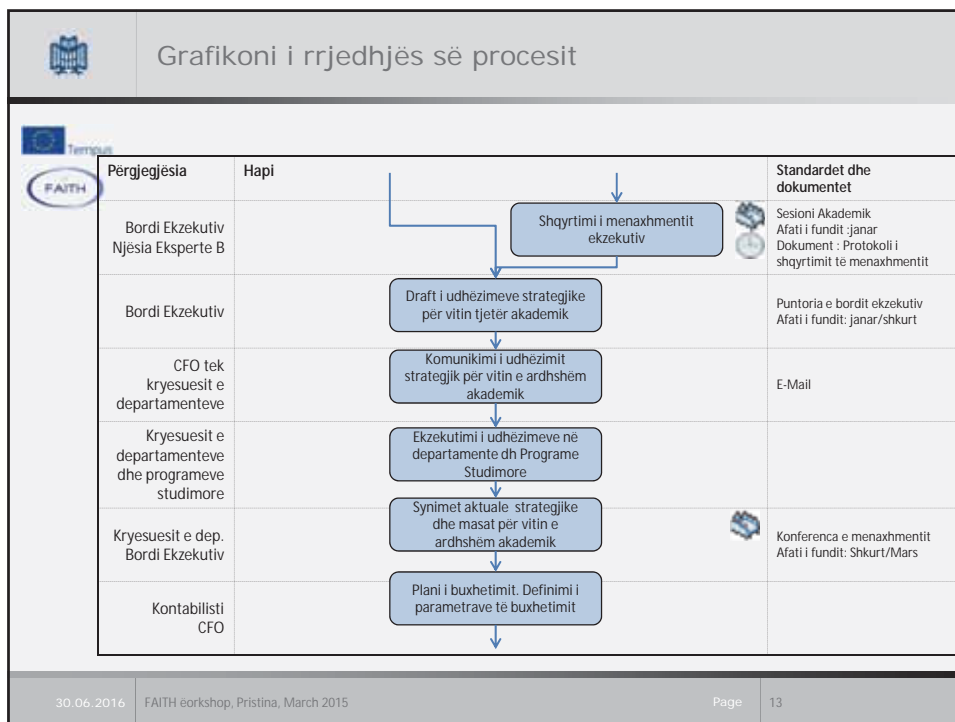
	Hapi I parë/I fundit I procesit		Ndërfaqja organizative
	Hapi i procesit		Afati i Fundit
	Vendimi		Kërkesa për mbledhje
			Kërkesa për aprovim

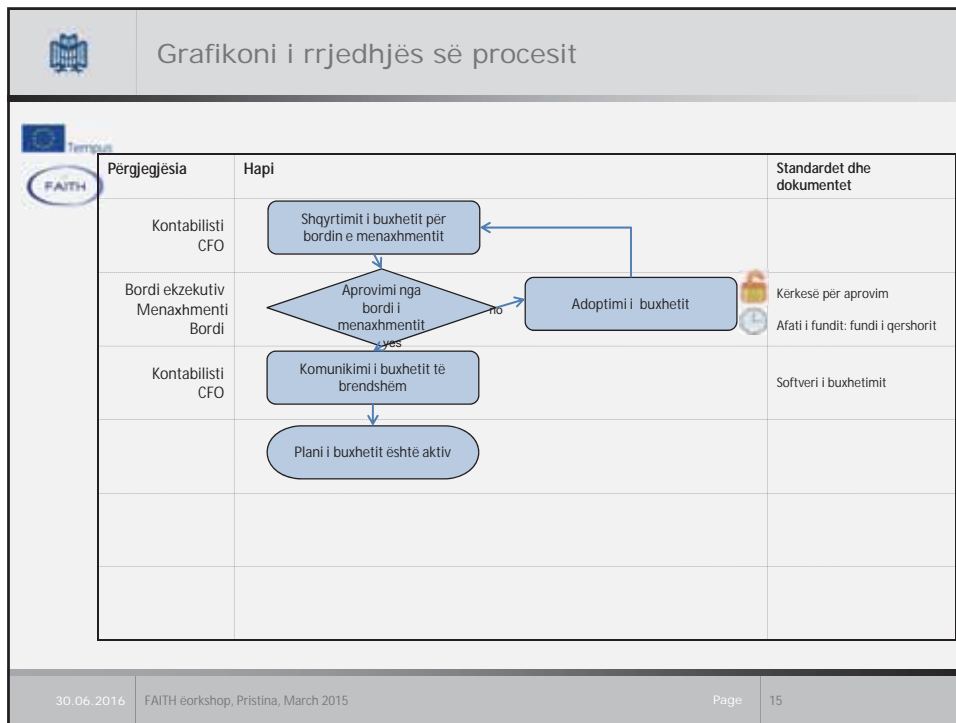
30.06.2016 FAITH eorkshop, Pristina, March 2015
Page 11

Grafikoni i rrjedhës së procesit

Përgjegjësia	Hapi	Standardet dhe dokumentet
Njësia ekspert A		
Njësia ekspert B		
Njësia ekspert A Bordit ekzekutiv		Dokument: raporti i menaxhmentit
Kryeshefi i financave (CFO)		
CFO Bordit ekzekutiv Njësia ekspert B		
Bordit Ekzekutiv Njësia ekspert B		

30.06.2016 FAITH eorkshop, Pristina, March 2015
Page 12







The slide features a header with logos for FAITH, the University of Saarland, and Tempus. The main title is 'Menaxhimi Financiar në Universitetin Saarland'. Below the title, it states 'Saarbrücken, Korrik 2014' and 'Menaxhimi i buxhetit dhe procesi i planifikimit'. On the left side, there is a photograph of a brown owl.



The slide features a header with logos for FAITH, the University of Saarland, and Tempus. The main title is 'AUTONOMIA E UNIVERSITETIT që nga viti 2004'. Below the title, there is a bulleted list of points.

- Paraqitja e buxhetit global u shoqërua përmes përfundimit të një të synimi dhe marrëveshjes mbi performancën si dhe riorganizimin e menaxhimit financiar.
- Si pjesë **Public Collective Bargaining Agreement** udhëheqë universitetin, të gjitha çështjet e administrimit të personelit dhe vetë pagave.
- Universiteti Saarland nxjerrin rregulloret e veta me statute dhe rregulla.



At the bottom of the slide, there is a footer with the text 'Juni 16', 'Seite 2', and 'Ákos Barna'.

FAITH   Tempus

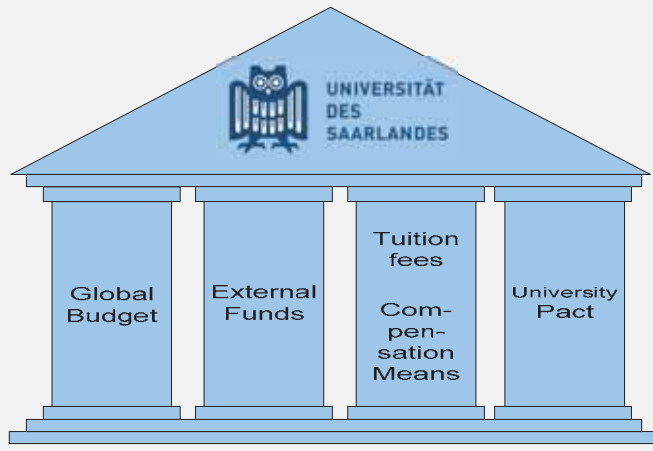
Kushtet e përgjithshme

- 1) Shtyllat e financimit
- 2) Negociatat e apelimit
- 3) Planifikimi i buxhetit
- 4) Mbikqyrja e Buxhetit

Juni 16 UNAM – Saarland University Seite 3 Ákos Barna

FAITH   Tempus

Shtyllat e Financimit



UNIVERSITÄT DES SAARLANDES

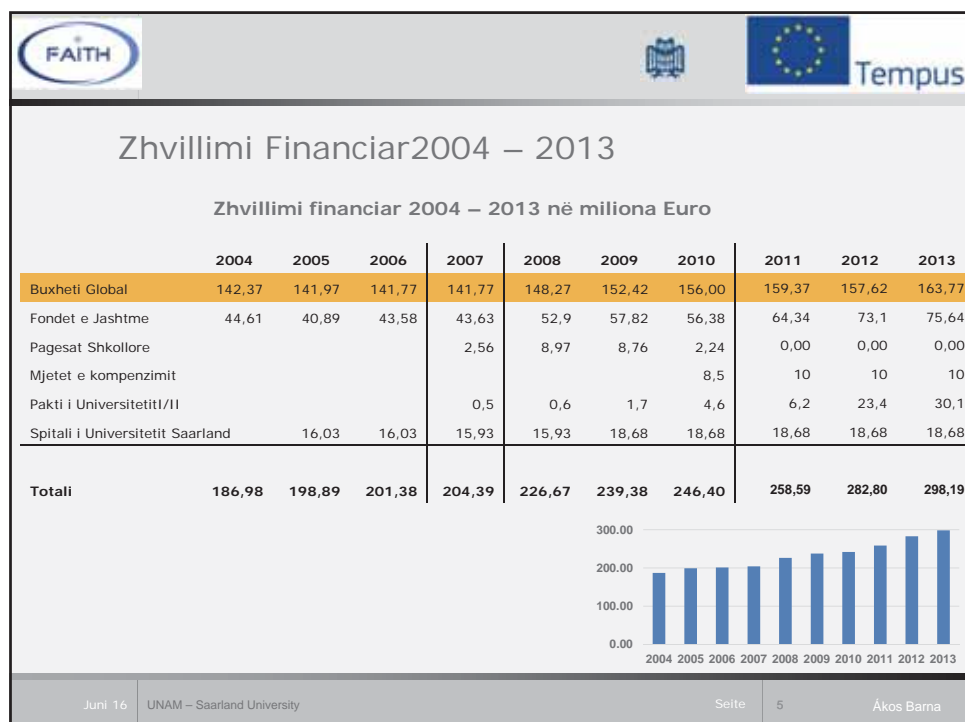
Global Budget

External Funds

Tuition fees
Compen-
sation
Means

University Pact

Juni 16 UNAM – Saarland University Seite 4 Ákos Barna



FAITH   Tempus




Negociatat e Apelimit

Në anën tjetër qëndrojnë pretendimet e profesorëve nga negociatat e apelit.

Negociatat në lidhje me:

- Stafin
- Mjetet e prekshme dhe investimet
- Zyret dhe Laboratorët

Juni 16 UNAM – Saarland University Seite 6 Ákos Barna

Stafi



Në Gjermani ekzistojnë 3 lloje të mësimdhënësve
W1 (Profesor i ri),
W2 Profesor and
W3 Profesor

Staf i thjeshtë

	W2 Profesor	W3 Profesor	W1 Profesor i Ri
Shkencor	0,5	1	Pa staf Shtesë
Stafi administrativ dhe tekniknikët	--	0,5	

Përveç kësaj, i gjithë stafi tjetër është staf shtesë.

Juli 16 UNAM – Saarland University
Seite 7
Ákos Barna





Burimet Financiare

Komponentet e burimeve financiare janë mjete të prekshme (alokimi vjetor) dhe investimet (alokimi ekstra).

Pajisjet themelore

	W2 Profesor	W3 Profesor
Mjetet e Prekshme	2.500 €	5.000 €
Investimet	30.000 € - 240.000 € (in p.c. 1.000.000 €)	

Juni 16 UNAM – Saarland University
Seite 8
Ákos Barna






Tempus

Zyret dhe laboratorët

Për momentin kjo është vetëm e rëndësishme për buxhetin në mënyrë indirekte, sepse sallat janë të administruara dhe menaxhuara në nivel qendror.

Në të ardhmen hapësira e nevojshme duhet të përcaktohet në lidhje me modelin-menaxhimit-hapësirës dhe të gjitha sipërfaqet të cilat duhet të tejkalojnë nevojën atëherë nga pronari qendror shpenzimet mbi hapësiën paguhen.

Juni 16 UNAM – Saarland University Seite 9 Ákos Barna

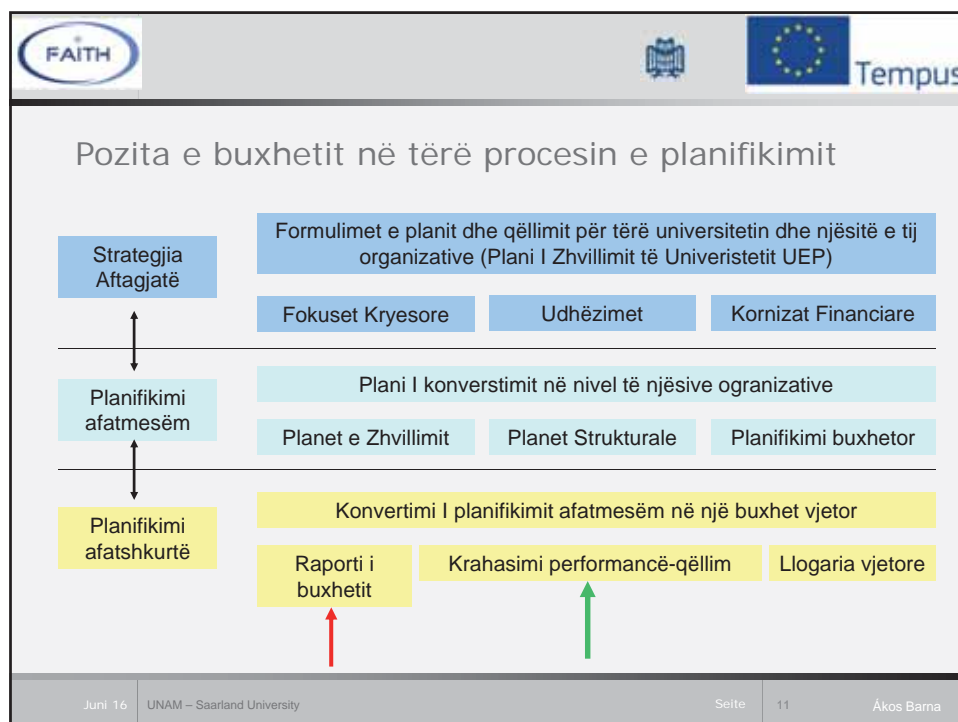


Tempus

Planifikimi i Buxhetit



- 1) Pozita e buxhetit në tërë procesin e planifikimit
- 2) Fazat e procesit të buxhetit
- 3) Udhëzimet në procesin e buxhetit
- 4) Hetim i detajuar i buxhetit

Juni 16 UNAM – Saarland University Seite 10 Ákos Barna



Shpenzimet	in T €	Fitimet	in T €
Fakulteti 1: Juridik dhe Ekonomik	12.016	Buxheti global	164.618
Fakulteti 2: Mjekësisë	34.735	Të ardhurat personale	3.825
Fakulteti 3 - 5: Shkenca Humane dhe Linguistike	22.481	Spitali Saarland	18.680
Fakulteti 6 - 8: Shkenca Natyrore dhe Materiale	33.812	Pakti i Universitetit I/II	8.115
Menaxhmenti dhe Administrata	29.078	Mjetet e Kompensimit	10.000
Institucionet Qëndrore	15.888		
Tërë universiteti, i pandashëm	19.525		
Spitali Saarland	18.680		
Mjete e kompensimit- të pandashme	10.000		
Pakti i Universitetit- i pandashëm	7.198		
Shpenzimet e përgjithshme nga fondet e jashtme	1.825		
	205.238		205.238

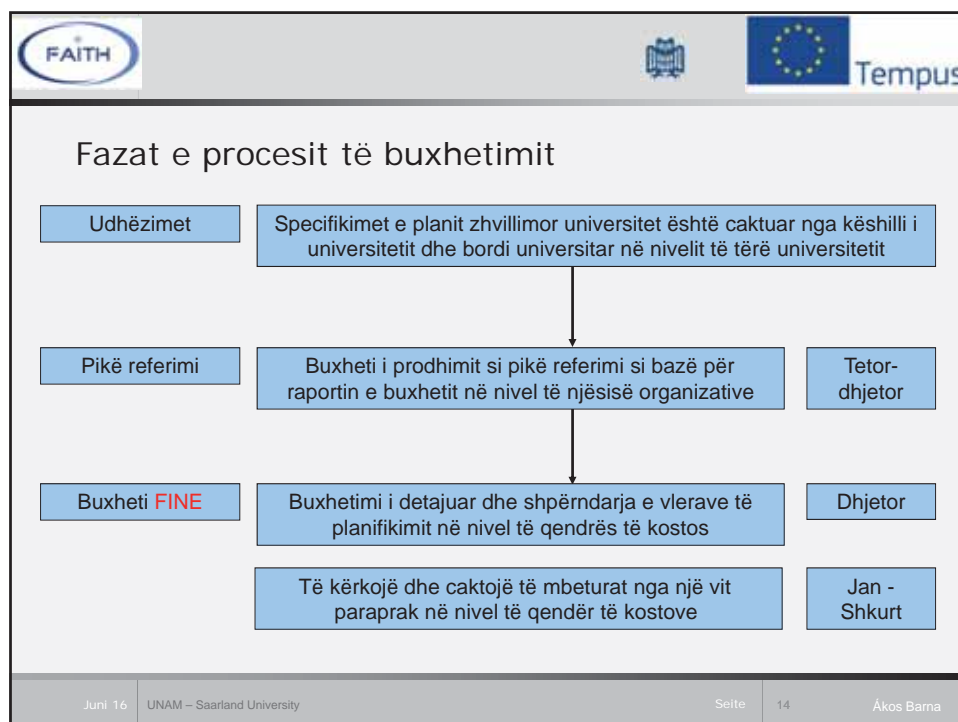
Page footer: Juni 16 | UNAM – Saarland University | Seite 12 | Ákos Barna

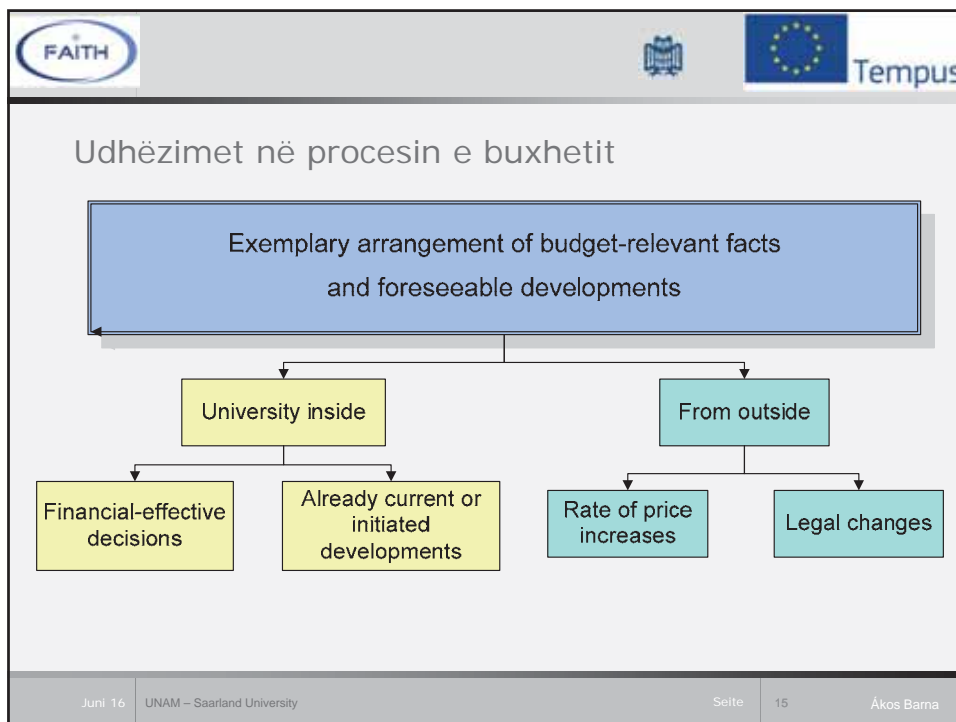
FAITH   Tempus

Raporti I Buxhetit




Fakulteti	Qendra e kostos	Kategoria	Nënkat.	Shuma
Fakulteti 1: Law and Economics	1011401	Personeli	Sekr	-19.607,53
			W2	-67.908,85
			WMb	-52.605,30
			Shuma	-140.121,68
		Mjetet e prekshme	SM	-2.500,00
			Shuma	-2.500,00
Shuma				-142.621,68
Fakulteti 1: Juridik dhe Ekonomik		Stafi i brendshëm		-289.417,43
		Detyrat e mësimit		-192.000,00
		Personeli		-10.894.253,00
		Mjetet e prekshme		-640.252,50
		Shuma		-12.015.922,93

Juli 16 UNAM – Saarland University Seite 13 Ákos Barna





-
- Llogaritja e buxhetit të detajuar
- Planifikimi i buxhetit për qendrën e kostove
- 1) Llogaritja e buxhetit të stafit
 - 2) Mjetet e prekshme dhe investimet
 - 3) Buxhetet e pandara
 - 4) Llogaritja fondet të palës së tretë
- Juni 16 UNAM – Saarland University Seite 16 Ákos Barna








Planifikimi i buxhetit për qendrën e kostove

Për çdo qendër të kostos ekzitojnë disa buxhetet:

- Buxheti i stafit
- Mjetet e prekshme
- Investimet
- Fondet e jashtme (mjetet nga pala e tretë, pagesat e shkollimit, mjetet e kompensimit)

Juni 16 UNAM – Saarland University
Seite 17
Åkos Barna

Llogaritja e buxhetit të stafit

- Pretendimet e profesorëve nga negociatat e ankesës (psh, 2 punonjës akademik, 1 sekretar, etj) janë konvertuar me një ekstrapolim të shpenzimeve aktuale dhe me një normë të hyrjes për vendet e lira në një buxhet.

$$P_k = \sum_i P_i + \sum_j P_j$$



$$P_i = D_i * S_i$$

$$P_j = C_j$$

me

- P_k = Buxheti i stafit për qendër të kostos
- P_i = Buxheti i stafit sipas kategorive i për vendet e lira
- P_j = Buxheti i stafit per kategori j për pozita të plotësuar
- D_i = Norma e hyrjes per kategori i
- S_i = Numri sipas kategorive për vend i
- C_j = Shpenzimet aktuale për person j



Juni 16 UNAM – Saarland University
Seite 18
Åkos Barna

FAITH   Tempus

Mjetet e prekshme dhe investimet

- Mjetet e prekshme sipas marrëveshjes së apelit
- Investime në bazë të marrëveshjes së apelit
- Të mbeturat nga viti paraprak do të transferohen

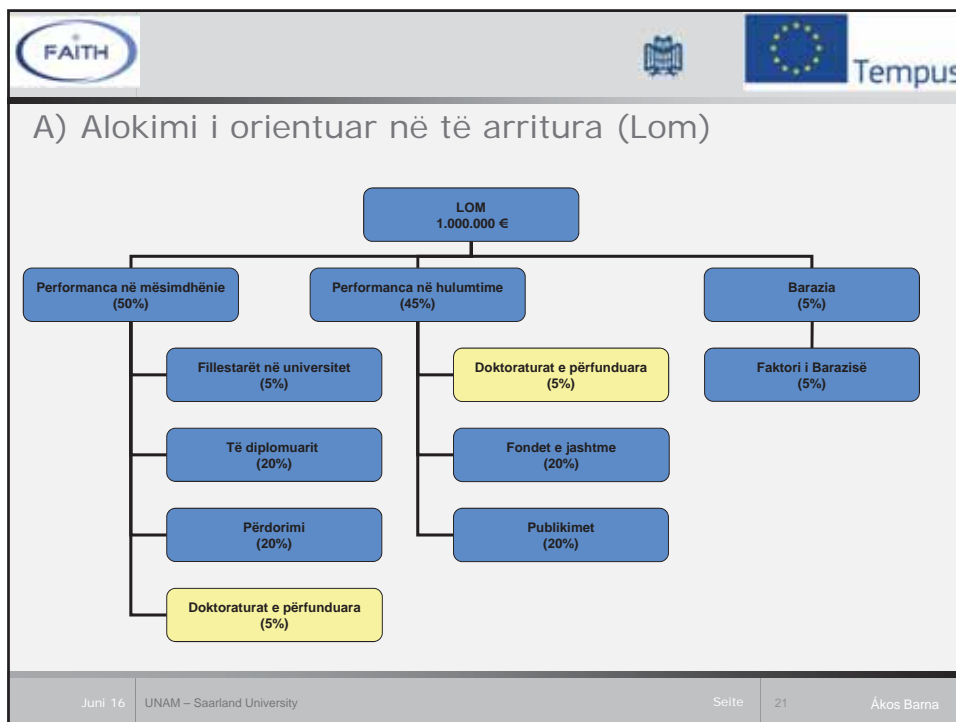
Juni 16 UNAM – Saarland University Seite 19 Ákos Barna

FAITH   Tempus

Buxhetet për tërë universitetit, të pandashme

- a) Alokimi i orientuar në të arritura (Lom)
- b) Mbështetja për hulumtime, Fondi i Inovacionit
- c) Mjetet për ngrohje në distanca të gjata, të energjisë, ujit.
- d) Buxheti i It-së
- e) Buxheti personal për obligime rezervë, të trajnuarit, sigurimet e mëvonshme
- f) Buxhetet për shërbimet qendrore dhe mirëmbajtje


Juni 16 UNAM – Saarland University Seite 20 Ákos Barna



Format e performancës në mësimdhënie

Fillestarët në Universitet	= Fillestarët e Universitetit/ Profesorët (UdS) / Fillestarët e Universitetit/ Profesorët (UdS (në Gjermani)) në universitete
Të diplomuarit	= Të diplomuarit/ Profesorët (UdS) / Të diplomuarit / Profesorët (UdS (në Gjermani)) në universitete
Shfrytëzimi	= Kërkesa për mësim në një periudhë mesatare të studimit / Oferta për mësim pas njëjësive mësimore
Doktoraturat e Përfunduara	= Doktoraturat e përfunduara / Profesorët (UdS) / Doktoraturat e përfunduara / Profesorët (në Gjermani) në universitete

Juli 16 UNAM – Saarland University Seite 22 Ákos Barna

FAITH   Tempus



Format e performancës në hulmtime

Doktoraturat e Përfunduara =
$$\frac{\text{Doktoraturat e përfunduara / Profesorët (UdS)}}{\text{Doktoraturat e përfunduara / Profesorët (në Gjermani) në universitete}}$$

Fondet e jashtme =
$$\frac{\text{Të ardhurat nga mjetet nga palët e treta/ Shpenzimet (UdS)}}{\text{Të ardhurat nga mjetet nga palët e treta/ Shpenzimet (në Gjermani) në universitete}}$$

Publikimet =
$$\frac{\text{Publikimet / shkencëtar (UdS) sipas profesioneve}}{\text{Publikimet / shkencëtarët (në Gjermani)}}$$

Juni 16 UNAM – Saarland University Seite 23 Ákos Barna

FAITH   Tempus

Barazia

Faktori i Barazisë (faktori gjinor) =

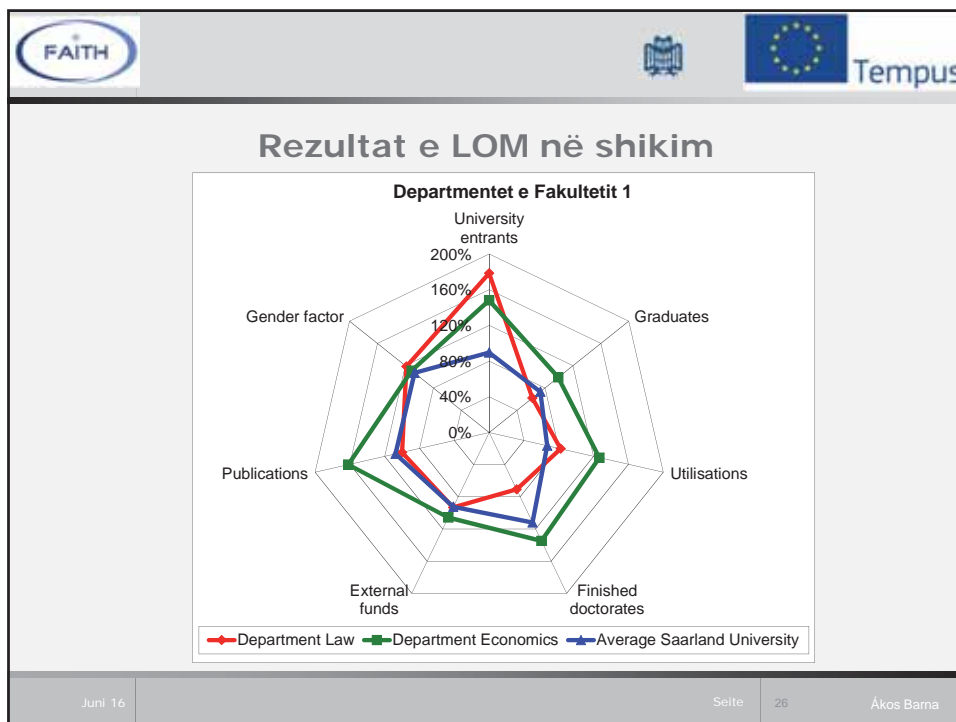
$$\frac{\text{femrat shkencëtare / shkencëtare (UdS)}}{\text{femrat shkencëtare / shkencëtare (in Germany) në universitete}}$$

Juni 16 UNAM – Saarland University Seite 24 Ákos Barna

Rezultatet e LOM

Fakulteti	Profesorët	Variablat e indikatorëve: Profesor në %	Fillestarët e universitetit Shuma në €	Të diplomuarit Shuma në €	Shftrëzimet Shuma në €	Doktoratat e përfunduar Shuma në €	Fondet e Jashtme Shuma në €	Publikimet Shuma në €	Faktori Gjnor Shuma në €	Shuma
	2009		5%	20%	20%	10%	20%	20%	5%	
Dep. Juridik	18	6,29%	5.675	11.100	12.712	4.927	12.062	11.515	3.555	61.546
Dep. Ekonomik	16	5,59%	4.183	15.786	17.424	8.344	12.153	16.562	2.958	77.409
Fakulteti 1	34	11,89%	9.858	26.885	30.136	13.271	24.214	28.077	6.513	138.955
Fakulteti 2	75	26,22%	15.275	66.514	74.801	19.382	54.321	48.341	12.084	290.717
Fakulteti 3	23	8,04%	3.032	17.771	11.879	4.631	13.975	14.133	4.697	70.118
Fakulteti 4	30	10,49%	5.629	22.260	13.657	12.666	16.406	17.965	5.357	93.938
Fakulteti 5	21	7,34%	3.441	16.112	16.504	5.814	15.710	16.691	3.771	78.043
Fakulteti 6	33	11,54%	4.382	16.277	20.217	19.792	26.864	23.726	5.921	117.179
Fakulteti 7	28	9,79%	2.775	9.700	10.467	11.979	18.378	22.491	3.880	79.669
Fakulteti 8	42	14,69%	5.607	24.480	22.340	12.466	30.133	28.577	7.778	131.381
Universiteti Saarland	286	100%	50.000	200.000	200.000	100.000	200.000	200.000	50.000	1.000.000

Juni 16 Seite 25 Åkos Barna







Mbështetja për hulumtime - Alokimi

Fondet e inovacionit
Mjetet janë ndarë pas ekspertizës së aplikimeve nga komisioni i hulumtimeve

Programi i Literaturës
Për mbështetjen e furnizimit me literaturë në fakultete. Alokimi nga Bordi Këshillues i Literaturës

HOMFOR I
Mbështetja për hulumtim vetëm për fakultetin e Mjekësisë gjithashtu edhe pas ekspertizës së aplikimeve



HOMFOR II
Alokimi ndodh pas një modeli të bazuar në indikator nëpërmjet fakultetit të Mjekësisë (p.sh. fondet e ponderuar të jashtme, publikimet e ponderuara)

FAITH   Tempus

c) Mjetet për ngrohje në distanca të gjata, e energjisë, ujit

- Buxheti për shpenzimet operative janë të ndarë vetëm në dy vende.
- Me rritjen e kostove operative, për shembull, për shkak të ndërtesave të reja, shteti merr përsipër 90% të shpenzimeve të miratuara.

Juni 16 Seite 29 Ákos Barna

FAITH   Tempus




Llogaritja e fondeve të jashtme

Shpërndarja e buxhetit është mjaft e lehtë, por mbledhja e fondeve të jashtme të projekteve të reja bëhet gjithnjë e më e komplikuar.

Të ndryshme në bazë të financimit nga dhënësi

Llogaritja e veqantë nga BE

Juni 16 UNAM – Saarland University Seite 30 Ákos Barna

Kontrollimi – Mbikqyrja e Buxhetit

- Sistemi Informativ
 - Prona e llogarisë e ndarë
 - Transparenca për të gjitha transaksionet
 - Informacion në lidhje me të gjitha burimet

Juni 16
Seite 31
Åkos Barna







Pasqyrat e llogarisë

Your Account Summary

Cost center: I23456
Univ. Prof. Dr. XYZ 2012

Fonds / Projects	Income	Expense	OBLIGO	Saldo	Yearly Budget	Whole Budget
062181000 Personnel budget		-154.001,48	-59.751,00	-4.514,23	209.318,05	
062181003 Tangible means		-25.251,12	480,39	-25.931,51	101.428,59	
B410130203 Project 1	378.000,00	-378.348,99	0,00	1.653,01		378.000,00
D410130212 Project 2		-1.113.977,17	0,00	-1.113.977,17		1.500.000,00
T603160002 Research funding		-4.876,35		-4.323,65	9.000,00	



Seite
32 Åkos Barna

FAITH   Tempus

Informacioni mbi burimet

- Lista e personelit
 - Shtesat dhe personat në personel
- Lista e inventarit
- Lista e sallave
- Lista e telefonave



Seite 33
Äkos Barna

FAITH   Tempus

Pasqyrat e Ilogarisë- Online - Shtesa

1234567 Afati i njësisë së kontabilitetit				
data: 2 nëntor, 2011				
	Shtesat në staf në muajt			Shtesa të asistentëve në orë
Kategoria e stafit	profesor - w2	WMB	sekretar	asistent - C
Shtesat në staf	12	12	6	42
Konsumi	12	10	5,85	39
Të mbetura	0	2	0,15	3
Stafi i planifikuar i financuar nga buxheti global				

Seite 34
Äkos Barna

FAITH   Tempus

Pasqyrat e Ilogarisë- Online – Lista e personelit

Elementi mbi përcaktimin e Ilogarisë: 062181000 Afati i elementit përcaktimin e Ilogarisë							
Buxheti për stafin në 2011		Kostoja aktuale	Përkushtimi	Mjetet e rezervuara	Mjetet e fiksuar	Të mbeturat nga buxheti	
205.000,00		-150.000,00	-30.000,00	0,00	-30.000,00	25.000,00	
Të dhënat përfshihen deri më 2 Nëntor. Stafit që ka punuar që nga viti i kaluar është bërë i ditur në shtyllën "nga" me 1 Janar 2011 Pyetjeve tuaja ju përgjigjet Znj. A (telefoni: -1234)							
Mbiemri	Emri	Numri i Stafit	Orët e punës në javë	nga	deri	Kategoria e stafit	konsumi
Miller	David	50009999	19,25	2011-01-01	9999-12-31	secretary	5,85
Smith	Daniel	50007777	40	2012-01-01	9999-12-31	professor - ë1	12
...							
Stafi i planifikuar i financuar nga buxheti globale							
Elementi mbi përcaktimin e Ilogarisë: 062181003 Afati për elementit përcaktimin e Ilogarisë							
Mbiemri	Emri	Numri i Stafit	Orët e punës në javë	nga	deri	Kategoria e stafit	konsumi
Taylor	A	50007766		2011-01-01	2011-03-31	asistent – C	15
Bush	B	50008866		2011-01-01	2011-03-31	asistent - C	24
...							

Seite 35
Äkos Barna

FAITH   Tempus

Pasqyrat e Ilogarisë- Online – Lista e inventarit

Lista e inventarit Afati për njësinë e 1234567 kontabilitetit Inormata shitesë										
numri	Emri	numri	vlera	vlera e librit neto në fillim të vitit	Zhvlërësimi i gjithë vitit	Klasa e impaintit	Peridha e përdori mit	Data e aktivizimit	Data e deaktivizimit	Numri serik
44004-0	Lenovo ThikPad R500 CHROMABOND	1	929,00	748,00	310,00	70	3	2010-06-14		
30734-0	Vakuunkammer Nr. 730151	1	814,01	388,00	116,00	13	7	2008-05-19		
09326-0	SPE 24-Position Vacuum Manifold Set Comp	1	794,54	0,00	0,00	13	7	2004-11-29		
...										

Seite 36
Äkos Barna

list of spaces for accounting unit 1234567		Përgjigjet e pyetjeve tuaja Mrs. A (phone: -1234) or Mr. B (phone: - 5678)	
hapësira	emri	Lloji ipërdorimit	sqm
GEB-SBC-16_01-002-207_1	room 207.1 Geb B4 1	211: general offices	8,08
GEB-SBC-16_01-002-209_0	room 209.0 Geb B4 1	211: general offices	8,08
GEB-SBC-16_01-002-210_0	room 210.0 Geb B4 1	211: general offices	6,06
GEB-SBC-16_01-002-211_1	room 211.1 Geb B4 1	211: general offices	15,47
GEB-SBC-16_01-002-211_2	room 211.2 Geb B4 1	211: general offices	8,06
GEB-SBC-16_01-002-213_0	room 213.0 Geb B4 1	211: general offices	24,53
GEB-SBC-16_01-002-208_0	room 208.0 Geb B4 1	541: spaces for the library	17,39

deduction of phone calls accounting unit: 1234567 Gusht 2011				
zgjerrim	Numri i Tel.	data	Koha	EUR
2222	01234/1234	2011-08-01	09:30	0,03
2222	03456/456789	2011-08-02	09:35	0,04
2222	07888/999999	2011-08-02	16:05	0,05
...				

Raporti 3 mujor		Performance Year before	Target	Performanc e	Target vs. Performanc e	Krahasimi vjetor	Performanca – në vitin para	Synimi	Projektimi	Synimi vs. Projektimi	
		01/2009-09/2009	01/2010-09/2010	01/2010-09/2010	01/2010-09/2010		2009	2010	2010	2010	
Kostoja e personelit		129.054.052	133.547.627	137.927.955	103	Kostoja e personelit	142.552.019	145.688.320	150.466.423	103	
Kostot e personelit		61.694.472	60.878.592	65.363.230	107	Kostot operative	66.554.708	66.413.009	71.305.342	107	
Z kostoja operative dhe e personelit		190.748.524	194.426.218	203.290.784	106	Z kostoja operative dhe personelit	209.106.727	212.101.329	221.771.765	106	
Të hyrat		-59.617.685	-52.916.484	-60.714.537	106	Të hyrat	-66.731.632	-57.727.074	-79.659.896	106	
Pagesat e financimit GHH) UdS		131.130.859	141.509.734	142.576.247	101	Pagesat e financimit GHH) UdS	142.375.095	154.374.255	142.111.869	92	
Informacioni Shtesë					Informacioni shtesë						
Investimet				12.618.879	Investimet						13.984.231
Arsyet për divergjencë në buxhet											
Kostot				100	Masat e rektoratit apo fakultetit						
Rezerva e mjeteve të treta				8.954.317							
Të hyrat (njëzet ende të pacaktuara)				10.407.034							
Pagesat e rregulluara të financimit (GHH) UdS				94							

Juli 16

UNAM – Saarland University

Seite

39

Äkos Barna

Llogaria Vjetore	
<p>Në kuadër të trajtimit të llogarisë vjetore të biznesit të gjitha projektet janë të kontrolluar në funksion të shkallës së performancës dhe financimit.</p>	




Juni 16




UNAM – Saarland University

Seite

40

Äkos Barna

  				
Krahasimi synim-performancë				
Raporti 3 mujor	Viti i Performancës para 01/2009-09/2009	Synimi 01/2010-09/2010	Performanca 01/2010-09/2010	Synimi vs. Performanca 01/2010-09/2010
Kostoja e personelit	129.054.052	133.547.627	137.927.555	103
Kostot operative	61.694.472	60.878.592	65.363.230	107
Σ kostot operative dhe personelit	190.748.524	194.426.218	203.290.784	105
Të hyrat	-59.617.665	-52.916.484	-60.714.537	115
Pagesat e financimit (GHH) UdS	131.130.859	141.509.734	142.576.247	101
Investimet			12.818.879	
Informacione shtesë				
Investimet			12.818.879	
Juni 16	UNAM – Saarland University	Seite	41	Åkos Barna

  				
Krahasimi synim-performancë II				
Krahasimi vjetor	Performanca në vitin para 2009	Synimi 2010	Projektimi 2010	Synimi vs. projektimi 2010
Kostoja e personelit	142.552.019	145.688.320	150.466.423	103
Kostot operative	66.554.708	66.413.009	71.305.342	107
Σ kostot operative dhe të personelit	209.106.727	212.101.329	221.771.765	105
Të hyrat	-66.731.632	-57.727.074	-79.659.896	138
Pagesat e financimit (GHH) UdS	142.375.095	154.374.255	142.111.869	92
Investimet			13.984.231	
Informacioni shtesë				
Investimet			13.984.231	
Juni 16	UNAM – Saarland University	Seite	42	Åkos Barna

Arsyet për divergjencë në buxhet		Masat e kryesisë/fakultetit
Kostot	85	
Marrja e obligimev	983.509	
Buxhetimi I vetëm 95 % interes të vendit	1.451.728	
Të hyrat	88	
Pagesat e rregulluara të financimit (GHH) UdS	84	

Seite Äkos Barna

Rezultatet nga Puntoria

1 Agjenda

- 1) Inputet e puntorisë
- 2) Procesi landscape në kontabilitet
- 3) Proceset në detaje
- 4) Mësimet e nxjerra

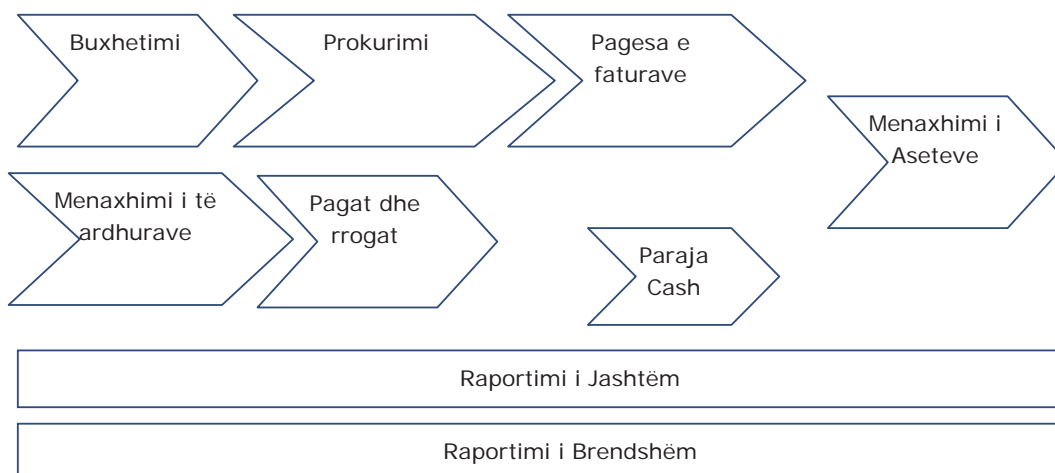
2 Procesverbali i mbledhjes

2.1 Inputet e puntorisë

Për detaje shih prezantimin në aneks

Data	Vendi	Përmbajtja
03.03.2015	MAShT	<ul style="list-style-type: none"> > Menaxhimi strategjik në IAL > IAL-të dhe hierarkia e objektivave > Vlerat e përbashkëta, deklarimi I misionit > Strategjia dhe mjetet e strategjisë > Alokimi i resurseve : Synimet vjetore dhe buxhetimi > Strukturat organizative në IAL > Liria dhe përgjegjësia
04.03.2015	UP	<ul style="list-style-type: none"> > Parimet mbi proceset > Përfitimet nga orientimi i procesit > Rolet në sistemet e procesit > Procesi landscape > Parimet mbi grafikonin e rrjedhjes > Shembulli 1: Universiteti Saarland <ul style="list-style-type: none"> o Organizimi dhe strukturat o Alokimi i resurseve > Shembulli 2: procesi I buxhetimit të detajuar FH Campus Wien > Grupi punues: Procesi landscape > Grupi punues: Dizajni i procesit "Buxhetimit"
05.03.2015	UP	<ul style="list-style-type: none"> > Grupi punues: Dizajni i procesit "Pagesa e faturave" > Mësimet e nxjerra

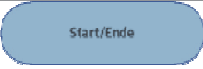

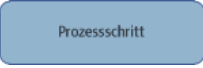




2.2 Procesi landscape në kontabilitet




Grupi punues identifikoi 9 procese relevante në kontabilitet (shih figurën më lartë). Për 2 nga këto procese ne ishim në gjendje të dizajnojmë 2 grafikone të rrjedhjes. Buxhetimi dhe pagesat e faturave

2.3 Proceset në detaje

Ikonat:

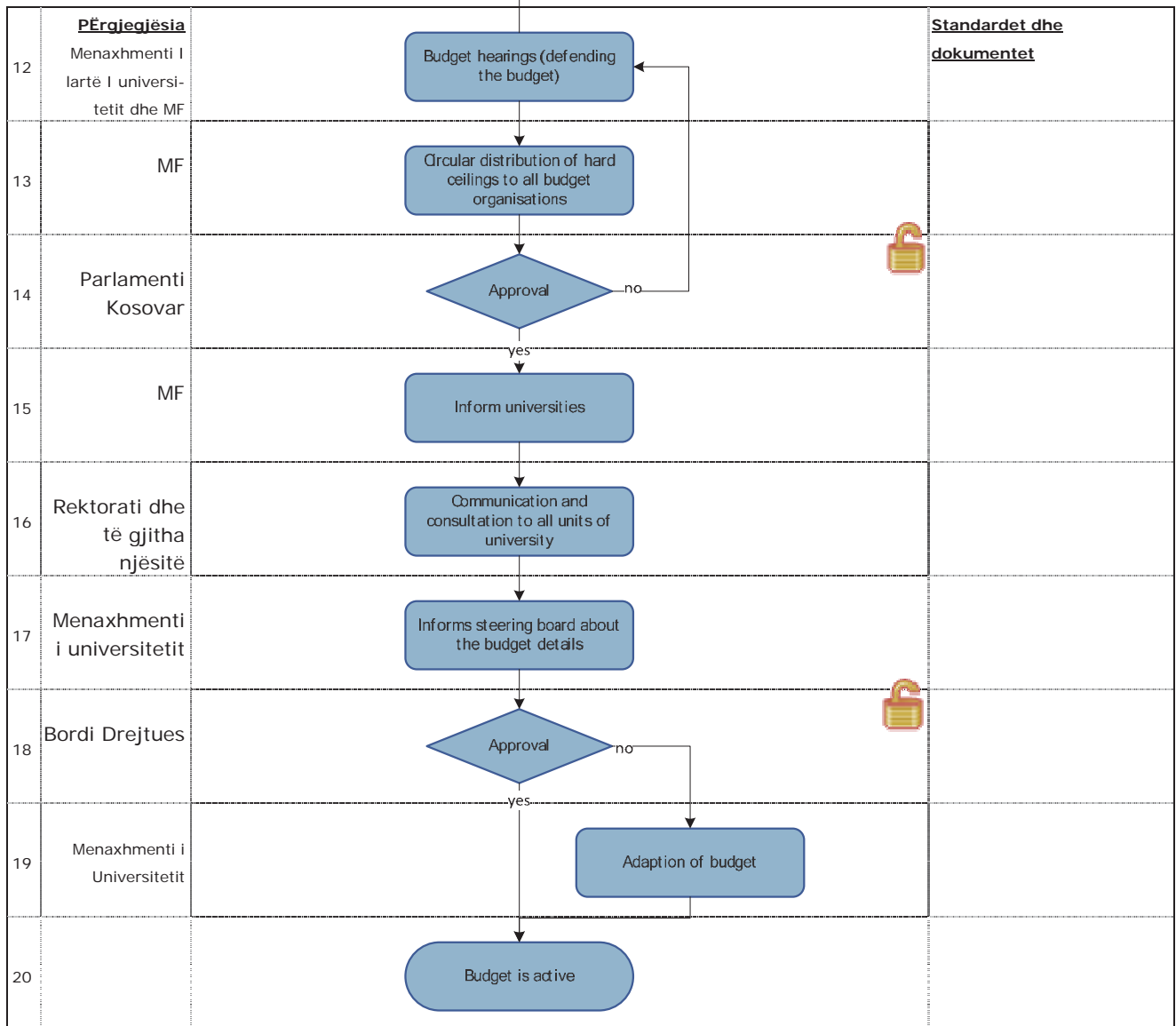
	Hapi I parë/fundit I procesit	 Ndërfaqja organizative
	Hapi i procesit	 Afati i fundit
	Vendimi	 Kërkesë për mbledhje
		 Kërkesë për aprovim

Nënprocesi: Buxhetimi

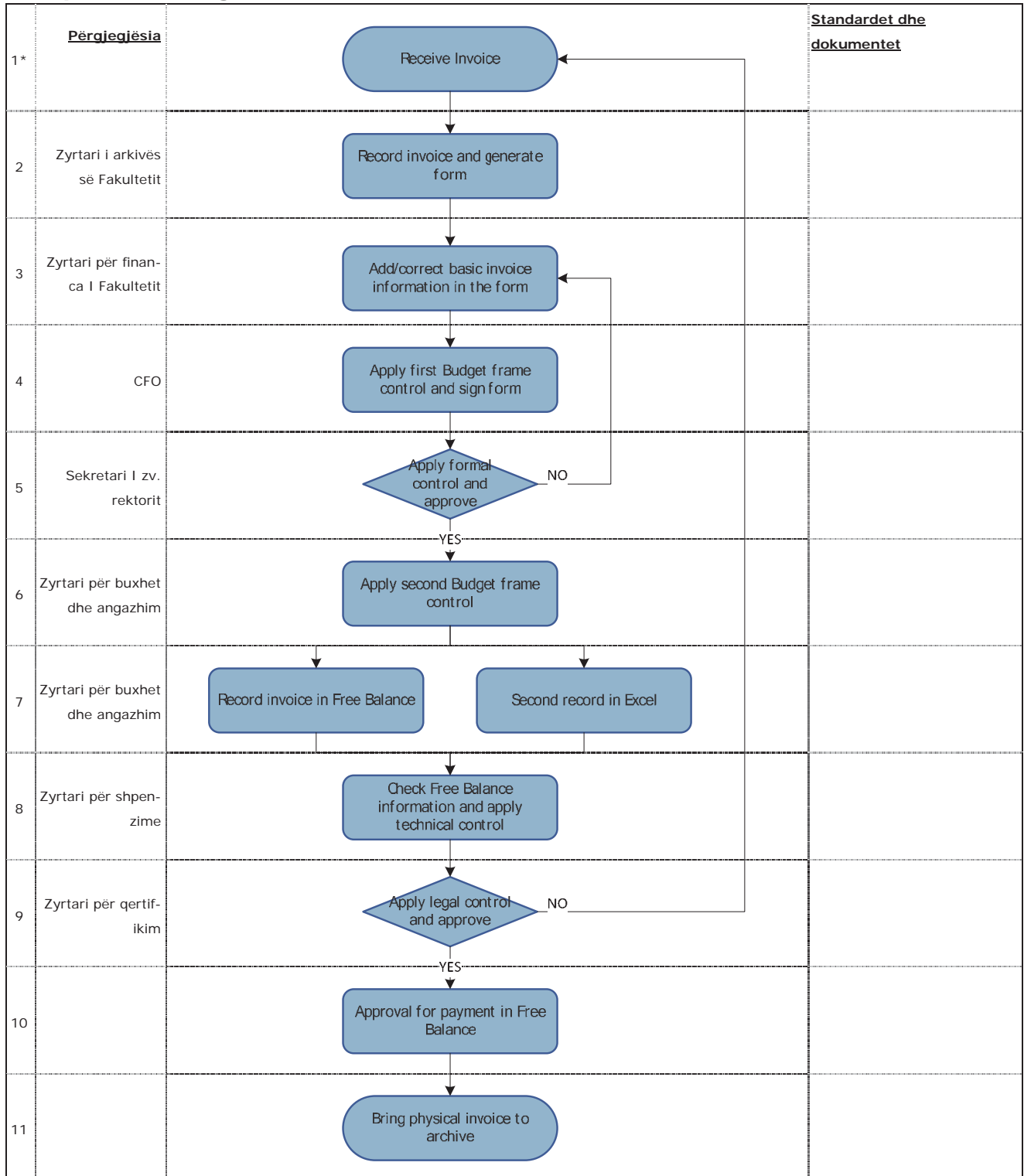
1*	<u>Përgjegjësia</u>		<u>Standardet dhe dokumentat</u>
2	MF	Midterm Expenditure Framework MTEF	
3	MF	Circular distribution to all budgeting organizations	
4	Të gjitha njësitë e universitetit	Draft Budget request for three years	
5	Rektorati	Checking consolidation of the drafts into one document	
6	Bordi drejtues i universitetit	Approval	
7	MF	Incorporate all budget drafts of all budgeting organizations into one MTEF for government	
8	MF	Circular distribution of soft ceilings to all budget organizations	
9	Rektorati	Communication to all units of university	
10	Të gjitha njësitë e universitetit	Detailed Budget draft for one year on the basis of soft ceilings with details	
11	Rektorati	Consolidation of the drafts into one document and send to MF	
11	MF	Incorporate all budget drafts of all budgeting organizations into one MTEF for government	

Continued on next page

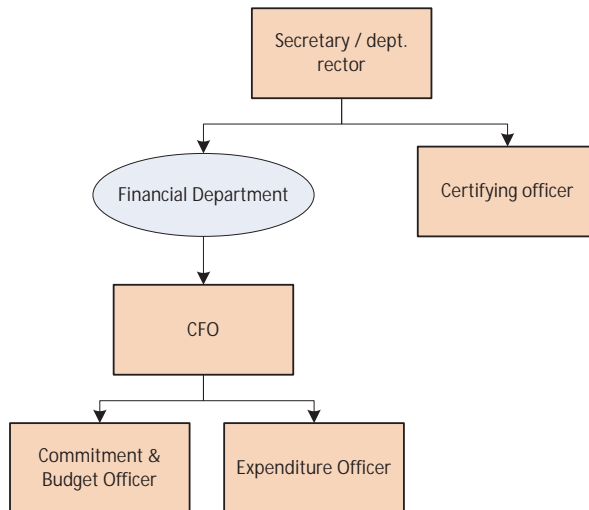
Continued from previous page



Nënprocesi: Pagesat e faturave



Rolet në këtë proces:



2.4 Mësimet e nxjerra

1. Diskutimi i proceseve dhe dizajnimin i grafikoneve të rrjedhjes na mundëson për të përcaktuar specifikimet e qarta për softverin e kontabilitetit. Prandaj është e nevojshme që të vazhdojmë dhe të përcaktojmë shtatë proceset e tjera të procesit landscape
2. Në procesin e buxhetimit i tërë planifikimi dhe vendimi në lidhje me alokimin e resurseve është përshkruar shumë shkurtë vetëm në dy hapa: Kërkesat buxhetore të njësive dhe konsolidimi i këtyre kërkesave në një dokument (hapat 3 dhe 4). Këta dy hapa duhet të diskutohen më detajisht, sepse ata përshkruajnë disa detyra kyçe të një menaxhmenti autonom
3. Procesi për pagesën e faturave është shumë i përpunuar. Për fat të keq nuk ka dallim në trajtimin e llojeve të ndryshme të faturave. Duhet të ketë procedura të thjeshta për faturat të shumave më të vogla, ose për pagesat e përsëritura, për të rritur efiqencën e pagesave të faturave.

Mbledhja e fondeve

Punëtorja e trajnimit WS4 (Pejë, Qershor 2015) ka punuar në temën e mbledhjes së fondeve. Punëtorja kishte për qëllim forcimin e kapaciteteve të përfaqësuesve partnerë të Kosovës në menaxhimin për përvetësimin dhe trajtimin e fondeve të jashtme. Të dhënat e partnerëve të BE-së u përqendruan në prezantimin e mundësive për të përvetësuar programet e financimit (hulumtuese) të BE-së / ndërkombëtare dhe në praktikën e mirë në propozimin me shkrim dhe projektimin e buxhetit. Shembuj të strategjive për ngritjen e fondeve u prezantuan për të vënë pjesëmarrësit në dijeni me kuadron e nevojshëm në mënyrë që të jetë të suksesshëm në ngritjen e fondeve të jashtme.

Në pjesën praktike të punëtorisë nga pjesëmarrësit u kërkua të paraqesin dhe të diskutojnë përvojat e tyre në menaxhimin e projekteve dhe për të zhvilluar ide të reja për projekte.

Materialet	Autori	Faqe
Hyrje në Mbledhjen e Fondeve	Carolina Madeleine	273
Si të hartohet në mënyrë efektive një projekt buxheti: parimet e përgjithëshme	Noelia López	301

HYRJE NË MBLEDHJEN E FONDEVE

8 Qershor – 10 Qershor 2015,
Kosovo OGPI, UA



INDEKS

1. DEFINICIONI

**2. VLERESIMI I VLERËS SË SHUAR SË
ARSIMIT TË LARTË DHE ENERGJIA**

3. BAZAT E MBLEDHJES SË FONDEVE

PRODUKTI

KONKURRENTËT

KONSUMATORI

STRATEGJIA

**4. OGPI MODELI I MBLEDHJES SË
FONDUEVE**



Rreth trajnerit

- Menaxher i lartë i projektit
- 8 vjet eksperiencë në hartimin e projekt-propozimeve
- 8 vjet eksperiencë në menaxhimin e projekteve
- Nga perspektiva e donatorëve, pjesë e Ministrisë Spanjolle e grupit këshillimor



POR MË PARË DISA PYETJE....



Si mund të justifikohet financimi i aktiviteteve në kuadër të arsimit të lartë?

Çfarë lloj aktivitesh mund të financohen me projekte ndërkombëtare?

Si funksionon kjo gjë - mbledhjen e fondeve ?

Çfarë lloj i projekteve dhe cilat aktivitete?



1. DEFINICIONI/ET



- **Mbledhja apo ngritja e fondeve (edhe zhvillimi)** është procesi i nxitjes dhe mbledhjesë së kontributeve vullnetare si para ose burime tjera, duke kërkuar donacione nga individët, bizneset, fondacionet bamirëse, apo agjencitë qeveritare (shih gjithashtu "financimi nga turma").
- "Mbledhja e fondeve është arti fisnik I mësimit të njerëzve për kënaqësinë e dhënies"
- "Njerëzit nuk japin për njerëzit. Ata japin për njerëzit me kauza. Ata japin për njerëzit që kërkojnë në emër të kauzave "



2. VLERËSIMI I VLERËS SË SHTUAR SË ARSIMIT TË LARTË



**In the future, education
could be your wisest investment.**



The cost of a good education is rising but there's still no better predictor of success in life. Planning with HSBC can help make sure your finances make the grade. After that, it's up to your kids. The future starts here.

There's more on wealth management at
www.hsbc.com/inthefuture

HSBC 

Issued by HSBC Holdings plc. AC22967

ARSIMI I LARTË DHE ZHVILLIMI

- "Arsimi i lartë (AL), duke përfshirë edhe hulumtime e kryera në universitete, ka një rol të rëndësishëm në zhvillimi. Kjo ndihmon në gjenerimin e kapitalit njerëzor të nevojshëm në fusha kyçe të tilla si shëndetësia, bujqësia dhe inxhinieria, dhe ndërton aftësinë e një vendi për vetë - mbështetje", - Sian Lewis
- Forca Puntore e Shkathtë + Aftësia teknologjike = > produktivitet
= > konkurrencë

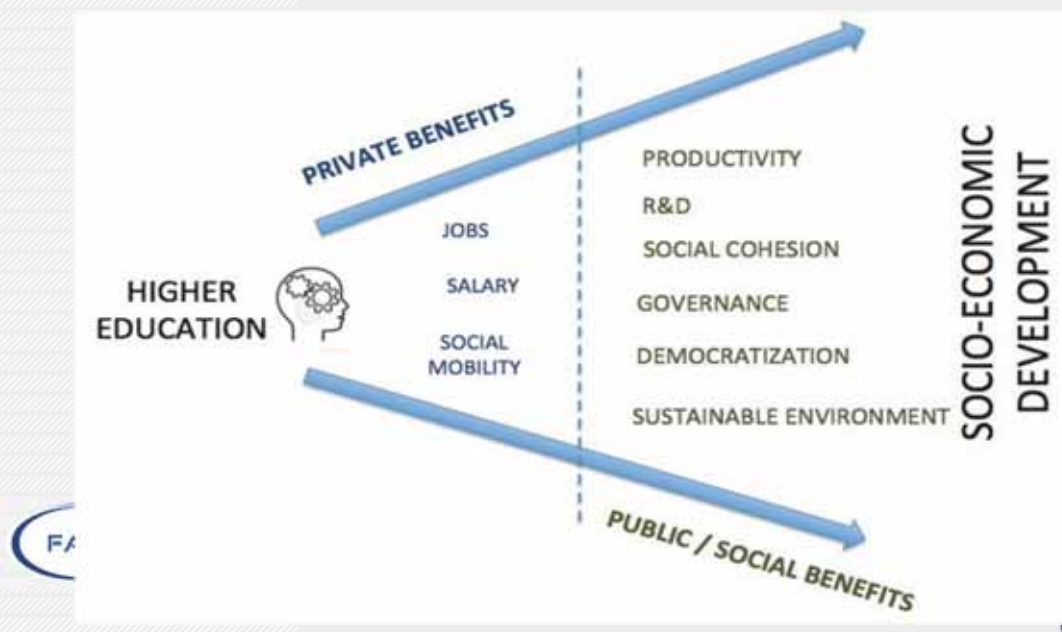


ARSIMI I LARTË DHE ZHVILLIMI

- Universitetet mund të qojnë në inovacione dhe ndërmarrësia
- “Arsimi i lartë ë shtë jetësor meqë ai siguron aftësi dhe hulumtime të nivelit të lartë për ti aplikuar teknologjitë aktuale dhe të përvetësojë, të adoptojë dhe zhvillojë teknologji të reja, dy nxitësit të produktivitetit” (Duke vendosur arsimin e lartë në Punë, World Bank East Asia and Pacific Regional Report. 2012)



ARSIMI I LARTË DHE ZHVILLIMI



Shembull: NORHED

- = program Norvegjeze për zhvillimin e kapaciteteve në arsimin e lartë dhe hulumtimet për zhvillimin
- "Arsimi i lartë dhe hulumtimi janë fusha prioritare të politikës të zhvillimit dhe bashkëpunimit të Norvegjisë. NORAD beson se investimet strategjike dhe të qëndrueshme në arsimin e lartë dhe hulumtime në vendet me të ardhura të ulëta dhe të mesme (LMICs) shpaguesh në formën e institucioneve të fuqishme akademike dhe angazhimin e tyre shoqëror. Investime të tilla kanë shumë përfitime, për më shumë ata i kontribuojnë zhvillimit të burimeve intelektuale të vendeve të tyre, forcës puntore kompetente, liderëve vizionarë, të barazisë gjinore dhe të drejtave të njeriut. Në afat të gjatë ajo gjithashtu kontribuon në politika të bazuara në të dhëna dhe vendime që qojnë në zhvillim të qëndrueshëm ekonomik, shoqëror dhe mjedisor.



ENRICH - ENERGJI, R&D DHE RRRITJE

- Rajoni i EA përjeton **praktikat e paqëndrueshme të energjisë** të cilat pengojnë vendet e tyre për të arritur standardet e pranueshme të zhvillimit socio-ekonomik
- Disa probleme janë të definuara në mënyrë më specifike nga ENRICH:
 - Mbështetja joadekuate e hulumtimit të STI nga IAL-ët;
 - Bashkëpunim i ulët universitet-industri;
 - Mungesa e stafit të kualifikuar për aktivitetet STI në IAL-të;
 - Mungesa e fondeve



3. BAZAT MBI MBLEDHJEN E FONDEVE



- MBLEDHJA E FONDEVE = SHITJA
- Të shitet një ide/ projekt (= produkti)
- Të shitet një institucion/ reputacion / jomateriale

- SHITJA nënkupton...
Të njohim **produktin** tonë
Të njohim **konsumatorin** e mundshëm
Të njohim **trendet**



... DHE GJITHASHTU NËNKUPTON...



- Para se të fillojmë "procesin tonë të shitjes" në duhet të ...
Investojmë... (trajnimi HRR, etj...) Të caktojmë një **strategji**
Zhvillojmë një kulturë (mbledhjes së fondeve)
Zhvillojmë politikat/ rregullat (incentivat)

- Aplikimi i teknikave të shitjes



INDEKSI I BAZAVE TË MBLEDHJES SË FONDEVE



- PRODUKTI
- KONSUMATORI
- KONKURRENTËT
- STRATEGJIA
- + RRJEDHA E PUNËS



PRODUKTI



Produkti

- PROJEKTI IM
- INSTITUCIONI IM
- RRJETI IM
-

E RËNDËSISHME: ANALIZA (LFM) +
PROPOZIMI



KONSUMATORI



QFARË KONSUMATORË MUND TË GJEJMË?

- ORGANIZATAT NDËRKOMBËTARE
- ORGANIZATAT KOMBËTARE
- AUTORITETET/ORGANIZATAT RAJONALE
- FONDACIONET
- OQJ-të
- UNIVERSITETET
-



BURIMET E MBLEDHJES SË FONDEVE - SHEMBUJT



BURIMET KOMBËTARE

- Financimi qeveritar (IAL-të Publike)
- Financimi Publik (kombëtar/ rajonal);
- Financimi nga fondacionet private;
- Pagesat nga studentët
- Kontratat me ndërmarrjet
- Kontratat nga Konsulenca e stafit të mësimdhënies.
- Kurset nga industritë lokale, etj...





BURIMET E MBLEDHJES SË FONDEVE - SHEMBUJT

BURIMET KOMBËTARE

- Financimi qeveritar (IAL-të Publike)
- Financimi Publik (kombëtar/ rajonal);
- Financimi nga fondacionet private;
- Pagesat nga studentët
- Kontratat me ndërmarrjet
- Kontratat nga Konsulenca e stafit të mësimdhënies.
- Kurset nga industritë lokale, etj...



KONKURRENTËT



KONKURRENTËT

- A KONKURROJNË MES VETE IAL-të NË KOSOVË?
- ME CILAT SHTET JU KONKURRONI?
- CILAT JANË AVANTAZHET E JUAJA KRAHASUESE?
- CILAT JANË DISAVANTAZHET E JUAJA TË KRAHASUESHME?



STRATEGJIA



STRATEGJIA

- Mbledhje e fondeve nuk është as aktivitet spontan e as individual; kërkon një sistem të artikuluar të krereve, rregulloreve, qëstjve dhe funksioneve organizative.
- Në nivelin e lartë të arsimit kërkesat për mbledhjen e fondeve ndërkombëtare justifikojnë nevojën për një politikë specifike universitare, së bashku me një anagzim të fortë institucional
- Një plan strategjik i mbledhjes së fondeve ndërkombëtare është përgjigjja e zakonshme për të organizuar mbledhjen e fondeve të një IAL-je dhe një mënyrë për të përmirësuar efektivitetin në nivele të ndryshme (departament, Fakultet, institucional)



OBJEKTIVAT E MUNDSHËM

- Duke kontribuar në financimin e aktiviteteve ndërkombëtare të institucionit
- Trajnimi i Burimeve Njerëzore;
- Zhvillimi i një kulture të mbledhjes së fondeve në nivel institucional;
- Forcimi i lidhjeve me donatorët;
- Përmirësimi i pozicionimit të universitetit në nivel ndërkombëtar;



HAPAT E MUNDSHËM



- 1. Analiza. Sondazhi online në lidhje me aktivitetet e mundshme ndërkombëtare, të cilat mund të financohen nga donatorët ndërkombëtarë, së bashku me nevojën e analizave për trajnim
- **MAKRO ANALIZA**
 - Politikat e Ndërkombëtarizimit (plani strategjik)
 - Masat dhe politikat për të nxitur mbledhjen e fondeve
 - Rregulloret për pjesëmarrje në projekte ndërkombëtare



HAPAT E MUNDSHËM



- **MICRO ANALIZA**
 - Publikimet ndërkombëtare
 - Patentat
 - Kontaktet
 - Doktoratat
 - Kontratat ndërkombëtare
 - Rrjetet ndërkombëtare
 - Disponueshmëria për të punuar jashtë vendit
 - Gjuhët
 -
 -



HAPAT E MUNDSHËM

- 2. Plani i Trajnimit për Stafin Universitar 3 Nivele:
 - Niveli i Stafit të Menxhmentit të Lartë
 - Stafi për Huluntim
 - Stafi i Menaxhmentit të Universitetit



HAPAT E MUNDSHËM

- 3. Zhvillimi i një Baze të të Dhënave të Projekteve të Mundshme Ndërkombëtare (varësisht nga hapi 2)

A screenshot of a data table with multiple columns and rows, likely representing project data. The text is small and difficult to read, but it appears to be a list of entries with various fields.


HAPAT E MUNDSHËM

- 4. Zhvillimi i një Baze të të Dhënave të Donatorëve Ndërkombëtar



HAPAT E MUNDSHËM

- 5. Dokumente të Përputhshme(Projektet / Donatorët)



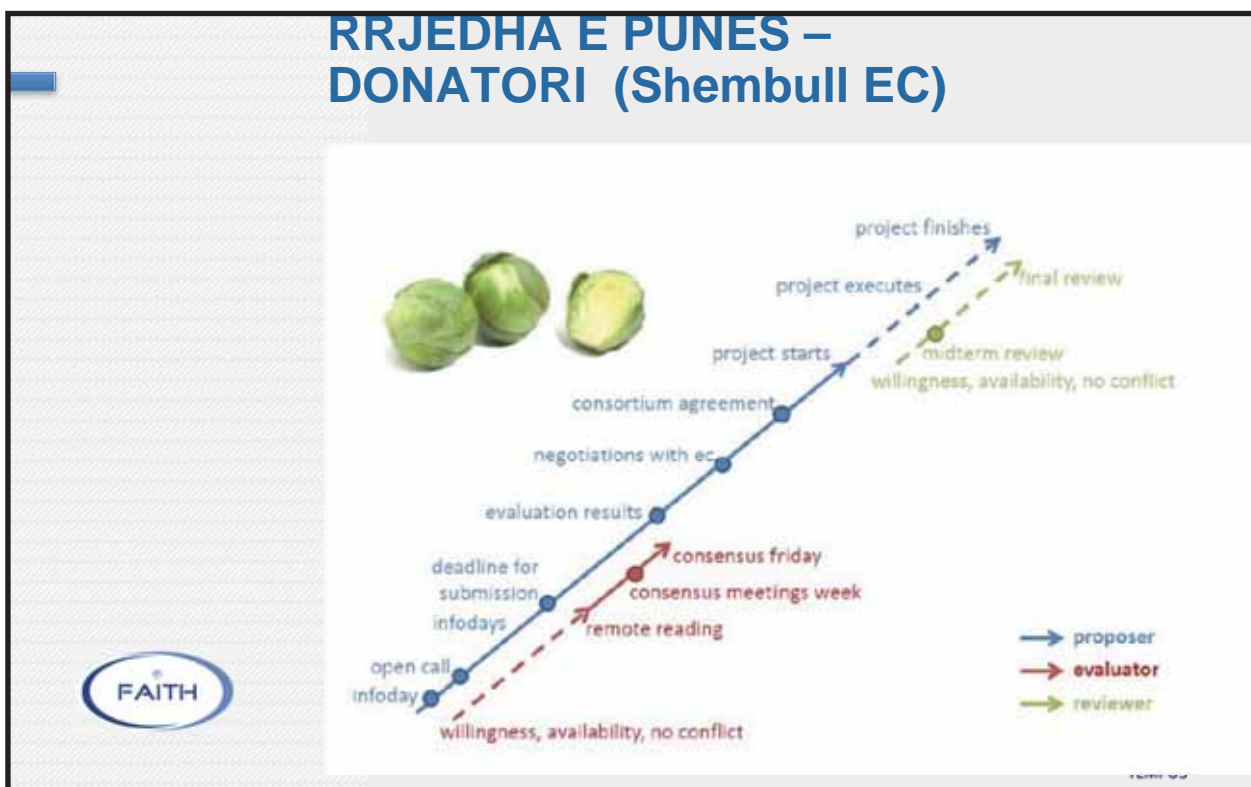
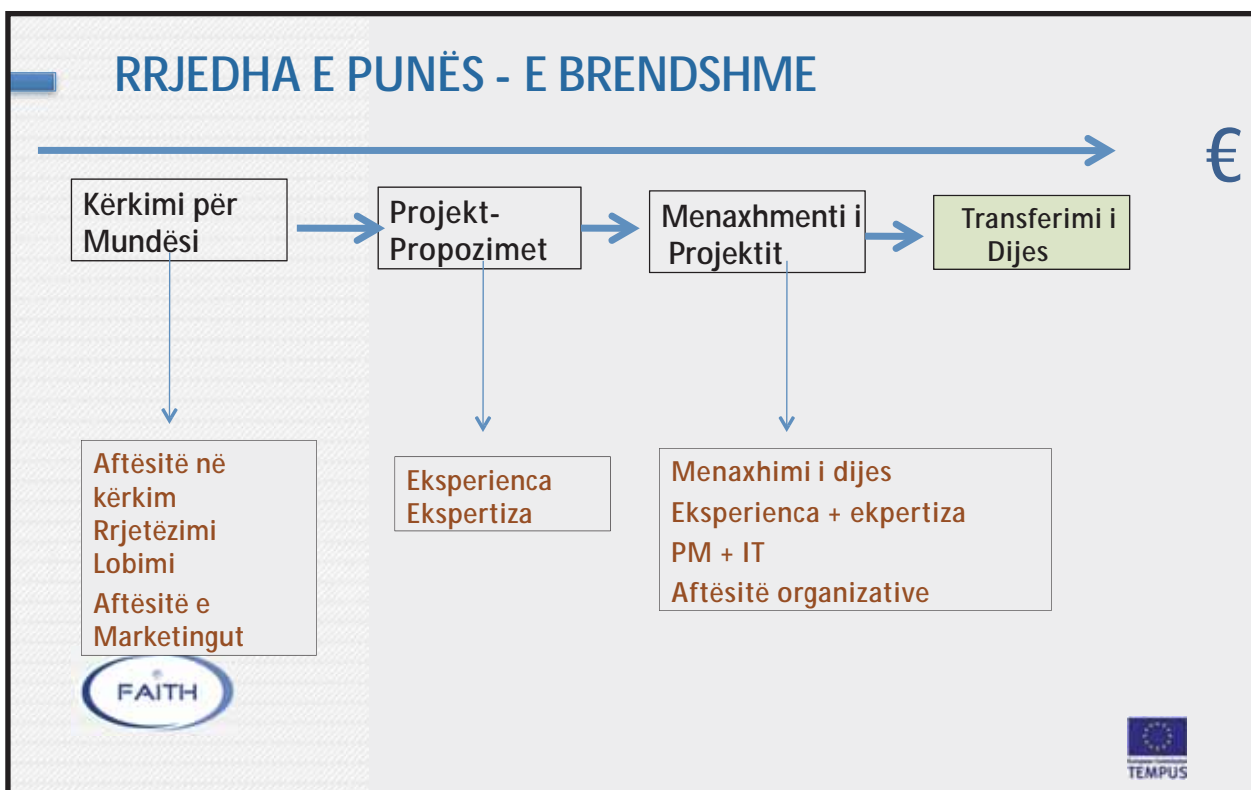
HAPAT E MUNDSHËM

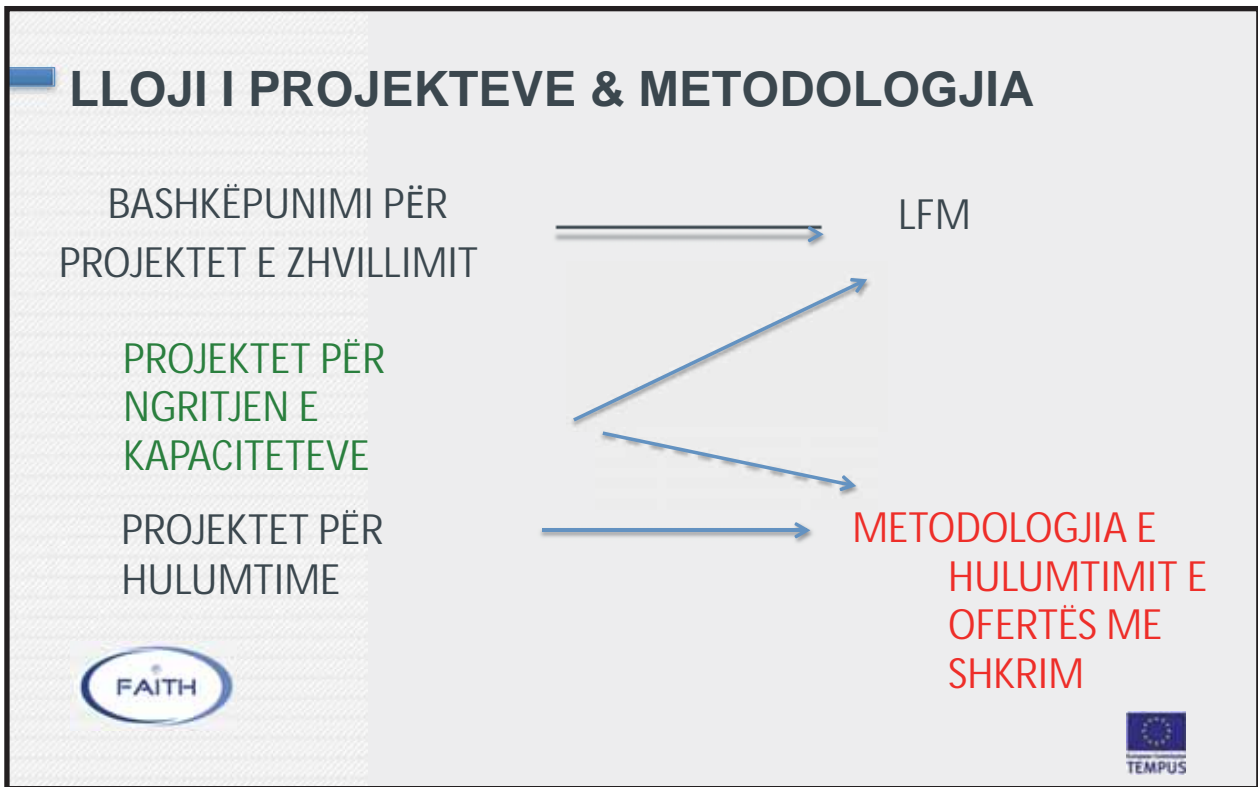
- 6. Programi Operacional. Organizimi i projektit sipas thirrjes, donatori, kalendari, menaxheri, etj



RRJEDHA E PUNËS NË MBLEDHJEN E FONDEVE







MBLEDHJA E FONDEVE RAST STUDIMI : OGPI UNIVERSITETI ALICANTE



NDËRKOMBËTARIZIMI NË UA

UA zhvillon aktivitete të ndryshme ndërkombëtare

Aktivitetet e Mobilitetit Ndërkombëtar (in&out)

Aktivitetet e Kurrikulës Ndërkombëtare

Aktivitetet e Hulumtimit Ndërkombëtar

Aktivitetet e bashkëpunimit ndërkombëtar (projektet ndërkombëta



EXPERIENCA E UA-S Ë NË MENAXHIMIN INSTITUCIONAL DHE PROJEKTET PËR NGRITJEN E KAPACITETEVE PËR ARSIMIN E LARTË

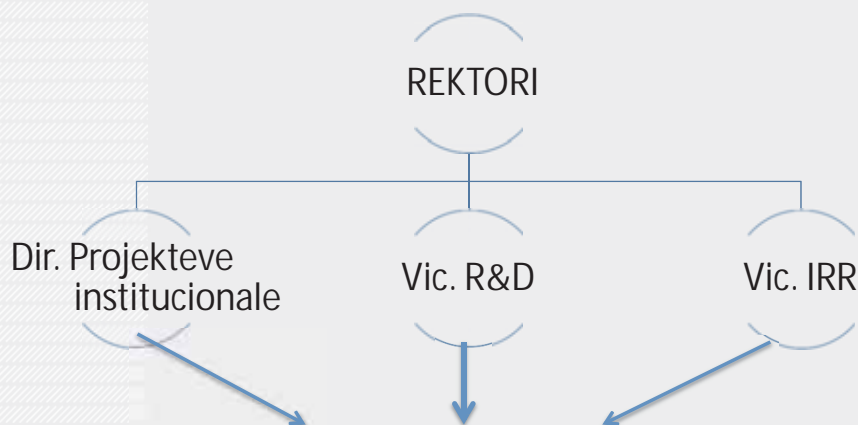
Zyra për Menaxhimin e Projektit Ndërkombëtar (OGPI) e Universitetit Alicante ka pasur një nivel të dendur të aktiviteteve në dekadën e fundit në projektet e ndërtimit të **kapaciteteve** dhe **institucioneve** në vendet e treta partnere.

Këto projekte kanë qenë në parim të zhvilluara nën ombrellën e EuropeAid, duke e paraqitur UA si një lider Evropian në programe të ndryshme (Tempus, ALFA, Edulink, etc.)

Projektet tona kanë për qëllim kryesisht të lehtësojnë **transferimin e know-how** në fusha të ndryshme të menaxhimit të institucioneve të arsimit të lartë



Organizimi (1)



BURIMET NJERËZORE

STAFI: rreth 18

SHTETET: Hong Kong, Italia, Spanja, Franca, etj

GJUHËT: Angleze, Franceze, Gjermane, Kineze, Italiane, Spanjolle

LËMITË: Marrëdhëniet Ndërkombëtare, Ekonomia, Përkthimi, Marrëdhëniet me Publikun, Marketingu, Ligji, Sociologjia, Arsimi



PROFILET

MENAXHERËT E PROJEKTIT (JUNIOR & SENIOR)

MENAXHERI ADMINISTRATIV

STAFI I IT-së (IT)

STAFI HULUMTUES DHE ADMINISTRATIV(UA)

EKSPERTËT E PAVARUR



UA OGPI TEMAT DHE NËNTEMAT

1. Qasja në Arsimin e Lartë
2. Zhvillimi Arsimor
3. Menaxhmenti për inovacion dhe hulumtim
4. Ndërkombëtarizimi
5. Cilësia dhe akreditimi
6. Zhvillimi i kurrikulës
7. Planifikimi dhe menaxhimi i IAL-ve
8. Bashkëpunimi Universitet- Industri
9. Financimi i IAL-ve
10. Menaxhimi i Projekteve Ndërkombëtare

SHERBIMET E UNIVERSITETIT
QESHJET GJINORE
ARSIMI INKLUSIV

Trajnimi i Mesimdhënësve
E-Learning
Inovacioni në Arsim

ZHVILLIMI I ROS
TRENDET DHE STRATEGJITË E
MBLEDHJES SE FONDEVE

PRONA INTELEKTUALE
SIGURIMI I USHOIMIT
AMBIENT

PLANIFIKIMI STRATEGJIK
AUTONOMIA UNIVERSITARE
ZHVILLIMI I SHËRBIMEVE
MENAXHIMI I RESURSEVE
HUMANE



STRATEGJITË PER MBLEDHJEN E FONDEVE
NGRITJA E KAPACITETEVE
MENAXHIMI NJEREZOR DHE EKONOMIK

ZHVILLIMI I PROCESIT
EFQM

PRONA INTELEKTUALE
SIGURIMI I USHOIMIT
AMBIENT

OOO PER BASHKEPUNIM
KONTRATA PER ZHVILLIM

PROJEKT-PROPOZIMET
MENAXHIMI I PROJEKTEVE
ANALIZA E IMPAKTIT

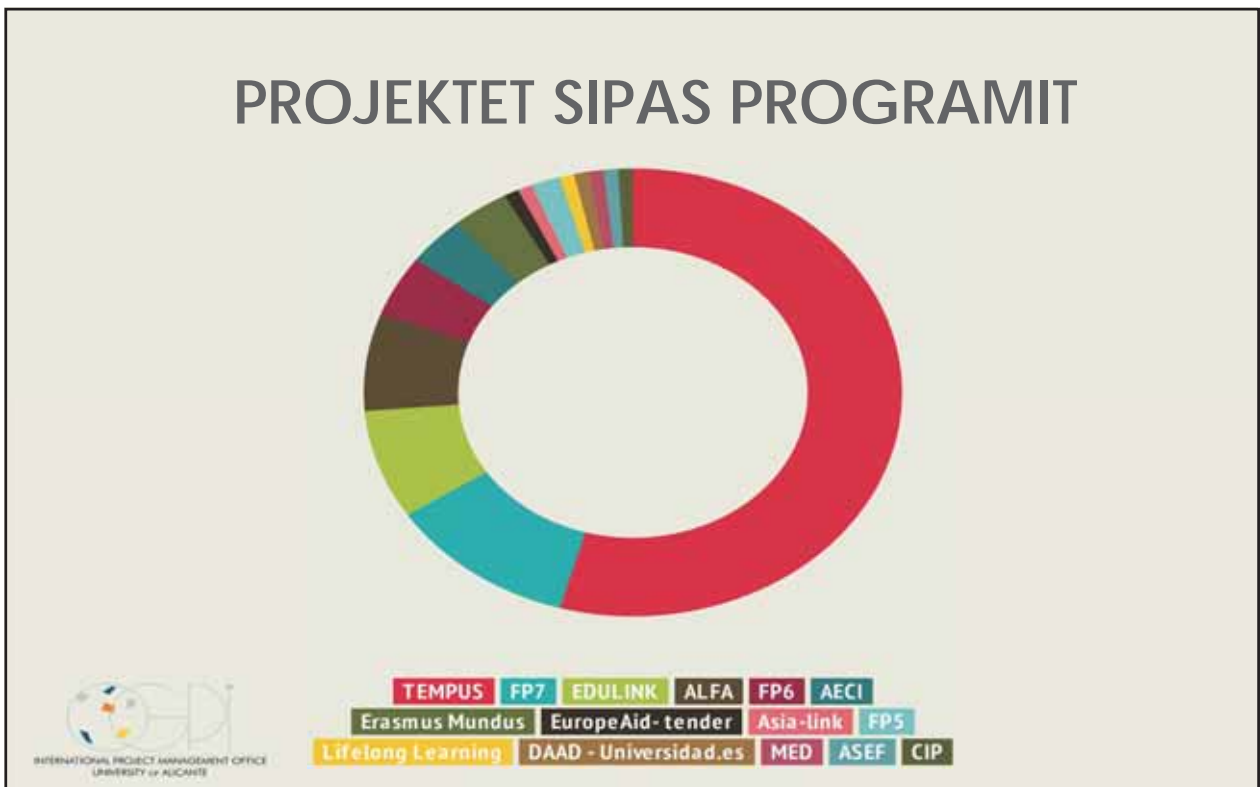
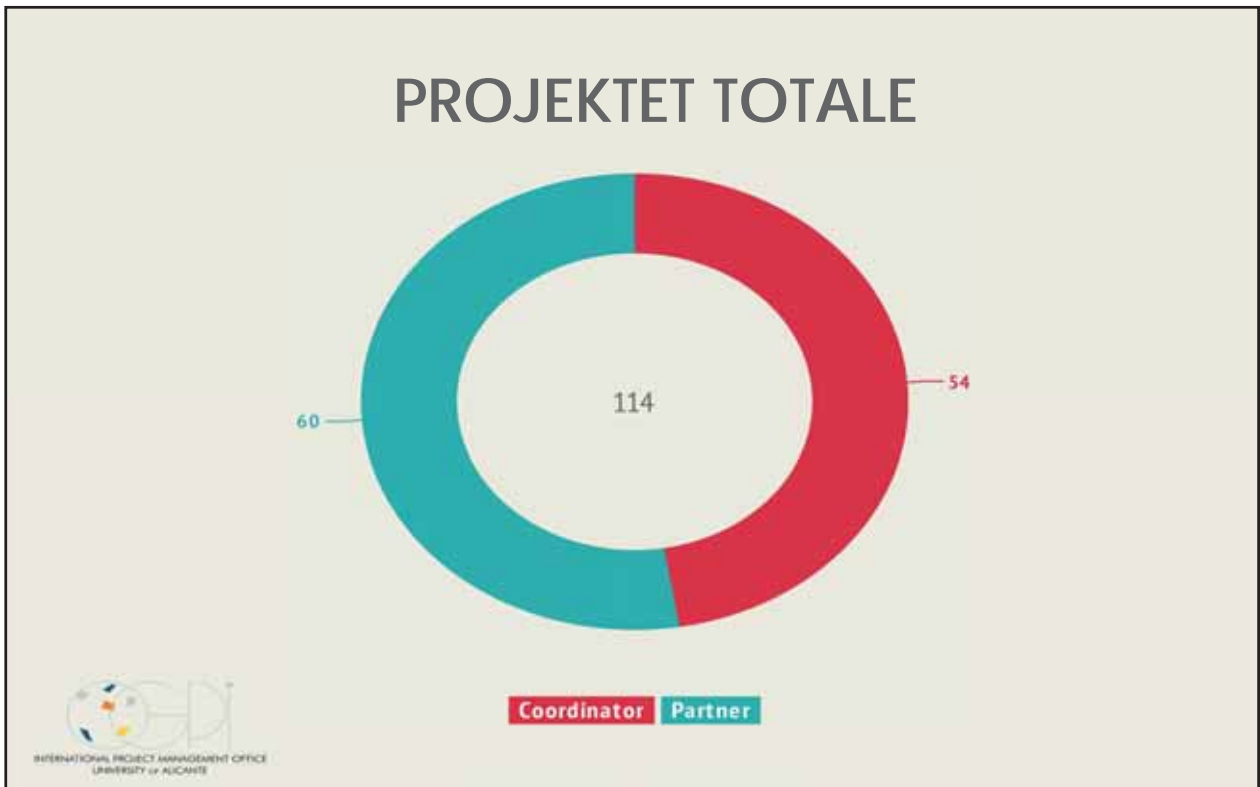





INTERNATIONAL PROJECT MANAGEMENT OFFICE
UNIVERSITY of ALICANTE

EKSPERIENCA E PROJEKTIT

RUNNING					FINALIZED				
ARARAT	EDUCA	HONDURAS	STEP	ADEQUAL	CREDIT	INCA	IRIS	PIHE	TEC-WEB
BUILD	EPIC	IDEAL	SUCCESS	AECI-PERU	DCISS	INCOME	KNOWLEDGE	PILA	TRIUMPH
CAP4INNO	EQOPP	INOVEST	SUCCESS	AEROQUAL	DELLCO	INNO-VENTION	OVATION	PLASTIVAL	UNCOFIN
CAPACITY4FOOD	EQUALITY	INGROWTH	Network	AFOLM	DICSIM	INNOVALL	MAP2ERA	PROMETHEUS	UN4INNO
CIBELES	ERAMIS	JERA CENTER	SUMA	AFRQ/UNITS	ELAN2LIFE	INTAS	MERCURY	PROMINENCE	UNILINK
CLIMADAPT	FIRST	KNOWTS	SWAN	ALTAIR	EQUALISM	IP UNILINK	MOLDINCLUD	PROTECT	UNIVENT
CUBRIK	FISHERMAN	TIES	TIES	BIRD	ESHA	IP-SMES	MOSAIC	QATMI	
CUP	FIT4HEALTH	TLOQA	TLOQA	BUILD	ESTIM	IP4INNO	NANO2MARKET	SAFIRO	
DEMETER	FOCUS	UNAM	UNAM	CBNE	EUCANET	IP-EUROPAWARE	OLMT	SAFIRO II	
DEPOCEI	GADGET	NORIA	UNIGOV	CLUSTERPLAST	EXPRESS	IPNET	PCISALVADOR	SEASCAPE	



TEMAT DHE NËNTEMAT

1. Qasja në Arsimin e Lartë
2. Zhvillimi Arsimor
3. Menaxhmenti për inovacion dhe hulumtim
4. Ndërkombëtarizimi
5. Cilësia dhe akreditimi
6. Zhvillimi i kurrikulës
7. Planifikimi dhe menaxhimi i IAL-ve
8. Bashkëpunimi Universitet- Industri
9. Financimi i IAL-ve
10. Menaxhimi i Projekteve Ndërkombëtare

ZHVILLIMI I PROCESIT EFQM

PRONA INTELEKTUALE SIGURIMI I USHOIMIT AMBIENT

.....

OOO PER BASHKEPUNIM KONTRATA PER ZHVILLIM

PROJEKT-PROPOZIMET MENAXHIMI I PROJEKTEVE ANALIZA E IMPAKTIT

SHERBIMET E UNIVERSITETIT QESHJET GJINORE ARSIMI INKLUSIV

Trajnimi i Mësimdhënësve E-Learning Inovacioni në Arsim



ZHVILLIMI I ROS TRENET DHE STRATEGJITE E MBLEDHJES SE FONDEVE

PRONA INTELEKTUALE

PLANIFIKIMI STRATEGJIK AUTONOMIA UNIVERSITARE ZHVILLIMI I SHËRBIMEVE MENAXHIMI I RESURSEVE HUMANE

STRATEGJITE PER MBLEDHJEN E FONDEVE NGRITJA E KAPACITETEVE MENAXHIMI NJERZOR DHE EKONOMIK

Transferi i Teknologjive PRONA INTELEKTUALE SHERBIMET PER MBESHETJEN E INOVACIONEVE

PRAKTIKAT E MIRA - PUBLIKIMET

- ▶ Të drejtat e pronës intelektuale:
 - ▶ Research.eu (Nano2Market)
 - ▶ IPHandbook of Best Practices (Concept Foundation)
 - ▶ EU-Asia Higher Education Plakorm (Links that matter: Recurring themes in EU-Asian Higher Education Cooperation Guides for EU Industry (Innovaccess)...
- ▶ HEIs internationalisation
 - ▶ “Prácticas y tendencias para la internacionalización y la cooperación entre universidades de América Latina y UE”
 - ▶ “Casos prácticos para la gestión de la internacionalización de universidades....”





PRAKTIKAT E MIRA – PROJEKTET NË IP



1500 ANTARË TË
KOMUNITETIT PILA!!
> 1000 pjesëmarrës në kurse



PRAKTIKAT E MIRA - TRAJNIMI

- ▶ Training for Spanish HEIs/ TEMPUS programme / Spanish Ministry of HE (2009–10–11)+ 2012
- ▶ Training for Columbian HEIs/ Fundraising / Columbian Ministry of HE (2012)
- ▶ Online course for Latin America on Univeristy/Industry CEDDET (2008--2012)
- ▶ DIES programme, Training for latina America deans/ DAAD (2012--13)
➔2013--14



INTERNATIONAL PROJECT MANAGEMENT OFFICE
UNIVERSITY OF ALBA

Home About OGPI Services Team Projects Career Contact UA Researchers

Capacity Building in Higher Education

More than 20 years and 145 projects are a testament of recommendation, professional training and consistency & passion are one of our team expertise areas
www.ogpi.org

Services

145 PROJECTS

40 MILLION €

108 COUNTRIES

500 PARTNERS

55

FALEMINDERIT!

PROJEKTI FAITH

SI TË DIZAJNOJMË NJË BUXHET EFEKTIV

PROJEKTI PARIMET E PËRGJITHSHME

Noelia López
Menaxhere e lartë e projektit

8th- 10th Qershor 2015,
Universiteti i Pejës
Pejë, Kosova



OBJEKTIVAT E PREZANTIMIT

- I. DISA BAZA NË HARTIMIN E BUXHETIT
- II. VIJAT E ZAKONSHME BUXHETORE & SI TË BUXHETOJMË NJË AKTIVITET TË PROJEKTIT
- III. SI UNIVERSITETI ALICANTE PËRGATIT NJË BUXHET PROJEKTI
- IV. DISA KËSHILLA NË
 - a. SI TË MENAXHOJMË NJË BUXHET PROJEKTI
 - b. SI TË DREJTOJMË NJË PROCES TË HARTIMIT TË PROPOZIMIT
- V. PORTALI I PJESËMARRËSVE



I. HARTIMI I BUXHETIT TË PROJEKTIT: KONCEPTET THEMELORE

- ✓ Janë të domosdoshme
- ✓ Paraqiten gjatë periudhës së projektit
- ✓ Reale, të identifikueshme dhe të verifikueshme
- ✓ Të arsyeshme
- ✓ Të lidhura drejtpërdrejt me projektin:
- Kostot e stafit të alokuar për projektin
 - Kostot e udhëtimit nga partnerët e projektit të cilët janë duke punuar në projekt
 - Blerja e pajisjeve
 - Të konsumueshme
 - Nënkontraktimi
 - Kosto të tjera: organizimi i seminarëve, etj.

Qfarë është një buxhet?



Kostot e pranueshme:



I. HARTIMI I BUXHETIT TË PROJEKTIT: KONCEPTET THEMELORE

Kosto të papranueshme

- ✓ Kthimi i kapitalit
- ✓ Borxhi dhe shpenzimet e shërbimeve të borxhit
- ✓ Provizioni për humbje ose borxhe
- ✓ Interesi i detyruar
- ✓ Borxhet e dyshimta
- ✓ Humbjet e këmbimeve
- ✓ Kostot e transfertave nga Agjencia të ngarkuara nga banka e përfituesit
- ✓ Shpenzimet e deklaruar nga një përfitues në kuadrin e një veprimi tjetër për marrjen e një granti nga buxheti i Unionit



I. HARTIMI I BUXHETIT TË PROJEKTIT: KONCEPTET THEMELORE

Dokumentacioni i kërkuar kur fillon hartimi i buxhetit të projektit:

- Udhëzimet e programit dhe FAQs (PPSH) **Thirr për ndihmë!!!!**
- Modeli I Buxhetit
- Marrëveshja e Grantit ose Kontratë Granti (modeli) + Kushtet e përgjithshme që do të drejtojnë projektin në rast se projekt-propozimi zgjidhet
- Aneksa tjera si modelet, etj.

Dokumentet esenciale:

PROJEKT PROPOZIMI



II. TITUJT E PËRBASHKËT BUXHETORË

1. KOSTOJA E STAFIT
 2. KOSTOJA E UDHËTIMIT
 3. PAJISJET
 4. KOSTO TË TJERA
 5. KOSTOT INDIREKTE
 6. KOSTOJA TOTALE E PROJEKTIT
 7. FINANCIMI
- } KOSTOT DIREKTE

Maksimale varësisht nga thirrja!!!!



1. KOSTOT E STAFIT

Karakteristikat Kryesore:

-Kostot e stafit për kategori (varësisht nga programi) (Paga bruto, shpenzimet sociale and kostot ligjore përfshihen)

- Paga e caktuar nga detyrat e punës të parapara në projekt
- Muaji/ditët e personit nuk mund të jenë më të larta se qfarë është e deklaruar në Rregulloren e Programit (gjithmonë verifikojë anekset
- Gjithmonë përcjellni politikën e shpërbimit të koordinatorit / partnerit
- **Hapat:**

1. Të dini të gjitha kostot ditore/mujore (kategoritë) të partnerëve tuaj
2. Definoni përpjektet e të gjithë partnerëve për qdo aktivitet të projektit
3. Kalkuloni kostot e stafit



HAPI 1: Të gjejmë koston e pagës ditore/mujore të secilit partnerë

- *Kontrolloni koston mujore të pagave të secilit partner : Paga Mujore + Shpenzimet sociale*
- *Definimi i pagës për secilën kategori (zakonisht stafit teknik dhe administrativ) ose kostot reale për person (varësisht nga programi)*
- *Jo të gjithë parnerët i kanë të gjitha kategoritë, kontrolloni së pari më secilin partner*
- *Gjeni orët ne muaj dhe orët në vit të secilit partner*

1 person/muaj = 1 person i cili punon me orar të plotë gjatë 1 muaji

P/M -> orët për muaj & vit !!!!



HAPI 2: Definimi i përpjekjeve që secili partnerë duhet të përkushtojnë në aktivitetin e projektit

		Muajtët e personit								Totali
		RUANDA		BURUNDI		KENIA		TANZANIA		
		ADMIN	TEK	ADMIN	TEK	ADMIN	TEK	ADMIN	TEK	
DEV	ACTIVITI 0		2,5		2,5		2,5		2,5	10
DEV	ACTIVITI 1		7		7		7		7	28
QUALI / DIS (15%)	ACTIVITI 2		2		2		2		2	8
MANAG (10%)	ACTIVITI 3	0,2	1	0,2	1	0,2	1	0,2	1	4,8
		0,2	12,5	0,2	12,5	0,2	12,5	0,2	12,5	50,8



HAPI 3: Llogaritja e kostos të stafit

PARTNER UNIV.	Kostoja	Kostoja e stafit								
		RUANDA		BURUNDI		KENIA		TANZANIA		
		ADM	TEK	ADM	TEK	ADM	TEK	ADM	TEK	
	E stafit	500	1000	500	1000	500	1000	600	1200	
	ACTIVITI 0	0	2.500	0	2.500	0	2.500	0	3.000	10.500,00
	ACTIVITI 1	0	7.000	0	7.000	0	7.000	0	8.400	29.400,00
	ACTIVITI 2	0	2.000	0	2.000	0	2.000	0	2.400	8.400
	ACTIVITI 3	100	3.000	100	3.000	100	3.000	120	1.2000	4.620
		100	12.500	100	12.500	100	12.500	120	15.000	
		12.600		12.600		12.600		15.120		52.920,00



2. KOSTOT E UDHËTIMIT DHE QËNDRIMIT

Karakteristikat Kryesore:

- Përfituesit: anëtarët e stafit që punojnë në institucionet partnere
- Aktivitetet e financuara: trajnime, takimet e menaxhmentit të projektit, aktivitetet e shpërndarjes, etj
- Autorizimi paraprak i KE: për shpenzimet e udhëtimit në lidhje me udhëtimet bërë në vende që nuk përfshihen nga projekti

Hapat :

1. Për të përcaktuar se cilat aktivitete do të nënkuptojnë një udhëtim
2. Kur dhe ku do të bëhen udhëtimet
3. Numri total i udhëtimeve për aktivitetin: numrin e përgjithshëm të pjesëmarrësve për secilin institucion partner
4. Kohëzgjatja e udhëtimit



2. . KOSTOT E UDHËTIMIT DHE MËDITJET

Kostot e udhëtimit:

- Të përcaktojë koston për njësi për secilin lloj të lëvishmësi
- Kostoja e udhëtimit duhet të mbulojë të gjitha shpenzimet nga pika e origjinës (në shtëpi) në destinacionin e fundit (vend takimi) nga çdo lloj mjeti transporti (tren, autobus, taksi, fluturimit, etj)
- Kostot e tjera që janë të përfshira: taksat e aeroportit, sigurimit të udhëtimit
- Mestarja më e lirë e transportit!

Mëditjet:

- Zakonisht sugjerohet një normë e fiksuar dhe aprovohet nga KE
- Përfshin: Koston e qëndrimit, strehimin, shpenzimet e përditshme të transportit, etj



Hapi 1: Hartimi i të gjitha informatave kyçe

- Çfarë? Përcaktimi i aktivitetit
- Kur? Shih kalendarin e projektit
- Ku? Në cilin institucioni partner
- Kush? Numri i pjesëmarrësve
- Kohëzgjatja = numri i ditëve të mbledhjeve

	PJESËMARRËSIT					
	RUANDA	BURUNDI	KENIA	TANZANIA	TOTALI	DITËT
AKTIVITETI 0						
AKTIVITETI 1	2	2		2	6	5
AKTIVITETI 2	2	2	2		6	5
AKTIVITETI 3		2	2	2	6	5
AKTIVITETI 4	2		2	2	6	5



HAPI 2: Llogaritja e shpenzimeve të udhëtimit dhe qëndrimit

	Mëditjet				
	RUANDA	BURUNDI	KENIA	TANZANIA	TOTAL
ACT.0					
ACT.1	2.000	2.000		2.000	6.000
ACT.1.1	2.000	2.000	2.000		6.000
ACT.1.2		2.000	2.000	2.000	6.000
ACT.1.3	2.000		2.000	2.000	6.000
	6.000	6.000	6.000	6.000	24.000

Mëditja	200
---------	-----

	Udhëtimi				
	RëANDA	BURUNDI	KENIA	TANZANIA	TOTALI
ACT.0					
ACT.1	2.000	2.000		2.000	6.000
ACT.1.1	2.000	2.000	2.000		6.000
ACT.1.2		2.000	2.000	2.000	6.000
ACT.1.3	2.000		2.000	2.000	6.000
	6.000	6.000	7.000	9.000	24.000

EA/EU	1.500 €
EU/EA	1.500 €
EA/EA	1.000 €
EU/EU	600 €
Lokale	150-400€



3. PAJISJET

Karakteristikat Kryesore:

- Relevante për përfundimin e objektivave të projektit
- Sasi të kufizuar, siç thuhet në buxhet
- Zakonisht pajisjet përfshijnë: libra, faksin , aparat fotokopjues, softueri, laptop, PC, video projektori, shpenzimet e instalimit, mirëmbajtjes dhe transportin, etj
- Përfituesi dhe përgjegjës i pajisjeve – Institucioni Partner



4. KOSTO TJERA

Karakteristikat Kryesore:

- Zakonisht përfshijnë: shpenzimet organizative (mbledhjet, puntoritë.), marrja me qira e hapësirave për ekspozitë, tarifat e konferencave, ëeb dizajni I projektit, përkthim, shpenzimet e auditimit, detyrime bankare, etj.

Hapat:

- Mendoni me maturi cilat shpenzimet e tjera janë me të vërtetë të nevojshme për një aktivitet të veçantë
- Shmangni shpenzimet e panevojshme.



5. PRINTIMI

Karakteristikat Kryesore:

- Zakonisht përfshin: shtypjen e materialeve të shpërndara (fletëpalosjet, posterat ..), publikimet, raportet, etj

Hapat:

- Mendoni me maturi cilat shpenzime të printimit të cilat janë me të vërtetë të nevojshme për një aktivitet të veçantë
- Shmangni shpenzimet e panevojshme.



6. KOSTOT INDIREKTE

Varësisht nga thirrja!!!!

% e kostove totale direkte

Lloji I kostove: Uji, faturat e rrymës, pajisjet për zyrë, etj.

Si kalkulohet zakonisht:

Σ (Kosotja e stafit+ udhëtimit + pajisjet + printimi + kosto të tjera)



Max. % i kostove të pranushme

(% krijuar në udhëzimet e thirrjes)



7. KOSTOT TOTALE E PROJEKTIT

Σ (Kosotja e stafit+ udhëtimit + pajisjet + printimi + kosto të tjera + kostot indirekte)

Kostot totale të projektit

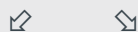


8. FINANCIMI

Llojet e financimit

Kostot totale të projektit

1.000.000€ (100%)



Fondet e KE-së
800.000€ (80%)

Konzerciumi
200.000€ (20%)

TEMPUS 90%

EDULINK+ACP: 85%

Programe të tjera: 75%-100%



VETËVLERËSIMI KUR DORËZOHMË NJË PROJEKT PROPOZIMI (BUXHET)

- A ka kuptim raporti ndërmjet kostove totale të vlerësuar dhe rezultatet e pritura të projektit ?
- A janë shpenzimet e parapara të nevojshme në mënyrë që të zhvillohet një aktivitet i projektit?
- A janë të gjitha aktivitetet e projektit të përfaqësuar nga buxheti i projektit?

BUXHETI REAL
Relacioni i mirë KOSTO-EFEKTIVITET



GABIMET E ZAKONSHME

Gabimet e zakonshme nëse i plotsojmë të dhënat buxhetore drejtpërdrejt në formular:

- Të mbivlerësoj koston e projektit
- Të nënvlerësojë koston e projektit
- Të harrojmë koston e nevojshme

Në mënyrë që të përgatisim një buxhet REAL dhe të LIRË

Modelet!!



MODELI I BUXHETIT

- Buxheti zhvillohet në një dosje të veçantë (Excel file)
- Buxheti është i detajuar me përfshirjen e disa ndarjeve buxhetore
 - Kategoritë e kostos së personelit, numri i muajve të punës (për çdo partner)
 - Detyrat që do të nënkontraktohen
 - Udhëtimet: Numri i flukseve / destinacioni + mëditje
 - Pajisje
 - Printimi
 - Kosto të tjera



III. METODOLOGJIA E UA-SË

- **Dokumenti punues (modeli)**
 - Një dosje në Excel
 - Çdo buxhet i projektit duhet projektuar në një template në Excel
 - Modeli i Kei integruar në modelin punues.
 - Çdo linjë buxheti (ose WP, varësisht nga madhësia e projektit) duhet të jetë ndahet në një fletë të vetme në excel
 - Përdorni sistemin – hyrjes së dyfishtë: aktivitetet –partnerëve apo vijat e buxhetit – partnerët

Kur fillojmë të punojmë në një buxhet të projektit?

- Partneriteti përfundon
- Hartimi i projektit është përfunduar



PËRFUNDIMET KRYESORE

- Dokumenteve mbështetëse
- Modelet: Buxheti i detajuar
- Punimi I buxhetit së bashku me personin që hartoi idenë e projektit
- Njihuni me aktivitetet e projektit
- Buxheti = realistik dhe kosto-efektiv



IV. KËSHILLAT E UA-SË SI TË MENAXHOJMË FONDET E BUXHETIT

Si koordinator i projektit - Menaxhimin e centralizuar të fondeve totale të projektit

Si një partner i projektit - Kontrolloni buxhetin dhe Detyrat (KICK-OFF)



KOHA DHE ROLET E ZAKONSHME TONA TË PROJEKT PROPOZIMIT

Thirrje e re e publikuar!!!

Si ne organizojmë punën kur hartojmë?

UA Rast studimi



SI NE SHPËRNDAJMË NGARKESËN E PUNËS (ROLET)

Varësisht nga numri i përgjithshëm të projekt propozimit që duhet të dorëzohet dhe roli i UA-së në çdo projekt propozim = Ekipi Punues

Rolet: Menaxher Projekti (teknik) / Menaxheri Financiar/ Administrativ

Definoni rolet & përgjegjësitë:

- Menaxher Projekti: Vetëm Draft Propozimi!
- Menaxheri Financiar: Buxheti
- Administrative: Partnerët kontaktues, mbledhja e dokumentave, dhe mbledhjet mbi projekt propozimin
- Mbledhjet e rregullta (javore, etj.) i tërë grupi!!!

Ne të gjithë e ndajmë përgjegjësinë! Performanca e punës duhet të jetë e përkryer!

Askush nuk mund të dështojë!



SI NE ORGANIZOJMË PARTNERËT E PROJEKTIT

Identifikimi i personit të duhur (Stafi Administrativ/Teknik)

Filloni mirë që në fillim!!!

Afatet e shkurta – Shmangni dokumentet në momentin e fundit!

Posta ditore dhe kontakt telefoni

Të gjithë partnerët duhet të kuptojnë që në fillim se çfarë pritet prej tyre
!! Të gjithë partnerët gjithashtu ndajnë përgjegjësinë e dorëzimit të informatave dhe dokumenteve të kërkuara !!!



SITUATA TË ZAKONSHME ME RREZIK

Të brendshme:

- Dërgimi: Online
- Afati i gabuar: (Online, jo në ditën e fundit)
- Ne përpilojnë të gjitha informatat dhe dokumentet partnerit kurse tonat mungon!
- Mungesa e koordinimit të brendshëm
- Mbivendosja - Mangësitë (Detyrat)
- Numri maksimal i personave (që punojnë online vs. word doc.)
- Lloji i projektit dhe kërkesat e ndryshme (dmth Masa Strukturale dhe Projektet e përbashkëta).

Të jashtme:

- Gabimet në Deklaratën e Partneritetit (nënshkrimi, vulat.... Pyesni për një version PDF para se të dërgohet Originali !!)



V. PORTALI I PJESËMARRËSVE

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal>

- Portali i pjesëmarrësëve është portë e vetme për ndërveprime të financimit të ndërlidhura mes aplikuesve dhe Komisionit / Agjensive
- Mënyra të reja të prezentimit të thirrjeve
- Mënyra të reja të prezantimit të dokumentacionit dhe udhëzimit
- Sistemi i ri i integruar i Menaxhimit të Grantit
- Shkëmbimet pa letër – jo më nënshkrime me stilograf



V. PORTALI I PJESËMARRËSVE

RESEARCH & INNOVATION
Participant Portal

European Commission > Research & Innovation > Participant Portal > Home

HOME FUNDING OPPORTUNITIES HOW TO PARTICIPATE EXPERTS SUPPORT Search PP LOGIN REGISTER

Horizon 2020 Funding

Starting from 1/1/2014

On this site you can find and secure **funding** for projects under the following EU programmes:

- 2014-2020 Horizon 2020 - research and innovation framework programme
- 2007-2013 7th research framework programme (FP7) and Competitiveness & Innovation Programme (CIP)
- Research Fund for Coal & Steel, COSME, 3rd Health Programme, Consumer Programme

Non-registered users

- search for funding
- read the H2020 Online Manual & download the legal documents
- check if an organisation is already registered
- contact our support services or check our FAQ

Registered users

- submit your proposal
- sign the grant
- manage your project throughout its lifecycle
- register as expert advising the Commission

WHAT'S NEW? FUNDING OPPORTUNITIES HOW TO PARTICIPATE WORK AS AN EXPERT MY PERSONAL AREA INFORMATION AND SUPPORT

FAITH IPUS

V. PORTALI I PJESËMARRËSVE

Informacioni i nevojshëm është si në vijim:

1- **PIC** numri i të gjithë partnerëve: institucioni i regjistruar, dokumentacioni i ngarkuar (uploaded) dhe dokumentet zyrtare (Deklaruar karshi vërtetuar)

2- **Personi kontaktues** dhe **email** e personit përgjegjës të çështjeve administrative në portalin e pjesëmarrësve (ky person duhet të ketë një llogari ECAS)

<http://ec.europa.eu/research/participants/data/support/manual/urf.pdf>

3- Të tjera dokumentacione nga thirrja



Qfarë është “ECAS”?

ECAS
Single sign-on
(1 ECAS account = 1 e-mail address = 1 person)

ECAS nënkupton Sistemi Autentik i Komisionit Evropian (European Commission Authentication System). është sistemi për tu qasur në një gamë të gjerë të website-ve dhe shërbimeve online të udhëhequra nga Komisioni.

Kjo siguron një **qasje të sigurtë “qasje të vetme”**:

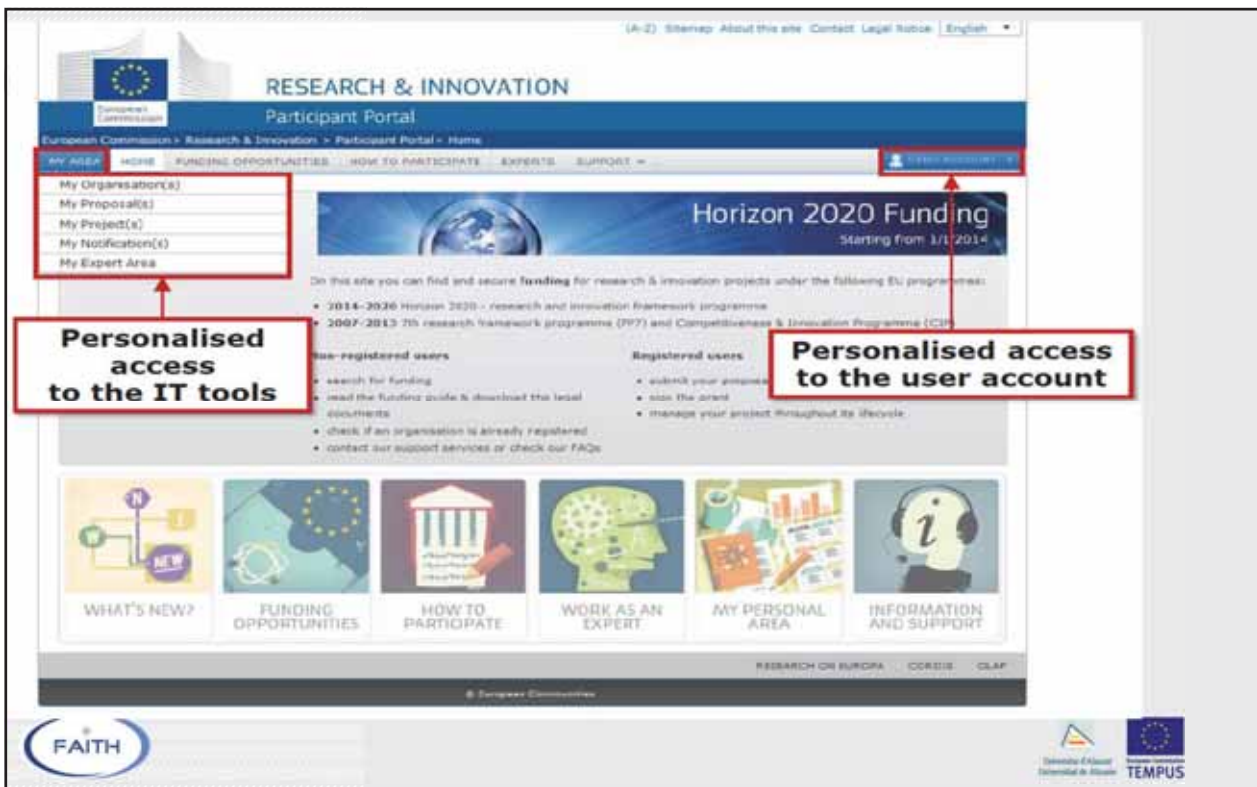
1 person = 1 e-mail address = 1 ECAS llogari.



Krijimi i një llogarie ECAS është falas dhe i lehtë



Lopez: Si të hartohet në mënyrë efektive një projekt buxheti: parimet e përgjithshme



SHËRBIMET E PORTALIT TË PJESËMARRËSVE: RISHIKIM

Funding Opportunities

How to Participate

Experts

Support

My Organisation(s)

My Proposal(s)

My Project(s)

My Notification(s)

My Expert Area

Personalised services

FAITH

Université d'Alsace
Université de Strasbourg

European Commission
TEMPUS

How to register for an ECAS account?

SEARCH & INNOVATION

Participant Portal

European Commission - Research & Innovation - Participant Portal - Home

HOME FUNDING OPPORTUNITIES HOW TO PARTICIPATE EXPERTS SUPPORT

Horizon 2020 Funding
Starting from: 1/1/2014

On this site you can find and secure **funding** for research & innovation projects under the following EU programmes:

- 2014-2020 Horizon 2020 - research and innovation framework programme
- 2007-2013 7th research framework programme (FP7) and Competitiveness & Innovation Programme (CIP)

Non-registered users

- search for funding
- read the funding guide & download the legal documents
- check if an organisation is already registered
- contact our support services or check our FAQs

Registered users

- submit your proposal
- sign the grant
- manage your project throughout its lifecycle

WHAT'S NEW? FUNDING OPPORTUNITIES HOW TO PARTICIPATE WORK AS AN EXPERT MY PERSONAL AREA INFORMATION AND SUPPORT

RESEARCH ON EUROPE | COORIS | CLAY

© European Commission

FAITH

Université d'Alsace
Université de Strasbourg

European Commission
TEMPUS

Lopez: Si të hartohet në mënyrë efektive një projekt buxheti: parimet e përgjithëshme

EUROPEAN COMMISSION AUTHENTICATION SERVICE (ECAS) External

EUROPA » Authentication Service » Sign Up

Login New password Sign Up Help

Is the selected domain correct? External [Change it](#)

Sign Up

[Help for external users](#)

Choose a username

First name *

Last name *

E-mail *

Confirm e-mail *

E-mail language * English (en)

Enter the code *

Privacy statement: By checking this box, you acknowledge that you have read and understood the [privacy statement](#).

Sign up

* Required fields

FAITH

Università Càlcova Università di Milano TEMBUS

EUROPEAN COMMISSION AUTHENTICATION SERVICE (ECAS) External

EUROPA » Authentication Service » Sign Up

Login New password Sign Up Help

Is the selected domain correct? External [Change it](#)

Sign Up

[Help for external users](#)

Choose a username

First name *

Last name *

E-mail *

Confirm e-mail *

E-mail language * English (en)

Fill in the "E-mail" field using your individual professional email address.

Note: the e-mail is the main identifier (1 person = 1 e-mail address = 1 ECAS account)

No functional e-mail address!

FAITH

Università Càlcova Università di Milano TEMBUS

Lopez: Si të hartohet në mënyrë efektive një projekt buxheti: parimet e përgjithëshme

The screenshot shows the 'EUROPEAN COMMISSION AUTHENTICATION SERVICE (ECAS) External' sign-up page. The form includes fields for 'Choose a username', 'First name', 'Last name', 'Email', 'Confirm e-mail', and 'Email language'. A 'Security check' field is highlighted with a red box and contains a blue graphic with the letters 'T Q J Y K' and a refresh icon. A red box with the text 'Fill in the "Security check" field' is overlaid on the field. A 'Sign up' button is located below the form.

Fill in the "Security check" field

The screenshot shows the same ECAS sign-up page. A red box highlights the 'Enter the code' field and a checkbox for the privacy statement. The checkbox is currently unchecked. The text next to the checkbox reads: 'Privacy statement: By checking this box, you acknowledge that you have read and understood the [privacy statement](#)'. A red box with the text 'Tick the check box and click on "Sign up"' is overlaid on the checkbox area. A 'Sign up' button is located below the form.

Tick the check box and click on "Sign up"

Lopez: Si të hartohet në mënyrë efektive një projekt buxheti: parimet e përgjithëshme

EUROPEAN COMMISSION AUTHENTICATION SERVICE (ECAS)
External

LogIn New password Sign Up Help

Is the selected domain correct? External Change it

Sign Up

Thank you for registering, you will receive an e-mail allowing you to complete the registration process.

Last update: 26/09/2012 (3.3.0-m) | 4855 ms | Tap

Check your mailbox, a confirmation e-mail will arrive within a few minutes.

This process must be completed within 1 hour and a half after the original request.

FAITH

Università Càstori
TEMPUS

Click on the link in the confirmation e-mail to be redirected to the Password initialisation page of ECAS

Dear **BOB@ADDDDDXX**,

You have been registered in ECAS, the European Commission Authentication Service.

Your user name is **was@dddx**

To create your password, click:

[this link](#)

You have a maximum of 1h30, starting from the time that this message was sent, to create your password, but you are encouraged to do so immediately if possible. After this time, you can make another request by following the same link: you will then need to re-enter your username and confirm your request.

If the above link does not work, you can copy the following address (make sure the complete address is copied!) and paste it into your browser's address bar: <https://webgate.ec.europa.eu/cas/init/initialisePasswordLogin.cgi?wayf.domain=external&wayf.remember=checked&wayf.submit=Select&uid=naccouec&resetCode=zMNyYdvwQQhtk1IzWYPjD04pdtu9yqBZzcksdAfy>

Whenever you login, please choose the domain "External", not "European Commission".

Instead of replying to this message, if you have a problem, please follow the Help or contact information on the site where you were trying to register.

Sent to you by ECAS - European Commission Authentication Service

FAITH

Università Càstori
TEMPUS

Lopez: Si të hartohet në mënyrë efektive një projekt buxheti: parimet e përgjithëshme

The screenshot shows the 'New password' page of the European Commission Authentication Service (ECAS). The page includes the ECAS logo, navigation links (Login, New password, Sign Up, Help), and a form with fields for Username, New password, and Confirm new password. A 'Submit' button is located below the form. A red-bordered callout box on the right side of the form contains the text: 'Create a new password and click on "Submit"'. Below the form, there are instructions on password requirements: 'Passwords cannot include your username and must contain at least 10 characters chosen from at least three of the following four character groups (white space permitted):' followed by a list of requirements: 'Upper Case: A to Z', 'Lower Case: a to z', 'Numerics: 0 to 9', and 'Special Characters: !@#\$%^&*+,-./:;<=>?[]{}~`|_()~'. Examples of passwords are provided: 'vrtmLuQh7~', 'q}1rgrj1G', and '.Tbfnc0au'. A link to 'Generate other sample passwords' is also present. The footer contains the FAITH logo and the TEMPUS logo.

The screenshot shows the 'New password' page of the European Commission Authentication Service (ECAS) after a successful password change. The page displays the message: 'Your ECAS password was successfully changed.' followed by a 'Proceed' button. Below the message, there is a footer with the text: 'Last update: 26/09/2012 (3.1.3-m) | 73 ms | ▲ Top'. A red-bordered callout box at the bottom of the page contains the text: 'Your new ECAS password is successfully created. You can now log in to the Portal. Important: ECAS credentials are strictly confidential!'. The footer also contains the FAITH logo and the TEMPUS logo.

Lopez: Si të hartohet në mënyrë efektive një projekt buxheti: parimet e përgjithëshme

RESEARCH & INNOVATION
Participant Portal

Horizon 2020 Funding
Starting From 1/1/2014

On this site you can find and access **funding** for research & innovation projects under the following EU programmes:

- 2014-2020 Horizon 2020 - research and innovation framework programme
- 2007-2013 7th research framework programme (FP7) and Competitiveness & Innovation Programme (CIP)

No-registered users

- search for funding
- read the funding guide & download the legal documents
- check if an registration is already registered
- contact our support services or check our FAQs

Registered users

- submit your proposal
- sign the grant
- manage your project throughout its lifecycle

WHAT'S NEW? FUNDING OPPORTUNITIES HOW TO PARTICIPATE WORK AS AN EXPERT MY PERSONAL AREA INFORMATION AND SUPPORT

RESEARCH ON EUROPE COKEIS OLAF

© European Commission

Login with your ECAS account

FAITH

Università Càrdot
Università di Milano
TEMPUS

EUROPEAN COMMISSION AUTHENTICATION SERVICE (ECAS)
External

EUROPEAN COMMISSION Authentication Service - Login

Login New password Sign Up Help

Make sure the selected domain is "External"

Enter your username or e-mail address and your password

Click on the "Login!" button

Login not registered yet

is this an external domain (external)?

Username or e-mail address

Password

What's wrong?

Login! Lost your password?

* Required fields

Or log in with your

mobile phone token id

Last update: 24/09/2012 (3.1.5-0) | 7 ms | Top

The Login page (ECAS authentication) appears

FAITH

Università Càrdot
Università di Milano
TEMPUS

Lopez: Si të hartohet në mënyrë efektive një projekt buxheti: parimet e përgjithëshme

RESEARCH & INNOVATION
Participant Portal

Horizon 2020 Funding
Starting from 1/1/2014

You are now logged in to the Participant Portal.
Depending on their roles (IAM),
users will have access to different services.

SHËRBIMET E PERSONALIZUARA

Portali i Pjesëmarrësve lejon çdo përdorues të ketë qasje në një hapësirë të personalizuar, bazuar në 3 elemente kryesore:

Çdo përdorues supozohet të ketë një **llogari unike ECAs**, i cili është **identifikues unik për persona** (të lidhur me email adresën e tyre profesionale).

Çdo llogari ECAS është i lidhur me një (ose më shumë) **numri i PIC** (numra), të cilat janë **identifikues unik për organizata**.

Çdo llogari ECAS është i lidhur me të gjitha rolet që përdoruesi ka në projekte dhe / ose organizata përmes IAM. Një përdorues mund të ketë aq role sa të jetë e nevojshme.



Procesi nominimit : “Rolet Origjinale”

Disa role janë parashikuar automatikisht në fazat e hershme të projektit ("rolet origjinale") si në vijim:

Propozimi nismëtar në fazën e dorëzimit të propozimit automatikisht do të njihet nga Komisioni si **Kontakti i Kordinatorit Kryesor**

Personat kontaktues të organizatave pjesëmarrëse të identifikuara gjatë dorëzimit të propozimit do të bëhen **Kontakte të Pjesëmarrësve** në fillim të negociatave.

LEAR (Personi Ligjor i Caktuar si Përfaqësues) është i vërtetuar nga Komisioni gjatë procesit të validimit të organizatës së tij / saj.



SHËRBIMET E PORTALIT TË PJESËMARRËSVE: PAS KYQJES

My Organisation(s)

1. Registration of organisations

- The person registering the data (Self-Registrant) receives online the PIC number for his/her organisation.
- Participants are encouraged to register their organisations as soon as possible before drafting a proposal.
- Possibility to register an organisation on behalf of someone else.
- Management of multiple PICs is possible.

2. Access to organisation-related data

3. Update of organisation's data



Lopez: Si të hartohet në mënyrë efektive një projekt buxheti: parimet e përgjithëshme

The screenshot shows the 'RESEARCH & INNOVATION Participant Portal' website. The main heading is 'Beneficiary Register'. Below this, there is a section titled 'Register your organisation' with a red box around the 'REGISTER YOUR ORGANISATION' button. The page contains several paragraphs of text explaining the registration process, including a note about having a valid ECDS account and a warning to keep legal data up to date. At the bottom right, there are logos for FAITH, Université Caennaise, and TEMPUS.

PIC NUMBER

Next steps

You can now use the following PIC number to identify your organisation in your further communication or interactions with the European Commission and its Agencies. You will receive an email confirming your registration shortly.

You are now able to modify your organisation's data and upload supporting documents from the My Organisations tab in the Participant Portal.

You have registered the following data for this organisation:

Legal Name	Dame Organisation
Legal Address	Square Frère Orban 4, Brussels, Belgium
VAT	BE123456789
Business Registration Number	321456789



PIC number: 948745652

Thank you for using the Participant Portal

SHËRBIMET E PORTALIT TË PJESEMARRRESVE: PAS KYQJES

My Project(s)

- 1. Access to the list of projects the user is involved in**
- 2. Access to the project-related services:**
 - Grant preparation
 - Amendments
 - Reporting tools
- 3. View of the consortium's roles for a given project**
- 4. Grant/revoke roles for a given project
(provided the user has the authorisation to do so)**



The screenshot shows the 'My Projects' section of the Participant Portal. It includes a navigation menu on the left, a main content area with a list of projects, and a table of project details. Three callout boxes highlight specific features:

- View Project details with basic data, abstract and list of participants:** Points to the first row of the project table.
- Access the Consortium screen:** Points to the 'ROLES' column in the table.
- Access the available tools for each project:** Points to the 'ACTIONS' column in the table.

ACRONYM	CALL	PROG	PROJECTID	ROLES	PHASE	ACTIONS
ESPRIC	FP7-TEST- CALL-1	FP7	20000	[Icons]	GRANT_MANAGEMENT	[Icons]
ESPRIC	FP7-TEST- CALL-1	FP7	20000	[Icons]	GRANT_MANAGEMENT	[Icons]

www.EU-JordanNet.eu

Lopez: Si të hartohet në mënyrë efektive një projekt buxheti: parimet e përgjithshme

The screenshot displays the 'RESEARCH & INNOVATION Participant Portal' interface. A navigation menu on the left includes 'My Roles', 'My Organisations', 'My Projects', 'My Notifications', and 'My Expert Area'. The main content area shows a list of organizations with columns for 'Organization', 'Programs', 'MFG', and 'MDO'. The first organization, 'Sesame Street Organization - Test Organization 1', is expanded to show details: 'Address: Sesame Street, 1000, Brussels, BE', 'PIC: 999999999', and a list of roles including 'Primary Coordinator', 'Coordinator Contact', and 'Team Member'. A red box highlights the 'Edit Roles' button for this organization. Another red box highlights the 'View the organisation's basic details and full list of project roles' text. A third red box highlights the 'Edit roles (only if you are Primary Coordinator Contact, Coordinator Contact or Participant Contact)' text. The FAITH logo is in the bottom left, and logos for 'Université Caennaise' and 'TEMPUS' are in the bottom right.

View the organisation's basic details and full list of project roles

Edit roles (only if you are Primary Coordinator Contact, Coordinator Contact or Participant Contact)

www.EU-JordanNet.eu

SHËRBIMET E PORTALIT TË PJESËMARRËSVE: PAS KYQJES

My Notification(s)

- 1. View all personal notifications for the services of the Participant Portal**
 - **Examples: change of roles, forms ready to be signed, availability of e-receipts, etc.**

www.EU-JordanNet.eu

Faleminderit! Na vizitoni në www.tempus-faith.eu

Ndonjë pyetje???
Ju faleminderit për vëmendje!!!

noelia.lopez@ua.es



Menaxhimi i vendeve në Universitet

Bazuar në zhvillimin e dokumentit të bardhë, që përshkruan financimin për kokë banori si një model i mundshëm për financimin e Institucioneve Kosovare të Arsimit të Lartë, tema e punëtorisë së trajnimit WS5 (Prizren, shtator 2015) është projektuar të përqëndrohet në menaxhimin e vendeve të studimit në Institucionet e Arsimit të Lartë. Punëtorja jep vëmendje në pyetjen se si të menaxhojmë efektivisht kapacitetet e studentëve të institucioneve të arsimit të lartë dhe se si të llogaritet numri i vendeve të studimit në programet studimore. Partnerët e BE-së prezantuan metodologjinë e llogaritjes që është përdorur në universitetet gjermane. Përveç kësaj, fokusi i dytë i kontributit ishte pyetja se si të përcaktohen kostot e një vend të studimit.

Në pjesën praktike nga pjesëmarrësit e punëtorisë u kërkua për të bërë llogaritjen e kapaciteteve si një mostër për programet studimore të institucioneve partnere të Kosovës.

Materialet	Autori	Faqe
Metodologjia e llogaritjes së kapaciteteve të studentëve në universitetet Gjermane	Jörg Hormann	332
Menaxhimi arsimor me qendër mësimnxënien	Luis Ramos	354




Metodologjia e llogaritjes së kapaciteteve të studentëve në Universitetet Gjermane





Jörg Hormann, Assistant I Zv. Presidentit për planifikim dhe strategji

FAITH, Puntoria e 5-të, Prizren, 08 Shtator 2015






Llogaritja e kapaciteteve të studentëve- Agjenda







1. Hyrja
2. Parimet themelore– Teoria Ekonomike
3. Oferta për mësim
4. Kërkesa për mësim
 - Vlerat e kurrikulave
 - Madhësia e grupeve standarde
5. Humbja e studentëve: braktisja e universitetit
6. Programet e shumta studimore
7. Më shumë aplikime
8. Përfundim

FAITH, 5th workshop, Prizren

Seite 2

	Hyrje
 	<ul style="list-style-type: none">▪ Situata ligjore në Gjermani<ul style="list-style-type: none">– Rregullore strikte (me ligj) për vendosjen e limiteve të pranimit– Limitet e pranimit duhet patjetër të bazohen në kapacitetet maksimale– Të gjitha Institucionet e Asimit të Lartë duhet të bëjnë llogaritjen e kapaciteteve nëse ata dëshirojnë ti vendosin limitet e pranimit– Aplikantët e refuzuar mund të padisin IAL-të → IAL-të duhet të dëshmojnë se llogaritja e tyre janë të sakta!▪ Metodologjia e llogaritjes të kapaciteteve<ul style="list-style-type: none">– E zhvilluar në vitet e 1970-ta– Llogaritja e kapaciteteve në bazë të stafit të disponueshëm akademik<ul style="list-style-type: none">• Vetëm konsiderimi marginal i faktorëve të tjerë limitues (psh sallat)– Model i llogaritjes me abstraksion të nivelit të mesëm<ul style="list-style-type: none">→ i lehtë për të përdorur, por pjerësisht larg nga realiteti
FAITH, 5th workshop, Prizren	Seite 3

	Parimet themelore- Teoria Ekonomike
 	<p data-bbox="707 1413 887 1442">E mirë ekonomike</p>  <p data-bbox="411 1496 555 1532">Oferta (O) →</p> <p data-bbox="1034 1496 1193 1532">← Kërkesa (K)</p> <p data-bbox="751 1675 842 1720">$O=K$</p> <p data-bbox="675 1727 887 1756">(ekuilibri ekonomik)</p>
FAITH, 5th workshop, Prizren	Seite 4

Parimet themelore- Teoria Ekonomike

Tempus
FAITH

(1) $O=K$

(2) $K = k * N$

Kërkesa totale (K) është e përbërë:
- Kërkesa e një personi (k)
- E shumëzuar me numrin e personave(N)

↓

(3) $O = k * N$

FAITH, 5th workshop, Prizren Seite 5

Parimet themelore – Kapaciteti i një programi studimor

Tempus
FAITH

Llogaritja e kapaciteteve të studentëve: formula themelore


$$N = \frac{O}{k}$$


N: numri maksimal i studentëve
O: oferta totale për mësimin
K: kërkesa për mësim për një student

FAITH, 5th workshop, Prizren Seite 6

Teoria ekonomike – Shembulli i Akullores


Tempus
FAITH

Supozimi i 1:
Ekziston një ofertë totale (O) e akullores prej 10 kg 

Supozimi i 2:
Një fëmijë i nevojitet 0.1 kg i akullores që të jetë i lumtur (k= kërkesa për një person) 

Sa fëmijë mund ti bëni të lumtur?


Zgjidhja:


$$O = k \times N \Rightarrow N = \frac{O}{k} = \frac{10 \text{ kg}}{0,1 \text{ kg}} = 100 \text{ Fëmijë}$$



FAITH, 5th workshop, Prizren Seite 7

Parimet themelore- Teoria Ekonomike

Tempus
FAITH

Oferta (O) 

**E mirë ekonomike:
Orët e mësimit** 


Kërkesa (K) 



O=K
→ Kapacitetet janë tërësisht të shfrytëzuar!

Oferta për mësim:
Numri total i orëve që mund të ofrohet nga stafi i mësimdhënësve

Kërkesa për mësim:
Numri i orëve të nevojshme nga studentët e regjistruar për diplomim

FAITH, 5th workshop, Prizren Seite 8


 Oferta për mësim

  Oferta totale për mësim
= numri total i orëve të ofruara nga stafi i mësimdhënësve


Baza: Një njësi akademike (psh Fakulteti)



Shembull: Fakulteti Ekonomik, Universiteti i Prishtinës

Kategoria	Numri	Obligimi i mësimdhënies	Oferta totale
Profesor të rregullt	12	10 orë	120 orë
Profesor të asociuar	17	10 orë	170 orë
Profesor asistent	16	10 orë	160 orë
Asistent	20	5 orë	100 orë
OFERTA TOTALE PËR MËSIM			550 orë



FAITH, 5th workshop, Prizren Seite 9

 Oferta për mësim

  Llogaritja e kapaciteteve të studentëve: formula themelore

$$N = \frac{550 \text{ orë}}{k}$$

N: Numri maksimal i studentëve

- ✓ *O: oferta totale për mësim*
- ✓ *k: kërkesa për mësim për një student*

FAITH, 5th workshop, Prizren Seite 10

Kërkesa për mësim

Sa orë të mësimit i konsumon një student në mënyrë që të kaloj programin studimor deri në diplomim?

Shembull:
 Lënda: Mikroekonomia I
 Zgjatja: 3 orë
 Madhësia standarde e grupit:
 100 students


$$d_{\text{Mikroekonomia I}} = \frac{\text{Orët}}{\text{madhësia e grupit}} = \frac{3 \text{ orë.}}{100} = 0,03 \text{ orë}$$


FAITH, 5th workshop, Prizren
Seite 11


Kërkesa për mësim– Vlera e kurrikulës

Ekonomiks					
Viti parë – Semestri parë					
Nr	Lënda	Orë	ECTS	Obligative	Profesori
1	Mikroekonomia I	3+2+0	8	1 O	Dr. Florentina Xhelili
					Dr. Drita Konxheli
					Dr. Isa Mustafa
					Dr. Ramiz Livoreka
					Dr. Mrika Kotorri
					Dr. Gazmend Qorraj
2	Matematika për ekonomistë	3+2+0	8	1 O	Dr. Ajet Ahmeti
					Dr. Nimete Berisha
3	Informatika	1+1+1	5	1 O	Dr. Afërdita Berisha
					Dr. Vebbi Rama
					Dr. Ferid Idrizi
4	E drejta biznesore	2+1+0	5	1 O	Dr. Armand Krasniqi
					Dr. Arbëresha Raça
					Dr. Mazllum Baralihu
5	Gjuhë e huaj I-angleze	1+1+0	4	1 O	Dr. Shpresa Hoxha
	Mr. Haki Asllani				
	Dr. Sadete Pllana				
	Gjuhë e huaj I-gjermane				Mr. Arlinda Kotorri
Totali			30		

FAITH, 5th workshop, Prizren
Seite 12

 Kërkesa për mësim – Vlera e kurrikulës

 Sa orë të mësimit i duhen **NJË STUDENTI** të konsumojë që të kalojë programet studimore deri në diplomim?

 Një student do ti duhej të kalontë të gjitha kurset e cakturara në kurrikulën e programit studimor:

$$d_{\text{Mikroekonomia I}} = \frac{\text{orët}}{\text{madhësia e grupit}} = \frac{3 \text{ orë}}{100} = 0,03 \text{ orë}$$

+

$$d_{\text{Matematika për ekonomistë}} = \frac{\text{orët}}{\text{madhësia e grupit}} = \frac{3 \text{ orë}}{100} = 0,03 \text{ orë}$$


+


$$d_{\text{Informatika}} = \frac{\text{orët}}{\text{madhësia e grupit}} = \frac{1 \text{ orë}}{100} = 0,01 \text{ orë}$$


+

...

FAITH, 5th workshop, Prizren Seite 13

 Kërkesa për mësim – Vlera e kurrikulës

 Sa orë të mësimit i duhen **NJË STUDENTI** të konsumojë që të kalojë programet studimore deri në diplomim?

 Një student do ti duhej të kalontë të gjitha kurset e cakturara në kurrikulën e programit studimor:

Shuma e këtyre koeficientëve për të gjitha kurset akademike të një programi studimi quhet

Vlera e kurrikulës (CV)

E programit studimor

Kjo vlerë e shpreh konsumin total të orëve të mësimit në nënyrë që Një Student të kalojë programin studimor

FAITH, 5th workshop, Prizren Seite 14

Kërkesa për mësim – Vlera e kurrikulës

Tempus
FAITH

Ekonomiks
Viti parë – Semestri parë

Nr.	Lënda	Ore	ECTS	Obligative	Profesori
1	Mikroekonomia I	3+2+0	8	1 O	Dr. Florentina Xhelili
					Dr. Drita Konxheli
					Dr. Isa Mustafa
					Dr. Ramiz Lrvoreka
					Dr. Mrika Kotorri
Dr. Gazmend Qorraj					
2	Matematika për ekonomistë	3+2+0	8	1 O	Dr. Ajet Ahmeti Dr. Nimete Berisha
3	Informatika	1+1+1	5	1 O	Dr. Afërdita Berisha Dr. Vehbi Rama Dr. Ferid Idrizi
4	E drejta biznesore	2+1+0	5	1 O	Dr. Armand Krisniqi Dr. Arbëresha Raça Dr. Mazllum Barahiu
5	Gjuhë e huaj I- angleze	1+1+0	4	1 O	Dr. Shpresa Hoxha
	Gjuhë e huaj I- gjermane				Mr. Halil Asllani Dr. Sadete Pllana
Totali			30		Mr. Arlinda Kotorri

FAITH, 5th workshop, Prizren Seite 15

Kërkesa për mësim – Vlera e kurrikulës

Tempus
FAITH

Logaritja e vlerës së kurrikulës së një programi studimor:

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	Semester	Course	Type	Compulsory / Elective	student portion	Hours	Group Size	Curricular value	
2	1	Mikroekonomia I	Lecture	C	100%	3	100	0,0300	
3	1	Mikroekonomia I	Exercise course	C	100%	2	20	0,1000	
4	1	Matematika për ekonomistë	Lecture	C	100%	3	100	0,0300	
5	1	Matematika për ekonomistë	Exercise course	C	100%	2	100	0,1000	
6	1	Informatika	Lecture	C	100%	1	20	0,0100	
7	1	Informatika	Exercise course	C	100%	1	20	0,0500	
8	1	Informatika	Practical training	C	100%	1	15	0,0667	
9	1	E drejta biznesore	Lecture	C	100%	2	100	0,0200	
10	1	E drejta biznesore	Exercise course	C	100%	1	20	0,0500	
11	1	Gjuhë e huaj I- angleze / gjermane	Lecture	C	100%	1	100	0,0100	
12	1	Gjuhë e huaj I- angleze / gjermane	Exercise course	C	100%	1	20	0,0500	
30	--	--	--	--	--	--	--	--	
31							SUM	2,3587	

FAITH, 5th workshop, Prizren Seite 16

Madhësitë e grupeve standarde

Përdorimi i madhësisë standarde të grupeve është një parametër i rëndësishëm i inputut për kalkulimin e kapaciteteve!

- Madhësitë e grupeve ndikojnë në rezultatin e kalkulimit
- Madhësitë e grupeve ndikojnë në cilësinë e programeve studimore
- Duhet të jenë të lidhura me aspektet didaktike të llojeve individuale të kurseve akademike
- Gjithashtu mund të ndryshojnë në lidhje me disiplinën akademike

Madhësia e grupit ↑ → Kapaciteti ↑ → Më pak Interesim për individë ↓ → Cilësia ↓

FAITH, 5th workshop, Prizren
Seite 17

Madhësitë e grupeve standarde

Madhësitë e grupeve standarde (Shembull Universiteti Saarland)

Lloji I kursit akademik	Madhësia e grupit (numri)
Ligjërata	100 – 180
Kurse të ushtrimeve	20 – 60
Puntori, kolokfium	15 – 30
Udhëtim në terren	15 – 20
Trajnim praktik (psh Laboratori)	10 – 15

FAITH, 5th workshop, Prizren
Seite 18

Kërkesa për mësim – Detyrueshme / zgjedhore

Tempus FAITH

Llogaritja e vlerës së kurrikulës të një programi të plotë studimor

A	B	C	D	E	F	G	H	I
Semester	Course	Type	Compulsory / Elective	student portion	Hours	Group Size	Curricular value	
1	1 Mikroekonomia I	Lecture	C	100%	3	100	0,0300	
1	1 Mikroekonomia I	Exercise course	C	100%	2	20	0,1000	
1	1 Matematika për ekonomistë	Lecture	C	100%	3	100	0,0300	
1	1 Matematika për ekonomistë	Exercise course	C	100%	2	20	0,1000	
1	1 Informatika	Lecture	C	100%	1	100	0,0100	
1	1 Informatika	Exercise course	C	100%	1	20	0,0500	
1	1 Informatika	Practical training	C	100%	1	15	0,0667	
1	1 E drejta biznesore	Lecture	C	100%	2	100	0,0200	
1	1 E drejta biznesore	Exercise course	C	100%	1	20	0,0500	
1	1 Gjuhë e huaj I- angleze / gjermane	Lecture	C	100%	1	100	0,0100	
1	1 Gjuhë e huaj I- angleze / gjermane	Exercise course	C	100%	1	20	0,0500	
80	--	--	--	--	--	--	--	--
81						SUM		2,3587

FAITH, 5th workshop, Prizren

Seite 19

Kërkesa për mësim – Detyrueshme / zgjedhore

Tempus FAITH

Lënda	Ore	ECTS	Zgjedhore	Profesori
1 Ekonomia e Kosovës dhe BE	2+1+0	6	1 Z	Dr. Gazmend Qorraj Dr. Adriatik Hoxha
2 Matematika financiare	3+2+0	6	1 Z	Dr. Ajet Ahmeti Dr. Nimete Berisha
3 Hyrje në biznes	2+0+0	6	1 Z	Dr. Ismet Begu Dr. Nagip Skenderi
Totali		6		


Një student mund të zgjedhë 1 nga tre modulet



Probabiliteti se një modul i veçantë do të zgjedhet është $1/3 = 33\%$

A	B	C	D	E	F	G	H	I
Semester	Course	Lloj	Type	Compulsory / Elective	student portion	Hours	Group Size	Curricular value
2	2 Ekonomia e Kosovës dhe BE	L	Lecture	E	33%	2	100	0,0067
3	2 Ekonomia e Kosovës dhe BE	U	Exercise course	E	33%	1	20	0,0167
4	2 Matematika financiare	L	Lecture	E	33%	2	100	0,0067
5	2 Matematika financiare	U	Exercise course	E	33%	2	20	0,0333
6	2 Hyrje në biznes	L	Lecture	E	33%	2	100	0,0067

FAITH, 5th workshop, Prizren

Seite 20


 Kërkesa për mësim – Vlera e kurrikulës



  Llogaritja e vlerës së kurrikulës të një programi të plotë studimor

A	B	D	E	F	G	H	I
Semester	Course	Type	Compulsory / Elective	student portion	Hours	Group Size	Curricular value
1	1 Mikroekonomia I	Lecture	C	100%	3	100	0,0300
2	1 Mikroekonomia I	Exercise course	C	100%	2	20	0,1000
3	1 Matematika për ekonomistë	Lecture	C	100%	3	100	0,0300
4	1 Matematika për ekonomistë	Exercise course	C	100%	2	20	0,1000
5	1 Informatika	Lecture	C	100%	1	100	0,0100
6	1 Informatika	Exercise course	C	100%	1	20	0,0500
7	1 Informatika	Practical training	C	100%	1	15	0,0667
8	1 E drejta biznesore	Practical training	C	100%	2	100	0,0200
9	1 E drejta biznesore	Exercise course	C	100%	1	20	0,0500
10	1 Gjuhë e huaj I-angjeze / gjermane	Lecture	C	100%	1	100	0,0100
11	1 Gjuhë e huaj I-angjeze / gjermane	Exercise course	C	100%	1	20	0,0500
12							
80							
81						SUM	2,3587

„Vlera e kurrikulës ‘e një programi studimor =
Kërkesa (Konsum më I mirë) për mësim e një studenti

Seite 21

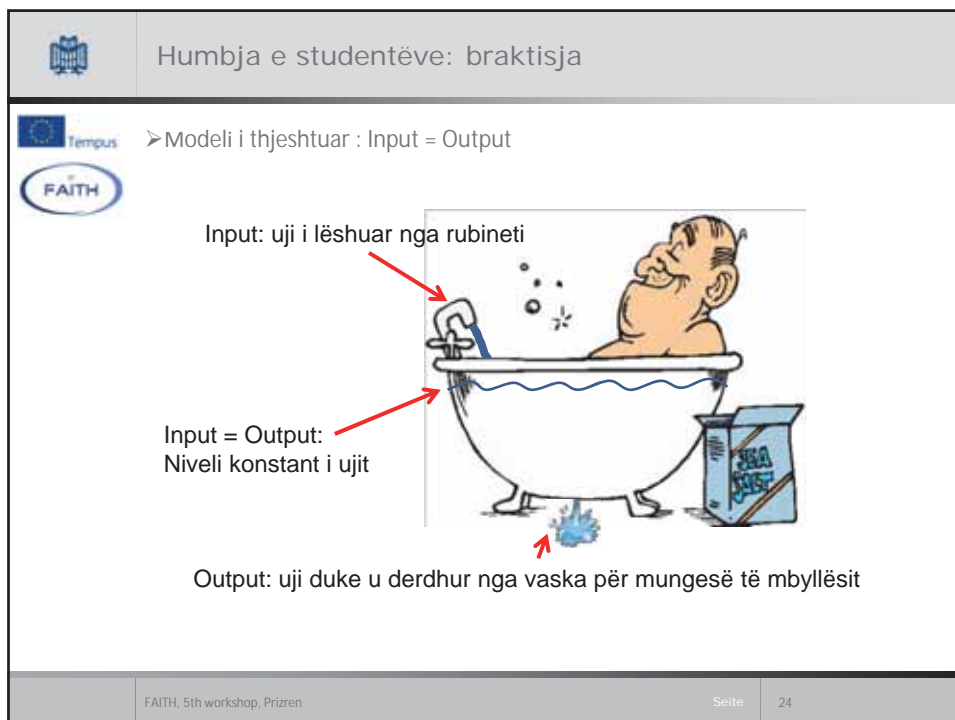
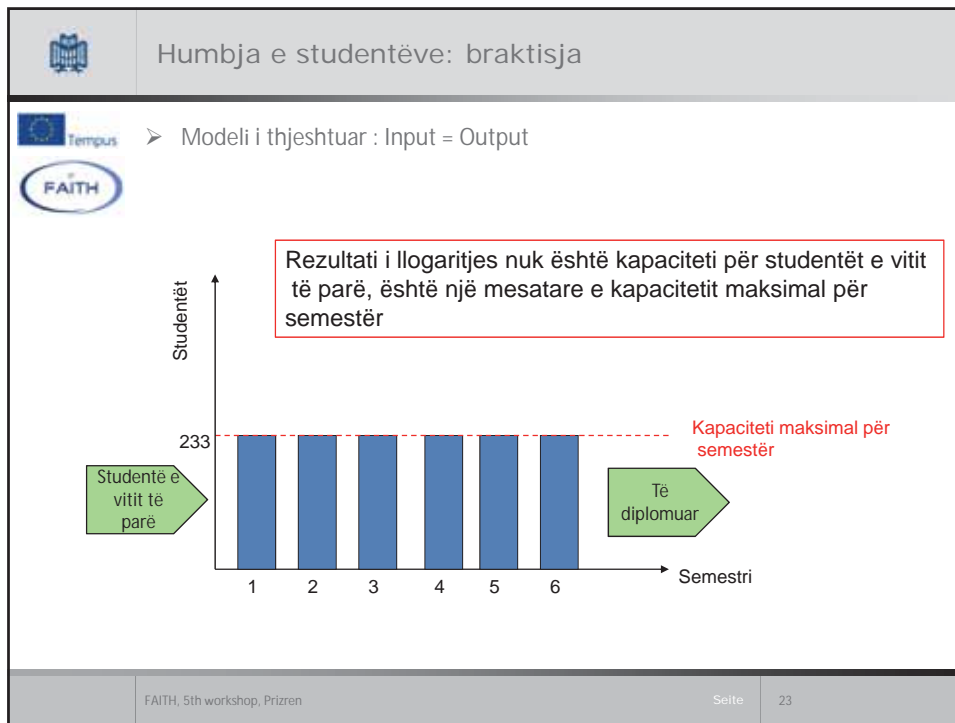
 Llogaritja e kapaciteteve: Rezultati

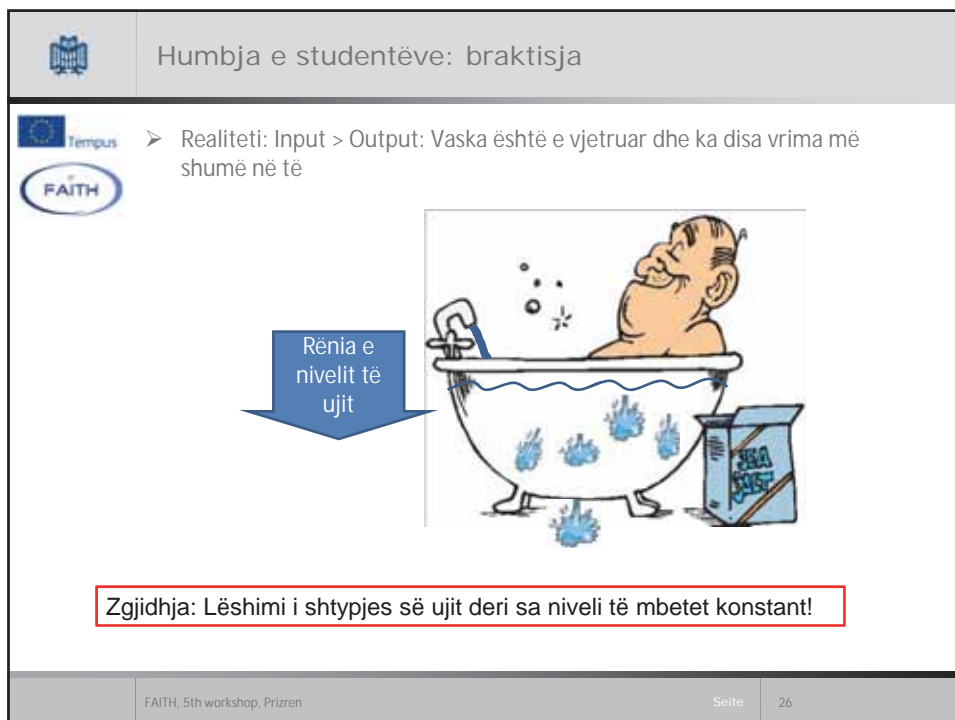
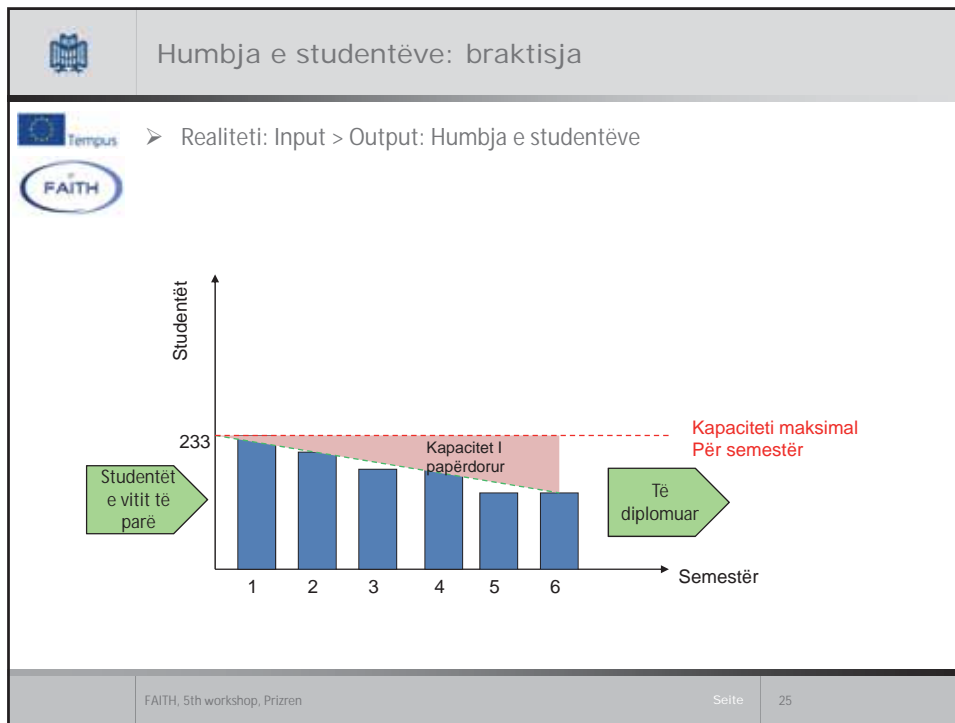
  Llogaritja e kapaciteteve të studentëve: Formula themelore

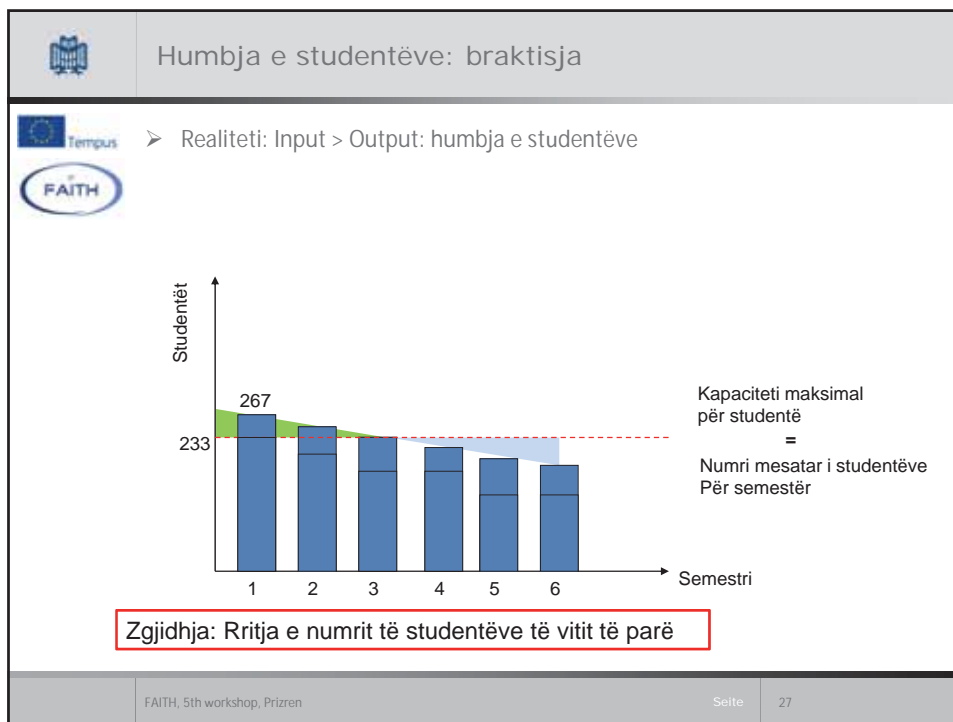
$$N = \frac{O}{k} = \frac{550 \text{ orë}}{2,3587 \text{ orë/Stud}} \approx 233 \text{ Studentë}$$

N: Numri maksimal i studentëve
 ✓ *O: oferta totale për mësim*
 ✓ *k: Kërkesa për mësim e një studenti*

Seite 22







Humbja e studentëve: Korigjimi

Tempus FAITH

Semestri	Studentët	Oëndrimi	%
1: Dimëror 2012	233	233 / 233	1,00
2: Veror 2013	218	218 / 233	0,94
3: Dimëror 2013	204	204 / 233	0,88
4: Veror 2014	199	199 / 233	0,85
5: Dimëror 2014	186	186 / 233	0,80
6: Veror 2015	180	180 / 233	0,77
Shuma			5,24

I tërë grupi i fillestarëve nga semestri dimëror 2012 nuk qëndruan për 6 Semestra (si e menduar), por qëndruan për 5,24 semestra!

Norma e braktisjes: $r_L = \frac{\text{Kohëzgjatja aktuale e studimeve}}{\text{Kohëzgjatja e rregullt e studimeve}} = \frac{5,24 \text{ semestra}}{6 \text{ semestra}} = 0,8733$

FAITH, 5th workshop, Prizren Seite 28

Humbja e studentëve: Korigjimi

Kapaciteti maksimal i studentëve të vitit të parë mund të llogaritet si në vijim”

$$N_{\text{Semester 1}} = \frac{\text{Kapaciteti i llogaritur}}{\text{Norma e braktisjeve}} = \frac{N}{r_L} = \frac{233}{0,8733} = 267 \text{ Studentë}$$

FAITH, 5th workshop, Prizren
Seite 29

Humbja e studentëve: Korigjimi

Zgjerimi i databazës statistikore → Konsiderimi i më shumë se një grupi

Calculation of the rate of loss

Semester	Students per Semester					
	1	2	3	4	5	6
Winter 2012	233	0	206	0	174	0
Summer 2013	0	233	0	201	0	163
Winter 2013	233	0	206	0	188	0
Summer 2014	0	224	0	199	0	183
Winter 2014	233	0	216	0	186	0
Summer 2015	0	230	0	203	0	180
Sum 1	699	442	626	400	548	346
Sum 2	466	672	420	603	374	526
stay-in (in semesters)		0,961373	0,950226	0,963259	0,935	0,959854
stay-in (in total)	1	0,961373	0,913522	0,879958	0,822761	0,78973
actual duration of studies	5,3673					
regular duration of studies	6					
Rate of loss	0,8946					

FAITH, 5th workshop, Prizren
Seite 30

Programe të shumta studimore

Tempus

Llogaritja e kapaciteteve të studentit:

Programi studimor: Ekonomiks Bachelor

$$N = \frac{O}{k} = \frac{550 \text{ orë}}{2,3587 \text{ orë/Stud}} \approx 233 \text{ Studentë}$$

N: Numri maksimal i studentëve

✓ *S: Oferta totale për mësim*

✓ *d: Kërkesa për mësim e një studenti*

FAITH, 5th workshop, Prizren
Seite
31

Programe të shumta studimore

Tempus

Universiteti i Prishtinës "Hasan Prishtina"
Fakulteti Ekonomik

[Verimet e Ditëve](#)

BAJLË
DEKANATI
LAME DHE NGJAJJE
QENDRA GJILAN
QENDRA MITROVÇE
KONTAKT

Bachelor - Programet

Master - Programet

Këtu shfaqet lista e njësive për të cilat aplikohet për secilin program studimi.

1. Banka, financa dhe kontabilitet
2. Menaxhimi dhe informatica
3. Marketing
4. Ekonomiks
5. Komercialisht

Bachelor - Programet

Master - Programet

Këtu shfaqet lista e njësive për të cilat aplikohet për secilin program studimi.

1. Banka, financa dhe kontabilitet
2. Menaxhimi dhe informatica
3. Marketing
4. Ekonomiks
5. Menaxhimi dhe studimi total

FAITH, 5th workshop, Prizren
Seite
32

A		B		D		E		F		G		H		I	
1	Semester	Course	Type	Compulsory / Elective	student portion	Hours	Group Size	Curricular value							
2	1	Mikroekonomia I	Lecture	C	100%	3	100	0,0300							
3	1	Mikroekonomia I	Exercise course	C	100%	2	20	0,1000							
4	1	Matematika për ekonomistë	Lecture	C	100%	3	100	0,0300							
5	1	Matematika për ekonomistë	Exercise course	C	100%	2	20	0,1000							
6	1	Informatika	Lecture	C	100%	1	100	0,0100							
7	1	Informatika	Exercise course	C	100%	1	20	0,0500							
8	1	Informatika	Practical training	C	100%	1	15	0,0667							
9	1	E drejta biznesore	Lecture	C	100%	2	100	0,0300							
10	1	E drejta biznesore	Exercise course	C	100%	1	20	0,0500							
11	1	Gjuhë e huaj i-angleze / gjermane	Lecture	C	100%	1	100	0,0100							
12	1	Gjuhë e huaj i-angleze / gjermane	Exercise course	C	100%	1	20	0,0500							
80	--	--	--	--	--	--	--	--							
81							SUM	2,3587							

FAITH, 5th workshop, Prizren

Seite 33

A		B		D		E		F		G		H		I	
1	Semester	Course	Type	Compulsory / Elective	student portion	Hours	Group Size	Curricular value							
2	1	Metodologjia e hulumtimit	Exercise course	C	100%	2	20	0,1000							
3	1	Makroekonomia e avancuar	Exercise course	C	100%	2	20	0,1000							
4	1	Mikroekonomia e avancuar	Exercise course	C	100%	2	20	0,1000							
5	1	Integrimi ekonomik Evropian	Exercise course	E	50%	1,03333333	20	0,0333							
6	1	Metodat e aplikuar matematikore dhe analizat statistikore	Exercise course	E	50%	1,03333333	20	0,0333							
7	2	Ekonomiku industrial	Exercise course	C	100%	2	20	0,1000							
8	2	Globalizimi dhe frengu i punës	Exercise course	C	100%	2	20	0,1000							
9	2	Ekonomiku i zhvillimit të Kosovës	Exercise course	C	100%	2	20	0,1000							
10	2	Ekonomiku i zhvillimit të kapitalit njerëzor	Exercise course	E	50%	1,03333333	20	0,0333							
11	2	Politikat ekonomike dhe financat publike	Exercise course	E	50%	1,03333333	20	0,0333							
12	3	Ekonomiku i tregtisë ndërkombëtare 2	Exercise course	C	100%	2	20	0,1000							
13	3	Ekonomiku i rritjes dhe zhvillimit	Exercise course	C	100%	2	20	0,1000							
14	3	Ekonomiometria 2	Exercise course	C	100%	2	20	0,1000							
15	3	Ekonomiku i Unionit monetar	Exercise course	E	50%	1,03333333	20	0,0333							
16	3	Politikat ekonomike të BE	Exercise course	E	50%	1,03333333	20	0,0333							
17	4	Tezat e masterit													
18							SUM	1,1000							

FAITH, 5th workshop, Prizren

Seite 34

Programe të shumta studimore

Oferta për mësim (Fakulteti Ekonomik): O = 550 orë

Vlerat e kurrikulës:

Programi studimor	CV	Pjesa (z)	CV x z
Ekonomiks BSc	2,3587	60 %	1,4152
Ekonomiks MSc	1,1000	40 %	0,4400
...
Shuma			1,8552

Mesatarja e ponderuar : CV

$$N_{Fakulteti} = \frac{O}{\overline{CV}} = \frac{550 \text{ orë}}{1,8552 \text{ orë/Stud}} \approx 296 \text{ Studentë}$$

FAITH, 5th workshop, Prizren
Seite 35

Programe të shumta studimore




Kapaciteti i një programi studimor:




$$N_P = N_{Fakulteti} \times Z_p$$

$N_{BSc} = 296 \times 60\% = 178 \text{ Studentë} \div \text{norma e braktisjeve}(0,8733) = 204 \text{ Student}$

$N_{MSc} = 296 \times 40\% = 118 \text{ Studentë} \div \text{norma e braktisjeve}(0,8730) = 135 \text{ Student}$

FAITH, 5th workshop, Prizren
Seite 36

	Më shumë aplikime
 	$N = \frac{O}{k}$ <p>Aplikimi 1 (N është e panjohur):</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Përcaktimi i kapaciteteve (psh caktimi i limiteve të pranimit) <p>Aplikimi 2 (S është e panjohur):</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Përcaktimi i stafit akademik të nevojshme (psh për programet e reja studimore) <p>Aplikimi 3:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Përcaktimi i shfrytëzimit të kapaciteteve
FAITH, 5th workshop, Prizren	Seite 37

	Më shumë aplikime
 	<p>Shembull aplikimi 2- përcaktimi i stafit të nevojshëm:</p> <p>Detyra:</p> <p>Ju planifikoni të filloni një program të ri studimor. Ju tanimë e keni zhvillur një kurrikulë, prandaj jeni në gjendje të kalkuloni vlerën e kurrikulës, dhe ju dëshironi të rroni 100 student qdo semestër</p> <p><i>k: Vlera e kurrikulës (bazuar në kurrikulë): 2,8467</i></p> <p><i>N: 100 Studentë (per semestër!)</i></p> <p>Tani ju mund të kalkuloni Ofertën e nevojshme (orët):</p> $O = N \times k = 100 \times 2,8467 \approx 284 \text{ orë (per semestër!)}$ <ul style="list-style-type: none">➤ Ju do të keni nevojë për rreth 28 profesorë të rinjë (obligimi për mësim 10 orë)
FAITH, 5th workshop, Prizren	Seite 38

Më shumë aplikime

Shembull aplikimi 3- Shfrytëzimi i kapaciteteve

Detyra:

Ju dini numrin e orëve që i tërë stafi akademik i një fakulteti është në gjendje të sigurojë (O: oferta për mësim). Ju gjithashtu I keni statistikat e numrit të studentëve në të gjitha programet studimore të këtij fakulteti. Ju dëshironi të përcaktoni normën e shfrytëzimit të kapaciteteve të këtij fakulteti.

O: Oferta për mësim: 550 orë

Student statistics - Winter 2015

Study Program	Sem 1	Sem 2	Sem 3	Sem 4	Sem 5	Sem 6	Total
Ekonomijs BSc	208	199	191	186	180	174	1138
Ekonomics MSc	94	91	88	80	--	--	353

FAITH, 5th workshop, Prizren
Seite
39

Më shumë aplikime

(1) $O = K$

(2) $K = k * N$

Kërkesa totale (k) përbëhet nga :

- Kërkesa për një person (k)
- Shumëzuar nga numri i personave(N)

FAITH, 5th workshop, Prizren
Seite
40

Më shumë aplikime

Tempus Shembull aplikimi 3- Shfrytëzimi i kapaciteteve

FAITH

$$(2) \quad K = k * N$$

Study Program	Regular duration	Total Students
Ekonomiks BSc	6 Semesters	1312
Economics MSc	4 Semesters	353

$$\text{Shfrytëzimi} = \frac{\text{Kërkesa aktuale}}{\text{Oferta}} = \frac{K}{O} = \frac{544,4 \text{ orë}}{550 \text{ orë}} = 98,9 \%$$

FAITH, 5th workshop, Prizren Seite 41

Përmbledhja

Tempus Metodologjia:

FAITH

- Metodologji mjaft e thjeshtë, që përdor të dhënat të cilat edhe ashtu duhet të jenë në dispozicion tek IAL-të
- Domosdoshmëria për të krijuar disa supozime (definicione), psh madhësitë e grupeve të standardizuar

Avantazhet:

- Lehtë për tu përdorur
- Qasja e përgjithësuar, nuk ka nevojë për të planifikuar kurse të vetme akademike

Dobësitë:

- Qasje statike → ndryshime thelbësore (psh në numrin e stafit) çonë në probleme / gabime
- Disa aspekte nuk konsiderohen (p.sh. studentët, të cilët kanë nevojë për më shumë kohë se sa kohëzgjatja e rregullt e një programi ose përcjelljen e kurseve më shumë se një herë)

FAITH, 5th workshop, Prizren Seite 42

www.tempus-faith.eu → Extranet

Tempus FAITH

Home About FAITH Partners News & Events E-Learning Activities Resources Extranet

Home » Filedepot » Filedepot

Filedepot

New Folder New File

Reports

- Latest Files
- Modified
- Created by me
- Downloaded by me
- Uploaded Files
- Locked by me
- Flagged by me

Recent Folders

- Indication
- Workshop III
- Roundtable/Workshop
- Workshop V - Prizren
- Workshop V - University Place Management

Top Level Folders

- Reports
- Management
- White Paper
- Study Visit - Workshops

Study Visit » Workshop V


Workshop V - University Place Management

File Name	Date	Actions
4.3.1. Expected Calculation_Introduction.pdf	29-04-15	
4.3.2. Rate of Loss.doc	29-04-15	
4.3.3. Comparative Economics (Economics)	29-04-15	
4.3.4. Comparative Economics (Economics)	29-04-15	


30.06.2016 Seite 43

Faleminderit shumë për vëmendjen tuaj!

Ndihuni të lirë të bëni pyetje!



Jörg Hormann
President's Office
Campus, 66123 Saarbrücken
Tel: +49 681 302-3888
Fax: +49 681 302-4142
E-Mail: j.hormann@univw.uni-saarland.de
www.uni-saarland.de



FAITH, 5th workshop, Prizren

QENDRA E PËRVETËSIMIT TË MENAXHMENTIT ARSIMOR

Asgjë që nuk mund të matet, mund të përmirësohet



1



PARIMET E ARSIMIT TË MENAXHMENTIT EKONOMIK

- Kapitali
- Efiçenca
- Suficiti



2



KOSTOJA E STUDENTIT SI NJË INDIKATOR I INDIKATORËVE

- Efekti direkt në kapacitetin prodhues dhe aftësia e konkurrencës ekonomike;
- Konkurenca ndërmjet sistemeve ekonomike;
- Trendet dhe skenarët ekonomikë;
- Singëriteti dhe Transparenca.



3



PËRSE NJË SISTEM INFORMATIV ËSHTË ESENCIAL ?

- Krahasueshmëria me sistemet tjera ;
- Instrumentet për t'i bindur;
- Projekti EU: Kostoja e plotë
- Shpërndarja e resurseve
- Mënyra kryesore për vendimarrje.



4



KOSTOT SI PJESË E STRATEGJISË

- Informata lidhur me koston do të bëhet e inteligjencës institucionale e universiteteve
- Kostot janë pjesë e strategjisë



5



Kriteriumi për vlerësimin e koston (1)

- Implementimi i sistemit të koston është një projekt drejtë transparencës , dijenisë, kontrollit dhe dukshmërisë se çfarë bën universiteti brenda dhe jashtë
- Është esenciale për të vazhduar analizat preleminare të fizibilitetit
- Duke e patur përkrahjen maksimale politike të autoriteteve universitare : është një projekt institucional
- Duke patur një ekip të përgatitur dhe kompetent



6



Kriteriumi për vlerësimin e kostos (II)

- Cakto burimet personale, teknike dhe financiare personale, teknike që konsumojnë sistemin e implementimit
- Shoqëro drejtë projektin dhe i jep përparësi
- Rishqyrtimi i sistemeve të menaxhmentit për t'i analizuar se çfar mund të ofrojnë dhe çka jo, lidhur me kostot
- Fokusoni sistemet për t'i automatuar informacionet.



7



Synimet

- Ofrimi i një zgjidhje gjithëpërfshirëse duke kombinuar:
 - Modifikimi i modelit e kontabilitetit
 - Me softuerë informatikë (IT)
- Që i konsiderojnë problemet dhe ofrojnë zgjidhje për universitetin
- Që janë të mundshme dhe graduale
- Duke i mbajtur «gjallë» në kohë



8



QFARË KËRKOHET NGA KOSTOT E SISTEMIT

- Një sistem i kostos është shumë i varur nga sistemet tjera informative
- Kërkesat:
 - **Fleksibiliteti:** mjaft i hapur për të lejuar shfrytëzimin e mjaftueshëm edhe nëse sistemet origjinale janë të panjohura
 - **Pavarësia me sistemet tjera:** Duhet të jetë operacionale nga pikëpamja teknike, vetvetiu
 - **Integrimi Automatik:** mes vete dhe the origjinave të sistemeve informative
 - **Analiza informative:** mundësitë e mëdha të dyshimit në të gjitha të dhënat që mbështeten të, nga më të përgjithshmet deri më të detajuarat



9



4 HAPAT PËR PËRCAKTIMIN E SHPENZIMEVE TË STUDENTIT

- a. Caktimi i kostos
- b. Kostoja sekondare
- c. Aktivitetet e ngarkuara
- d. Alokimi i objektivave të kostos finale



10



VLERËSIMI I MARGJËS TË KOSTOS NË STUDENTË

- Përcaktimi i normave
- Politika e bursave



11



JU FALEMINDERIT! NA VIZITONI NË www.tempus-faith.eu

Luis.ramos@ua.es



II. Indeksi i lëndës

metoda 4-hapa	204 ff.
raporti 4-window	263
Autonomia akademike	7, 12
Kontabiliteti	
- Kontabiliteti Komercial	48
- Objektivat e Kontabilitetit	50
Alokimi i orientuar i arritjes (Saarland)	254 ff.
Plani i veprimit vjetor (Alicante)	229
Planifikimi vjetor	196
Raporti vjetor	47, 232, 263 ff.
Objektivat vjetore	196 ff.
Kërkesa të negociueshme	246
Negociatat për emrimet (e profesorëve)	237
Atraktiviteti (tregu)	168
Auditimi	230
Autonomia	
- Autonomia akademike	7, 12
- Përkufizimet	117
- Autonomia financiare	7, 10 ff.
- Autonomia organizative	7, 12
- Autonomia e plotësimit me staf	7, 12
- Tranzicioni drejt autonomisë	64
Tabela e Vlerësimit të Balansuar (BSC)	164, 179
Financimi themelor	73, 76 ff.
Përfitimet	
- Përfitimet afat-gjate të Universiteteve	33 ff.
- Përfitimet private	277
- Përfitimet shoqërore	31 ff., 277
Universiteti BOKU	173 ff.
Buxheti	
- Buxheti & shpenzimet (Kosovë)	97
- Alokimi i buxhetit (Kosovë)	102 ff.

- Buxheti i artikullit sipas rradhës	47 ff., 75
- Buxheti i shumës së përgjithshme	47, 75
- Buxheti global	123
- Zyra për kontrollin e buxhetit (Universiti Alicante)	227 ff.
- Planifikimi i buxhetit (Universiteti Saarland)	248 ff.
- Përgatitja e buxhetit (Universiteti Saarland)	239
- Raporti i buxhetit	249 ff.
- Mostër e buxhetit (projektet)	312
- Buxheti i projektit	301
Buxhetimi	
- Analiza e procesit (Kosovë)	268 ff.
- Buxhetimi i artikullit sipas rradhës	47 ff., 75
Financat Publike	47 ff., 75
Llogaritja e kapaciteteve	332 ff.
Shfrytëzimi i kapaciteteve	350 ff.
Financimi i bazuar në kapacitet	39
Qendra për Arsim (Shembull Universiteti BOKU)	185
Menaxhimi i ndryshuar	
- Shembulli Universiteti Saarland	42
- Shembulli Spanja	84
- Masat	49
Kontabiliteti komercial	48
Vlerat e përbashkëta (deklarata e misionit)	190
Matriksi i kompetencës	174
Portfolio e kompetencë	168
Aftësia e konkurrencës	168
Konkurentët (mbledhja e fondeve)	283 ff.
Obligueshme/ zgjedhore	341
Kontrollimi	259
Analiza e kostos së përfitimeve	28
Kategoritë e shpenzimeve	216
Qendra e shpenzimeve	231, 252
Vlerësimi i shpenzimeve	356 ff.
Kostoja e studentëve	355, 358
Krizat	<i>shih Kriza Financiare</i>

Vlera Kurikula	337 ff.
Klienti (mbledhja e fondeve)	281 ff.
Kërkesa (teoria ekonomike)	333
Kërkesa për mësimdhënie	335, 337 ff.
Efektet demografike	30
Zhvillim(socio-ekonomike)	277
Dallimi (Universiteti - Universiteti i Shkencave Aplikative)	54
Projekt propozimi (projektet)	314 ff.
Braktisja e Universitetit	343 dd.
ECAS (projektet)	317 ff.
Teoria ekonomike	333 ff.
Efektete ekonomike (të Universiteteve)	28 ff.
Zgjedhore (Fakultative)	<i>shih Obligueshme /Zgjedhore</i>
Kostot e pranueshme (projektet)	302
ENRICH	278
Planifikimi i resurseve të ndërmarrjes	<i>shih sistemin ERP</i>
Ndërmarrësia	277
Pajisja (projektet)	308
Sistemi ERP	133
Fusha e Hulumtimit Evropian	168
Vlerësimi i shitësve (softveri)	151
Fondet e jashtme	258
Federalizmi (Gjermania)	69
FH Campus Wien	
- Financimi i burimeve	216
Infrastruktura IT	217
- Korniza ligjore	106 ff.
- Struktura organizative	146 ff., 198
- Planifikimi strategjik	218
Autonomia financiare	7, 10 ff.
Kriza financiare	24, 81

Menaxhimi Financiar

- Mekanizmi aktual financiar (Kosovë)	96
- Konteksti spanjoll	82 ff.
Softveri i menaxhimit financiar	148, 151
Alokimi i bazuar në formulë (Kosovë)	97, 100 ff.
Korniza (buxheti global)	123

Financimi

- Financimi themelor	73, 76 ff.
- Financimi bazuar në kapacitet	39
- Financimi i synuar – orientuar	44
- Financimi për kokë banori	55 ff.
- Financimi i bazuar në performancë	74 ff.

Mbledhja e fondeve

- Themelore	279 ff.
- Përkufizimi	275
- Shembulli Alicante	292 ff.
- Burimet	282 ff.
- Strategjia	284 ff.
- Rrjedha e punës	289 ff.

Buxheti global (korniza)	123
--------------------------	-----

Financimi i synuar – orientuar	44
--------------------------------	----

Qeverisja

- Organet qeverisëse (Shembulli Universiteti Alicante)	92
- Skema e qeverisjes (Shembulli Austria)	62
- Përgjithshme	13 ff.
Numri i grupeve (i kurseve akademike)	340

Afati 2020	168
------------	-----

Resurset humane	183 ff.
-----------------	---------

Nxitësit	79
----------	----

Treguesit

- për arsim	121, 254
- për ndërkombëtarizim	122
- për promovimin e shkencëtarëve të rinjë	121

- për hulumtim	120, 255
- Përgjithshme	72
- Treguesit kyq të performancës (Kosovë)	97
Shpenzimet indirekte (projektet)	309
Shpenzimet e papranueshme (projektet)	302
Integrimi infrastrukturual	172
Integrimi (infrastrukturual)	172
Marrja e përkohshme e aksioneve	19 ff.
Kontrolli i brendshëm	222
Qeverisja e brendshme	161 ff.
Cikli i planifikimit të brendshëm	163
Intervenimi	230
Investimet	253
Përshkrimi i vendeve të punës	200
Procesi kyq financiar	149
Treguesit kyq të performancës (Kosovë)	97
IAL-ët Kosovare	
- Buxheti & shpenzimet	97
- Alokimi i buxhetit	102 ff.
- Procesi i analizimit buxhetor	268 ff.
- Treguesit kyq të performancës	97
Lidershipi	183
Korniza ligjore	
- Parimet themelore	59
Shembulli Austria	106 ff.
- Shembulli Gjermania	42 ff.
- Shembulli Kosova	99 ff.
- Shembulli Spanja	86 ff., 224 ff.
Tranzicioni ligjor (Austria)	170 ff.
Organizimi i sektorit (sipas vijës) dhe stafit	197
Buxhetimi sipas sektorit	47 ff., 75

<i>LOM</i>	<i>shih arritjen e alokimeve të orientuara (Saarland)</i>
Përfitimet afat - gjata të Universiteteve	33 ff.
Largimi i studentëve	343 ff.
Shuma e përgjithshme e buxhetit	47, 75
Makro analiza (mbledhja e fondeve)	286
Atraktiviteti i tregut	168
Organizimi Matriks	198
Mikro-analiza (mbledhja e fondeve)	286
Ministria	
- Detyrat e ministrisë	65
- Roli i ministrisë	53, 62
Deklarata e misionit	118 ff., 190 ff.
Plani financiar shumë-vjeç (shembulli Spanja)	89 ff.
Plani kombëtar i zhvillimit	162 ff., 177
Rrjeti i (IT)	136
Menaxhmenti i Ri Publik	58, 71 ff.
NORHED	278
Objektivat	
- Shqyrtimet e përgjithshme lidhur me objektivat	189 ff.
- Objektivat e kontabilitetit	50
Pasqyrat e kontabilitetit-Online	260 ff.
Struktura operationale	161 ff.
Organogrami	197 ff.
Autonomia organizative	7, 12
Struktura organizative	
- Definicioni dhe dokumentacioni i strukturës organizative	197
- Shembulli i Universitetit BOKU	173 ff.
- Shembulli i FH Campus Wien	146 ff., 198
- Struktura organizative për financa	150
Organizimi	

- Objektivat e organizatës	187 ff.
- Organizimi i sektorit (sipas vijes) dhe stafi	197
- Organizimi matriks	198
Shpenzimet tjera (projektet)	308
Parlamenti (roli i parlamentit)	65
Portali i pjesëmarrësve (projektet)	316
Procesi i pagesës (analiza, Kosova)	157, 270 ff.
Cikli PDCA	189
Financimi për kokë banori	55 ff.
per diem (projektet)	306
Performanca	
- Marrëveshja mbi performancën	55, 60 ff., 89 ff., 124 ff., 164
- Indikatorët e performancës (Kosova)	97
- Financimi i bazuar në performancë	74 ff.
- Buxhetet lidhur me performancën	239
- Krahasimi i performancës së synuar	264 ff.
Planifikimi	
- Hierarkia e planifikimit	164 ff., 179 ff.
- Planifikimi vjetor	196
- Rrethi i planifikimit të brendshëm	163
Kontroli post financiar	231
Shtypja e (projekteve)	309
Përfitimet private	277
Procesi	
- Defino procesin	206 ff.
- Përgjithshm	201 ff.
- Procesi kyç financiar	149
- Analiza e procesit	137, 149 ff.
- Vlerësimi i procesit	150
- Skema e rrjedhës së procesit	207ff., 241 ff.
Përcaktimi i pritjeve nga procesi	204 ff., 267
- Menaxhimi i procesit (rolet)	203
- Synimi i procesit	209 ff.
Produkti (mbledhja e fondeve)	280 ff.
Profili	<i>Shih profilin shkencor</i>

Projekti

- Buxheti i projektit 301
- Propozimi i projektit 303

Sigurimi i cilësisë 46

Shpenzimet R&D (Spanja) 85

Norma e humbjes 354

Efektet ekonomike rajonale (të Universiteteve) 28 ff.

Raporti *Shih raportin vjetor*

Raportimi

- Raportimi COGNOS 115
- Shembulli Universiteti Saarland 259 ff.
- Përgjithshëm 46
- SAP Online-R. 113 ff.

Universiteti Saarland

- Alokimi i orientuar i arritjeve 254 ff.
- Nivelet e buxhetit 238
- Planifikimi i buxhetit 248 ff.
- Shembulli ndryshoni menaxhimin 42
- Faktet dhe shifrat 41
- Zhvillimi financiar 246
- Struktura e financimit 238
- Pasqyra e misionit 118 ff.
- Fazat e përgatitjes së buxhetit 239
- Raportimi 259 ff.
- Planifikimi strategjik 118, 236
- Plani i zhvillimit të universitetit 126 ff.

SAP 111 ff.

Profili shkencor 167

Vet-rregullimi 49, 226

Modeli-SMAR 188

Përfitimet shoqërore 31 ff., 277

Zhvillimi socio-ekonomik 277

Softueri

- Softueri i menaxhimit financiar 148
- Zhvillimi i brendshëm (Inhouse) 137
- Parakushtet për implementim 134 ff., 145 ff.
- Procesi i selekcionimit 151

Stafi

- Buxheti i stafit (kalkulimi) 252
- Shpenzimet e stafit (Projektet) 304 ff.
- Përcaktimi për nevojat e stafit 350
- Struktura e stafit shkencor 181

Autonomia e angazhimit të stafit 7, 12

Numri standard i grupeve (i kurseve akademike) 340

STEP-Analiza 193

Marrja e përkohshme e aksione 19 ff.

Planifikimi strategjik

- Shembulli FH Campus Wien 218
- Shembulli Universiteti Saarland 118, 236
- Përgjithshëm 192 ff.
- në kërkim 168
- në shërbime 169
- në mësimdhënie 169
- Nivelet e planifikimit strategjik 117

Piramida strategjike 218

Procesi i zhvillimit strategjik 195

Sistemi i ndihmës për studentë (Spanja) 85

Subvencionimi 172

Shpenzimet e ekzistencës (Projektet) 306 ff.

Oferta

- Oferta (teoria ekonomike) 333
- Oferta e mësimdhënies 335 ff.

SWOT-Analiza 166 ff., 194

Çasja sistematike 14 ff., 163, 178

Mjetet e prekshme 253

Marrëveshja mbi synimin	45
Krahasimi i synimit mbi performancën	264 ff.
Tranzicioni në autonomi	64
Shpenzimet e udhëtimit(projektet)	306 ff.
Universiteti (diferencimi)	54
Zhvillimi i universitetit(mjetet për qeverisje)	60
Plani i zhvillimit të universitetit(shemulli Universiteti)	126 ff.
Universiteti Alicante	
- Plani i veprimit vjetor	229
- Zyra mbi kontrollin e buxhetit	227 ff.
- Organet udhëheqëse	92
- Të hyrat & shpenzimet	94
- Korniza ligjore	86 ff., 224 ff.
- Buxheti i përgjithshëm	93
- Campus Virtual	138 ff.
Universiteti i Shkencave Aplikative (Diferencimi)	54
Universiteti i Vienës	
- Fakte dhe shifra	104 ff.
- Organizimi financiar	108 ff.
- Infrastruktura IT	110 ff.
- Procesi i planifikimit	113
Menaxhimi i selisë së Universitetit	331 ff.
Shfrytëzimi	<i>see capacity utilization</i>
Shitësit (Softveri)	151
Pro-rektori (shembulli Universiteti BOKU)	184 ff.
Campus (Universiteti Alicante)	138 ff.
Vizioni (Deklarata e Misionit)	191

Ky projekt është financuar me përkrahjen e Komisionit Evropian. Ky publikim reflekton vetëm këndvështrimet e autorit, dhe Komisioni nuk mund të mbahet përgjegjës për çfarëdo përdorimi të informatave të përfshira në të.



